Bükki
vadgazdálkodási tájegység
(203)

A vadgazdálkodási tájegység tervének elkészítéséhez felhasznált vadgazdálkodási alapadatok, az azokat bemutató grafikonok és térképek, valamint azok szöveges értékelése egységes szerkezetben.

Vadgazdálkodási tájegységi terv tartalomjegyzék

1. A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

- A vadgazdálkodási tájegység környezeti adottságainak bemutatása
- A mező- és erdőgazdaság legfontosabb területi jellemzői
- A vadgazdálkodási tájegység természetvédelmi jellemzése

2. A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodásának jellemzése és adottságainak bemutatása (1998-2014)

- A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége
- A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége
- Az őz állománya, hasznosítása és minősége
- A muflon állománya, hasznosítása és minősége
- A vaddisznó állománya és hasznosítása
- A mezei nyúl állománya és hasznosítása
- A fácán állománya és hasznosítása
- A hasznos apróvad hasznosítása
- Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

3.1. Nagyvadgazdálkodás

- A gímszarvas gazdálkodás alapvonalai
- A dámszarvas gazdálkodás alapvonalai
- Az őzgazdálkodás alapvonalai

- A muflongazdálkodás alapvonalai
- A vaddisznó gazdálkodás alapvonalai

3.2. Apróvadgazdálkodás

- A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai
- A fácángazdálkodás alapvonalai
- A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai
- A ragadozó-gazdálkodás alapvonalai

4. Mellékletek

- A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási térképe
- A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke
- A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolása az állomány, a teríték, a trófeabírálati, és pénzügyi adatok alapján
- A különleges rendeltetésű vadászterületek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között
- A vadaskertek vadgazdálkodási tájegységek közötti megoszlása
- A szakszerűtlen elejtés megítélésének szempontjai és a trófeabírálat vadgazdálkodási tájegységi irányelvei
- Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai

1. A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

VGTE kódszáma:	**203**
VGTE neve:	**Bükki**

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység környezeti adottságainak bemutatása

A Bükki vadgazdálkodási tájegység túlnyomó része Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megyében helyezkedik el. Területének mintegy 93%-a vadgazdálkodásra alkalmas. A vadgazdálkodási tájegység területének közel felét (48.0%) borítja erdő, a szántó és gyepterületek aránya 38.9%, melyeken felül 5.1% a szőlők aránya. Főként hegy- és dombvidéki területeken fekvő, zömében nagyvadas és helyenként vegyesvadas vadgazdálkodási tájegység. Jellegét meghatározzák az északi-középhegységi ökológiai adottságok, az alacsonyabb produktivitás és az vadállományok ennek tulajdonítható jellemzői.

A vadgazdálkodási tájegység megyék közötti megoszlása:

- Borsod-Abaúj-Zemplén: **149,346 ha** (39.2%)
- Heves: **218,162 ha** (57.3%)
- Nógrád: **13,198 ha** (3.5%)

A mező- és erdőgazdaság legfontosabb területi jellemzői

A művelési ágak megoszlása a Corine Landcover adatbázis alapján (ha)

erdő	szántó	rét	szőlő	nádas	tó	alkalmatlan	összesen
182,847	112,100	35,864	19,253	241	1,259	29,149	380,713
48.0%	29.4%	9.4%	5.1%	0.1%	0.3%	7.7%	100.0%

A mezőgazdasági területek jellemzője jelenleg is az intenzív, nagy táblákon folyó növénytermesztés, állattenyésztés és az intenzív szőlőkultúrák. A modern gépesítés és vegyszerhasználat következtében a mezei nyúl és a fácán számára álló feltételek folyamatosan romlottak, ami a termesztéstechnológia miatt bekövetkező térbeli és a biológiai diverzitás csökkenésével magyarázható.

Az apróvad évtizedek során a nagyvadas jelleg kialakulása, felerősödése és a közepes méretű ragadozók elszaporodása következtében elvesztette jelentőségét.

A vadgazdálkodási tájegység leírása	
	Ezeken túl, a modern gépesítés és vegyszerhasználat következtében a mezei nyúl és a fácán számára rendelkezésre álló feltételek folyamatosan romlottak, ami a termesztéstechnológia miatt bekövetkező térbeli és a biológiai diverzitás csökkenésével magyarázható. A vadgazdálkodási tájegységben található nagy erdőtömbök hagyományos élőhelyei az őshonos és betelepített nagyvadfajoknak. Jelentős azonban a nagyvad hatása a környező mezőgazdasági területekre és az ebből eredő mezőgazdasági és erdei károk tartós konfliktusok forrásai.
	A vadgazdálkodási tájegységben elhelyezkedő erdőterület nagysága (táblázat + térkép)
	A vadgazdálkodási tájegységben térített mezőgazdasági és erdei kár alakulása a megelőző időszakban (1998-2014) • A térített mezőgazdasági vadkár nagysága a vadgazdálkodási tájegységek rangsora alapján átlag alatti jelentőségű. Az 1998-2014 közötti időszakban a folyóértéken tekintett károk időközi ingadozásokkal növekedtek, 7.5-13 millió Ft-ról 18.5-27 millió Ft-ra. • A térített erdei károk nagysága átlag feletti jelentőségű, időközi ingadozással 3-5.5 millió Ft-ról 7-8.5 millió Ft-ra növekedett.
	A vadgazdálkodási tájegység természetvédelmi jellemzése
	A vadgazdálkodási tájegység Nemzeti Park Igazgatóságok (NPI) közötti megoszlása: • Aggteleki NPI: **5,870 ha** (1.5%) • Bükki NPI: **374,802 ha** (98.5%) A vadgazdálkodási tájegység nemzeti parki igazgatóságok közötti megoszlását és a vadgazdálkodási tájegységben található Natura 2000 területeket a csatolt táblázatok sorolják fel és térképek mutatják.
	A vadgazdálkodási tájegységben található Ramsari vizes élőhelyek területe és a tájegység részesedése az adott élőhelyből: • A tájegységben nem található Ramsari vizes élőhely

Vadgazdálkodási tájegységek - 2016

203 - Bükki tájegység

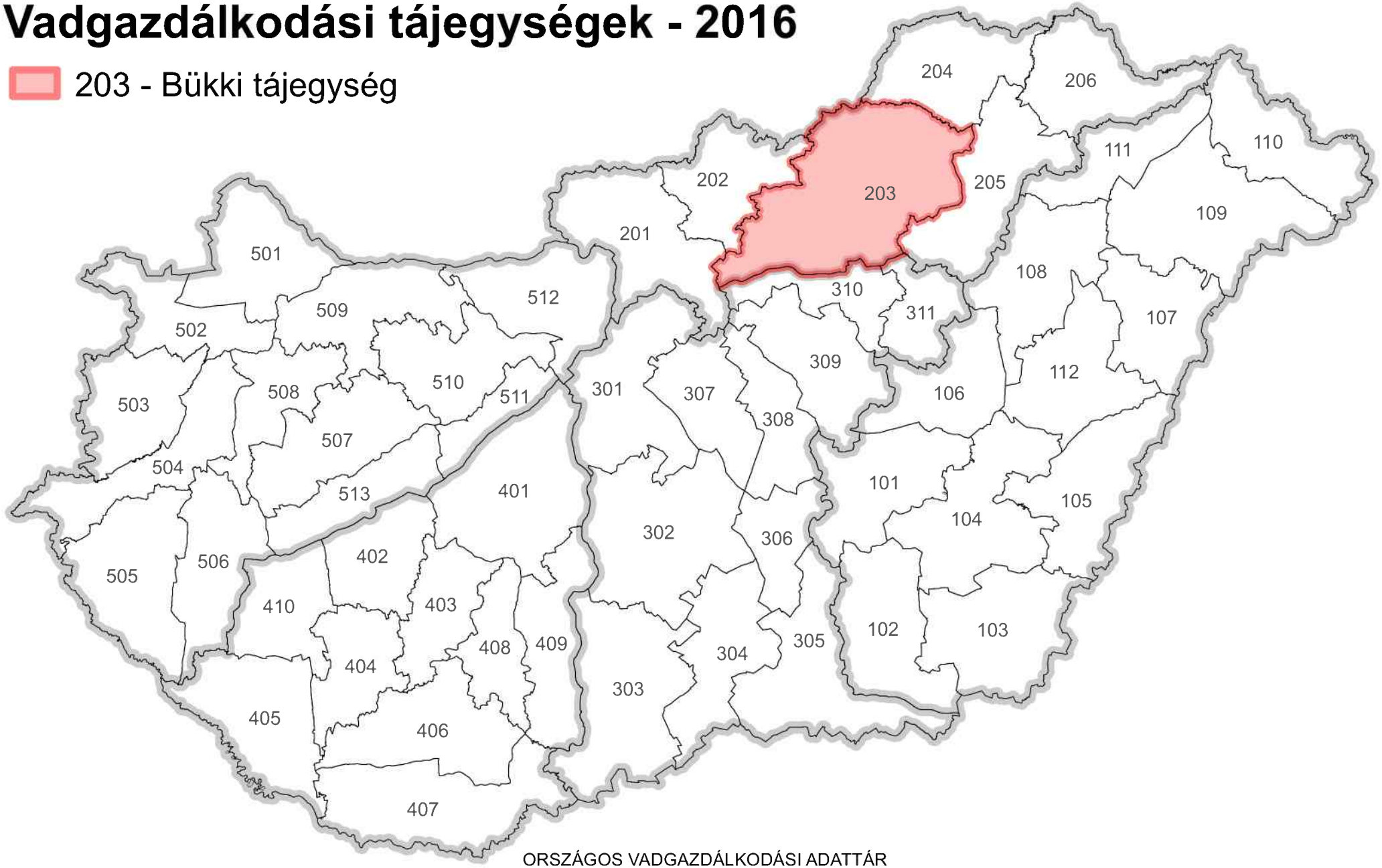

Készült: 2016.05.12.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

A 203. számú vadgazdálkodási tájegység felszínborítása

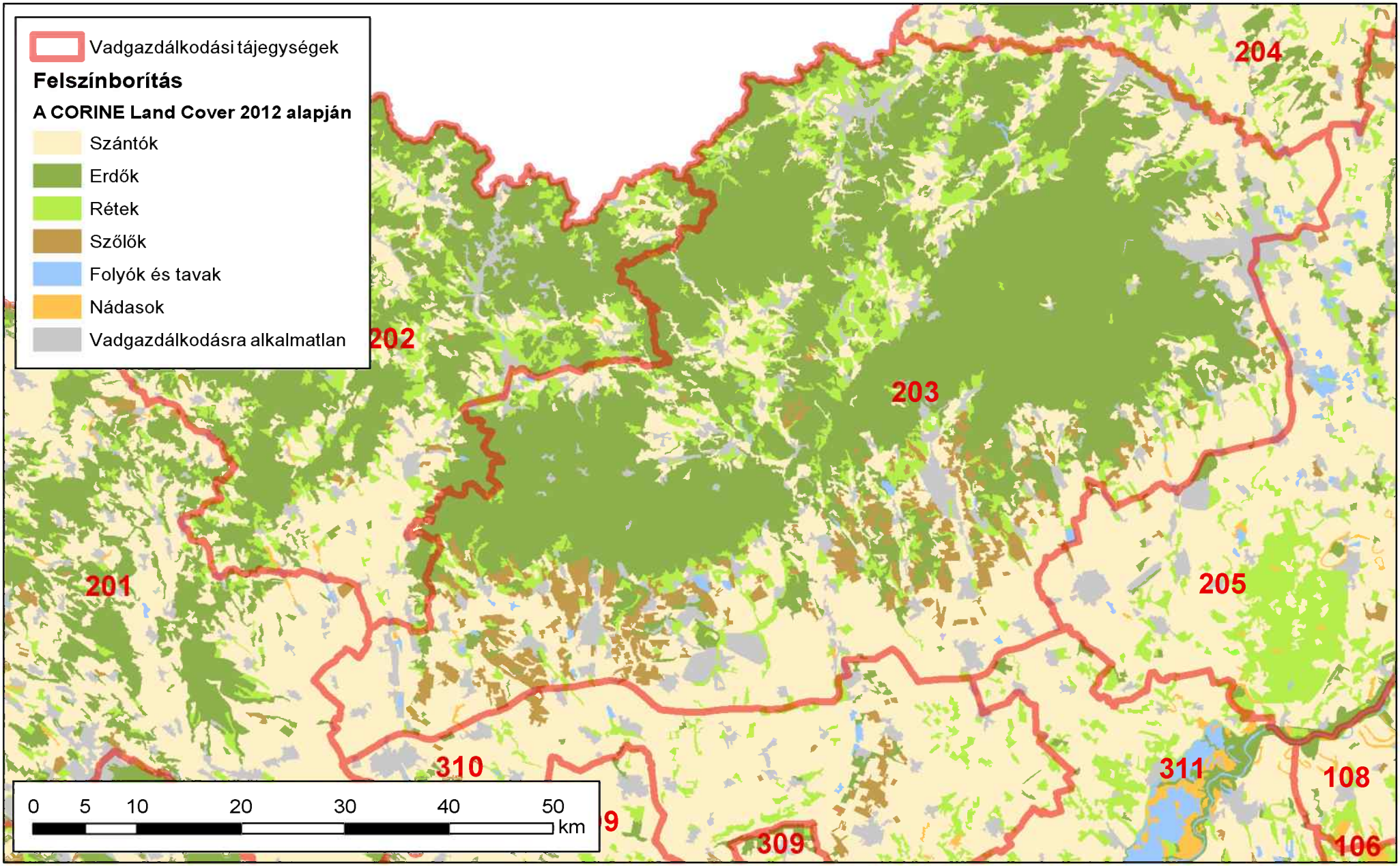

Készült: 2016.06.09.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Az erdő- és vadgazdálkodás összehangolásának alapelvei

V. 6. Fenntartható vadgazdálkodás[1]

Az erdőgazdálkodás és a vadgazdálkodás harmonizálásának problémái évszázados múltra tekintenek vissza. A problémák zömét a magas vadlétszámból következő vadkár és annak kezelése okozza. Alapvető célja a két rokon ágazatnak a gazdaságos működés. Ehhez elengedhetetlen a fenntartható erdő- és vadgazdálkodás harmonizációja, melyet komoly szakmai viták öveznek, azonban a tudatos, olykor kapcsolt gazdálkodási modell körültekintő, átgondolt munkával kidolgozható. Az elmúlt 60 év európai és a magyar statisztikai adatait vizsgálva kapcsolatot lehet felfedezni az erdőterület és a nagyvadállomány növekedése között. A nagyvadállomány 1960 óta, - mintegy évtizedes késéssel - erőteljes növekedéssel reagált itthon és külföldön egyaránt az erdőterület folyamatos növekedésére. Természetesen a nagyvadlétszám növekedésében más tényezők is közrejátszanak, mint a mezőgazdasági élőhely szerkezeti átalakulása.
A vad az erdei életközösség elvitathatatlan része. Az erdei életközösség védelme érdekében ugyanakkor az élőhely tűréshatárán túli vadsűrűséget szabályozni szükséges.. Az élőhely forráskészletét meghaladó sűrűségű nagyvadállomány káros hatása elleni fellépés elsősorban a vadászati szakterület feladata, amit a vadászati igazgatásnak, a gazdasági szereplőknek és a vadászati érdekképviseletnek közösen kell megalapozni.

V. 6.1. Általános célok

1. A nagyvadlétszám nemkívánatos további növekedésének megállítása, illetve a létszám csökkentése valamennyi nagyvadfajunk esetében elérendő cél, a vadállomány genetikai változatosságának és élőhelyének megóvása mellett. A hazai nagyvadállomány csökkentése a nőivarú egyedek fokozott állományhasznosítása útján vezethet a megoldáshoz, azaz a környezetével egyensúlyi helyzetben lévő nagyvad egyedsűrűség eléréséhez. Ebben a feladatban az ország erdőterületének felén, mintegy 1 millió hektár erdőterületen gazdálkodó állami erdőgazdasági társaságok lehetnek a kezdeményezők, ahol a szakmai hozzáértés és szakszemélyzet rendelkezésre áll.

2. Az erdőművelési és vadkár megelőzési gyakorlat (pl. az erdőfelújítást védő kerítések alkalmazása és időben történő lebontása) felülvizsgálata szükséges.

V. 6.2. Stratégiai célok

Az állománykezelési probléma fokozottan jelentkezik. Stratégiai célként fogalmazható meg a hazai nagyvadállomány hasznosításnak további fokozása.
A nagyvad állomány európai szinten tapasztalható dinamikus szaporodása Magyaror-

1 FM EVF 2016. **Nemzeti erdőstratégia 2016-2030**. Földművelésügyi Minisztérium, Erdészeti és Vadgazdálkodási Főosztály, Budapest (36-38. oldal)

szágon is jelentős problémákat okoz. Ennek megoldásához egy olyan mechanizmusra lenne szükség, amely a vadállomány erdőkre és más természeti területekre gyakorolt hatását előre meghatározott keretek között lenne képes tartani. A nagyvad állomány létszámának csökkentése rövidtávon növelheti a vadgazdálkodási ágazat bevételeit és hozzáadott értékét, emellett pedig rövid és hosszú távon is növelné az erdőgazdálkodás hozzáadott érétkét a vadkárok és a vadkár elleni védekezésre fordított költségek csökkenésén keresztül.

V. 6.3. Javaslatok a stratégiai célok megvalósításához

a) Az új vadgazdálkodási törvény más aspektusba helyezi a vadkár kezelését, éppen ezért megjelennek a jogszabályban olyan új elemek, amelyek rögzítik a vadkár problémák kezelését a megelőzéstől a kifizetésig. A törvény hatályba léptetését követően ki kell dolgozni a vadkár kezelésének és becslésének protokollját, mely egységes szemszögből közelíti meg a kérdést. Figyelembe véve a folyamatos erdőborítottsági gyakorlatot és a 2050-ig terjedő erdőtelepítési programot is, teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy a nagyvad további térhódítása várható, mivel újabb források (élőhely, táplálék) jelennek meg számára még az alacsonyabb erdősültségűalföldi megyékben is. Ez újabb konfliktushelyzetet teremthet az erdei vadkárok területén, mivel bizonyos vadfajok (pl. szarvas) plasztikusan alkalmazkodik a környezete táplálékkínálatához.

b) Az állományhasznosítási terveknél a pontos módszertan az európai összehasonlításban is alapos Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszeren belül kaphatna helyet az átfogó, mintapontokon alapuló erdővédelmi hálózathoz kapcsolódva, melynél az évente végzett felvételekkel értékelik az erdő állapotát, illetve annak változását, felhívva a figyelmet az esetlegesen kedvezőtlen tendenciákra.

c) Az állományhasznosítás jelen mértékét feltétlen növelni kell, annak érdekében, hogy a későbbi konfliktusok kezelhetővé váljanak. Ha szükséges hatósági eszközökkel kell a nagyobb állományhasznosítást a vadászatra jogosultaktól kikényszeríteni és annak megvalósulását ellenőrizni. Ennek megoldására tesz az utóbbi tíz évben kísérletet a nagyvad lelövési kvóták megyei vadászati hatósági megállapítása, amelynek eredményeképpen az országos nagyvadállomány hasznosítás 15 év alatt megduplázódott, 150 ezerről 300 ezer fölé emelkedett.

d) Ösztönözni kell a hazai vadhúsfogyasztást és támogatni kell a belföldi vadhús értékesítést. A megnövelt vadhús kereslet pozitív ösztönző hatással lehet a vadgazdákra állományaik hasznosítása terén. A folyamatos vadhús kereslet a lőtt-vad kínálat növelését ösztönzi.

e) Elő kell segíteni a hazai vadállomány genetikai állományának és élőhelyének megóvását.

203 vadgazdálkodási tájegység fafaj és korosztály szerinti viszonyai

Fafaj neve	Korsztályok																	Összes
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141-150	151-160	161-	
Kocsányos tölgy	42.2	159.0	151.2	96.2	102.6	191.1	103.2	175.6	84.3	54.9	47.6	31.5	55.8	7.4	1.5	0.8	2.2	**1,307.0**
Szlavon tölgy								0.1										**0.1**
Kocsánytalan tölgy	1,044.9	3,883.4	2,443.1	2,498.0	3,585.5	3,285.8	4,201.4	6,460.5	4,460.2	3,667.2	2,578.7	1,387.1	900.6	402.7	280.4	165.7	376.2	**41,621.3**
Molyhos tölgy	10.8	6.1	23.2	13.9	44.5	77.1	108.7	224.7	226.3	326.6	208.5	129.2	103.3	94.7	127.6	113.3	45.2	**1,883.6**
Magyar tölgy							1.3											**1.3**
Vörös tölgy	16.1	74.3	149.8	185.4	267.3	147.2	8.3	2.2	0.1	0.6								**851.4**
Amerikai mocsártölgy				0.3														**0.3**
Egyéb tölgy fafaj				0.0														**0.0**
Csertölgy	1,242.6	4,148.0	2,581.5	3,459.0	2,815.8	2,666.3	2,738.9	4,069.3	3,568.2	2,725.2	1,238.0	585.7	227.8	168.0	82.3	48.4	57.2	**32,422.2**
Bükk	670.1	2,926.6	1,857.3	1,391.1	1,474.6	1,228.1	2,140.8	2,839.6	2,618.1	4,040.1	2,574.5	1,653.3	912.2	479.2	305.6	337.0	792.5	**28,240.6**
Gyertyán	267.5	1,624.7	1,382.4	1,572.3	1,557.8	1,079.4	1,608.1	2,133.5	1,607.3	1,464.8	950.0	472.4	230.8	111.4	47.8	56.8	80.0	**16,246.9**
Akác	1,888.2	5,729.3	5,310.6	2,587.9	1,055.0	605.6	253.1	121.6	30.7	6.1	4.8	0.8	0.1		0.1		0.1	**17,593.8**
Rózsaszín AC akác		0.5	0.3															**0.8**
Hegyi juhar	27.7	103.2	91.4	91.6	75.0	87.7	42.8	9.2	13.2	16.0	13.4	5.3	7.4	7.8	10.7	16.5	42.6	**661.4**
Korai juhar	6.2	40.2	26.4	31.5	50.5	69.9	35.7	22.7	6.3	4.9	8.3	5.6	2.9	8.1	4.7	13.3	14.9	**351.9**
Mezei juhar	28.2	100.4	109.2	150.8	133.2	83.7	51.2	58.7	32.5	18.8	10.7	6.0	0.3	0.9	0.4	1.2	1.9	**788.2**
Zöld juhar	0.3	0.4	5.3	1.3	0.3	0.2	3.0		0.0									**10.9**
Ezüst juhar	0.1	0.1	0.4	2.6	3.9	4.2	7.1											**18.4**
Tatár (feketegyűrű) juhar	1.6	3.4	10.9	11.3	3.1	1.8												**32.0**
Hegyi szil	0.6	2.0	0.6	1.4	2.1	1.5	0.3	0.2	0.3		0.2		0.2				1.1	**10.5**
Mezei szil	7.4	2.6	4.5	4.1	3.6	1.6	0.2			0.0								**24.1**
Vénic szil	0.1	0.1		0.1	1.0	2.1	1.3		0.1									**4.8**
Turkesztáni szil	0.4	0.8	0.3	2.4														**3.8**
Angol szil (érdeslevelű mezei szil)				0.2														**0.2**
Magas kőris	16.5	120.1	170.3	263.5	274.5	247.2	260.2	188.8	134.0	237.7	139.1	157.3	71.7	54.7	33.8	34.6	98.5	**2,502.4**
Magyar kőris	1.2	1.0	0.9	1.0	2.4	4.2	1.3	0.6										**12.6**
Amerikai (vörös) kőris	0.8	2.3	13.3	7.2	5.2	11.7	6.9		0.7									**48.2**
Virágos kőris	1.2	9.5	15.4	19.9	21.8	43.4	17.9	15.9	11.6	14.5	4.4							**175.5**
Fekete dió	0.3	8.3	1.9			0.4	0.3			1.2								**12.4**
Közönséges dió		12.9	0.2	0.2	0.4	0.1												**13.6**
Madárcseresznye	6.3	24.6	20.1	48.3	34.2	20.1	22.9	19.6	8.1	6.1	1.0	0.5		0.0				**211.7**
Sajmeggy				0.6		0.3	0.1			1.3	0.8	15.7						**18.8**
Kései meggy													0.0					**0.0**
Vadalma	0.7	0.8	1.5	0.1	0.1													**3.1**
Vadkörte	3.0	1.9	4.9	18.4	9.6	5.7	0.4	0.4	0.3	0.3	1.0	0.4				0.3		**46.5**
Fehér eperfa			0.6		1.0													**1.7**
Madárberkenye		0.7		0.3														**1.0**
Háziberkenye		0.1																**0.1**
Lisztesberkenye							0.1											**0.1**
Barkócaberkenye		1.5		0.7	0.9	3.0	5.5	0.2	3.0	2.2	1.4	1.3	1.6					**21.3**
Szelídgesztenye		0.2	0.3	0.3		1.5	0.1											**2.4**
Nyugati ostorfa							0.2											**0.2**
Lepényfa			0.7	0.0	0.0	1.1		0.0										**1.8**
Japán akác			0.2				2.7		0.2									**3.1**
Ezüstfa		16.9	17.4	1.5	3.6	6.3												**45.7**
Fel nem sorolt egyéb kemény lombos fafaj	1.0	12.6	26.5	5.8	18.1	9.5	6.8	7.8	8.0	11.3	2.9	2.6	0.8	0.2		0.3	0.2	**114.2**
Korai nyár		0.4		6.6	3.5	3.0	0.1											**13.7**
Óriás nyár	0.8	2.8	10.5	47.3	41.3	5.5	0.1											**108.3**
Olasz nyár	19.0	12.7	5.5	37.2	14.1	0.0		0.1										**88.6**
Francia nyár		0.2																**0.2**
Koltay (H-528-8) nyár	3.4																	**3.4**
Blanc du Poitou nyár		6.1	2.8															**8.9**
BL nyár	4.6	0.9																**5.6**
Pannónia (H-490/3) nyár	16.0	50.1	9.8	7.9	1.0													**84.8**
OP-229 nyár (Agathe-F)	1.7	28.5	17.7	9.1														**56.9**
H-328 nyár	7.0	7.0																**13.9**
Tripló nyár		4.2																**4.2**
Kopecky (H-490/4) nyár	1.4																	**1.4**
Fehér nyár		0.9	27.0	2.0	5.9	0.5		0.1										**36.3**
Szürke nyár	27.2	10.2	13.1	34.8	6.2	3.6	0.0		0.4									**95.5**
Rezgő nyár	3.5	30.2	121.4	152.9	98.4	38.4	20.3	4.5	2.9	0.4	2.1							**475.0**
Fekete nyár	3.6	0.7			3.1	3.0	1.7											**12.1**
Jegenyenyár				0.2	0.4	0.1												**0.7**
Egyéb nemes nyár	9.5	42.9	14.9	4.4														**71.7**
Bédai egyenes füz			0.6	1.5														**2.1**
Csertai füz			0.3															**0.3**
I-4/59 füz			1.2															**1.2**
Drávamenti füz			2.9	2.8														**5.7**
Fehér füz	0.5	10.2	43.9	60.8	47.2	34.0	24.1	8.3	0.1	1.2								**230.1**
Szomorú füz				0.0														**0.0**
Törékeny füz		0.7	0.4	3.7	5.7	3.6	2.1	2.5										**18.7**
Kecskefűz	0.5	5.4	20.5	22.0	10.9	5.9	0.2	0.5										**65.9**
Egyéb fűzek	0.1			2.8														**2.9**
Mézgás éger	14.4	41.5	86.3	161.8	171.7	87.5	67.6	28.2	14.2	6.2	2.5	1.3	0.3		0.2			**683.5**
Hamvas éger			0.1															**0.1**
Kislevelű hárs	7.0	42.8	17.9	43.4	65.9	75.1	47.2	75.5	28.9	33.7	27.3	24.8	13.9	10.0	9.1	5.0	13.9	**541.3**
Nagylevelű hárs		1.5	1.4	0.1	1.7	1.4	6.0	3.1	2.6	2.5	1.9	0.9	1.1	4.0	0.6	0.9	10.7	**40.3**
Ezüsthárs			0.3	0.1	2.7	1.1	0.2											**4.4**
Közönséges nyír	1.8	11.0	18.8	52.9	50.2	9.1	6.2	2.5	1.3	1.3	0.1							**155.0**
Vadgesztenye		1.3			0.5	0.2	0.2	0.9	0.1	0.4		0.7						**4.2**
Bálványfa	0.3	0.5	0.6	1.7														**3.1**
Fel nem sorolt egyéb lágy lombos fafaj			1.3	0.1	0.4	0.7												**2.6**
Erdeifenyő	2.9	40.4	279.0	1,600.5	2,156.2	1,010.3	439.2	57.7	39.3	12.2	6.4	0.5		0.8	1.0	0.1		**5,646.5**
Símafenyő				0.1	5.8	2.9		0.3	0.9									**10.0**
Feketefenyő		9.2	66.7	203.9	597.2	698.5	365.0	109.6	124.7	80.2	31.4	77.1	1.1	2.3	0.5	0.1	1.2	**2,368.7**
Lucfenyő	24.2	109.2	631.1	1,004.4	725.6	283.4	167.5	52.2	41.1	14.6	4.4	5.3	0.6	3.6		0.2		**3,067.3**
Vörösfenyő és egyéb Larix fajok	**0.7**	**39.6**	**103.0**	**133.7**	**54.1**	**96.9**	**65.6**	**11.2**	**21.5**	**2.5**	**1.9**	**3.9**					0.4	**535.0**
Zöld duglászfenyő	0.2	1.1	1.9	2.6	11.8	1.7		0.4	1.4									**21.0**
Kék duglászfenyő			0.3	0.1		3.1	0.2	0.7										**4.3**
Jegenyefenyő		1.9	1.2	2.2	0.1	0.4			1.2									**7.0**
Közönséges boróka			2.0	8.1	0.1													**10.2**
Oregonciprus				0.1		0.4		0.1										0.6
Nyugati tuja				0.1														0.1
Egyéb fenyő		0.2		0.7					0.1									0.9
Összesesn	**5,435.9**	**19,532.6**	**15,927.0**	**16,081.6**	**15,629.3**	**12,257.8**	**12,844.1**	**16,709.5**	**13,094.1**	**12,754.6**	**7,863.0**	**4,568.9**	**2,532.4**	**1,355.8**	**906.4**	**794.4**	**1,538.5**	**159,825.9**

A vadgazdálkodásra alkalmas terület, a térített mezőgazdasági és erdei vadkárok vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Vadgazdálkodásra alkalmas terület	Alkalmas terület aránya	Térített mezőgazdasági kár	Térített erdei kár
	km2	%	E Ft	E Ft
1998	3 534	92,6%	7 498	2 847
1999	3 534	92,6%	12 872	5 662
2000	3 626	92,4%	8 598	4 490
2001	3 639	92,5%	11 470	5 322
2002	3 753	92,5%	10 995	1 164
2003	3 628	92,5%	7 490	3 400
2004	3 628	92,5%	10 311	2 204
2005	3 667	92,5%	12 915	2 760
2006	3 552	92,4%	23 986	8 325
2007	3 659	92,3%	13 223	11 233
2008	3 469	92,5%	10 229	4 644
2009	3 469	92,5%	9 615	4 414
2010	3 510	92,4%	16 285	3 772
2011	3 510	92,4%	12 317	3 151
2012	3 503	92,2%	26 536	4 394
2013	3 503	92,2%	18 483	6 897
2014	3 503	92,2%	26 992	8 310
Változás	-0,9%	-0,4%	260,0%	191,9%
Minimum	3 469	92,2%	7 490	1 164
Maximum	3 753	92,6%	26 992	11 233

Térített mezőgazdasági és erdei károk változásai

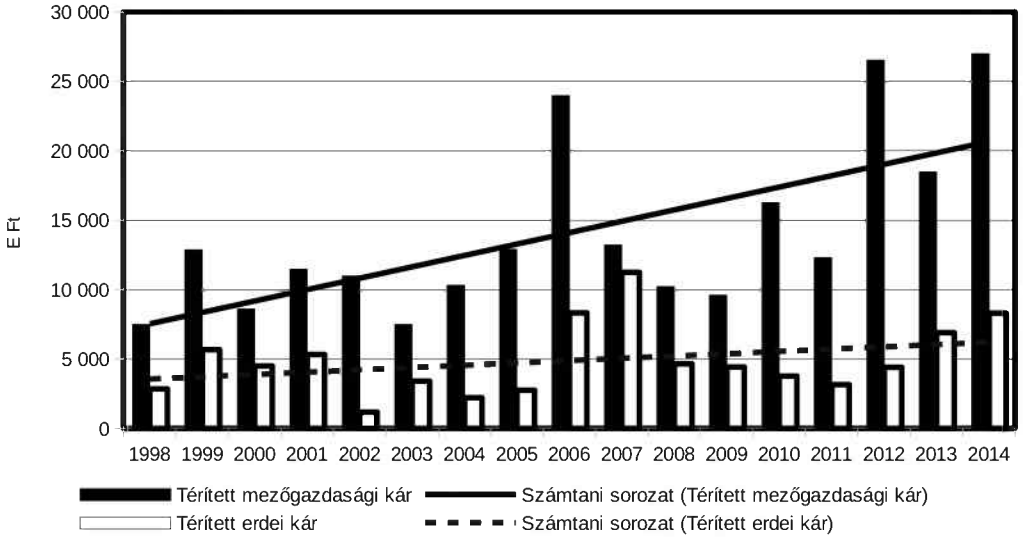

Az agrárminiszter

14/2018. (VII.3.) AM rendelete

az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről

5. melléklet a 14/2018. (VII.3.) AM rendelethez

A védett természeti területek természet-, és tájvédelmi előírásai

A védett természeti területek természet- és tájvédelmi előírásait a természetvédelmi kezelési tervek tartalmazzák. Ha a vadgazdálkodási tájegységben található védett természeti terület vonatkozásában nincsen kihirdetett kezelési terv, vagy annak vadgazdálkodásra vonatkozó előírásai nem rendelkeznek eltérően, akkor a következő természet- és tájvédelmi előírásokat kell figyelembe venni.

1. Vadászati és vadgazdálkodási tevékenység (beleértve a területen történő közlekedést is) nem járhat a védett természeti értékek és területek jelentős zavarásával, veszélyeztetésével, vagy károsításával.

2. Fokozottan védett madárfaj szaporodó, költő, táplálkozó, telelő területén vadgazdálkodási tevékenység csak úgy folytatható, hogy az ne zavarja jelentős mértékben annak élettevékenységét.

Nagyvad

3. A nagyvadállomány csökkentése során kiemelt figyelmet kell fordítani a nőivarú nagyvad egyedek, különösen a muflon és dámszarvas, valamint a vaddisznó állomány fokozott hasznosítására.

4. A nagyvadfajok takarmányozása, etetése – a vaddisznó intenzív vadászatát biztosító szórók üzemeltetésének kivételével – a vadászterületen belül az 1000 ha kiterjedést el nem érő védett természeti területeken tilos. A vadászterületen belül az 1000 ha kiterjedést elérő védett természeti területeken takarmányozás csak abban az esetben végezhető, ha a vadlétszám az élőhelyet még nem veszélyeztető legmagasabb vadlétszám alá csökken.

Vadgazdálkodási tevékenység

5. A vadászati, vadgazdálkodási tevékenység során különös figyelmet kell fordítani a gyepek megóvására, a gyepfelszín maradandó károsítása tilos.

6. A vadászat, vadgazdálkodás során keletkező hulladékokat a vadászatra jogosultnak a vadászterületről haladéktalanul el kell távolítani.

7. Januári és februári hajtó és terelő vadászatok helyét és időpontját a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

8. A 204-es és a 206-os vadgazdálkodási tájegységekben, az adott vadászati évben, februárban hajtó és terelő vadászatok nem végezhetőek

9. Hattyúnyakkal való csapdázási tevékenység csak a természetvédelmi kezelővel egyeztetve kezdhető meg. Nagyragadozó (barna medve, farkas, hiúz) jelenlétének észlelése esetén a vadgazdálkodó tájékoztatja a tájegységi fővadászt, valamint a természetvédelmi kezelőt.

Vadgazdálkodási létesítmények, vadföld

10. Fokozottan védett természeti területen kizárólag hordozható les, szóró, épített vadbefogó létesíthető.

11. Erdőrezervátum és Bioszféra-rezervátum magterületén semmilyen vadgazdálkodási létesítmény nem létesíthető, kivéve hordozható (mobil) magaslesek, amik csak augusztus 15. – február 28. között használhatók.

12. A természet védelméről szóló törvényben meghatározott lápok és források, mint minden esetben országosan védett természeti területek vonatkozásában az alábbi előírás érvényesítendő: a lápok területén és a források 100 méteres környezetében szóró, vadetető, sózó nem létesíthető.

13. Állandó gyepterületeken (művelési ágtól függetlenül) vadászati, vadgazdálkodási létesítmények közül dagonya, vaditató, apróvad tenyésztésére szolgáló létesítmény nem létesíthető. Állandó gyepterületen takarmány nem tárolható.

14. Szórón kombájntiszta szemes takarmány, csöves kukorica, valamint répafélék és almatörköly használhatók.

15. Vad etetést, takarmányozást csak mesterségesen létesített vadetetőből lehet végezni. Lédús és erjesztett takarmányt csak tálcáról lehet etetni.

16. A szórók környezetében az esetlegesen megjelenő gyomnövényeket (parlagfű, stb.) rendszeres kaszálással, vagy nyűvéssel még magérlelés előtt el kell távolítani.

17. Sózók csak tuskósózó, sózóláda, oszlopsózó vagy sózóvályú formájában üzemeltethetők. A talajra sót szétszórni tilos.

18. A használaton kívüli, leromlott állapotú vadgazdálkodási-vadászati létesítmények elbontásáról és elszállításáról a vadászatra jogosult köteles folyamatosan gondoskodni a vegetációs időn kívül.

19. A téli etetési időszak után a nagyvadetetők környékén szétszórt szénát össze kell gyűjteni, illetve év közben legalább egy alkalommal az etetőhely körül felverődő gyomokat magérlelés előtt le kell kaszálni.

20. Fokozottan védett területen új vadföld nem létesíthető.

21. Művelt vadföldeken csak gabonafélék, legelő fűkeverékek, és pillangósok termeszthetők. A művelt vadföldeken a művelés során fokozott figyelmet kell fordítani a gyom- és inváziós növények terjedésének megelőzésére.

Zárttéri vadtartás, kibocsátás, telepítés

22. Kizárólag őshonos fajok repatriációs célú kibocsátása lehetséges. Egyéb vadfajok, illetve nagyvadtartásból származó vad szabad vadászterületre történő kibocsátása tilos.

23. Idegenhonos fajok betelepítése tilos. A spontán betelepülő idegenhonos fajok (mosómedve, nyestkutya) állományának felszámolására kell törekedni.

Apróvad

24. Azonos területrészen évente legfeljebb két alkalommal kerülhet sor apróvad hajtóvadászatra

Vízivad vadászat

25. Tómederben lőállás nem létesíthető.

26. Vizes élőhelyeken a vadászható ragadozó fajok gyérítése március 15. és július 1. között elsősorban territórium-alapú módszerek alkalmazásával (pl. kotorékozással, csapdázással) történjen.

Túzokvédelem

27. Túzok dürgő- és költőhelyen vadgazdálkodási- és vadászati tevékenység (beleértve az őzbak vadászatát és a megelőző felméréseket is) csak a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon történhet március 15. és július 1. között.

28. Túzok dürgő- és költőhelyen szükséges a vadászható ragadozó fajok állományának visszaszorítása.

29. Túzok dürgő- és költőhelyen a vadászható ragadozó fajok gyérítésére vonatkozó előírások:

- A gyérítés március 15. és július 1. között elsősorban territórium-alapú módszerek alkalmazásával (pl. kotorékozással, csapdázással) történhet.
- A gyérítést nyílt területen (pl. gyepeken, szántókon, stb.) április 15-ig kell elvégezni, ezt követően vonalas létesítmények (utak, csatornák, stb.) mentén, nádasok, erdők, facsoportok, stb. környezetében, a nyílt területrészek kíméletével történhet.

30. Túzok dürgő- és költőhelyen a vaddisznó tartós megtelepedését meg kell akadályozni.

31. Túzokok tartózkodási helyén végzett éjszakai vadállomány-becslést és reflektoros vadászatot a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

32. Téli időszakban vadászati- és vadgazdálkodási tevékenység (beleértve a területen történő közlekedést, társas vadászatokat, stb.) a túzokok tartózkodási helyeinek figyelembe vételével történhet különös tekintettel a ködös időszakokban.

33. Túzokok tartózkodási helyét érintő társas vadászatok helyszíneit az idény megkezdése előtt a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

34. Túzok telelőhelyeken tarvad vadászat a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon történhet. Az adott évi telelőhelyek pontosítását minden évben a tájegységi fővadász bevonásával egyeztetni kell a természetvédelmi kezelővel, melyet jegyzőkönyvben rögzítenek legkésőbb december 1-ig.

6. melléklet a 14/2018. (VII.3.) AM rendelethez

Hosszú távú természetvédelmi célok

1. A természetvédelem hosszú távú, a vadgazdálkodást is érintő célja az ország teljes területén a biológiai sokféleség, valamint a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek megőrzése, a veszélyeztetett fajok és élőhely típusok, életközösségek természetvédelmi helyzetének javítása, az élőhely vesztésből, az élőhelyek minőségének romlásából, illetve a fajok túlhasznosításából származó veszélyek csökkentése. Ennek érdekében a vadállomány igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.

2. A vadgazdálkodás, vadászat során biztosítani kell a természet védelméhez fűződő érdekek érvényesülését, a fenntartható használatot, ami a vadfajok biológiai sokféleségre alapozott fenntartását jelenti. Az őshonos vadfajok vadászata csak olyan mértékű lehet, amely a faj természetes állományának sokféleségét, fennmaradását nem veszélyezteti.

3. A védett természeti, illetve a Natura 2000 területek általános és egységes természetvédelmi célkitűzése az azokon található védett, fokozottan védett, illetve közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve amennyiben a természeti értéket az extenzív területhasználat tartja fenn, az azt fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

4. Kiemelt természetvédelmi cél azon vadászható fajok állományszabályozása, melyek élettevékenységeik (táplálkozás, élőhely-átalakítás) folytán a biológiai sokféleségre, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerekre, a védett, illetve veszélyeztetett fajokra és élőhelytípusokra, életközösségekre túlzott terhelést jelentenek.

5. A vadászattal összefüggő jogellenes természetkárosító cselekmények megelőzése, felszámolása. A védett és fokozottan védett fajok egyedei elejtésének megakadályozása.A vadgazdálkodás során fokozott figyelmet kell fordítani a nagyvad populációsűrűségének szabályozására. Akkora létszámú nagyvad fenntartása a cél, amely:
   5.1. nem veszélyezteti a taposásra, bolygatásra érzékeny természetes és természetszerű élőhelyeket, különös tekintettel a forrásokra, patakvölgyekre, lápokra, magassásosokra, mocsárrétekre, zsombékosokra, hegyi rétekre, erdőssztyeprétekre, a domb- és hegyvidéki sziklagyepekre, valamint karsztbokorerdőkre,
   5.2. lehetővé teszi a védett és fokozottan védett, illetve veszélyeztetett fajok hosszú távú fennmaradását,
   5.3. nem veszélyezteti élőhelyének természetes folyamatait és biológiai sokféleségét,
   5.4. mellett az erdőgazdálkodás során a folyamatos erdőborítást megteremtő gazdálkodási módszerek hatékonyan alkalmazhatóak

6. Olyan nagyvadgazdálkodást kell folytatni, amely elsősorban az őshonos, magas genetikai értékű állományok (gímszarvas, őz) minőségi és nem mennyiségi megőrzését tűzi ki célul.

7. Nagyvad-gazdálkodási célú berendezés csak a nagyvadállomány sűrűsége megfelelő szinten tartásának elérése érdekében létesüljön, minimalizálva a zavarást, a berendezés környezetének degradálódását és a tájesztétikai problémákat.

8. Törekedni kell az ólomsörét használatának teljes körű kiváltása más, nem környezetszennyező technológiákkal.

9. Törekedni kell a nagyvad intenzív takarmányozásának megszüntetésére. Hosszú távon jelentősen csökkenteni kell a kijuttatott takarmány mennyiségét. Az ökológiai vadeltartó képességnél magasabb nagyvadlétszám intenzív takarmányozással való mesterséges fenntartását mindenhol meg kell szüntetni.

10. Kívánatos a nagyragadozók (farkas, hiúz, barna medve) állandó jelenléte, ezért a vadgazdálkodási tevékenység során figyelmet kell fordítani a megőrzésükre. Azon területeken, ahol e fajok tartós jelenlétére lehet számítani, a vadászatokat úgy kell tervezni, hogy az ne zavarja indokolatlan mértékben e fokozottan védett ragadozókat. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy e fajok egyedeit sem szándékosan, sem véletlenül ne ejtsék el.

11. Javítani kell az őshonos, veszélyeztetett apróvadfajok, így különösen a mezei nyúl és a fogoly életfeltételein. A vadgazdálkodás során előtérbe kell helyezni az e fajoknak kedvező élőhely-fejlesztéseket és az e fajok számára kedvező vadföldgazdálkodást. Mindenképpen kerülni kell a túlhasznosítást. A szárnyasvadfajok esetében is a védelmet döntően a természetes állomány védelmével, és nem pedig tenyésztett madarak kibocsátásával kell biztosítani. Szárnyasvad kibocsátás esetén biztosítani kell, hogy a tenyésztett madarak ne jelentsenek állategészségügyi kockázatot a vadon élő állomány számára, illetve a kibocsátás technológiája ne okozza a ragadozók adott területen való túlzott csoportosulását.

12. A vízivad hasznosítása olyan mértékű legyen, amely minimalizálja a védett és fokozottan védett fajok egyedeinek akár szándékos, akár véletlenül történő elejtését, illetve kellő nyugalmat biztosít mind a vadászható, mind a védett, fokozottan védett vízimadárfajok állományainak. A vadászat szabályozásának biztosítania kell a kései, elnyúló költési

időszakkal rendelkező fajok költésének biztonságát, a vízivad költése és vonulása szempontjából fontos vizes élőhelyek nyugalmát (különös tekintettel a globálisan veszélyeztetett fajok előfordulási helyeire), valamint a zord időjárású téli időszakban szükséges zavartalanságot. El kell érni, hogy valamennyi vizes élőhelyen már rövid távon is megszűnjön az ólomsörét használata.

13. Hazánkban az elmúlt évszázadokban már meghonosodott, azonban nem őshonos vadfajok állományait csak olyan területeken indokolt fenntartani, ahol azok nem jelentenek veszélyt a biológiai sokféleségre, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek megőrzésére, a veszélyeztetett fajokra és élőhelytípusokra, életközösségekre. Azon vadászható nem őshonos fajok állományait, melyek élettevékenységeik (táplálkozás, élőhely-átalakítás) folytán túlzott terhelést jelentenek az adott természetes és természetszerű élőhelyekre, ki kell szorítani ezekről az területekről. Különösen igaz ez az olyan sérülékeny élőhelyekre, mint a domb- és hegyvidéki sziklagyepek, ahol el kell érni a muflonállomány nagymértékű csökkenését, illetve teljes kiszorítását. Az elmúlt években újonnan megtelepedett fajok, így különösen a nyestkutya és a mosómedve esetében törekedni kell az állományok teljes felszámolására. Vadászati célból új faj szaporodásra képes vadon élő állományának kialakítása nem engedhető meg, az újonnan megjelenő inváziós fajok egyedeit, amennyiben azok eltávolítása vadászati eszközzel oldható meg, el kell távolítani.

14. A ragadozógazdálkodást úgy kell folytatni, hogy az segítse a biológiai sokféleség megőrzését, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek zavartalanságát, a veszélyeztetett fajok és élőhelytípusok, életközösségek természetvédelmi helyzetének javítását, így különösen:

    14.1. A földön fészkelő védett, fokozottan védett madárfajok, valamint a fogoly és a hazánkban költő erdei szalonkák és vízivad védelme érdekében szükséges egyes túlszaporodott, generalista ragadozófajok fokozott gyérítése, állományának tartósan alacsony szintes tartása. E munka során különös figyelmet kell országos szinten fordítani a vaddisznó, a róka és a dolmányos varjú állományának visszaszorítására.
    14.2. Egyes fokozottan védett madárfajok, így különösen a túzok, a haris, a császármadár, a nádasokban költő íbisz- és gémfélék, valamint a partimadarak, sirályok, csérek, szerkők fészkelésére szolgáló területeken indokolt a vadászható ragadozófajok, különösen az emlősök állományának a legalacsonyabb szinten történő tartása.
    14.3. Egyes fokozottan védett hüllő- és kétéltűfajok élőhelyein, így különösen a rákosi vipera élőhelyein a vaddisznóállományt fel kell számolni.
    14.4. A vadászható varjúfélék gyérítése során figyelemmel kell lenni arra, hogy kellő mennyiségű fészkelőhely legyen a varjúfélék fészkeit használó fajoknak (pl. erdei fülesbagoly, kabasólyom, vércsék).
    14.5. A ragadozók gyérítése során, különösen csapdák használatakor, az állatvédelmi szempontokat a lehetőségek szerint figyelembe kell venni.

A vadgazdálkodási tájegységek határvonalai és a Nemzeti Park Igazgatóságok működési területei

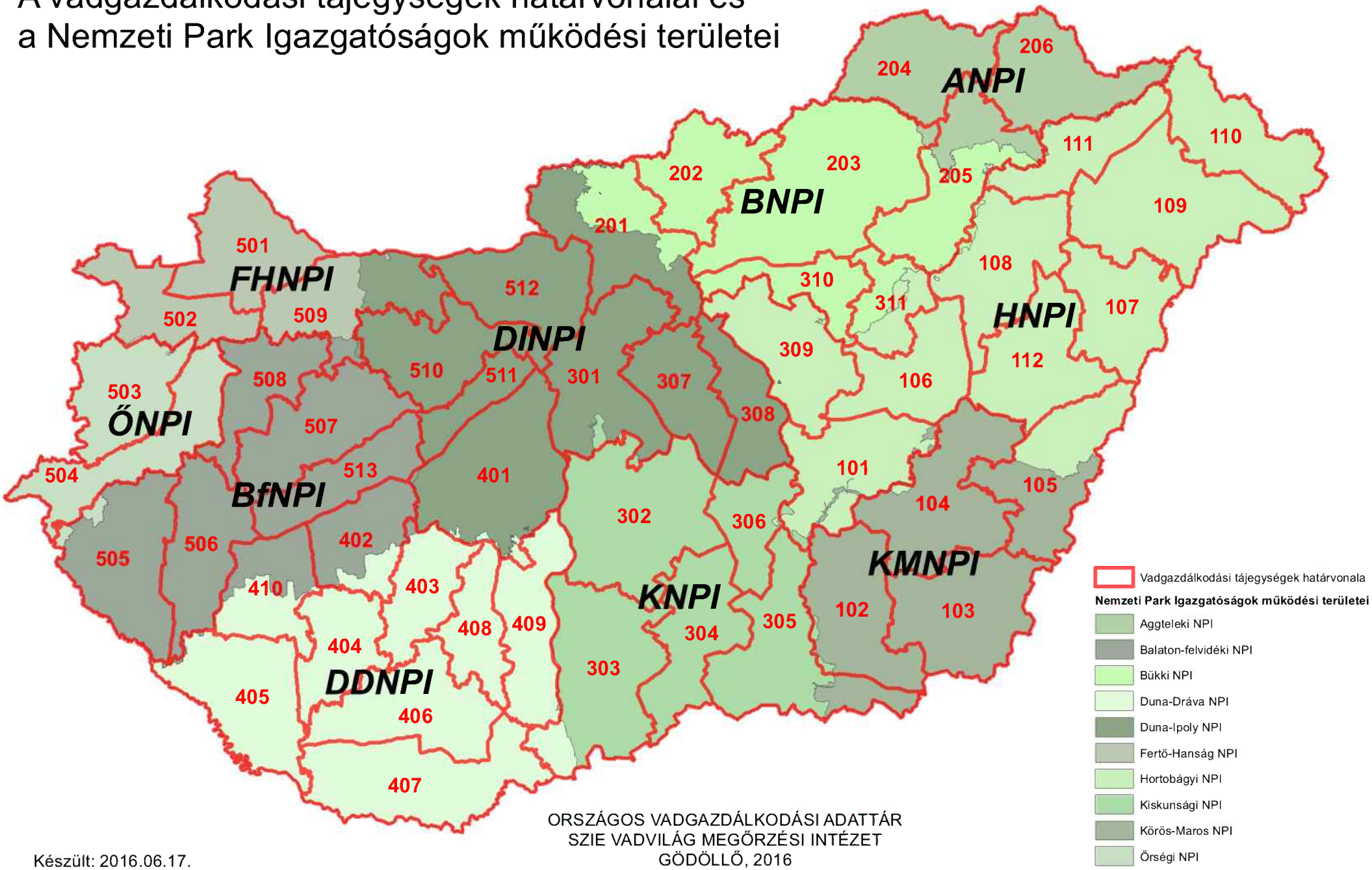

Készült: 2016.06.17.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

A vadgazdálkodási tájegységek megoszlása a nemzeti parkok igazgatóságai között, tájegységek szerint

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
101	Hortobágyi NPI	173,059.5
101	Kiskunsági NPI	4,727.4
101	Körös-Maros NPI	7,819.9
102	Kiskunsági NPI	5,221.5
102	Körös-Maros NPI	188,551.8
103	Körös-Maros NPI	216,348.3
104	Hortobágyi NPI	2,175.2
104	Körös-Maros NPI	233,323.8
105	Hortobágyi NPI	90,114.2
105	Körös-Maros NPI	112,515.9
106	Hortobágyi NPI	154,444.4
107	Hortobágyi NPI	159,377.2
108	Bükki NPI	5,213.6
108	Hortobágyi NPI	192,670.6
109	Hortobágyi NPI	284,062.2
110	Aggteleki NPI	285.6
110	Hortobágyi NPI	179,175.7
111	Aggteleki NPI	840.3
111	Bükki NPI	148.8
111	Hortobágyi NPI	122,802.0
112	Hortobágyi NPI	182,875.5
112	Körös-Maros NPI	378.1
201	Bükki NPI	84,697.5
201	Duna-Ipoly NPI	144,982.7
202	Bükki NPI	148,853.1
203	Aggteleki NPI	5,869.6
203	Bükki NPI	374,802.0
204	Aggteleki NPI	177,320.8
204	Bükki NPI	5.6
205	Aggteleki NPI	70,898.0
205	Bükki NPI	137,924.2
205	Hortobágyi NPI	1,343.6
206	Aggteleki NPI	178,382.0
206	Hortobágyi NPI	1,013.6
301	Duna-Ipoly NPI	211,308.7
301	Kiskunsági NPI	8,416.1
302	Duna-Dráva NPI	41.0
302	Duna-Ipoly NPI	11.4
302	Kiskunsági NPI	288,128.9
303	Duna-Dráva NPI	29,049.5
303	Kiskunsági NPI	237,122.5
304	Kiskunsági NPI	171,654.8
305	Hortobágyi NPI	5.9
305	Kiskunsági NPI	189,574.6
305	Körös-Maros NPI	40,533.4
306	Hortobágyi NPI	1,322.0
306	Kiskunsági NPI	99,172.5
307	Duna-Ipoly NPI	134,594.5
308	Duna-Ipoly NPI	118,633.9
308	Kiskunsági NPI	7.0
309	Bükki NPI	657.9
309	Duna-Ipoly NPI	111.2
309	Hortobágyi NPI	177,151.0

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
310	Bükki NPI	97,139.9
310	Duna-Ipoly NPI	7.2
310	Hortobágyi NPI	1,013.4
311	Bükki NPI	42,076.9
311	Hortobágyi NPI	50,011.0
401	Balaton-felvidéki NPI	1,237.0
401	Duna-Dráva NPI	10,036.7
401	Duna-Ipoly NPI	255,957.5
401	Kiskunsági NPI	82.5
402	Balaton-felvidéki NPI	104,221.0
402	Duna-Dráva NPI	28,318.4
403	Balaton-felvidéki NPI	2,717.8
403	Duna-Dráva NPI	115,234.7
404	Duna-Dráva NPI	124,487.8
405	Balaton-felvidéki NPI	2,186.8
405	Duna-Dráva NPI	205,590.6
406	Duna-Dráva NPI	197,491.6
407	Duna-Dráva NPI	245,239.5
408	Duna-Dráva NPI	103,958.9
409	Duna-Dráva NPI	154,662.9
409	Duna-Ipoly NPI	7.9
409	Kiskunsági NPI	1,126.8
410	Balaton-felvidéki NPI	63,761.6
410	Duna-Dráva NPI	70,168.4
501	Fertő-Hanság NPI	178,876.1
502	Balaton-felvidéki NPI	350.9
502	Fertő-Hanság NPI	131,666.7
502	Őrségi NPI	1,085.7
503	Fertő-Hanság NPI	324.0
503	Őrségi NPI	154,895.4
504	Balaton-felvidéki NPI	65.0
504	Őrségi NPI	176,772.5
505	Balaton-felvidéki NPI	207,846.8
505	Őrségi NPI	10,992.5
506	Balaton-felvidéki NPI	167,693.9
506	Duna-Dráva NPI	355.0
507	Balaton-felvidéki NPI	188,162.0
507	Duna-Ipoly NPI	134.7
508	Balaton-felvidéki NPI	125,441.0
508	Fertő-Hanság NPI	326.8
508	Őrségi NPI	396.8
509	Balaton-felvidéki NPI	13,608.9
509	Duna-Ipoly NPI	73,141.5
509	Fertő-Hanság NPI	98,218.0
510	Balaton-felvidéki NPI	459.8
510	Duna-Ipoly NPI	165,147.9
511	Balaton-felvidéki NPI	441.6
511	Duna-Ipoly NPI	69,927.6
512	Duna-Ipoly NPI	180,718.7
513	Balaton-felvidéki NPI	126,357.1
513	Duna-Ipoly NPI	11.4

A vadgazdálkodási tájegységek megoszlása a nemzeti parkok igazgatóságai között, igazgatóságok szerint

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
110	Aggteleki NPI	285.6
111	Aggteleki NPI	840.3
203	Aggteleki NPI	5,869.6
204	Aggteleki NPI	177,320.8
205	Aggteleki NPI	70,898.0
206	Aggteleki NPI	178,382.0
401	Balaton-felvidéki NPI	1,237.0
402	Balaton-felvidéki NPI	104,221.0
403	Balaton-felvidéki NPI	2,717.8
405	Balaton-felvidéki NPI	2,186.8
410	Balaton-felvidéki NPI	63,761.6
502	Balaton-felvidéki NPI	350.9
504	Balaton-felvidéki NPI	65.0
505	Balaton-felvidéki NPI	207,846.8
506	Balaton-felvidéki NPI	167,693.9
507	Balaton-felvidéki NPI	188,162.0
508	Balaton-felvidéki NPI	125,441.0
509	Balaton-felvidéki NPI	13,608.9
510	Balaton-felvidéki NPI	459.8
511	Balaton-felvidéki NPI	441.6
513	Balaton-felvidéki NPI	126,357.1
108	Bükki NPI	5,213.6
111	Bükki NPI	148.8
201	Bükki NPI	84,697.5
202	Bükki NPI	148,853.1
203	Bükki NPI	374,802.0
204	Bükki NPI	5.6
205	Bükki NPI	137,924.2
309	Bükki NPI	657.9
310	Bükki NPI	97,139.9
311	Bükki NPI	42,076.9
302	Duna-Dráva NPI	41.0
303	Duna-Dráva NPI	29,049.5
401	Duna-Dráva NPI	10,036.7
402	Duna-Dráva NPI	28,318.4
403	Duna-Dráva NPI	115,234.7
404	Duna-Dráva NPI	124,487.8
405	Duna-Dráva NPI	205,590.6
406	Duna-Dráva NPI	197,491.6
407	Duna-Dráva NPI	245,239.5
408	Duna-Dráva NPI	103,958.9
409	Duna-Dráva NPI	154,662.9
410	Duna-Dráva NPI	70,168.4
506	Duna-Dráva NPI	355.0
201	Duna-Ipoly NPI	144,982.7
301	Duna-Ipoly NPI	211,308.7
302	Duna-Ipoly NPI	11.4
307	Duna-Ipoly NPI	134,594.5
308	Duna-Ipoly NPI	118,633.9
309	Duna-Ipoly NPI	111.2
310	Duna-Ipoly NPI	7.2
401	Duna-Ipoly NPI	255,957.5
409	Duna-Ipoly NPI	7.9

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
507	Duna-Ipoly NPI	134.7
509	Duna-Ipoly NPI	73,141.5
510	Duna-Ipoly NPI	165,147.9
511	Duna-Ipoly NPI	69,927.6
512	Duna-Ipoly NPI	180,718.7
513	Duna-Ipoly NPI	11.4
501	Fertő-Hanság NPI	178,876.1
502	Fertő-Hanság NPI	131,666.7
503	Fertő-Hanság NPI	324.0
508	Fertő-Hanság NPI	326.8
509	Fertő-Hanság NPI	98,218.0
101	Hortobágyi NPI	173,059.5
104	Hortobágyi NPI	2,175.2
105	Hortobágyi NPI	90,114.2
106	Hortobágyi NPI	154,444.4
107	Hortobágyi NPI	159,377.2
108	Hortobágyi NPI	192,670.6
109	Hortobágyi NPI	284,062.2
110	Hortobágyi NPI	179,175.7
111	Hortobágyi NPI	122,802.0
112	Hortobágyi NPI	182,875.5
205	Hortobágyi NPI	1,343.6
206	Hortobágyi NPI	1,013.6
305	Hortobágyi NPI	5.9
306	Hortobágyi NPI	1,322.0
309	Hortobágyi NPI	177,151.0
310	Hortobágyi NPI	1,013.4
311	Hortobágyi NPI	50,011.0
101	Kiskunsági NPI	4,727.4
102	Kiskunsági NPI	5,221.5
301	Kiskunsági NPI	8,416.1
302	Kiskunsági NPI	288,128.9
303	Kiskunsági NPI	237,122.5
304	Kiskunsági NPI	171,654.8
305	Kiskunsági NPI	189,574.6
306	Kiskunsági NPI	99,172.5
308	Kiskunsági NPI	7.0
401	Kiskunsági NPI	82.5
409	Kiskunsági NPI	1,126.8
101	Körös-Maros NPI	7,819.9
102	Körös-Maros NPI	188,551.8
103	Körös-Maros NPI	216,348.3
104	Körös-Maros NPI	233,323.8
105	Körös-Maros NPI	112,515.9
112	Körös-Maros NPI	378.1
305	Körös-Maros NPI	40,533.4
502	Őrségi NPI	1,085.7
503	Őrségi NPI	154,895.4
504	Őrségi NPI	176,772.5
505	Őrségi NPI	10,992.5
508	Őrségi NPI	396.8

A vadgazdálkodási tájegységek határvonalai és a Ramsari Egyezményhez tartozó területek

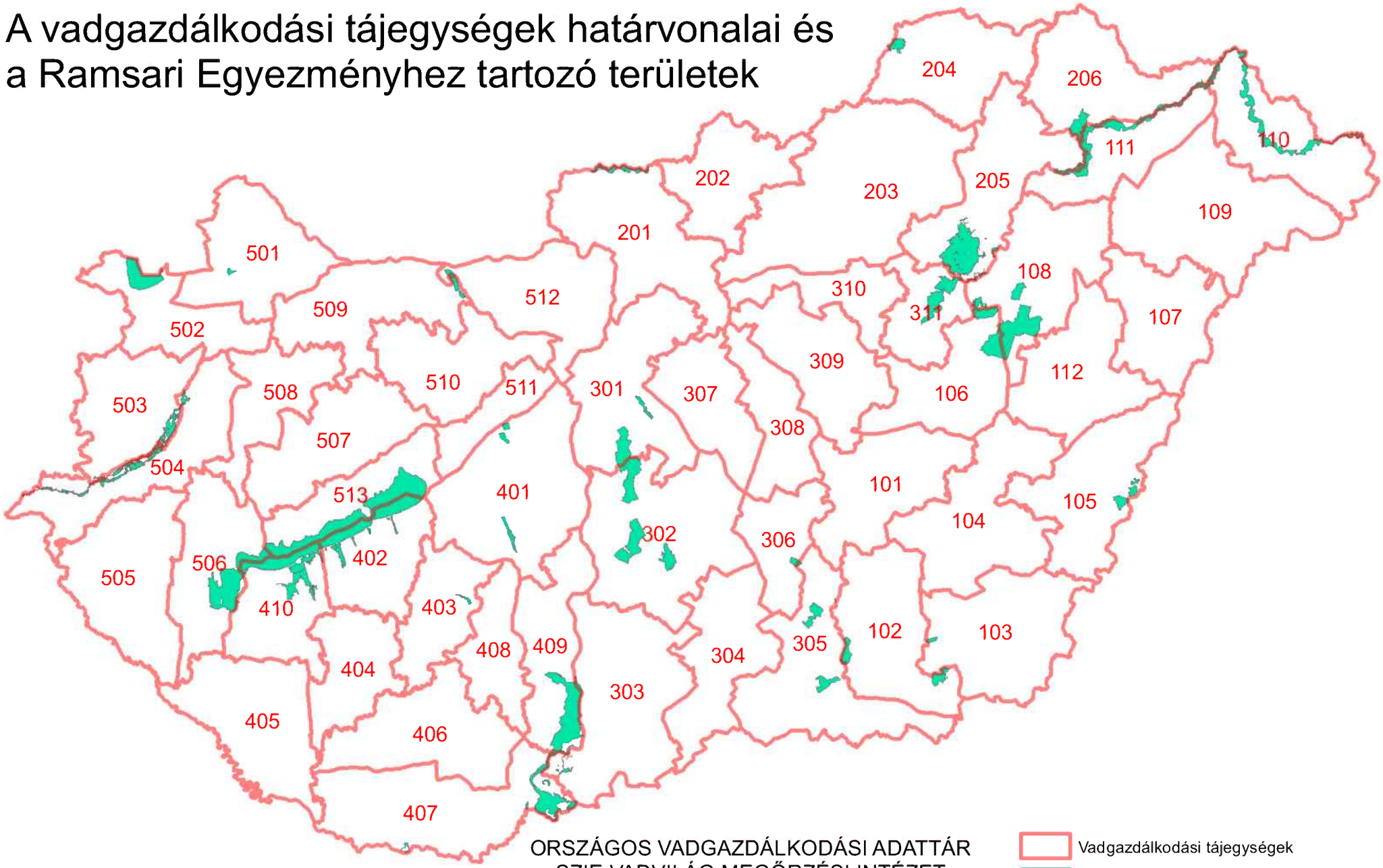

Készült: 2016.06.17.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

A Ramsari területek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között, tájegységek szerint

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
102	Mártélyi Ramsari Terület	2,240.7	96.4
102	Montág-puszta Ramsari Terület	2,170.4	99.6
103	Kardoskúti Fehér-tó Ramsari Terület	492.1	100.0
103	Montág-puszta Ramsari Terület	8.2	0.4
105	Biharugrai Ramsari Terület	2,780.9	100.0
106	Hortobágyi Ramsari Terület	8,364.0	25.3
108	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	30.6	0.1
108	Hortobágyi Ramsari Terület	16,518.2	50.0
110	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	12,415.8	44.4
111	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	10,633.7	38.0
201	Ipoly-völgy Ramsari Terület	2,294.3	100.0
204	Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület	2,018.0	100.0
205	Bodrog-zug Ramsari Terület	12.1	0.3
205	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	18,358.0	67.7
205	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	1,672.4	6.0
205	Hortobágyi Ramsari Terület	49.1	0.1
206	Bodrog-zug Ramsari Terület	3,983.2	99.7
206	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	3,237.3	11.6
301	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	5,683.6	43.1
301	Ócsai Turjános Ramsari Terület	1,145.8	100.0
302	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	7,498.7	56.9
302	Felső-kiskunsági szikes tavak Ramsari Terület	7,393.8	100.0
302	Izsáki Kolon-tó Ramsari Terület	3,059.0	100.0
303	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	14.0	0.1
303	Gemenc Ramsari Terület	1,036.8	5.2
305	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	177.3	20.5
305	Mártélyi Ramsari Terület	84.6	3.6
305	Pusztaszeri Ramsari Terület	4,988.8	100.0
306	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	687.7	79.5
311	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	81.3	0.3
311	Hortobágyi Ramsari Terület	8,131.3	24.6
401	Dinnyési-fertő és a Velencei-tavi Madárrezervátum Ramsari Terület	1,239.1	100.0
401	Rétszilasi-halastavak Ramsari Terület	1,493.9	100.0
402	Balaton Ramsari Terület	15,223.6	25.6
402	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	2,125.2	22.3
403	Pacsmagi-tavak Ramsari Terület	439.4	100.0
407	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	8,649.6	31.9
407	Gemenc Ramsari Terület	1,226.1	6.2
407	Szaporcai Ó-Dráva-meder Ramsari Terület	289.5	100.0
409	Gemenc Ramsari Terület	17,507.5	88.6
410	Balaton Ramsari Terület	10,283.5	17.3
410	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	7,388.4	77.7
410	Kis-Balaton Ramsari Terület	383.9	2.6
501	Nyirkai-hany Ramsari Terület	421.7	100.0
502	Fertő Ramsari Terület	8,435.5	100.0
503	Rába-völgy Ramsari Terület	3,737.3	39.1
504	Rába-völgy Ramsari Terület	5,812.3	60.9

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
506	Balaton Ramsari Terület	4,101.2	6.9
506	Kis-Balaton Ramsari Terület	14,274.6	97.4
509	Tatai tavak Ramsari Terület	1,352.0	71.3
512	Tatai tavak Ramsari Terület	545.3	28.7
513	Balaton Ramsari Terület	29,874.8	50.2

A Ramsari területek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között, ramsari területek szerint

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
402	Balaton Ramsari Terület	15,223.6	25.6
410	Balaton Ramsari Terület	10,283.5	17.3
506	Balaton Ramsari Terület	4,101.2	6.9
513	Balaton Ramsari Terület	29,874.8	50.2
204	Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület	2,018.0	100.0
105	Biharugrai Ramsari Terület	2,780.9	100.0
205	Bodrog-zug Ramsari Terület	12.1	0.3
206	Bodrog-zug Ramsari Terület	3,983.2	99.7
108	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	30.6	0.1
205	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	18,358.0	67.7
303	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	14.0	0.1
311	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	81.3	0.3
407	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	8,649.6	31.9
305	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	177.3	20.5
306	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	687.7	79.5
402	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	2,125.2	22.3
410	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	7,388.4	77.7
401	Dinnyési-fertő és a Velencei-tavi Madárrezervátum Ramsari Terület	1,239.1	100.0
301	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	5,683.6	43.1
302	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	7,498.7	56.9
302	Felső-kiskunsági szikes tavak Ramsari Terület	7,393.8	100.0
110	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	12,415.8	44.4
111	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	10,633.7	38.0
205	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	1,672.4	6.0
206	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	3,237.3	11.6
502	Fertő Ramsari Terület	8,435.5	100.0
303	Gemenc Ramsari Terület	1,036.8	5.2
407	Gemenc Ramsari Terület	1,226.1	6.2
409	Gemenc Ramsari Terület	17,507.5	88.6
106	Hortobágyi Ramsari Terület	8,364.0	25.3
108	Hortobágyi Ramsari Terület	16,518.2	50.0
205	Hortobágyi Ramsari Terület	49.1	0.1
311	Hortobágyi Ramsari Terület	8,131.3	24.6
201	Ipoly-völgy Ramsari Terület	2,294.3	100.0
302	Izsáki Kolon-tó Ramsari Terület	3,059.0	100.0
103	Kardoskúti Fehér-tó Ramsari Terület	492.1	100.0
410	Kis-Balaton Ramsari Terület	383.9	2.6
506	Kis-Balaton Ramsari Terület	14,274.6	97.4
102	Mártélyi Ramsari Terület	2,240.7	96.4
305	Mártélyi Ramsari Terület	84.6	3.6
102	Montág-puszta Ramsari Terület	2,170.4	99.6
103	Montág-puszta Ramsari Terület	8.2	0.4
501	Nyirkai-hany Ramsari Terület	421.7	100.0
301	Ócsai Turjános Ramsari Terület	1,145.8	100.0
403	Pacsmagi-tavak Ramsari Terület	439.4	100.0
305	Pusztaszeri Ramsari Terület	4,988.8	100.0

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
503	Rába-völgy Ramsari Terület	3,737.3	39.1
504	Rába-völgy Ramsari Terület	5,812.3	60.9
401	Rétszilasi-halastavak Ramsari Terület	1,493.9	100.0
407	Szaporcai Ó-Dráva-meder Ramsari Terület	289.5	100.0
509	Tatai tavak Ramsari Terület	1,352.0	71.3
512	Tatai tavak Ramsari Terület	545.3	28.7

Natura 2000 területek a 203. számú tájegységben

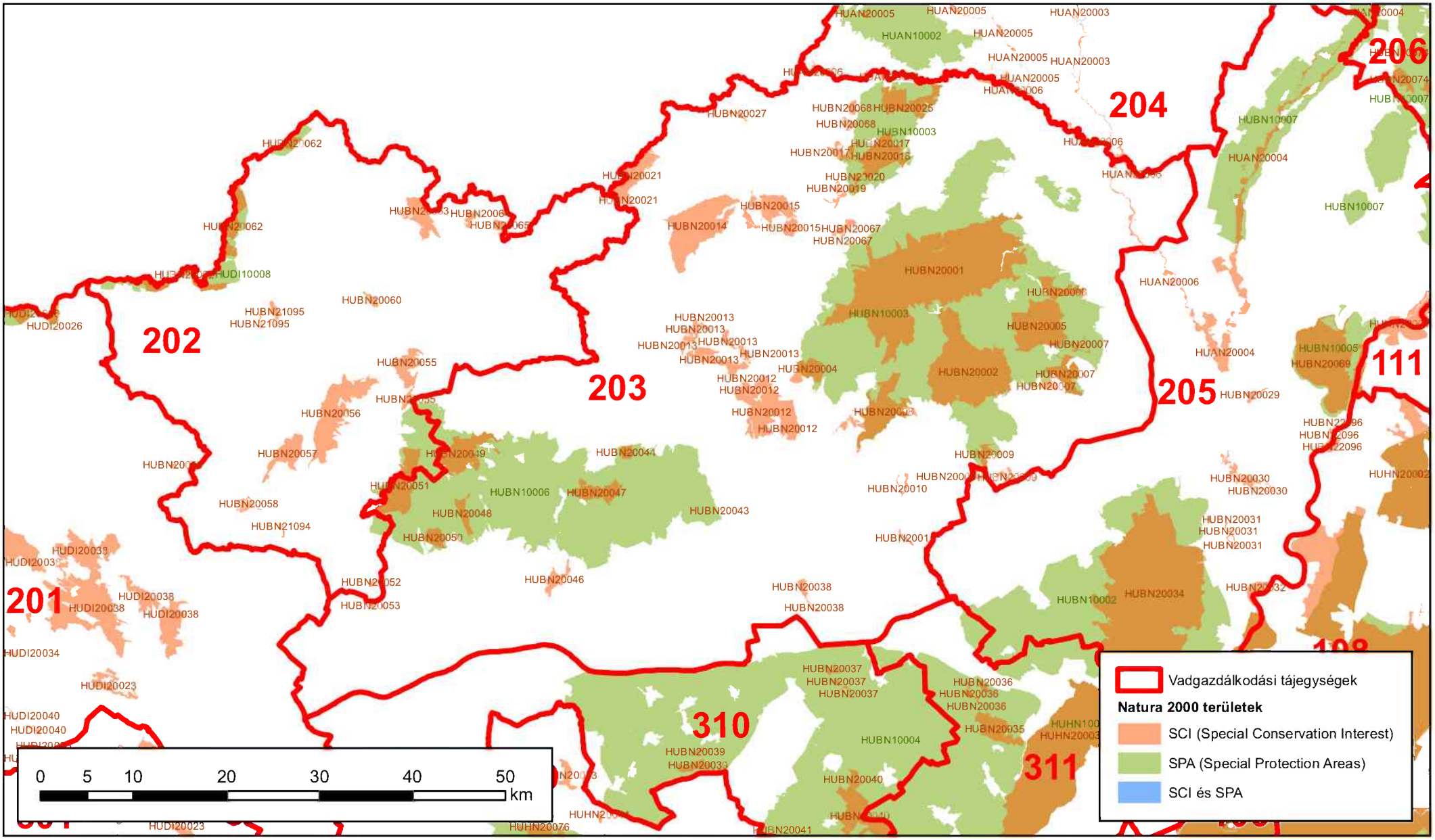

Készült: 2016.07.27.

Natura 2000 területek a vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	N2000 terület típusa	N2000 Kód	N2000 Terület név	VGTE-be eső terület (ha)	VGTE részesedése (%)
203	SCI	HUAN20006	Sajó-völgy	1,062.3	51.2%
203	SCI	HUBN20001	Bükk-fennsík és a Lök-völgy	14,382.6	100.0%
203	SCI	HUBN20002	Hór-völgy, Déli-Bükk	5,520.1	100.0%
203	SCI	HUBN20004	Szarvaskő	631.8	100.0%
203	SCI	HUBN20005	Kisgyőri Ásottfa-tető - Csókás-völgy	2,424.2	100.0%
203	SCI	HUBN20006	Miskolctapolcai Tatár-árok - Vörös-bérc	537.5	100.0%
203	SCI	HUBN20007	Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy - Cseh-völgy	1,000.9	100.0%
203	SCI	HUBN20008	Vár-hegy - Nagy-Eged	2,036.5	100.0%
203	SCI	HUBN20009	Tard környéki erdőssztyepp	380.3	82.4%
203	SCI	HUBN20010	Szomolyai Kaptár-rét	76.9	100.0%
203	SCI	HUBN20011	Ostoros-patak menti erdőspuszta	48.9	100.0%
203	SCI	HUBN20012	Egerbakta - Bátor környéki erdők	2,629.8	100.0%
203	SCI	HUBN20013	Hevesaranyosi-fedémesi dombvidék	1,238.0	100.0%
203	SCI	HUBN20014	Gyepes-völgy	3,012.8	100.0%
203	SCI	HUBN20015	Izra-völgy és az Arlói-tó	1,349.1	100.0%
203	SCI	HUBN20017	Borsodbótai Kotyindó-tető	297.5	100.0%
203	SCI	HUBN20018	Upponyi-szoros	1,289.8	100.0%
203	SCI	HUBN20019	Csernely-patak völgye	172.3	100.0%
203	SCI	HUBN20020	Sátai Tőkés-völgy	114.2	100.0%
203	SCI	HUBN20021	Domaházai Hangony-patak völgye	1,123.1	95.9%
203	SCI	HUBN20025	Nagybarcai Liget-hegy és sajóvelezdi Égett-hegy	1,202.2	100.0%
203	SCI	HUBN20027	Ózdi Harmaci-dombok	73.7	100.0%
203	SCI	HUBN20038	Kerecsendi Berek-erdő és Lógó-part	142.8	100.0%
203	SCI	HUBN20043	Verpeléti Vár-hegy	8.4	100.0%
203	SCI	HUBN20044	Recski Hegyes-hegy	161.5	100.0%
203	SCI	HUBN20046	Gyöngyösi Sár-hegy	352.7	100.0%
203	SCI	HUBN20047	Mátra északi letörése	780.1	100.0%
203	SCI	HUBN20048	Gyöngyöstarjáni Világos-hegy és Rossz-rétek	326.7	100.0%
203	SCI	HUBN20049	Mátrabérc - fallóskúti-rétek	1,486.5	98.6%
203	SCI	HUBN20050	Gyöngyöspatai Havas	324.6	100.0%
203	SCI	HUBN20051	Nyugat-Mátra	987.4	65.9%
203	SCI	HUBN20053	Petőfibányai Kopasz-hegy	25.4	100.0%
203	SCI	HUBN20067	Szilvásváradi Aszaló és Szilvás-patak mente	183.8	100.0%
203	SCI	HUBN20068	Sajómercsei Körtvélyes-dűlő	196.6	100.0%
203	SPA	HUBN10003	Bükk-hegység és peremterületei	66,204.3	100.0%
203	SPA	HUBN10006	Mátra	34,248.5	91.8%

Védett területek a 203 számú vadgazdálkodási tájegységben

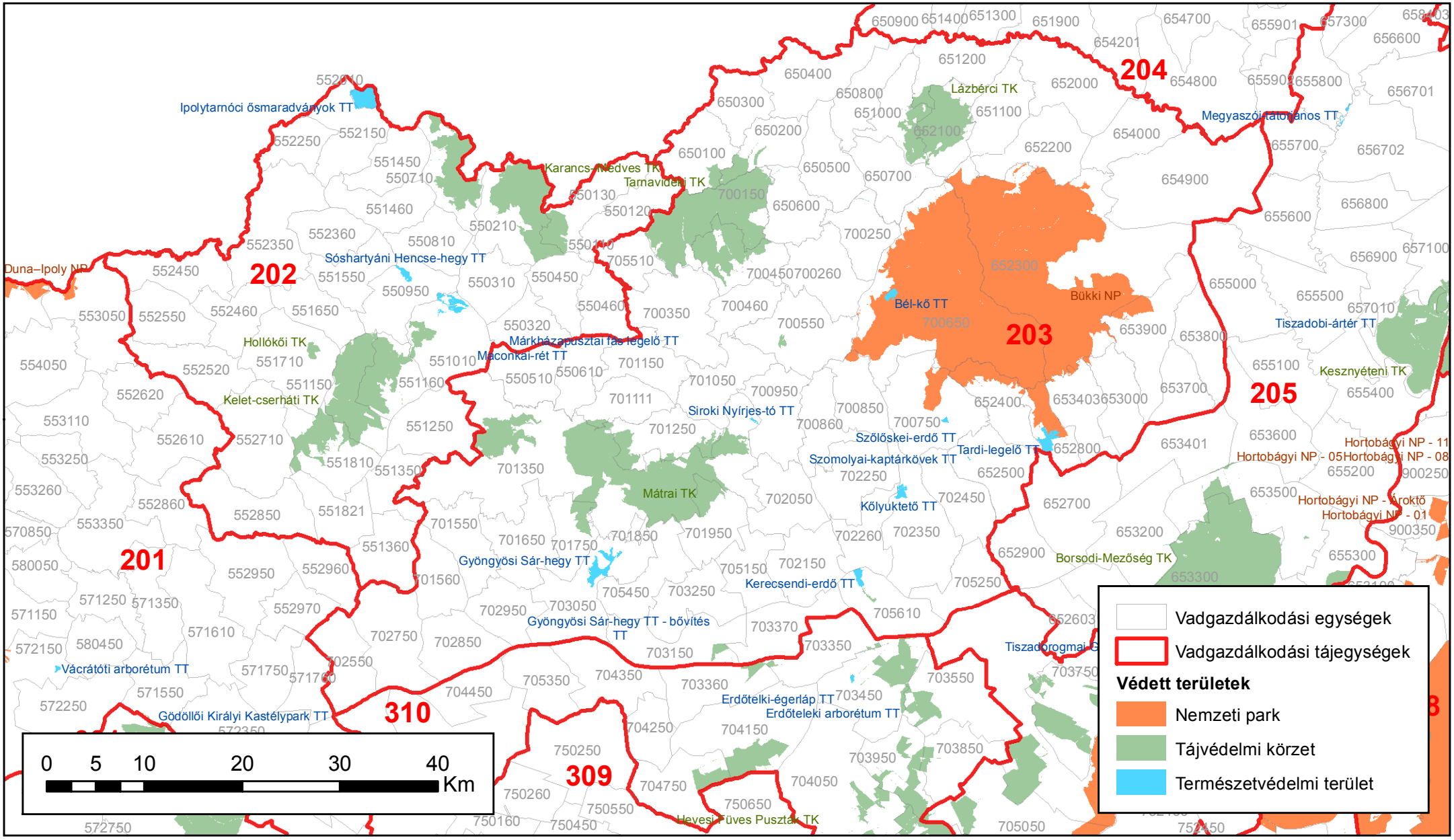

Készült: 2018.02.28.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet

Védett területek a 203 számú vadgazdálkodási tájegységben I/III						
Tájegység kód	**VGE kód**	**Védett terület kategória**	**Védett terület neve**	**Terület a VGE-n belül (ha)**	**Védett terület teljes mérete (ha)**	**Arány**
203	550510	TT	Maconkai-rét Természetvédelmi Terület	5,2	6,0	87,59%
203	650100	TK	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	243,8	9 310,1	2,62%
203	650200	TK	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	567,2	9 310,1	6,09%
203	650600	TK	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	1,2	9 310,1	0,01%
203	650700	TK	Lázbérci Tájvédelmi Körzet	0,5	3 710,6	0,01%
203	651000	TK	Lázbérci Tájvédelmi Körzet	1 028,9	3 710,6	27,73%
203	651100	TK	Lázbérci Tájvédelmi Körzet	0,6	3 710,6	0,02%
203	651200	TK	Lázbérci Tájvédelmi Körzet	283,7	3 710,6	7,65%
203	652100	TE	Dédestapolcsányi földtani alapszelvény természeti emlék	2,1	2,1	100,00%
203	652100	TK	Lázbérci Tájvédelmi Körzet	2 396,1	3 710,6	64,57%
203	652200	NP	Bükki Nemzeti Park	53,7	42 033,0	0,13%
203	652300	NP	Bükki Nemzeti Park	19 590,1	42 033,0	46,61%
203	652300	TK	Lázbérci Tájvédelmi Körzet	0,7	3 710,6	0,02%
203	652400	NP	Bükki Nemzeti Park	1 053,1	42 033,0	2,51%
203	652400	TE	Bogácsi Hintó-völgy kaptárköve természeti emlék	0,5	0,5	100,00%
203	652400	TE	Cserépváraljai Furgál-völgy kaptárkövei természeti emlék	1,7	1,7	100,00%
203	652400	TE	Cserépváraljai Setét-völgy kaptárköve természeti emlék	1,0	1,0	100,00%
203	652400	TE	Cserépváraljai Vén-hegy kaptárkövei természeti emlék	0,5	0,5	100,00%
203	652400	TE	Noszvaji Dóc kaptárkövei természeti emlék	1,5	1,5	100,00%
203	652500	TE	Noszvaji Pipis-hegy kaptárköve természeti emlék	0,5	0,5	100,00%
203	652500	TE	Szomolyai Csobánka kaptárköve természeti emlék	0,6	0,6	100,00%
203	652500	TE	Szomolyai Ispán-berki-tető kaptárkövei természeti emlék	0,9	0,9	100,00%
203	652500	TT	Szomolyai-kaptárkövek természetvédelmi terület	4,6	4,6	100,00%
203	652800	NP	Bükki Nemzeti Park	1 011,4	42 033,0	2,41%
203	652800	TE	Cserépváraljai Nyúl-völgy-oldal kaptárköve természeti emlék	0,5	0,5	100,00%
203	652800	TE	Tardi Pokol-oldal kaptárköve természeti emlék	0,5	0,5	100,00%
203	652800	TT	Tardi-legelő természetvédelmi terület	285,9	286,0	99,96%
203	653000	NP	Bükki Nemzeti Park	42,6	42 033,0	0,10%
203	653403	NP	Bükki Nemzeti Park	83,8	42 033,0	0,20%
203	653403	TE	Kácsi Kecske-kő kaptárköve természeti emlék	1,5	1,5	100,00%

Védett területek a 203 számú vadgazdálkodási tájegységben II/III						
Tájegység kód	**VGE kód**	**Védett terület kategória**	**Védett terület neve**	**Terület a VGE-n belül (ha)**	**Védett terület teljes mérete (ha)**	**Arány**
203	653403	TE	Tibolddaróci Ablakos-kő-völgy, Karud alja és Kőkötő kaptárkövei természeti emlék	0,6	0,6	100,00%
203	653900	NP	Bükki Nemzeti Park	553,2	42 033,0	1,32%
203	700150	TK	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	6 244,2	9 310,1	67,07%
203	700250	TK	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	8,5	9 310,1	0,09%
203	700260	NP	Bükki Nemzeti Park	0,0	42 033,0	0,00%
203	700350	TK	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	2,4	9 310,1	0,03%
203	700450	TK	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	2 163,4	9 310,1	23,24%
203	700550	NP	Bükki Nemzeti Park	0,1	42 033,0	0,00%
203	700550	TK	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	67,6	9 310,1	0,73%
203	700650	NP	Bükki Nemzeti Park	18 829,9	42 033,0	44,80%
203	700650	TT	Bél-kő természetvédelmi terület	97,5	97,5	100,00%
203	700750	NP	Bükki Nemzeti Park	692,2	42 033,0	1,65%
203	700750	TE	Egri Cakó-tető kaptárkövei természeti emlék	11,7	11,7	100,00%
203	700750	TE	Egri Mész-hegy déli sziklacsoportjának kaptárkövei természeti emlék	1,4	1,4	100,00%
203	700750	TE	Egri Mész-völgy kaptárköve természeti emlék	0,6	0,6	100,00%
203	700750	TE	Egri Nyerges-hegy keleti oldalának kaptárköve természeti emlék	0,3	0,3	100,00%
203	700750	TE	Egri Nyerges-hegy nyugati oldalának kaptárkövei természeti emlék	2,7	2,7	100,00%
203	700750	TE	Güdör-kert földtani alapszelvény természeti emlék	0,8	0,8	100,00%
203	700750	TE	Noszvaji Farkas-kő kaptárköve természeti emlék	0,1	0,1	100,00%
203	700750	TE	Síkfőkúti földtani alapszelvény természeti emlék	0,4	0,4	100,00%
203	700750	TT	Szőlőskei-erdő természetvédelmi terület	26,8	26,8	100,00%
203	700850	NP	Bükki Nemzeti Park	121,6	42 033,0	0,29%
203	700860	TE	Egerbaktai Szent-völgy kaptárköve természeti emlék	1,5	1,5	100,00%
203	700950	TE	Siroki Földkunyhó-tető kaptárköve természeti emlék	1,6	1,6	100,00%
203	700950	TE	Siroki Rozsnak-völgy kaptárkövei természeti emlék	2,7	2,7	100,00%
203	700950	TE	Siroki Törökasztal és Bálványkövek kaptárkövei természeti emlék	1,7	1,7	100,00%
203	700950	TE	Siroki Várhegy kaptárkövei természeti emlék	3,3	3,3	100,00%
203	701111	TK	Mátrai Tájvédelmi Körzet	120,6	12 383,7	0,97%
203	701250	TK	Mátrai Tájvédelmi Körzet	1 031,4	12 383,7	8,33%
203	701350	TK	Mátrai Tájvédelmi Körzet	9 960,8	12 383,7	80,43%

Védett területek a 203 számú vadgazdálkodási tájegységben III/III						
Tájegység kód	**VGE kód**	**Védett terület kategória**	**Védett terület neve**	**Terület a VGE-n belül (ha)**	**Védett terület teljes mérete (ha)**	**Arány**
203	701350	TT	Siroki Nyírjes-tó természetvédelmi terület	20,3	20,3	100,00%
203	701750	TK	Mátrai Tájvédelmi Körzet	495,5	12 383,7	4,00%
203	701950	TK	Mátrai Tájvédelmi Körzet	756,6	12 383,7	6,11%
203	702250	TE	Demjéni Remete-völgy kaptárköve természeti emlék	1,0	1,0	100,00%
203	702250	TE	Egerszalóki Öreg-hegy kaptárköve természeti emlék	0,1	0,1	100,00%
203	702260	TE	Demjéni Bányaél kaptárköve természeti emlék	0,7	0,7	100,00%
203	702260	TE	Demjéni Hegyes-kő-tető és Ereszvény-völgy kaptárkövei természeti emlék	8,1	8,1	100,00%
203	702260	TE	Egerszalóki Menyecske-hegy kaptárkövei természeti emlék	2,4	2,4	100,00%
203	702350	TT	Kőlyuktető Természetvédelmi Terület	117,9	117,9	100,00%
203	702450	TE	Ostorosi Pajdos kaptárkövei természeti emlék	2,2	2,2	100,00%
203	702450	TE	Ostorosi Tag-gödör kaptárkövei természeti emlék	0,6	0,6	100,00%
203	702450	TE	Ostorosi Vizes-völgy kaptárköve természeti emlék	0,5	0,5	100,00%
203	703050	TK	Mátrai Tájvédelmi Körzet	0,3	12 383,7	0,00%
203	703050	TT	Gyöngyösi Sár-hegy természetvédelmi terület	402,4	213,0	188,91%
203	703150	TK	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet	154,0	16 103,7	0,96%
203	703370	TK	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet	0,0	16 103,7	0,00%
203	705150	TK	Mátrai Tájvédelmi Körzet	0,1	12 383,7	0,00%
203	705450	TK	Mátrai Tájvédelmi Körzet	18,2	12 383,7	0,15%
203	705510	TK	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	0,1	9 310,1	0,00%
203	705610	TK	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet	35,5	16 103,7	0,22%
203	705610	TT	Kerecsendi-erdő természetvédelmi terület	119,6	119,6	100,00%

2. A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodásának jellemzése és adottságainak bemutatása (1998-2014)

A szabad területi és az összes jelentett nagyvadállomány tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány
1998	4 912	4 912	100,0%	138	226	61,1%	8 274	8 274	100,0%	3 336	3 336	100,0%	4 876	4 876	100,0%
1999	5 298	5 298	100,0%	111	191	58,1%	9 094	9 094	100,0%	3 181	3 181	100,0%	4 905	4 905	100,0%
2000	5 228	5 263	99,3%	138	233	59,2%	8 971	9 002	99,7%	3 056	3 085	99,1%	5 321	5 446	97,7%
2001	5 003	5 113	97,8%	115	194	59,3%	9 068	9 095	99,7%	2 402	2 456	97,8%	4 667	5 006	93,2%
2002	5 159	5 189	99,4%	252	329	76,6%	9 161	9 176	99,8%	2 250	2 451	91,8%	5 691	6 104	93,2%
2003	4 879	4 914	99,3%	109	181	60,2%	8 749	8 749	100,0%	2 029	2 289	88,6%	5 013	5 518	90,8%
2004	4 506	4 556	98,9%	107	177	60,5%	8 495	8 495	100,0%	1 618	1 953	82,8%	4 460	4 940	90,3%
2005	4 723	4 768	99,1%	101	172	58,7%	9 035	9 035	100,0%	1 897	2 018	94,0%	5 085	5 753	88,4%
2006	4 927	4 961	99,3%	98	176	55,7%	9 528	9 528	100,0%	1 990	2 836	70,2%	5 228	6 570	79,6%
2007	5 043	5 077	99,3%	90	162	55,6%	9 020	9 020	100,0%	2 115	2 221	95,2%	4 801	5 076	94,6%
2008	5 491	5 548	99,0%	122	194	62,9%	10 123	10 123	100,0%	2 120	3 138	67,6%	5 335	6 416	83,2%
2009	5 678	5 732	99,1%	115	176	65,3%	10 082	10 082	100,0%	2 116	3 179	66,6%	4 670	5 835	80,0%
2010	5 921	5 965	99,3%	140	192	72,9%	10 565	10 565	100,0%	2 371	3 502	67,7%	4 852	6 612	73,4%
2011	6 554	6 596	99,4%	122	179	68,2%	10 474	10 474	100,0%	2 395	3 660	65,4%	4 979	6 452	77,2%
2012	7 199	7 234	99,5%	139	186	74,7%	10 628	10 628	100,0%	2 727	3 967	68,7%	5 719	7 019	81,5%
2013	7 691	7 729	99,5%	125	178	70,2%	10 777	10 777	100,0%	2 784	3 959	70,3%	6 477	7 632	84,9%
2014	7 253	7 294	99,4%	153	210	72,9%	10 517	10 517	100,0%	2 681	3 781	70,9%	5 879	7 024	83,7%
Változás	47,7%	48,5%	-0,6%	10,9%	-7,1%	19,3%	27,1%	27,1%	0,0%	-19,6%	13,3%	-29,1%	20,6%	44,1%	-16,3%
Minimum	4 506	4 556	97,8%	90	162	55,6%	8 274	8 274	99,7%	1 618	1 953	65,4%	4 460	4 876	73,4%
Maximum	7 691	7 729	100,0%	252	329	76,6%	10 777	10 777	100,0%	3 181	3 967	100,0%	6 477	7 632	100,0%

A szabad területi nagyvadállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány
1998	4 912	1 349	27,5%	138	24	17,4%	8 274	1 388	16,8%	3 336	1 029	30,8%	4 876	3 601	73,9%
1999	5 298	1 382	26,1%	111	36	32,4%	9 094	1 694	18,6%	3 181	983	30,9%	4 905	4 262	86,9%
2000	5 228	1 295	24,8%	138	32	23,2%	8 971	1 810	20,2%	3 056	788	25,8%	5 321	4 868	91,5%
2001	5 003	1 326	26,5%	115	23	20,0%	9 068	2 018	22,3%	2 402	679	28,3%	4 667	6 353	136,1%
2002	5 159	1 713	33,2%	252	21	8,3%	9 161	2 517	27,5%	2 250	946	42,0%	5 691	7 336	128,9%
2003	4 879	1 719	35,2%	109	28	25,7%	8 749	2 655	30,3%	2 029	715	35,2%	5 013	6 054	120,8%
2004	4 506	1 684	37,4%	107	24	22,4%	8 495	2 662	31,3%	1 618	770	47,6%	4 460	7 770	174,2%
2005	4 723	1 777	37,6%	101	17	16,8%	9 035	2 643	29,3%	1 897	765	40,3%	5 085	7 805	153,5%
2006	4 927	1 737	35,3%	98	12	12,2%	9 528	2 670	28,0%	1 990	711	35,7%	5 228	6 793	129,9%
2007	5 043	1 898	37,6%	90	13	14,4%	9 020	2 575	28,5%	2 115	758	35,8%	4 801	7 552	157,3%
2008	5 491	1 920	35,0%	122	14	11,5%	10 123	2 754	27,2%	2 120	844	39,8%	5 335	5 421	101,6%
2009	5 678	2 012	35,4%	115	20	17,4%	10 082	2 720	27,0%	2 116	867	41,0%	4 670	6 168	132,1%
2010	5 921	2 356	39,8%	140	41	29,3%	10 565	2 868	27,1%	2 371	1 020	43,0%	4 852	7 449	153,5%
2011	6 554	2 595	39,6%	122	16	13,1%	10 474	3 123	29,8%	2 395	1 034	43,2%	4 979	8 523	171,2%
2012	7 199	2 766	38,4%	139	29	20,9%	10 628	3 121	29,4%	2 727	1 111	40,7%	5 719	11 588	202,6%
2013	7 691	3 260	42,4%	125	38	30,4%	10 777	3 172	29,4%	2 784	890	32,0%	6 477	9 336	144,1%
2014	7 253	3 697	51,0%	153	49	32,0%	10 517	3 913	37,2%	2 681	1 143	42,6%	5 879	11 185	190,3%
Változás	47,7%	174,1%	85,6%	10,9%	104,2%	84,2%	27,1%	181,9%	121,8%	-19,6%	11,1%	38,2%	20,6%	210,6%	157,6%
Minimum	4 506	1 295	24,8%	90	12	8,3%	8 274	1 388	16,8%	1 618	679	25,8%	4 460	3 601	73,9%
Maximum	7 691	3 697	51,0%	252	49	32,4%	10 777	3 913	37,2%	3 181	1 143	47,6%	6 477	11 588	202,6%

A szabad területi nagyvadállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány
1998	4 912	1 349	27,5%	138	24	17,4%	8 274	1 388	16,8%	3 336	1 029	30,8%	4 876	3 601	73,9%
1999	5 298	1 382	26,1%	111	36	32,4%	9 094	1 694	18,6%	3 181	983	30,9%	4 905	4 262	86,9%
2000	5 228	1 295	24,8%	138	32	23,2%	8 971	1 810	20,2%	3 056	788	25,8%	5 321	4 868	91,5%
2001	5 003	1 326	26,5%	115	23	20,0%	9 068	2 018	22,3%	2 402	679	28,3%	4 667	6 353	136,1%
2002	5 159	1 713	33,2%	252	21	8,3%	9 161	2 517	27,5%	2 250	946	42,0%	5 691	7 336	128,9%
2003	4 879	1 719	35,2%	109	28	25,7%	8 749	2 655	30,3%	2 029	715	35,2%	5 013	6 054	120,8%
2004	4 506	1 684	37,4%	107	24	22,4%	8 495	2 662	31,3%	1 618	770	47,6%	4 460	7 770	174,2%
2005	4 723	1 777	37,6%	101	17	16,8%	9 035	2 643	29,3%	1 897	765	40,3%	5 085	7 805	153,5%
2006	4 927	1 737	35,3%	98	12	12,2%	9 528	2 670	28,0%	1 990	711	35,7%	5 228	6 793	129,9%
2007	5 043	1 898	37,6%	90	13	14,4%	9 020	2 575	28,5%	2 115	758	35,8%	4 801	7 552	157,3%
2008	5 491	1 920	35,0%	122	14	11,5%	10 123	2 754	27,2%	2 120	844	39,8%	5 335	5 421	101,6%
2009	5 678	2 012	35,4%	115	20	17,4%	10 082	2 720	27,0%	2 116	867	41,0%	4 670	6 168	132,1%
2010	5 921	2 356	39,8%	140	41	29,3%	10 565	2 868	27,1%	2 371	1 020	43,0%	4 852	7 449	153,5%
2011	6 554	2 595	39,6%	122	16	13,1%	10 474	3 123	29,8%	2 395	1 034	43,2%	4 979	8 523	171,2%
2012	7 199	2 766	38,4%	139	29	20,9%	10 628	3 121	29,4%	2 727	1 111	40,7%	5 719	11 588	202,6%
2013	7 691	3 260	42,4%	125	38	30,4%	10 777	3 172	29,4%	2 784	890	32,0%	6 477	9 336	144,1%
2014	7 253	3 697	51,0%	153	49	32,0%	10 517	3 913	37,2%	2 681	1 143	42,6%	5 879	11 185	190,3%
Változás	47,7%	174,1%	85,6%	10,9%	104,2%	84,2%	27,1%	181,9%	121,8%	-19,6%	11,1%	38,2%	20,6%	210,6%	157,6%
Minimum	4 506	1 295	24,8%	90	12	8,3%	8 274	1 388	16,8%	1 618	679	25,8%	4 460	3 601	73,9%
Maximum	7 691	3 697	51,0%	252	49	32,4%	10 777	3 913	37,2%	3 181	1 143	47,6%	6 477	11 588	202,6%

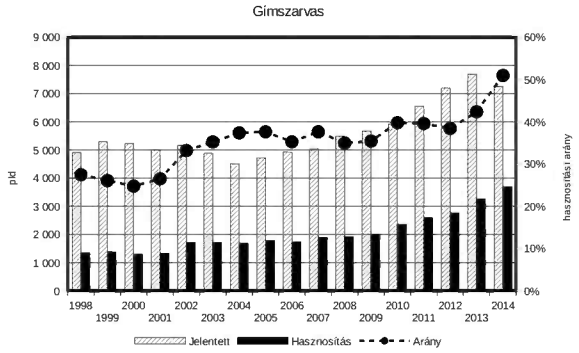

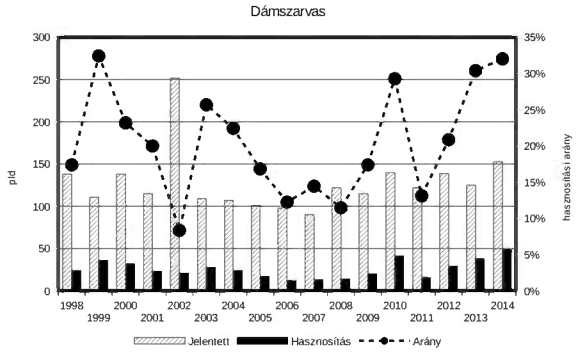

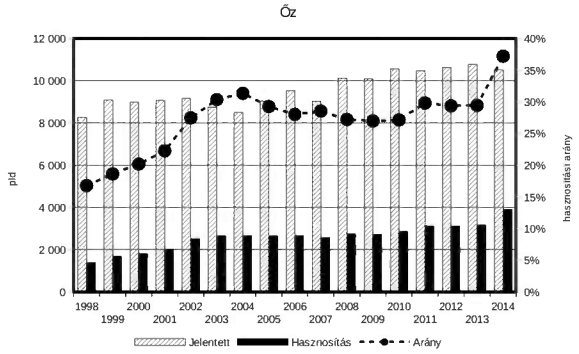

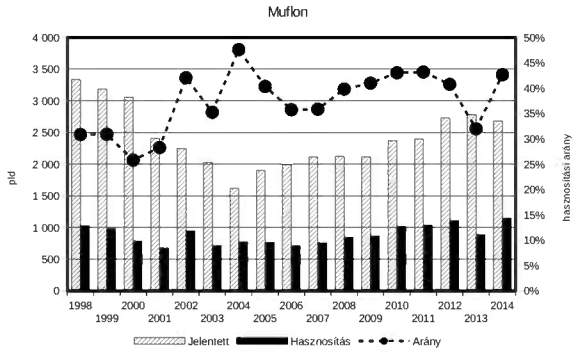

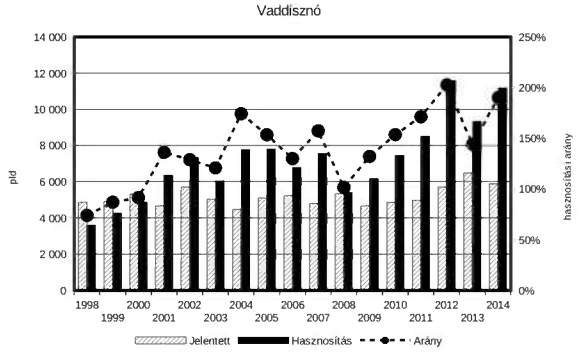

A vadgazdálkodás fontosabb bevételi és kiadási tényezői a vadgazdálkodási tájegységben (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Külföldi bérlelövés		Belföldi bérlelövés		Belföldi / külföldi	Élővad		Lőttvad		Mezőgazdasági kár		Erdei kár	
	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás		E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás
1998	16,606	100,0%	6,223	100,0%	37,5%	1,063	100,0%	21,722	100,0%	2,331	100,0%	0,880	100,0%
1999	17,769	107,0%	9,668	155,4%	54,4%	1,117	105,0%	27,745	127,7%	4,188	179,7%	1,427	162,1%
2000	20,474	123,3%	9,199	147,8%	44,9%	0,500	47,0%	30,384	139,9%	2,798	120,0%	1,296	147,2%
2001	23,792	143,3%	12,397	199,2%	52,1%	0,874	82,1%	39,095	180,0%	3,849	165,1%	1,379	156,6%
2002	21,701	130,7%	14,286	229,6%	65,8%	0,927	87,2%	34,649	159,5%	3,680	157,9%	0,281	31,9%
2003	12,521	75,4%	19,417	312,0%	155,1%	1,807	169,9%	34,057	156,8%	2,363	101,4%	1,187	134,8%
2004	19,957	120,2%	28,351	455,6%	142,1%	1,399	131,5%	39,093	180,0%	3,253	139,5%	0,799	90,7%
2005	37,887	228,2%	57,122	918,0%	150,8%	23,621	2221,2%	40,448	186,2%	4,077	174,9%	0,988	112,2%
2006	14,850	89,4%	48,750	783,4%	328,3%	27,286	2565,8%	42,856	197,3%	8,715	373,9%	2,757	313,2%
2007	7,036	42,4%	52,892	850,0%	751,7%	11,768	1106,6%	39,144	180,2%	4,443	190,6%	2,161	245,4%
2008	9,337	56,2%	63,294	1017,2%	677,9%	3,360	316,0%	38,597	177,7%	3,319	142,4%	1,591	180,7%
2009	9,722	58,5%	66,529	1069,1%	684,3%	0,000	0,0%	35,433	163,1%	2,876	123,4%	1,453	165,0%
2010	25,283	152,2%	52,440	842,7%	207,4%	0,420	39,5%	38,581	177,6%	5,081	218,0%	1,214	137,9%
2011	13,791	83,1%	64,224	1032,1%	465,7%	0,000	0,0%	50,321	231,7%	4,028	172,8%	0,891	101,3%
2012	11,340	68,3%	68,381	1098,9%	603,0%	0,000	0,0%	63,972	294,5%	8,636	370,5%	1,438	163,3%
2013	26,978	162,5%	57,593	925,5%	213,5%	0,000	0,0%	49,247	226,7%	5,756	246,9%	8,746	993,4%
2014	20,805	125,3%	71,717	1152,5%	344,7%	0,211	19,9%	58,905	271,2%	8,867	380,4%	2,572	292,1%

Az őz hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

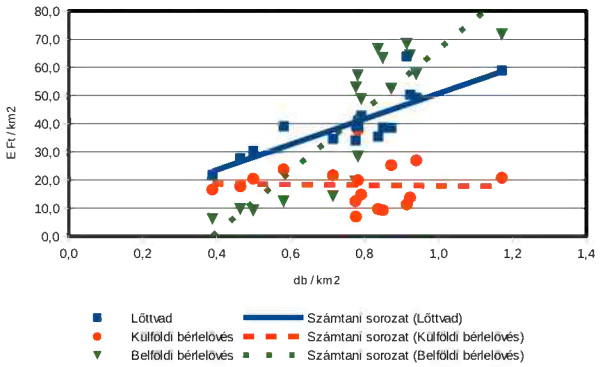

A gímszarvas hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

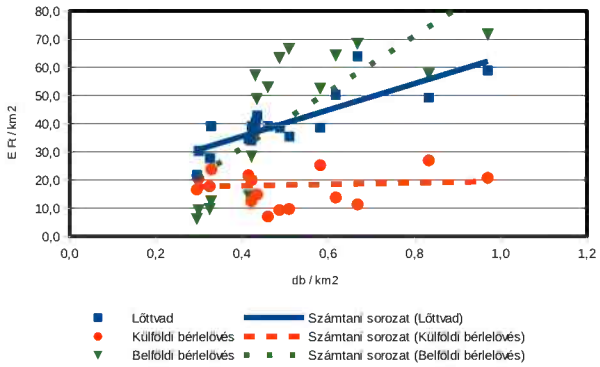

A vaddisznó hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

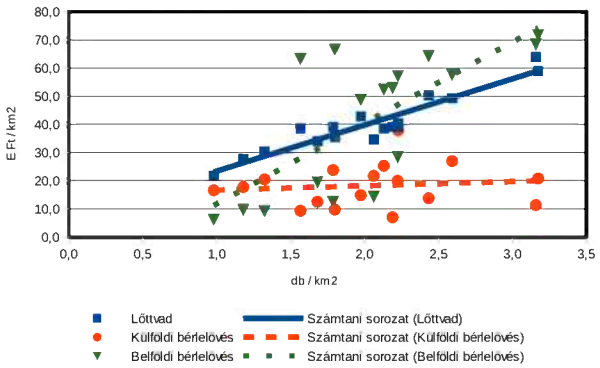

A térített mezőgazdasági kár és a 3 fő nagyvad terítéke közötti kapcsolat

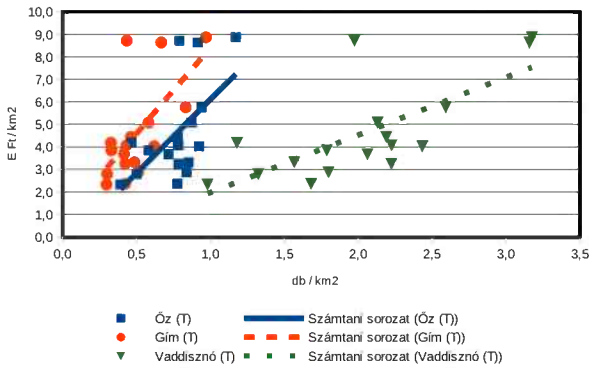

A fácán hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

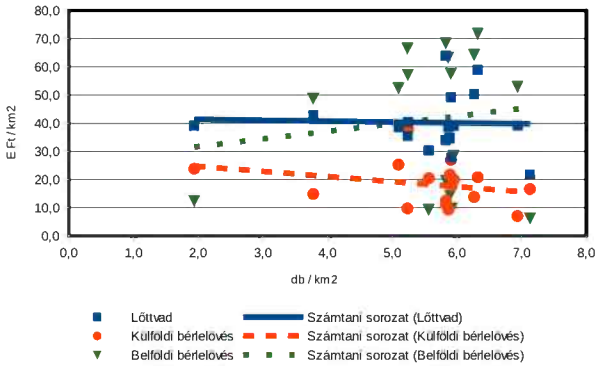

A mezei nyúl hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

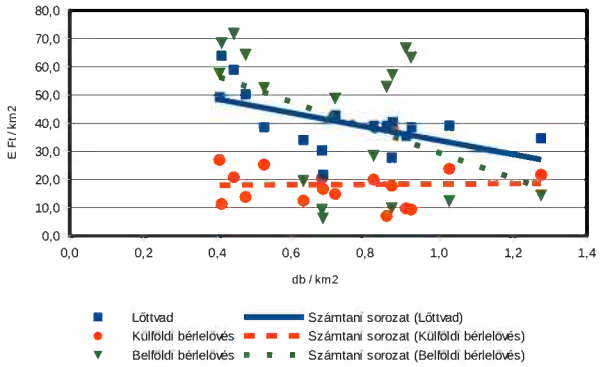

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A Bükki vadgazdálkodási tájegység területén a gímszarvas jelentett létszáma 1998-2014 között emelkedett (4912 → 7253 pld.; +47,7%), ezzel párhuzamosan, azonban ezt jóval meghaladó mértékben a hasznosítás is növekedett (1349 → 3697 pld.; +174,1%).
- A térítéktérképek alapján néhány VGE kivételével a tájegység teljes területén történt gímszarvas elejtés, 2007-től 2014-ig pedig a terítéksűrűség erőteljesen növekedett.
- A tájegység jellegéből adódóan (erdősültség 182847ha; 48%) a gímszarvas állandó jelenlétének kedvez.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Az 1998-2014 közötti időszak vonatkozásában az átlagos teljes hasznosítási arány 35,5% volt, de az utolsó öt év átlagában már 42,2%.
- A jelentett bikaállomány átlagos hasznosítási aránya 27,2%, ami az utolsó öt év átlagában 33,7% volt.
- A tehenek esetében a teljes időszakban átlagosan 30,5%, míg az utolsó öt év során átlagosan 36,8% volt.
- A borjak hasznosítása 1998 és 2014 között átlagosan 51,4%, az utolsó öt év átlagában pedig már 56,5% volt.
- A hasznosítási arányok egyértelműen azt mutatják, hogy a gímszarvas állomány csökkentését kívánták elérni. Az erőteljes hasznosítás ellenére az állomány növekedése sem állt meg, nemhogy csökkent volna.

A gímszarvas jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A gímszarvas hasznosításának emelkedése és a lőtt vadból, illetve a belföldi bérlelövésből származó bevételek között pozitív irányú kapcsolat látható, ami mutatja a gímszarvas gazdasági jelentőségét a tájegységben.
- A térített mezőgazdasági vadkár 1998 és 2014 között folyó értéken számítva, hullámzóan ugyan, de növekedett. A kifizetett mezőgazdasági vadkár és a gímszarvas terítéksűrűsége között pozitív irányú kapcsolat látható a tájegység egészét tekintve.
- A tájegységben a gímállomány sűrűségének további növekedését szükségszerű megállítani, ellenkező esetben az általa okozott konfliktusok fokozottabb megjelenésére lehet számítani.

A gímszarvas trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A bírált trófeák száma a teljes időszak alatt folyamatosan emelkedett, ezzel párhuzamosan pedig az érmes trófeáké is. Az 1998 és 2014 között elbírált 8693 trófea közül összesen 1263 lett érmes (14,2%). Arany 18, ezüst 199, és bronz 1046.
- A bírált trófeák többsége a korosztályi besorolás alapján fiatal (5857 pld.), jelentős része (2706 pld.) középkorú volt, míg 130 trófeát az idős korosztályba soroltak.
- A bikahasznosítás korosztályi megoszlására a fiatalok abszolút dominanciája a jellemző, terítékben való részarányuk 55-72% közötti. A középkorúak mintegy 27-40%-nyi részt tesznek ki, és fennmaradó 0-5% származik az idős

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége
korosztályból. Ez utóbbiak aránya azonban 2003-at követően csupán 0 és 2% közötti. • A bikák hasznosítási adatai alapvetően az állomány általános csökkentését eredményező stratégiára utalnak, egyben a bikaállomány jelentős mértékű elfiatalodását is jelzi. • A bírált agancsok legfontosabb jellemzőit tekintve, az 1998-2014 közötti 17 év átlagában az átlagos szárhossz legnagyobb értéke 97,19 cm (10 év), az átlagos szemághossz legnagyobb értéke 35,23 cm (11 év), az átlagos középághossz legnagyobb értéke 35,25 cm (11 év), a 24 órás agancstömeg legnagyobb értéke 6,49 kg (11 év), az átlagos ágszám legnagyobb értéke 11,15 db (10 év), az átlagos koszorúkörméret legnagyobb értéke 25,44 cm (11 év), az átlagos alsó szárkörméret legnagyobb értéke 15,57 cm (13 év), az átlagos felső szárkörméret legnagyobb értéke 14,22 cm (10 év).

A szabad területi gímszarvasállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	1 565	2 103	1244	**4 912**	292	494	563	**1 349**	18,7%	23,5%	45,3%	**27,5%**
1999	1 706	2 293	1299	**5 298**	332	429	621	**1 382**	19,5%	18,7%	47,8%	**26,1%**
2000	1 706	2 160	1362	**5 228**	335	431	529	**1 295**	19,6%	20,0%	38,8%	**24,8%**
2001	1 597	2 022	1384	**5 003**	331	468	527	**1 326**	20,7%	23,1%	38,1%	**26,5%**
2002	1 737	2 034	1388	**5 159**	381	657	675	**1 713**	21,9%	32,3%	48,6%	**33,2%**
2003	1 585	1 998	1296	**4 879**	381	661	677	**1 719**	24,0%	33,1%	52,2%	**35,2%**
2004	1 478	1 811	1217	**4 506**	383	598	703	**1 684**	25,9%	33,0%	57,8%	**37,4%**
2005	1 521	1 860	1342	**4 723**	446	596	735	**1 777**	29,3%	32,0%	54,8%	**37,6%**
2006	1 613	1 897	1417	**4 927**	441	565	731	**1 737**	27,3%	29,8%	51,6%	**35,3%**
2007	1 608	1 972	1463	**5 043**	467	606	825	**1 898**	29,0%	30,7%	56,4%	**37,6%**
2008	1 739	2 112	1640	**5 491**	502	602	816	**1 920**	28,9%	28,5%	49,8%	**35,0%**
2009	1 788	2 190	1700	**5 678**	520	639	853	**2 012**	29,1%	29,2%	50,2%	**35,4%**
2010	1 866	2 270	1785	**5 921**	550	723	1 083	**2 356**	29,5%	31,9%	60,7%	**39,8%**
2011	1 981	2 450	2123	**6 554**	604	906	1 085	**2 595**	30,5%	37,0%	51,1%	**39,6%**
2012	2 173	2 688	2338	**7 199**	683	882	1 201	**2 766**	31,4%	32,8%	51,4%	**38,4%**
2013	2 179	2 850	2662	**7 691**	766	1 070	1 424	**3 260**	35,2%	37,5%	53,5%	**42,4%**
2014	2 126	2 740	2387	**7 253**	894	1 226	1 577	**3 697**	42,1%	44,7%	66,1%	**51,0%**
Változás	35,8%	30,3%	91,9%	47,7%	206,2%	148,2%	180,1%	174,1%	125,4%	90,5%	46,0%	85,6%

Ivararány (1 bikára vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*
1998	1	1,34	0,79	***0,59***	1	1,69	1,93	***1,14***
1999	1	1,34	0,76	***0,57***	1	1,29	1,87	***1,45***
2000	1	1,27	0,80	***0,63***	1	1,29	1,58	***1,23***
2001	1	1,27	0,87	***0,68***	1	1,41	1,59	***1,13***
2002	1	1,17	0,80	***0,68***	1	1,72	1,77	***1,03***
2003	1	1,26	0,82	***0,65***	1	1,73	1,78	***1,02***
2004	1	1,23	0,82	***0,67***	1	1,56	1,84	***1,18***
2005	1	1,22	0,88	***0,72***	1	1,34	1,65	***1,23***
2006	1	1,18	0,88	***0,75***	1	1,28	1,66	***1,29***
2007	1	1,23	0,91	***0,74***	1	1,30	1,77	***1,36***
2008	1	1,21	0,94	***0,78***	1	1,20	1,63	***1,36***
2009	1	1,22	0,95	***0,78***	1	1,23	1,64	***1,33***
2010	1	1,22	0,96	***0,79***	1	1,31	1,97	***1,50***
2011	1	1,24	1,07	***0,87***	1	1,50	1,80	***1,20***
2012	1	1,24	1,08	***0,87***	1	1,29	1,76	***1,36***
2013	1	1,31	1,22	***0,93***	1	1,40	1,86	***1,33***
2014	1	1,29	1,12	***0,87***	1	1,37	1,76	***1,29***

Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	31,9%	42,8%	25,3%	100%	21,6%	36,6%	41,7%	100%
1999	32,2%	43,3%	24,5%	100%	24,0%	31,0%	44,9%	100%
2000	32,6%	41,3%	26,1%	100%	25,9%	33,3%	40,8%	100%
2001	31,9%	40,4%	27,7%	100%	25,0%	35,3%	39,7%	100%
2002	33,7%	39,4%	26,9%	100%	22,2%	38,4%	39,4%	100%
2003	32,5%	41,0%	26,6%	100%	22,2%	38,5%	39,4%	100%
2004	32,8%	40,2%	27,0%	100%	22,7%	35,5%	41,7%	100%
2005	32,2%	39,4%	28,4%	100%	25,1%	33,5%	41,4%	100%
2006	32,7%	38,5%	28,8%	100%	25,4%	32,5%	42,1%	100%
2007	31,9%	39,1%	29,0%	100%	24,6%	31,9%	43,5%	100%
2008	31,7%	38,5%	29,9%	100%	26,1%	31,4%	42,5%	100%
2009	31,5%	38,6%	29,9%	100%	25,8%	31,8%	42,4%	100%
2010	31,5%	38,3%	30,1%	100%	23,3%	30,7%	46,0%	100%
2011	30,2%	37,4%	32,4%	100%	23,3%	34,9%	41,8%	100%
2012	30,2%	37,3%	32,5%	100%	24,7%	31,9%	43,4%	100%
2013	28,3%	37,1%	34,6%	100%	23,5%	32,8%	43,7%	100%
2014	29,3%	37,8%	32,9%	100%	24,2%	33,2%	42,7%	100%

A gímszarvas hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **203**

Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései I.

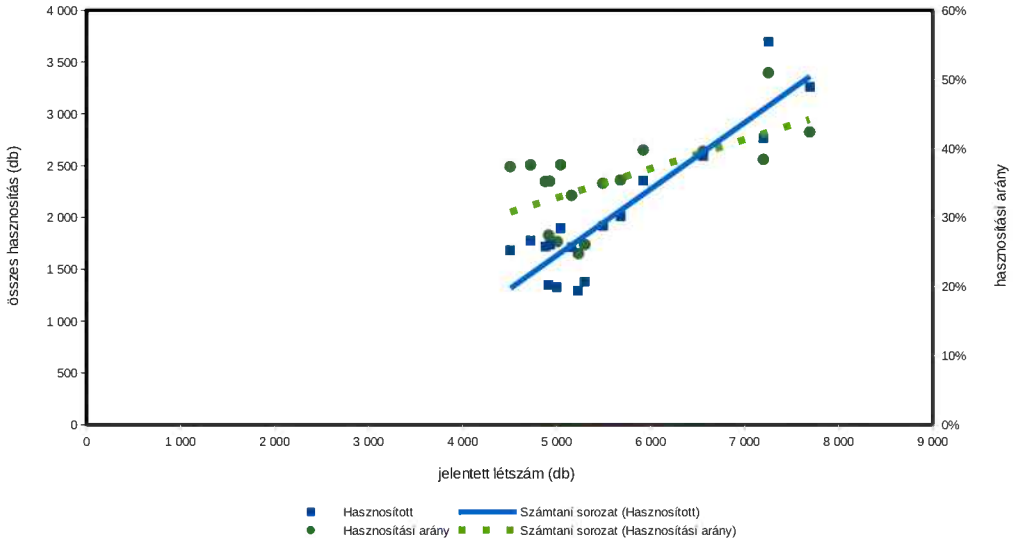

Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései II.

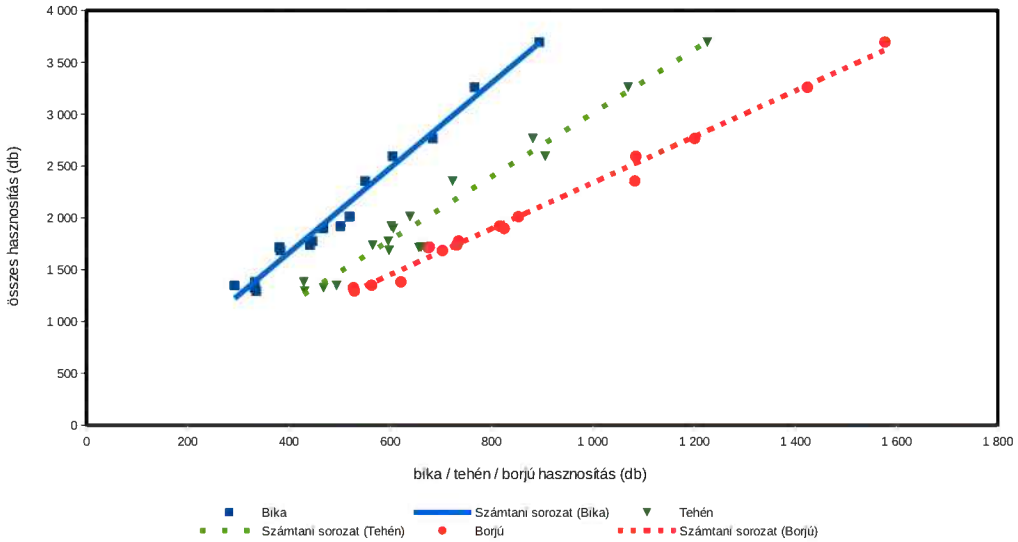

Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései III.

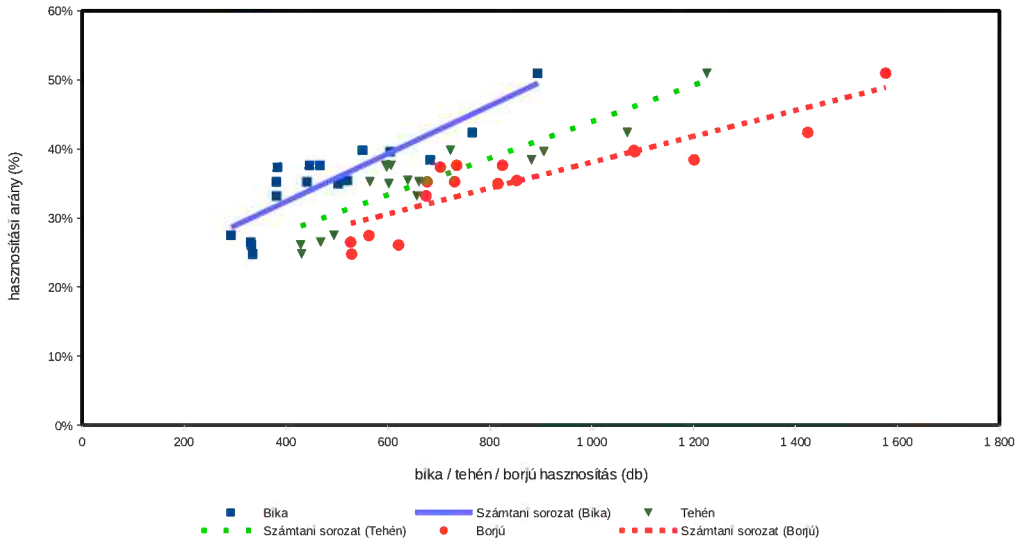

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2007

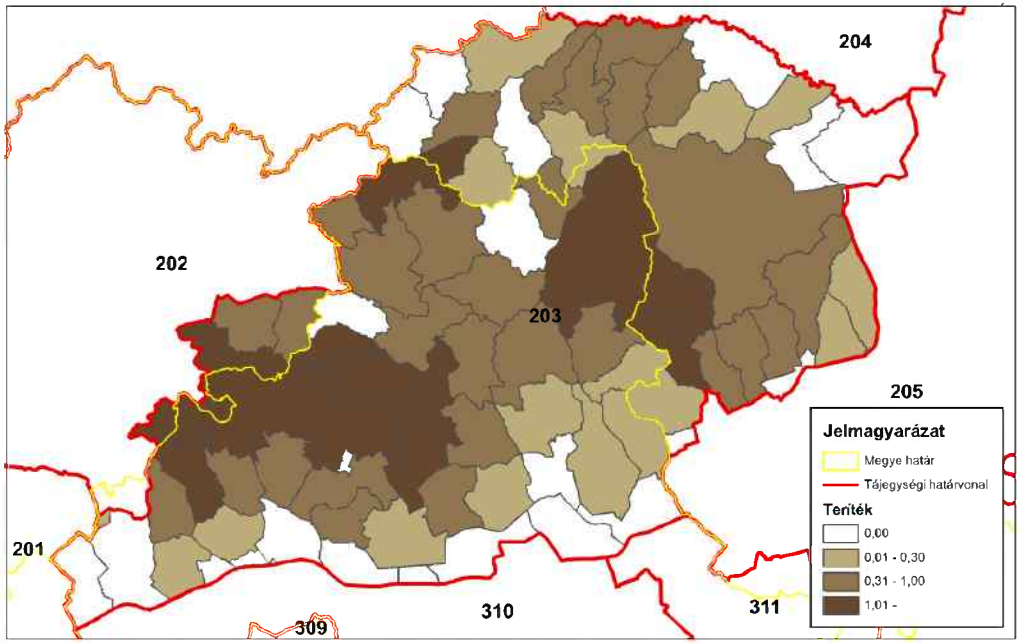

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2008

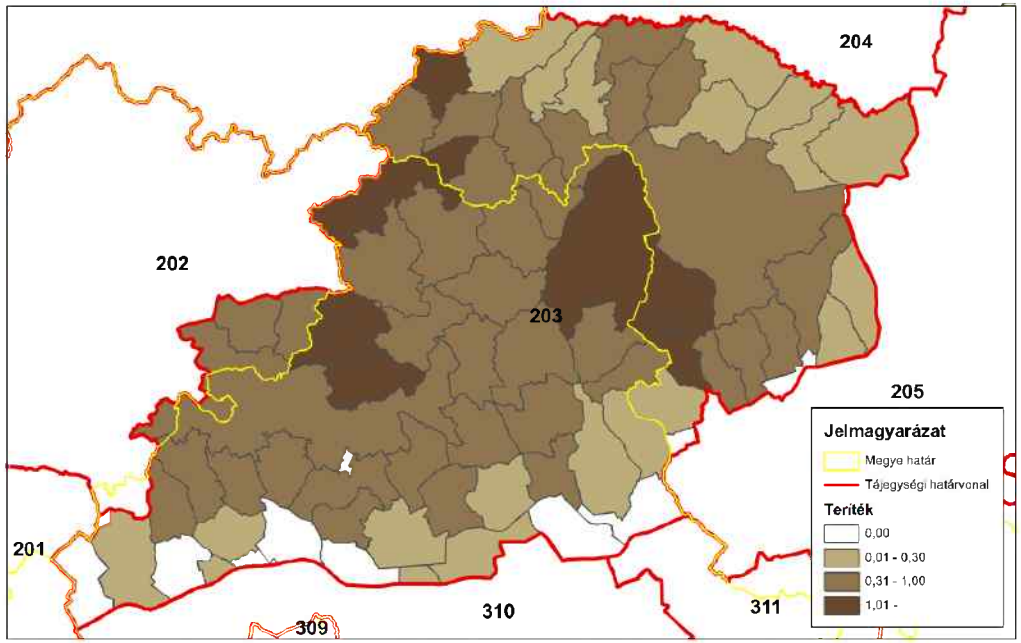

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2009

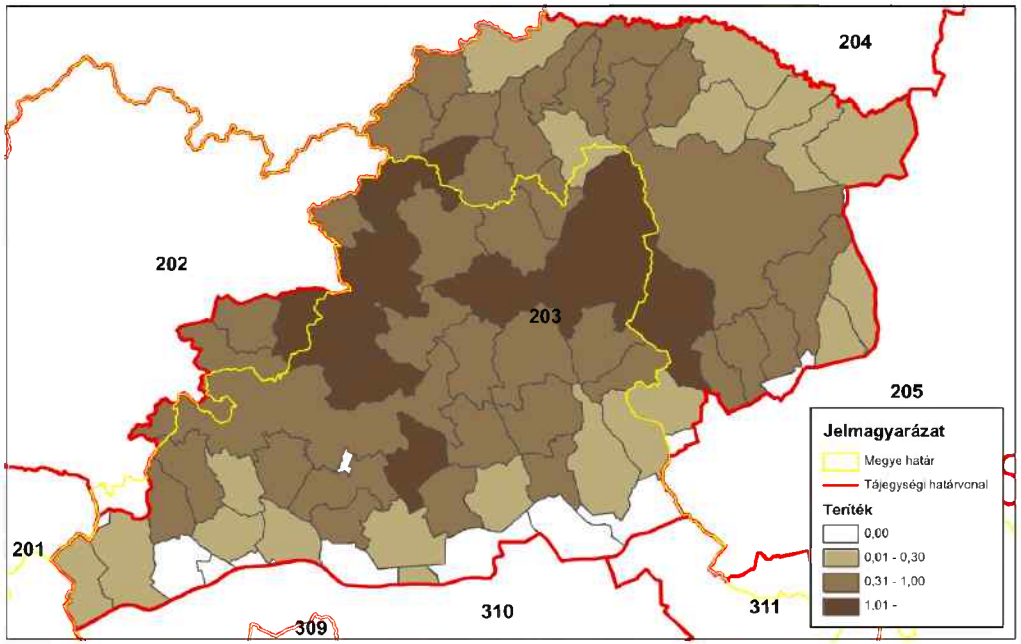

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2010

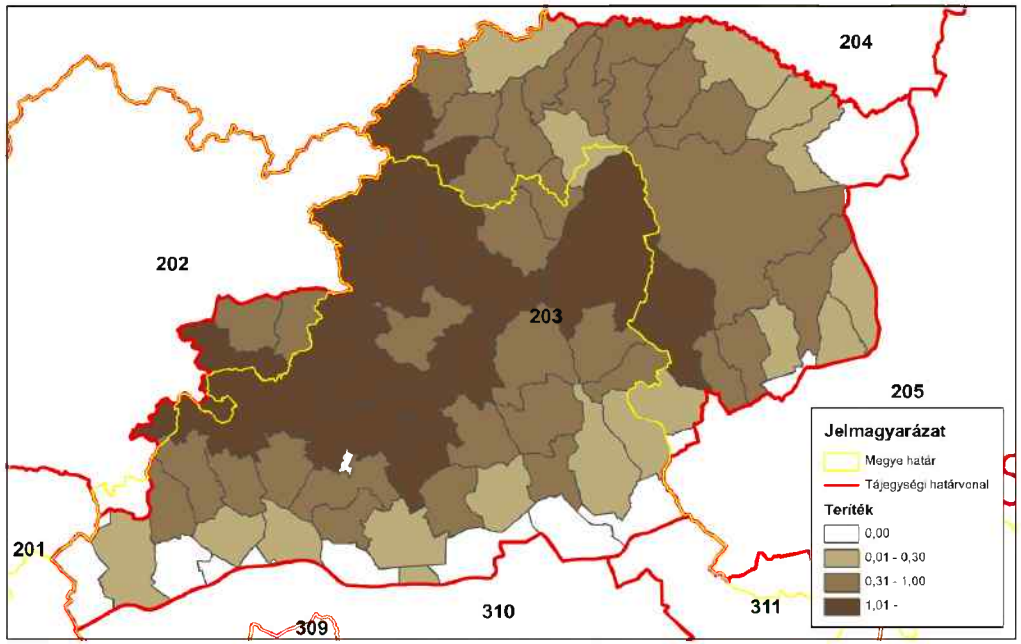

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2011

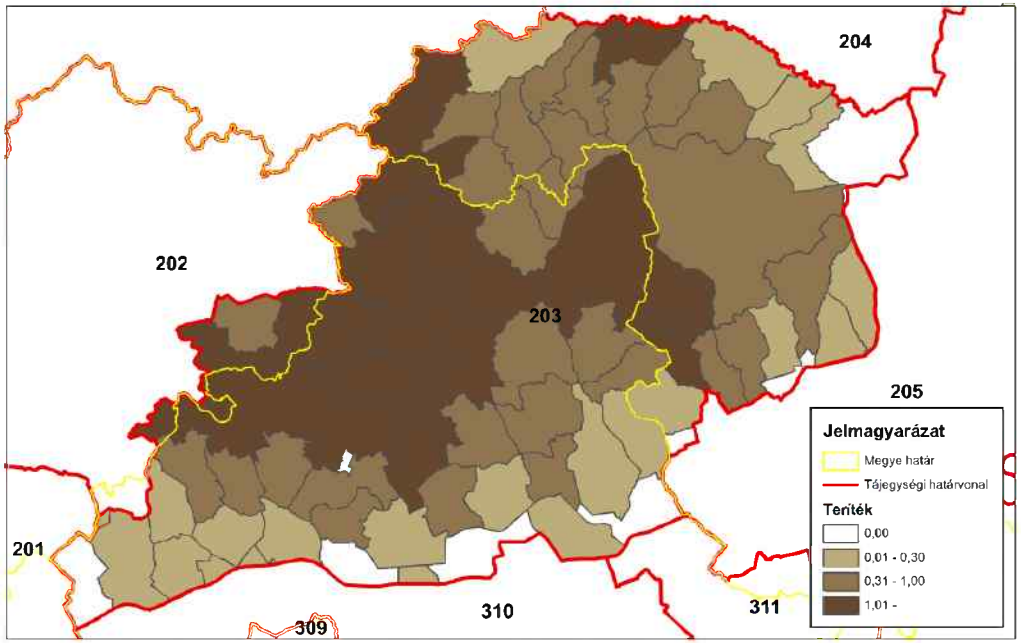

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2012

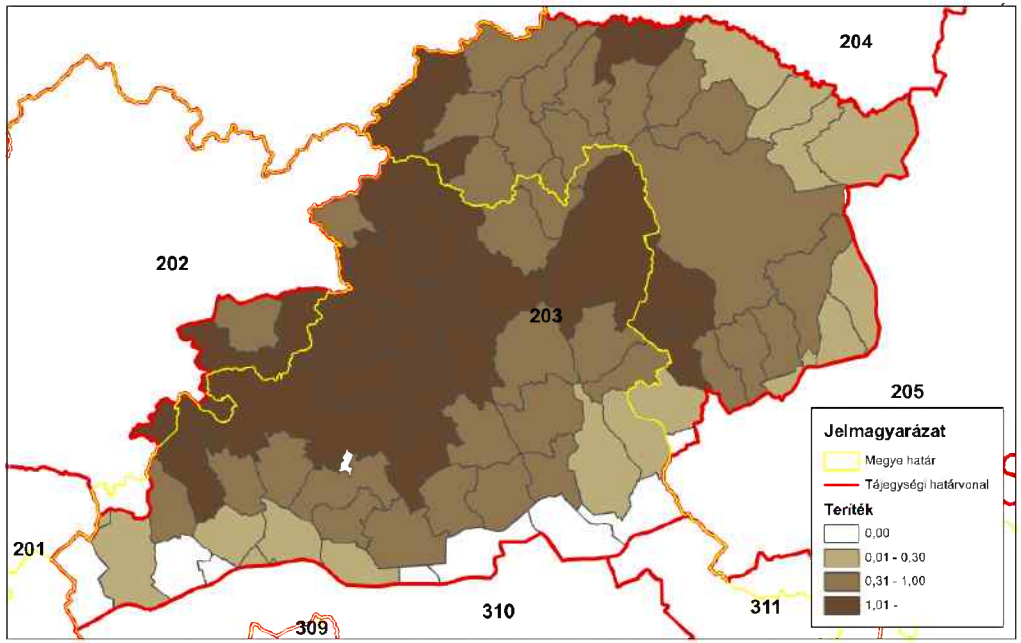

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2013

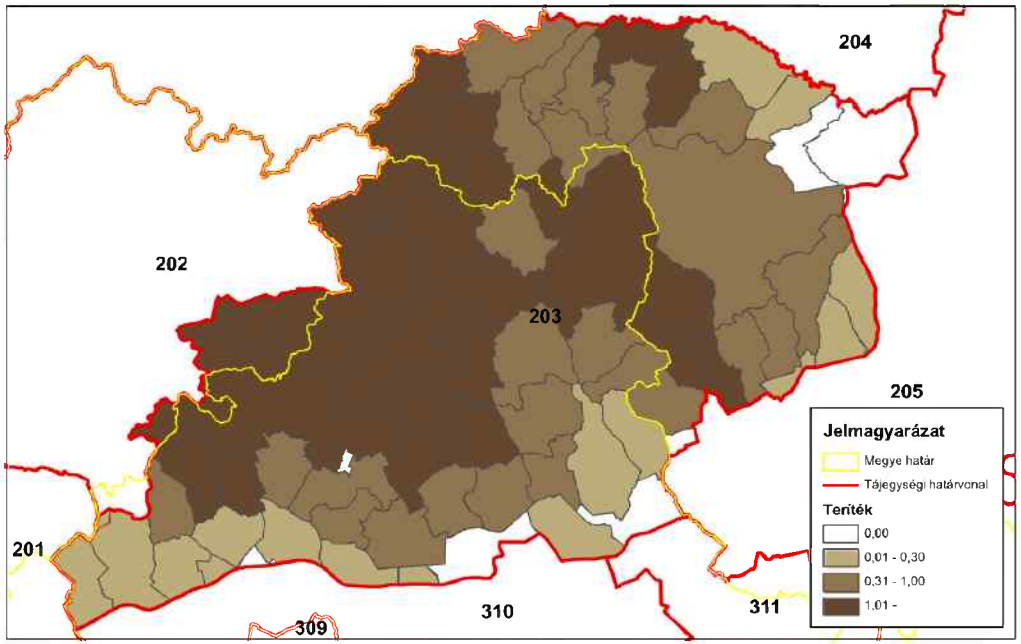

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2014

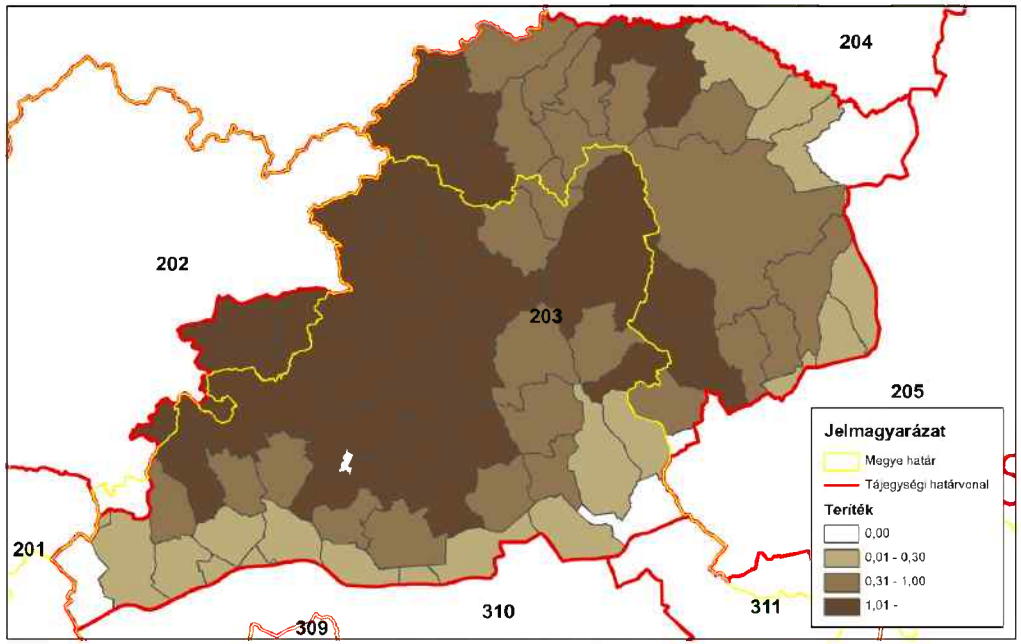

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	291	41	14,1%	1	6	34	2,4%	14,6%	82,9%
1999	342	36	10,5%		7	29	0,0%	19,4%	80,6%
2000	351	31	8,8%	1	4	26	3,2%	12,9%	83,9%
2001	349	52	14,9%		7	45	0,0%	13,5%	86,5%
2002	399	59	14,8%		15	44	0,0%	25,4%	74,6%
2003	404	33	8,2%	1	7	25	3,0%	21,2%	75,8%
2004	405	59	14,6%	2	4	53	3,4%	6,8%	89,8%
2005	475	62	13,1%		11	51	0,0%	17,7%	82,3%
2006	453	61	13,5%	1	7	53	1,6%	11,5%	86,9%
2007	493	83	16,8%		9	74	0,0%	10,8%	89,2%
2008	534	87	16,3%	1	19	67	1,1%	21,8%	77,0%
2009	541	91	16,8%	1	24	66	1,1%	26,4%	72,5%
2010	573	101	17,6%	1	13	87	1,0%	12,9%	86,1%
2011	615	100	16,3%	2	13	85	2,0%	13,0%	85,0%
2012	713	113	15,8%	3	15	95	2,7%	13,3%	84,1%
2013	813	105	12,9%	1	19	85	1,0%	18,1%	81,0%
2014	942	149	15,8%	3	19	127	2,0%	12,8%	85,2%

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

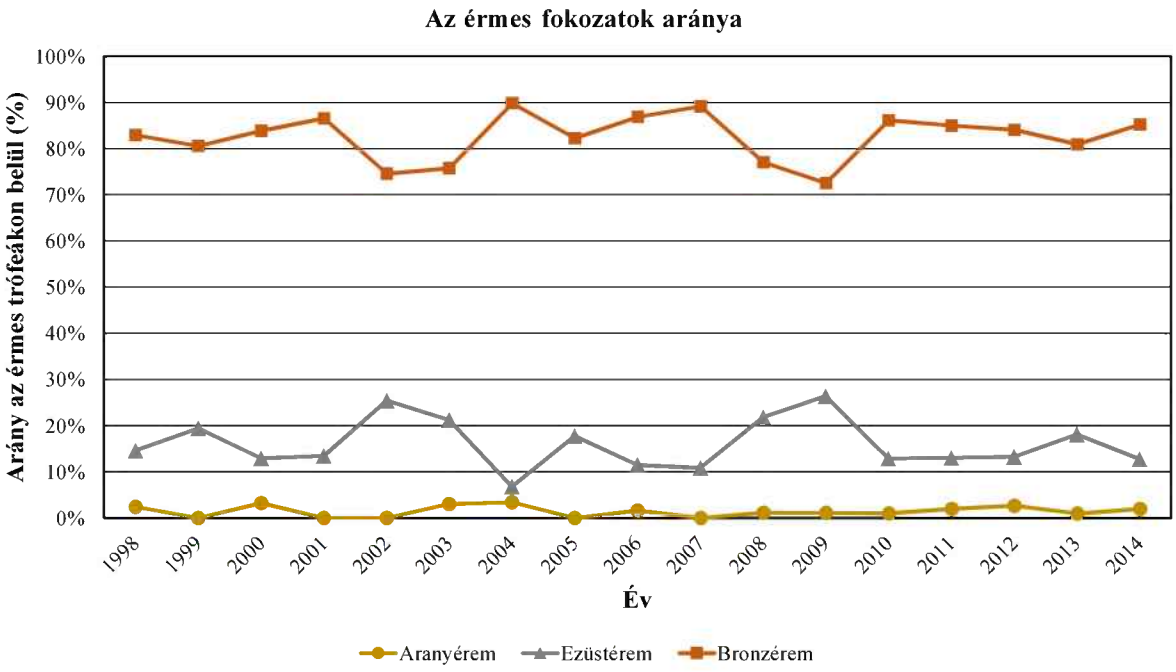

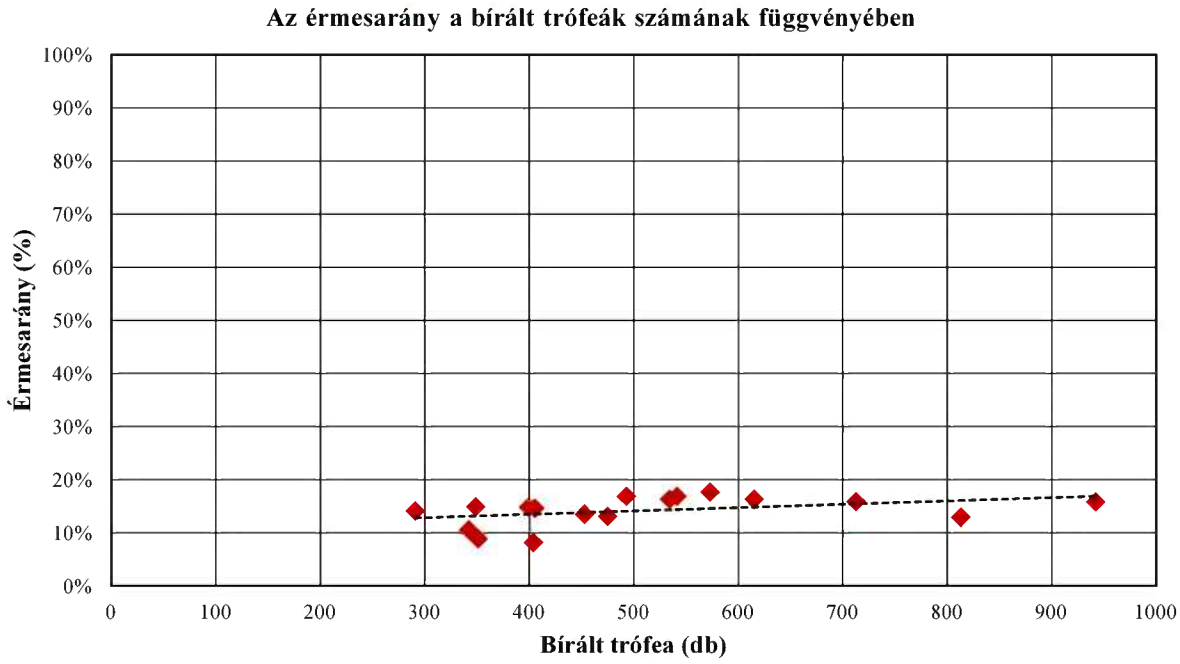

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	3	8	5	5	18	16	22	24	20	22	32	29	32	35	56	91	100
2	38	37	47	46	54	65	71	96	68	65	64	65	80	113	119	143	166
3	51	36	43	64	63	92	76	71	93	99	106	89	87	98	97	132	157
4	59	60	45	60	57	63	56	89	78	62	73	95	92	89	94	118	170
5	53	73	53	49	51	52	60	64	62	74	80	85	80	79	93	93	87
6	30	49	55	33	34	39	36	60	46	56	66	65	69	86	94	94	117
7	18	29	36	27	51	33	37	36	45	53	51	42	55	52	72	58	70
8	17	21	25	24	25	16	15	18	14	24	27	27	36	22	46	39	38
9	11	21	14	20	20	9	15	9	17	22	24	33	28	27	25	31	23
10	2	4	10	9	12	7	9	7	3	12	6	5	11	6	9	6	11
11	5	4	12	10	11	7	5	1	4	1	4	6	3	4	3	4	3
12	3		3		1	2	3		1	3				3	3	3	
13	1		1	2	2	2			2					1	2		
13<			2			1					1					1	
Összesen	**291**	**342**	**351**	**349**	**399**	**404**	**405**	**475**	**453**	**493**	**534**	**541**	**573**	**615**	**713**	**813**	**942**

A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	1,0%	2,3%	1,4%	1,4%	4,5%	4,0%	5,4%	5,1%	4,4%	4,5%	6,0%	5,4%	5,6%	5,7%	7,9%	11,2%	10,6%
2	13,1%	10,8%	13,4%	13,2%	13,5%	16,1%	17,5%	20,2%	15,0%	13,2%	12,0%	12,0%	14,0%	18,4%	16,7%	17,6%	17,6%
3	17,5%	10,5%	12,3%	18,3%	15,8%	22,8%	18,8%	14,9%	20,5%	20,1%	19,9%	16,5%	15,2%	15,9%	13,6%	16,2%	16,7%
4	20,3%	17,5%	12,8%	17,2%	14,3%	15,6%	13,8%	18,7%	17,2%	12,6%	13,7%	17,6%	16,1%	14,5%	13,2%	14,5%	18,0%
5	18,2%	21,3%	15,1%	14,0%	12,8%	12,9%	14,8%	13,5%	13,7%	15,0%	15,0%	15,7%	14,0%	12,8%	13,0%	11,4%	9,2%
6	10,3%	14,3%	15,7%	9,5%	8,5%	9,7%	8,9%	12,6%	10,2%	11,4%	12,4%	12,0%	12,0%	14,0%	13,2%	11,6%	12,4%
7	6,2%	8,5%	10,3%	7,7%	12,8%	8,2%	9,1%	7,6%	9,9%	10,8%	9,6%	7,8%	9,6%	8,5%	10,1%	7,1%	7,4%
8	5,8%	6,1%	7,1%	6,9%	6,3%	4,0%	3,7%	3,8%	3,1%	4,9%	5,1%	5,0%	6,3%	3,6%	6,5%	4,8%	4,0%
9	3,8%	6,1%	4,0%	5,7%	5,0%	2,2%	3,7%	1,9%	3,8%	4,5%	4,5%	6,1%	4,9%	4,4%	3,5%	3,8%	2,4%
10	0,7%	1,2%	2,8%	2,6%	3,0%	1,7%	2,2%	1,5%	0,7%	2,4%	1,1%	0,9%	1,9%	1,0%	1,3%	0,7%	1,2%
11	1,7%	1,2%	3,4%	2,9%	2,8%	1,7%	1,2%	0,2%	0,9%	0,2%	0,7%	1,1%	0,5%	0,7%	0,4%	0,5%	0,3%
12	1,0%		0,9%		0,3%	0,5%	0,7%		0,2%	0,6%				0,5%	0,4%	0,4%	
13	0,3%		0,3%	0,6%	0,5%	0,5%			0,4%					0,2%	0,3%		
13<			0,6%			0,2%					0,2%					0,1%	
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

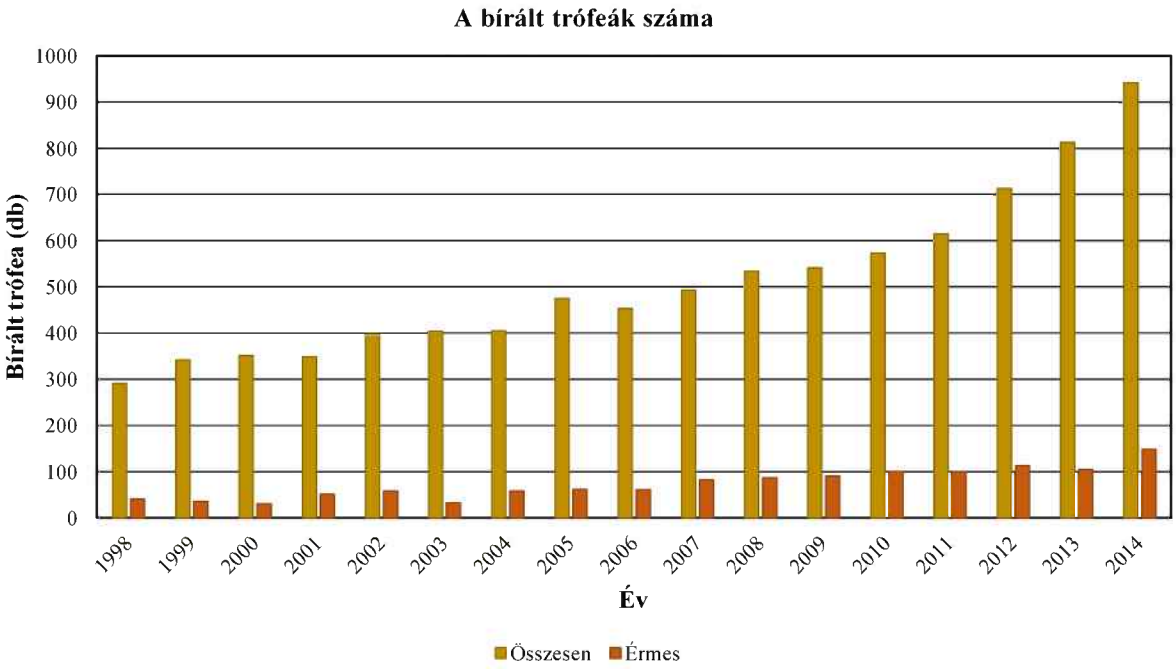

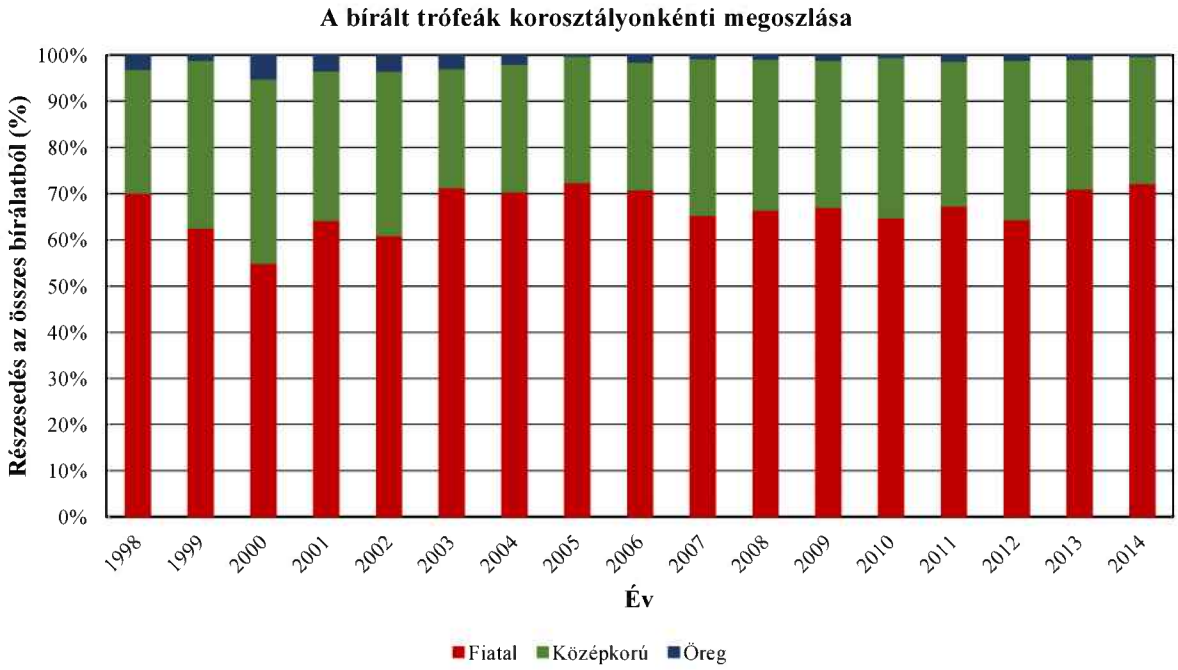

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	518	24,00			0,90	2,44	14,25	1,00	1,00
2	1337	59,34	18,64	19,93	2,16	6,28	17,03	7,78	6,73
3	1454	71,13	23,71	22,84	3,13	7,74	19,30	9,45	8,08
4	1360	79,84	30,18	29,19	4,06	8,70	20,74	11,70	10,41
5	1188	86,53	32,20	30,86	4,85	9,67	22,69	14,11	12,95
6	1029	90,13	33,10	30,48	5,40	10,20	23,32	14,35	13,20
7	765	92,75	34,00	32,09	5,83	10,39	23,76	14,69	13,50
8	434	96,05	33,47	30,89	6,21	10,88	24,03	14,81	13,52
9	349	96,50	34,76	32,90	6,40	10,96	24,61	15,20	13,92
10	129	97,19	34,19	31,85	6,45	11,15	24,49	15,34	14,22
11	87	96,43	35,23	35,25	6,49	10,99	25,44	15,33	14,18
12	25	91,59	33,78	31,81	5,77	10,06	24,40	14,77	13,55
13	13	85,38	34,02	32,62	5,01	7,71	23,93	15,57	14,10
13<	5	70,48			3,72	2,00			

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	518	19,39			0,73	1,67	14,25	1,00	1,00
2	1337	54,33	15,50	13,00	1,91	5,37	15,66	1,00	1,00
3	1454	68,66	21,55	8,00	2,75	5,86	18,03	1,00	1,00
4	1360	76,39	25,74	23,46	3,50	6,76	12,75	2,44	2,14
5	1188	82,07	28,68	25,61	4,29	7,05	20,50	13,28	11,90
6	1029	86,18	30,71	24,55	4,60	8,03	22,11	13,62	12,51
7	765	88,51	32,39	29,10	5,02	8,35	22,86	14,04	12,71
8	434	92,68	31,50	26,59	5,71	8,33	23,14	14,36	12,80
9	349	93,62	32,73	30,35	5,25	9,25	23,40	14,75	13,16
10	129	84,90	29,28	26,13	4,96	9,17	22,66	14,30	13,49
11	87	78,25	26,55	27,75	4,08	6,00	24,17	13,00	11,90
12	25	67,88	26,25	23,25	3,19	6,33	21,85	13,60	12,28
13	13	58,20	32,80	31,35	3,69	4,50	22,70	14,50	13,45
13<	5	23,25			1,21	2,00			

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	518	31,42			1,27	4,75	14,25	1,00	1,00
2	1337	62,23	25,65	28,25	2,31	7,30	17,71	10,28	8,86
3	1454	73,19	26,64	32,25	3,44	8,66	20,60	12,20	10,56
4	1360	82,31	36,20	41,40	4,35	9,46	23,70	15,10	13,80
5	1188	90,44	36,05	37,41	5,29	10,64	23,87	14,85	13,82
6	1029	92,33	35,60	33,95	5,85	11,45	24,02	15,12	13,65
7	765	98,20	36,58	34,99	6,47	11,61	24,53	15,56	14,39
8	434	99,00	35,33	33,95	6,67	11,78	24,75	15,29	14,00
9	349	100,00	36,63	36,79	7,11	12,47	26,94	15,77	14,67
10	129	102,28	42,90	38,30	7,64	14,00	26,45	16,94	16,10
11	87	105,74	41,60	45,40	8,02	14,00	26,77	16,65	15,35
12	25	103,15	44,00	47,90	7,49	13,50	27,75	16,22	15,25
13	13	108,00	35,00	34,85	6,80	13,00	25,10	16,25	14,60
13<	5	92,80			5,80	2,00			

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	518	12,03			0,54	3,08	0,00	0,00	0,00
2	1337	7,90	10,15	15,25	0,40	1,93	2,05	9,28	7,86
3	1454	4,53	5,09	24,25	0,69	2,80	2,57	11,20	9,56
4	1360	5,92	10,46	17,94	0,86	2,70	10,95	12,66	11,66
5	1188	8,36	7,37	11,81	0,99	3,59	3,37	1,57	1,91
6	1029	6,15	4,89	9,40	1,25	3,42	1,91	1,49	1,14
7	765	9,69	4,19	5,90	1,45	3,27	1,67	1,52	1,68
8	434	6,32	3,83	7,36	0,96	3,44	1,61	0,93	1,20
9	349	6,38	3,90	6,44	1,86	3,22	3,54	1,02	1,51
10	129	17,38	13,62	12,18	2,68	4,83	3,79	2,64	2,61
11	87	27,49	15,05	17,65	3,94	8,00	2,60	3,65	3,45
12	25	35,27	17,75	24,65	4,30	7,17	5,90	2,62	2,98
13	13	49,80	2,20	3,50	3,12	8,50	2,40	1,75	1,15
13<	5	69,55			4,59	0,00			

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	518	50,1%			59,8%	126,6%	0,0%	0,0%	0,0%
2	1337	13,3%	54,5%	76,5%	18,7%	30,7%	12,1%	119,2%	116,8%
3	1454	6,4%	21,5%	106,2%	22,0%	36,2%	13,3%	118,6%	118,3%
4	1360	7,4%	34,7%	61,5%	21,1%	31,0%	52,8%	108,2%	112,1%
5	1188	9,7%	22,9%	38,3%	20,4%	37,2%	14,9%	11,1%	14,8%
6	1029	6,8%	14,8%	30,8%	23,2%	33,5%	8,2%	10,4%	8,7%
7	765	10,5%	12,3%	18,4%	24,9%	31,5%	7,0%	10,3%	12,4%
8	434	6,6%	11,4%	23,8%	15,5%	31,6%	6,7%	6,3%	8,9%
9	349	6,6%	11,2%	19,6%	29,1%	29,4%	14,4%	6,7%	10,8%
10	129	17,9%	39,8%	38,2%	41,5%	43,4%	15,5%	17,2%	18,3%
11	87	28,5%	42,7%	50,1%	60,7%	72,8%	10,2%	23,8%	24,3%
12	25	38,5%	52,5%	77,5%	74,6%	71,3%	24,2%	17,7%	22,0%
13	13	58,3%	6,5%	10,7%	62,2%	110,2%	10,0%	11,2%	8,2%
13<	5	98,7%			123,4%	0,0%			

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	518	19,39			0,73	1,67	14,25	1,00	1,00
2	1337	54,33	15,50	13,00	1,91	5,37	15,66	1,00	1,00
3	1454	68,66	21,55	8,00	2,75	5,86	18,03	1,00	1,00
4	1360	76,39	25,74	23,46	3,50	6,76	12,75	2,44	2,14
5	1188	82,07	28,68	25,61	4,29	7,05	20,50	13,28	11,90
6	1029	86,18	30,71	24,55	4,60	8,03	22,11	13,62	12,51
7	765	88,51	32,39	29,10	5,02	8,35	22,86	14,04	12,71
8	434	92,68	31,50	26,59	5,71	8,33	23,14	14,36	12,80
9	349	93,62	32,73	30,35	5,25	9,25	23,40	14,75	13,16
10	129	84,90	29,28	26,13	4,96	9,17	22,66	14,30	13,49
11	87	78,25	26,55	27,75	4,08	6,00	24,17	13,00	11,90
12	25	67,88	26,25	23,25	3,19	6,33	21,85	13,60	12,28
13	13	58,20	32,80	31,35	3,69	4,50	22,70	14,50	13,45
13<	5	23,25			1,21	2,00			

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	518	2011			2011	1998	2009	2009	2009
2	1337	1998	2000	2000	1998	2001	2009	2009	2009
3	1454	1999	1998	2005	1999	2001	2002	2009	2009
4	1360	2002	2002	2002	1999	2001	2008	2009	2009
5	1188	1999	2003	2003	1999	2001	2001	2003	2002
6	1029	1999	2003	2003	1999	2001	1998	2003	2003
7	765	1999	2014	2001	1998	2001	2001	1998	2002
8	434	2001	2001	2004	2000	2001	2001	2003	2003
9	349	2000	1998	2005	2000	2003	1998	2005	2002
10	129	2003	2006	2014	2009	2003	2013	2013	2007
11	87	1999	1999	2014	2007	2007	2010	2014	2014
12	25	2000	2007	2007	2006	2013	2013	2013	2012
13	13	2002	1998	2002	2001	2001	2003	2003	2003
13<	5	2008			2008	2013			

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	518	31,42			1,27	4,75	14,25	1,00	1,00
2	1337	62,23	25,65	28,25	2,31	7,30	17,71	10,28	8,86
3	1454	73,19	26,64	32,25	3,44	8,66	20,60	12,20	10,56
4	1360	82,31	36,20	41,40	4,35	9,46	23,70	15,10	13,80
5	1188	90,44	36,05	37,41	5,29	10,64	23,87	14,85	13,82
6	1029	92,33	35,60	33,95	5,85	11,45	24,02	15,12	13,65
7	765	98,20	36,58	34,99	6,47	11,61	24,53	15,56	14,39
8	434	99,00	35,33	33,95	6,67	11,78	24,75	15,29	14,00
9	349	100,00	36,63	36,79	7,11	12,47	26,94	15,77	14,67
10	129	102,28	42,90	38,30	7,64	14,00	26,45	16,94	16,10
11	87	105,74	41,60	45,40	8,02	14,00	26,77	16,65	15,35
12	25	103,15	44,00	47,90	7,49	13,50	27,75	16,22	15,25
13	13	108,00	35,00	34,85	6,80	13,00	25,10	16,25	14,60
13<	5	92,80			5,80	2,00			

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	518	2000			1999	2005	2009	2009	2009
2	1337	2004	2001	2001	2004	2000	2004	2003	2004
3	1454	2005	2004	2000	2006	2006	2000	2000	2004
4	1360	2008	2011	2011	2008	2006	2012	2005	2005
5	1188	2007	2001	2008	2014	2014	2006	2006	2010
6	1029	2005	2000	2004	2005	2004	2006	2006	2006
7	765	2014	2005	2005	2014	2014	2009	2005	2005
8	434	2008	2013	2000	2009	2008	2014	2005	2004
9	349	2009	2008	2003	2009	2006	2003	2012	2004
10	129	2008	1999	1999	2008	1998	2012	2008	2009
11	87	2011	2005	2009	2005	2005	2011	1999	2005
12	25	2012	2013	2011	1998	2003	2011	1998	1998
13	13	1998	2002	2003	1998	1998	2002	1998	2002
13<	5	2003			2003	2013			

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

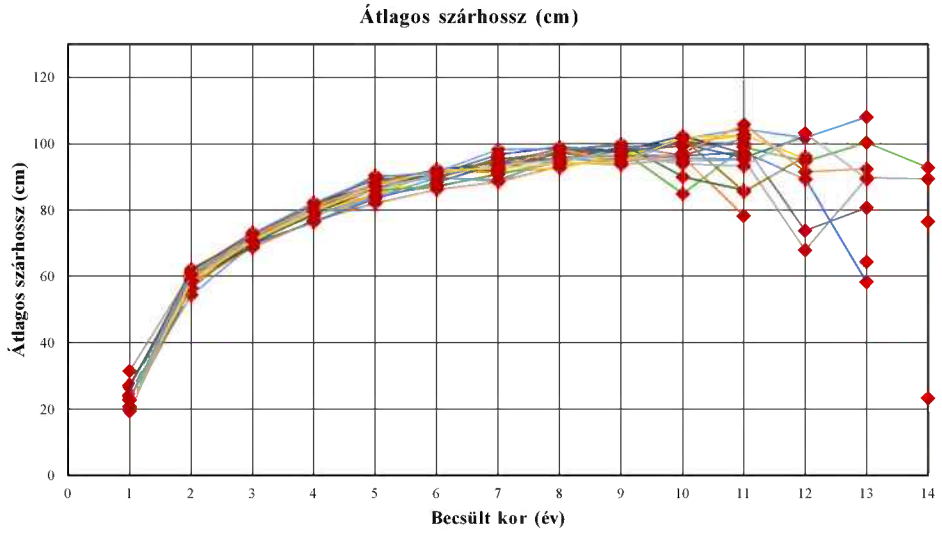

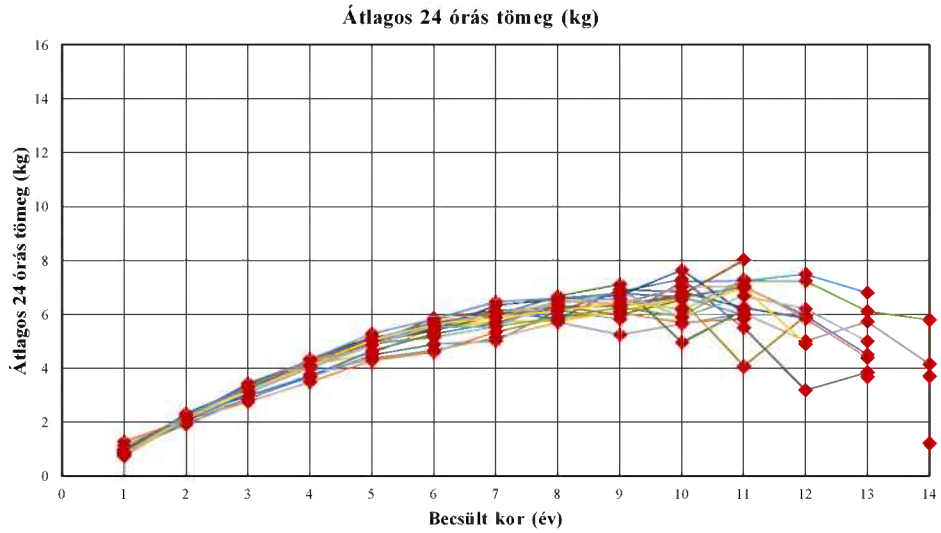

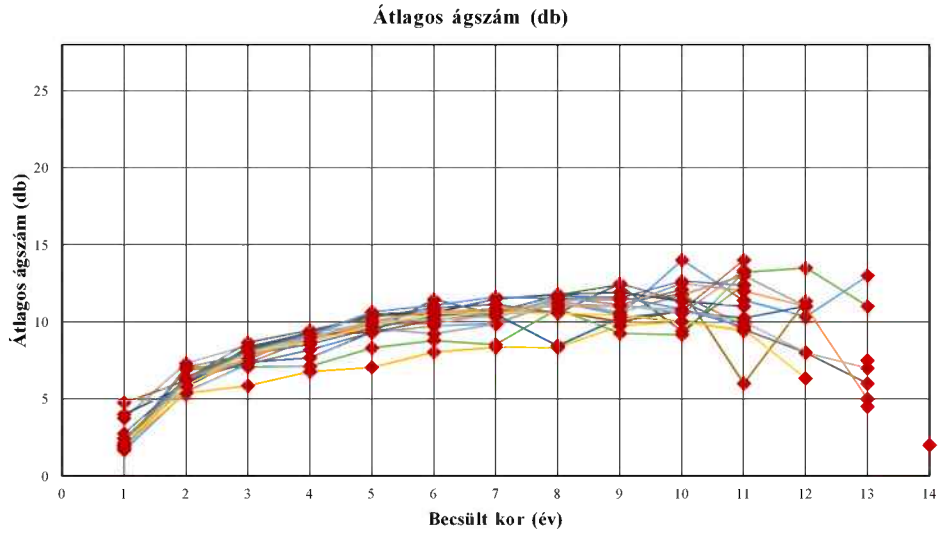

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

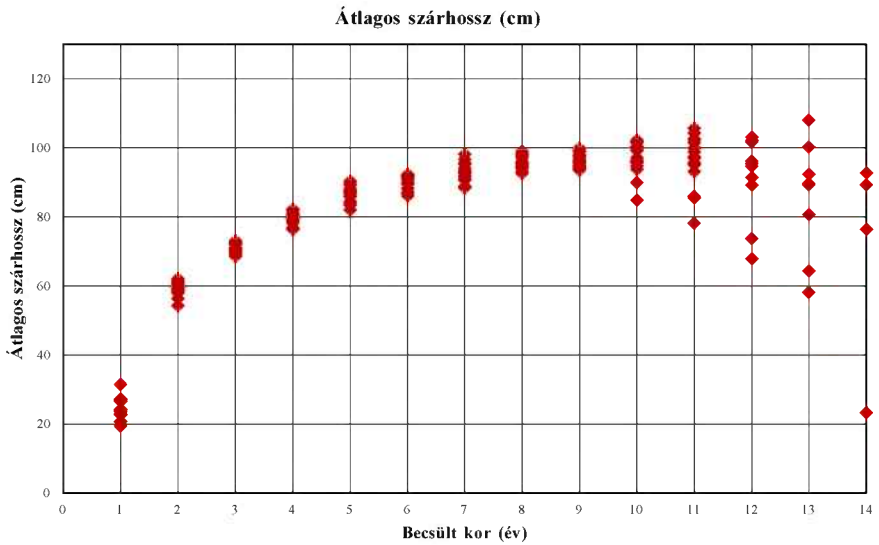

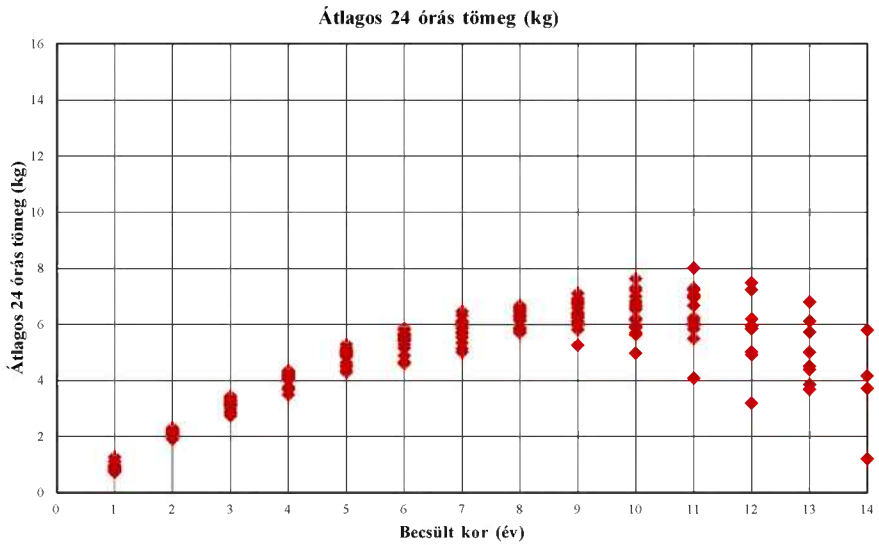

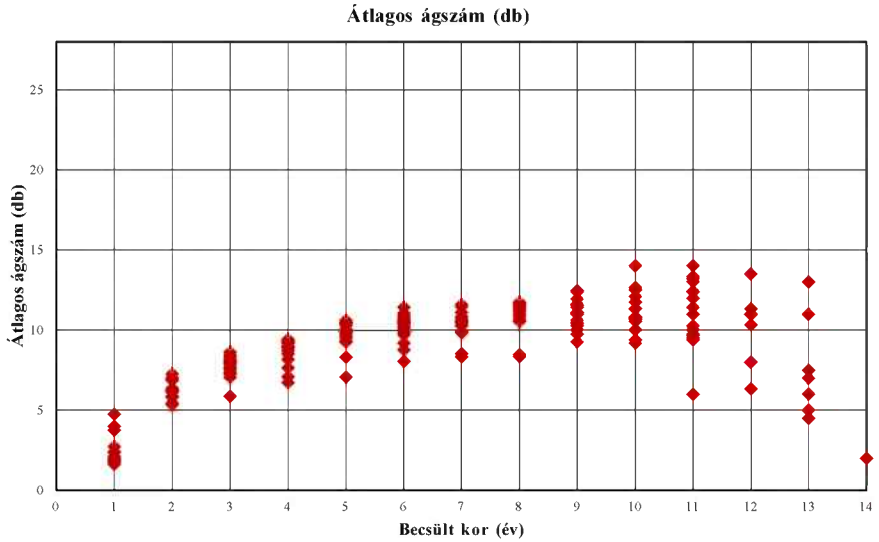

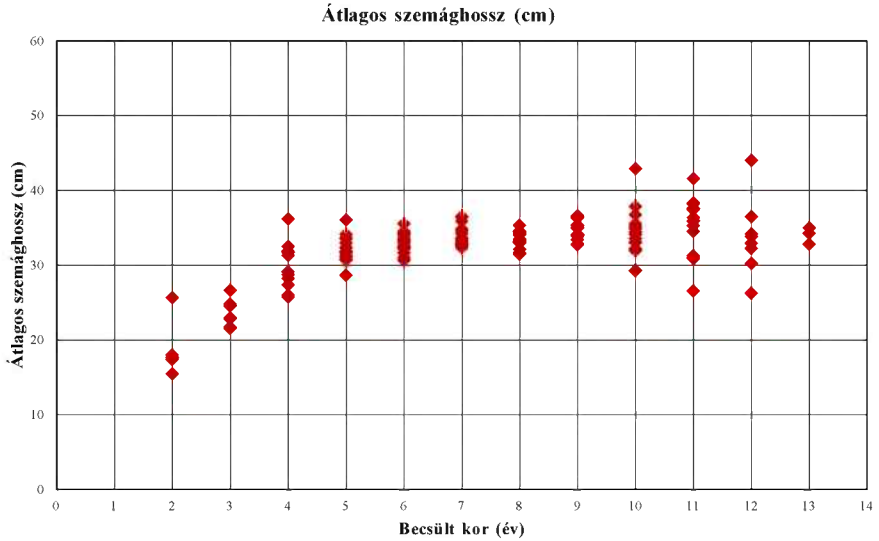

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

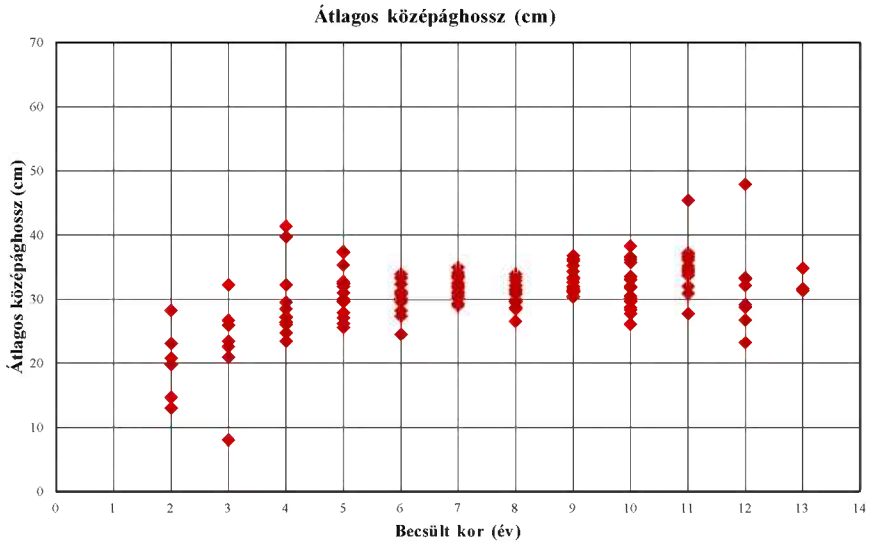

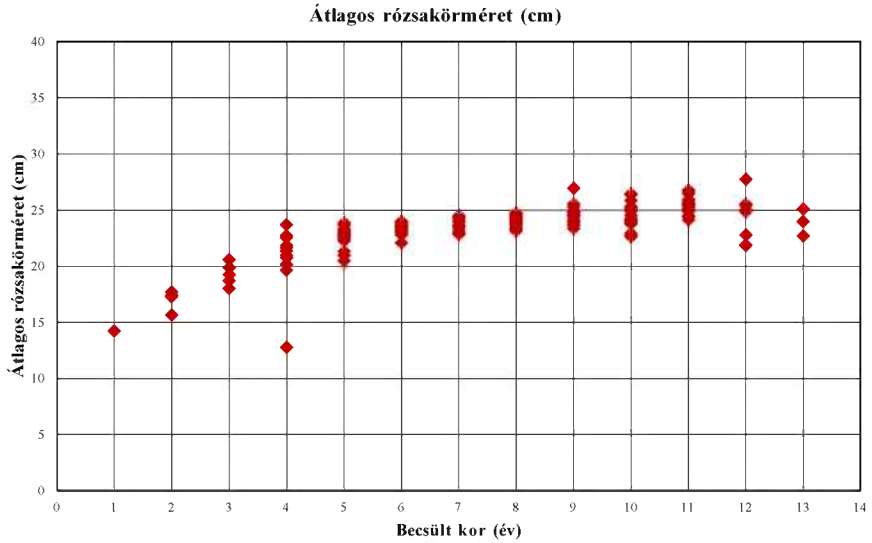

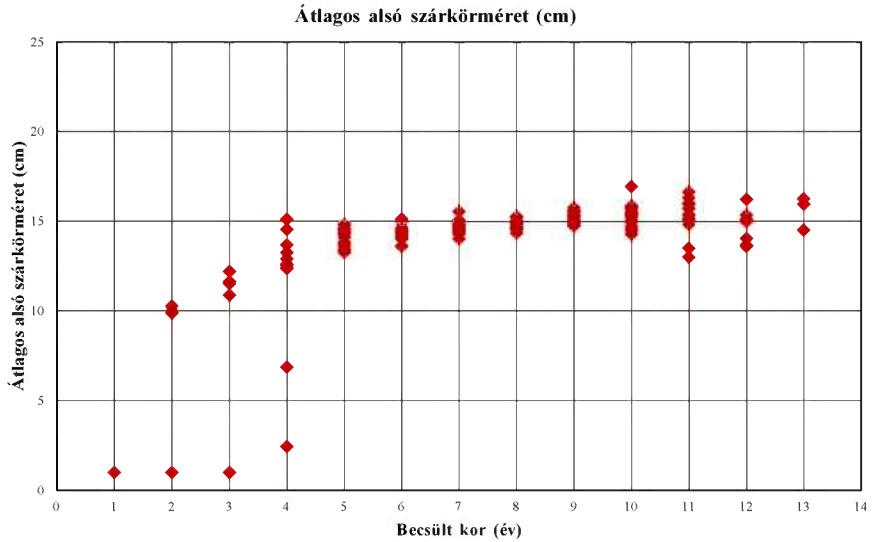

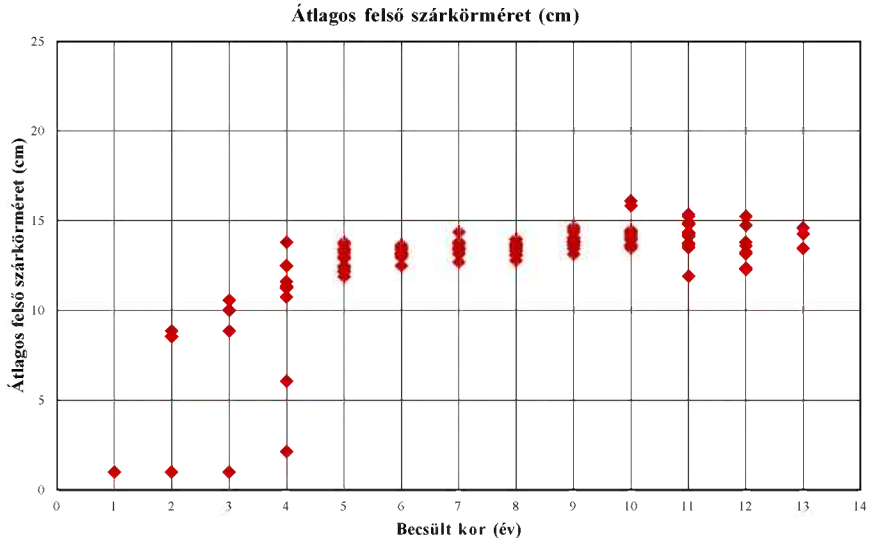

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1998	1	3	23,75			0,97	1,67			
1998	2	38	54,33			1,91	5,47			
1998	3	51	69,63	21,55		2,88	7,27			
1998	4	59	76,52	26,00	26,50	3,68	8,19	19,65	12,90	11,60
1998	5	53	83,97	34,18	37,28	4,49	9,30	21,00	13,43	12,35
1998	6	30	89,72	34,55	29,90	4,89	9,73	22,11	14,06	13,19
1998	7	18	88,95	33,68	30,17	5,02	9,89	22,99	14,04	13,47
1998	8	17	95,73	33,50	29,90	6,16	11,29	23,32	14,68	13,62
1998	9	11	94,06	32,73	35,24	5,82	10,45	23,40	15,62	14,39
1998	10	2	101,50	36,80	28,38	7,22	14,00	25,25	15,78	14,28
1998	11	5	104,37	37,60	36,58	7,24	11,40	25,50	15,75	15,25
1998	12	3	101,75	32,25	32,13	7,49	10,33	25,42	16,22	15,25
1998	13	1	108,00	32,80	31,65	6,80	13,00	24,00	16,25	14,25
1998	13<									
1999	1	8	22,71			1,27	1,88			
1999	2	37	58,01			2,08	7,00			
1999	3	36	68,66			2,75	7,33			
1999	4	60	76,90	28,25	26,40	3,50	8,88			
1999	5	73	82,07	31,85	29,68	4,29	9,86	22,68	14,12	12,50
1999	6	49	86,18			4,60	9,88			
1999	7	29	88,51	32,78	29,34	5,34	10,52	22,90	14,64	13,41
1999	8	21	93,25	33,08	28,73	5,89	11,43	23,74	15,22	13,97
1999	9	21	95,36	33,43	31,26	6,06	11,43	24,21	15,36	13,83
1999	10	4	96,09	42,90	38,30	5,69	11,75	24,00	15,80	14,10
1999	11	4	78,25	26,55	35,20	5,84	9,75	26,73	16,65	14,30
1999	12									
1999	13									
1999	13<									
2000	1	5	31,42			1,12	3,75			
2000	2	47	61,11	15,50	13,00	2,16	7,30			
2000	3	43	70,73	24,80	32,25	2,83	8,46	20,60	12,20	10,00
2000	4	45	78,26			3,77	9,00			
2000	5	53	84,48	31,91	27,90	4,36	9,57	23,33	14,38	12,90
2000	6	55	87,06	35,60		4,66	9,22			
2000	7	36	90,71	36,45	30,96	5,14	9,86	24,04	14,77	13,82
2000	8	25	94,39	34,20	33,95	5,71	11,40	23,45	15,02	13,78
2000	9	14	93,62	34,09	35,96	5,25	10,60	24,50	15,28	14,09
2000	10	10	95,69	37,88	33,07	5,65	11,75	22,92	14,60	14,48
2000	11	12	95,23	35,29	34,13	6,03	13,00	25,37	15,74	14,82
2000	12	3	67,88	32,95	33,35	5,01	11,00	25,05	15,00	13,25
2000	13	1	89,75			5,73				
2000	13<	2	89,35			4,16				
2001	1	5	26,67			0,85	2,00			
2001	2	46	60,95	25,65	28,25	2,17	5,37			
2001	3	64	72,42	24,60	26,00	3,13	5,86			
2001	4	60	79,92	31,75	26,38	4,14	6,76			
2001	5	49	84,48	36,05	32,00	4,54	7,05	20,50	13,85	12,15
2001	6	33	91,56	32,36	31,06	5,51	8,03	23,12	14,49	13,01
2001	7	27	91,35	33,02	29,10	5,74	8,35	22,86	14,40	13,22
2001	8	24	92,68	31,50	30,88	5,75	8,33	23,14	14,36	13,30
2001	9	20	96,54	35,32	31,63	6,12	9,75	23,97	14,77	13,79
2001	10	9	100,46	33,17	27,78	6,62	10,00	24,91	15,49	14,14
2001	11	10	102,43	31,02	34,74	6,96	9,40	25,36	16,01	14,11
2001	12									
2001	13	2	64,38			3,69	4,50			
2001	13<									
2002	1	18	23,72			0,88	2,00			
2002	2	54	59,87	17,60	19,80	2,21	7,06	17,30	9,88	8,53
2002	3	63	70,05	22,95	22,57	2,98	7,88	18,03	10,88	8,85
2002	4	57	76,39	25,74	23,46	3,72	8,53	20,77	12,38	10,75
2002	5	51	83,46	30,90	30,03	4,64	9,57	21,33	13,31	11,90
2002	6	34	88,36	32,50	27,42	5,27	10,38	22,81	13,65	12,99
2002	7	51	93,99	33,00	32,57	5,69	10,68	23,15	14,29	12,71
2002	8	25	95,68	34,54	33,44	6,30	11,71	24,27	14,68	13,09
2002	9	20	96,43	32,86	36,28	6,31	11,56	23,92	14,78	13,16
2002	10	12	96,36	35,19	35,74	6,65	12,64	24,10	15,36	13,93
2002	11	11	97,42	34,51	37,11	7,02	12,38	25,74	16,04	14,16
2002	12	1	89,25			5,95				
2002	13	2	58,20	35,00	31,35	4,51	7,50	25,10	15,95	14,60
2002	13<									

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2003	1	16	20,71			0,75	2,00			
2003	2	65	59,83	17,68	20,77	2,28	6,90	17,43	10,28	8,53
2003	3	92	72,86	24,55	23,44	3,24	7,08	19,89	11,64	10,01
2003	4	63	82,26	29,13	26,07	4,22	7,11	20,96	12,60	11,26
2003	5	52	85,89	28,68	25,61	4,92	8,30	22,50	13,28	12,20
2003	6	39	87,16	30,71	24,55	5,15	8,79	23,70	13,62	12,51
2003	7	33	90,82	32,87	32,19	5,55	8,52	24,31	14,83	13,16
2003	8	16	94,50	33,24	29,54	5,89	10,85	23,75	14,36	12,80
2003	9	9	97,99	35,38	36,79	6,25	9,25	26,94	15,48	13,83
2003	10	7	84,90	34,23	28,73	5,93	9,17	24,55	15,43	15,83
2003	11	7	98,91	35,92	36,15	7,24	13,20	25,94	16,33	14,87
2003	12	2	94,70	30,25	33,20	7,24	13,50	24,88	15,38	14,75
2003	13	2	100,30	34,25	34,85	6,12	11,00	22,70	14,50	13,45
2003	13<	1	92,80			5,80				
2004	1	22	24,09			0,88	2,43			
2004	2	71	62,23	18,01	23,08	2,31	6,16	17,71	9,99	8,86
2004	3	76	72,22	26,64	26,72	3,29	7,38	19,26	11,51	10,56
2004	4	56	82,03	28,75	24,78	4,22	7,67	21,66	12,53	11,24
2004	5	60	89,23	31,24	27,13	4,95	9,34	22,28	13,48	12,45
2004	6	36	89,80	31,05	33,95	5,62	11,45	23,40	14,48	13,15
2004	7	37	95,68	32,64	33,34	6,12	10,48	23,41	14,56	13,42
2004	8	15	95,05	33,36	26,59	5,84	8,45	24,05	14,92	14,00
2004	9	15	98,88	33,98	30,46	6,92	10,27	24,63	15,63	14,67
2004	10	9	99,90	35,59	33,56	6,84	10,67	24,27	15,74	13,59
2004	11	5	95,83	38,32	37,25	6,24	10,25	25,60	15,35	14,25
2004	12	3	102,22	33,85	29,15	5,86	11,00	22,80	15,15	13,60
2004	13									
2004	13<									
2005	1	24	26,51			0,99	4,75			
2005	2	96	61,60			2,24	6,20			
2005	3	71	73,19	21,75	8,00	3,38	7,62			
2005	4	89	79,19	31,32	27,25	4,16	9,22	21,85	15,10	13,80
2005	5	64	86,27	31,32	27,89	4,92	9,30	23,23	14,63	13,43
2005	6	60	92,33	34,20	33,46	5,85	10,13	23,59	14,97	13,42
2005	7	36	91,88	36,58	34,99	6,14	10,53	23,66	15,56	14,39
2005	8	18	97,25	31,67	31,60	6,26	10,67	23,70	15,29	13,53
2005	9	9	97,89	36,33	30,35	6,34	10,00	24,85	14,75	13,45
2005	10	7	99,26	34,18	29,71	6,73	10,71	23,78	15,04	13,61
2005	11	1	100,00	41,60	32,05	8,02	14,00	24,50	14,85	15,35
2005	12									
2005	13									
2005	13<									
2006	1	20	23,65			0,93	2,75			
2006	2	68	58,57			2,17	6,28			
2006	3	93	72,14			3,44	8,66			
2006	4	78	80,51	31,75	28,50	4,28	9,46	21,35	12,40	11,35
2006	5	62	88,22	33,73	32,74	5,08	10,31	23,87	14,85	13,71
2006	6	46	92,23	33,08	33,30	5,69	10,91	24,02	15,12	13,65
2006	7	45	94,19	33,65	33,42	6,05	11,13	23,56	15,03	13,71
2006	8	14	98,34	34,46	30,81	6,14	10,57	24,68	14,97	13,34
2006	9	17	97,28	35,30	31,13	6,84	12,47	25,28	15,59	14,53
2006	10	3	100,27	29,28	33,10	7,30	11,33	25,87	15,22	13,65
2006	11	4	99,99			5,50	9,50			
2006	12	1	73,80			3,19	8,00			
2006	13	2	80,70			3,85	6,00			
2006	13<									
2007	1	22	20,80			0,78	2,00			
2007	2	65	56,48			2,06	6,39			
2007	3	99	71,11			3,15	8,19			
2007	4	62	81,18			4,18	9,34			
2007	5	74	90,44	31,83	32,39	5,09	10,45	23,30	14,39	13,23
2007	6	56	89,57	34,47	31,24	5,47	10,48	23,59	14,57	13,57
2007	7	53	95,26	35,94	34,13	6,11	10,85	24,32	14,75	13,44
2007	8	24	97,26	34,35	28,54	6,29	11,00	24,43	14,58	13,13
2007	9	22	94,78	33,90	31,20	5,99	11,10	23,68	14,79	13,63
2007	10	12	101,62	33,09	30,52	6,54	12,09	23,91	14,74	13,49
2007	11	1	85,50			4,08	6,00			
2007	12	3	96,12	26,25	23,25	5,96	11,33	21,90	14,05	13,15
2007	13									
2007	13<									

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2008	1	32	27,23			0,84	4,00			
2008	2	64	59,17			2,08	5,89			
2008	3	106	69,11			3,08	8,35			
2008	4	73	82,31	31,85	32,28	4,35	9,32	12,75	6,88	6,05
2008	5	80	87,50	33,57	37,41	5,16	10,50	23,68	14,27	13,44
2008	6	66	90,73	32,26	28,27	5,43	10,59	23,53	14,27	13,02
2008	7	51	96,74	34,25	33,75	6,34	11,48	24,28	14,85	13,77
2008	8	27	99,00	34,04	32,19	6,58	11,78	24,57	14,88	13,43
2008	9	24	97,74	36,63	33,19	6,71	11,92	24,97	15,14	13,85
2008	10	6	102,28	34,95	36,22	7,64	11,33	26,38	16,94	14,47
2008	11	4	97,05	30,90	36,68	6,06	11,00	25,13	13,50	13,60
2008	12									
2008	13									
2008	13<	1	23,25			1,21				
2009	1	29	27,00			0,97	1,80	14,25	1,00	1,00
2009	2	65	58,86	17,40	14,68	2,14	6,23	15,66	1,00	1,00
2009	3	89	70,06	22,84	20,92	3,11	8,17	18,72	1,00	1,00
2009	4	95	78,79	27,39	27,22	4,09	9,24	20,17	2,44	2,14
2009	5	85	86,92	30,75	32,50	4,98	10,43	23,85	14,60	12,97
2009	6	65	91,82	34,14	32,39	5,40	10,49	23,86	14,45	13,13
2009	7	42	93,10	33,43	31,18	5,97	10,60	24,53	14,74	13,53
2009	8	27	97,85	33,01	32,94	6,67	11,74	24,37	14,98	13,74
2009	9	33	100,00	36,47	32,64	7,11	12,39	24,83	14,92	14,03
2009	10	5	89,95	32,00	32,00	4,96	9,40	22,75	15,60	16,10
2009	11	6	85,99	37,45	45,40	6,17	12,40	25,05	15,40	14,35
2009	12									
2009	13									
2009	13<									
2010	1	32	24,19			0,85	1,80			
2010	2	80	60,88			2,24	6,33			
2010	3	87	70,36			3,10	7,55			
2010	4	92	80,07			4,02	9,27			
2010	5	80	87,24	32,44	31,01	4,86	9,91	23,09	14,82	13,82
2010	6	69	89,86	33,22	31,07	5,55	10,78	23,13	14,35	13,42
2010	7	55	88,59	34,59	33,56	5,55	10,31	23,61	14,56	13,41
2010	8	36	96,09	32,12	31,20	6,48	11,58	24,14	14,75	13,64
2010	9	28	95,75	34,10	31,40	6,58	11,11	23,70	15,07	13,70
2010	10	11	94,75	33,63	30,18	6,16	10,55	25,33	14,98	13,66
2010	11	3	95,17	38,18	33,73	7,29	13,33	24,17	15,15	13,73
2010	12									
2010	13									
2010	13<									
2011	1	35	19,39			0,73	2,00			
2011	2	113	59,19			2,13	5,84			
2011	3	98	72,03			3,15	7,72			
2011	4	89	81,00	36,20	41,40	4,23	8,95	22,58	13,68	12,48
2011	5	79	87,92	31,80	26,20	5,00	10,08	22,99	13,65	13,03
2011	6	86	91,65	33,64	30,16	5,64	10,65	23,15	14,14	13,16
2011	7	52	92,78	33,23	31,81	5,88	10,83	23,96	14,48	13,39
2011	8	22	98,25	33,19	31,53	6,49	11,00	23,97	15,05	13,69
2011	9	27	94,30	34,96	32,01	6,39	11,00	24,55	14,97	13,85
2011	10	6	97,22	34,53	36,59	7,01	12,50	25,13	15,89	14,41
2011	11	4	105,74	36,37	34,45	7,06	12,00	26,77	15,97	14,80
2011	12	3	91,50	36,50	47,90	5,85	11,00	27,75	15,10	13,80
2011	13	1	92,40			4,39	5,00			
2011	13<									
2012	1	56	20,61			0,83	2,00			
2012	2	119	58,87			2,13	6,23			
2012	3	97	70,87			3,15	7,92			
2012	4	94	80,45	32,50	39,75	4,08	9,01	23,70	14,55	12,50
2012	5	93	85,96	33,03	29,90	4,87	9,97	22,48	14,48	13,25
2012	6	94	90,78	32,65	29,63	5,60	10,20	23,50	14,68	13,44
2012	7	72	93,39	34,62	32,02	6,07	10,32	23,99	14,75	13,41
2012	8	46	95,12	34,49	31,28	6,37	11,17	24,28	14,61	13,56
2012	9	25	96,15	36,43	34,34	6,83	11,04	24,85	15,77	14,05
2012	10	9	93,91	29,32	29,68	5,89	10,78	26,45	15,37	14,38
2012	11	3	93,22	37,58	36,60	6,68	10,00	26,48	15,18	13,70
2012	12	3	103,15	34,20	26,78	6,20	8,00	25,55	13,68	12,28
2012	13	2	89,30			5,01	7,00			
2012	13<									

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2013	1	91	22,90			0,84	2,15			
2013	2	143	58,47			2,10	5,87			
2013	3	132	70,82			3,16	8,02			
2013	4	118	79,49			4,10	8,73			
2013	5	93	87,23	31,74	35,35	5,04	9,74	22,76	14,59	13,39
2013	6	94	91,90	33,43	30,76	5,63	10,54	23,00	14,40	13,25
2013	7	58	92,61	34,88	30,54	5,87	10,62	24,38	15,07	13,84
2013	8	39	94,03	35,33	32,23	6,14	10,56	23,96	14,96	13,68
2013	9	31	94,37	34,08	33,38	6,43	10,42	24,48	15,12	13,90
2013	10	6	101,79	32,27	31,81	6,22	10,00	22,66	14,30	13,59
2013	11	4	102,65	35,88	30,97	6,99	9,50	24,90	15,10	13,50
2013	12	3	95,50	44,00	28,75	4,91	6,33	21,85	13,60	12,35
2013	13									
2013	13<	1	76,50			3,71	2,00			
2014	1	100	22,69			0,87	2,43			
2014	2	166	60,32			2,24	6,23			
2014	3	157	72,95			3,30	8,08			
2014	4	170	82,07	31,75	29,50	4,32	9,19	22,75	13,25	11,30
2014	5	87	89,79	32,42	29,61	5,29	10,64	22,86	13,78	13,36
2014	6	117	91,46	31,70	30,04	5,83	11,08	23,26	14,05	13,11
2014	7	70	98,20	32,39	32,49	6,47	11,61	23,98	14,43	13,39
2014	8	38	98,33	32,96	29,72	6,60	11,50	24,75	14,55	13,52
2014	9	23	99,44	35,03	31,95	6,78	11,61	25,54	15,29	13,91
2014	10	11	96,39	32,19	26,13	6,65	10,82	24,13	14,48	13,98
2014	11	3	101,57	31,25	27,75	5,98	9,67	24,45	13,00	11,90
2014	12									
2014	13									
2014	13<									

Gímszarvas érmesarány (%) 1998

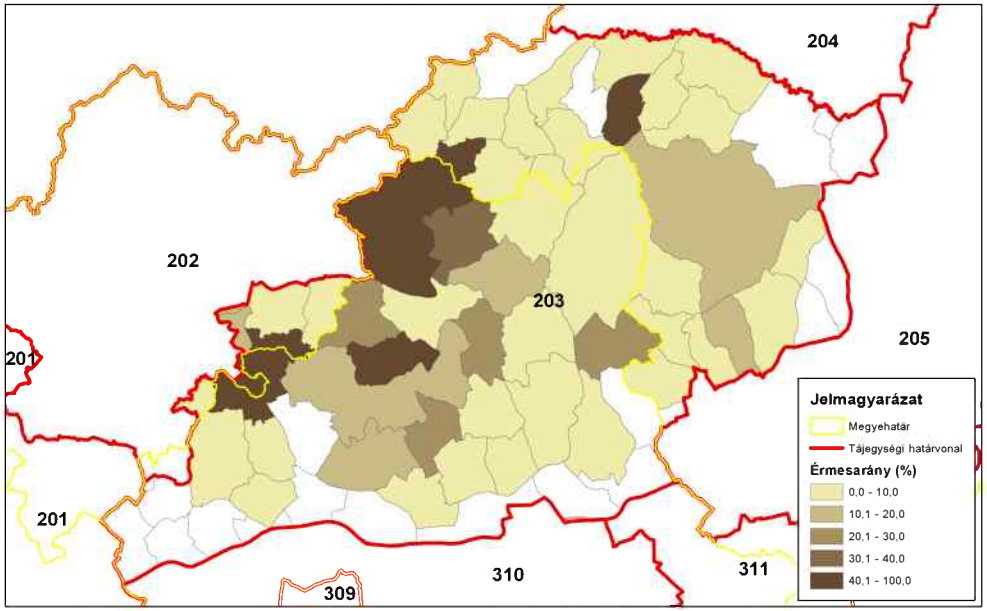

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2003

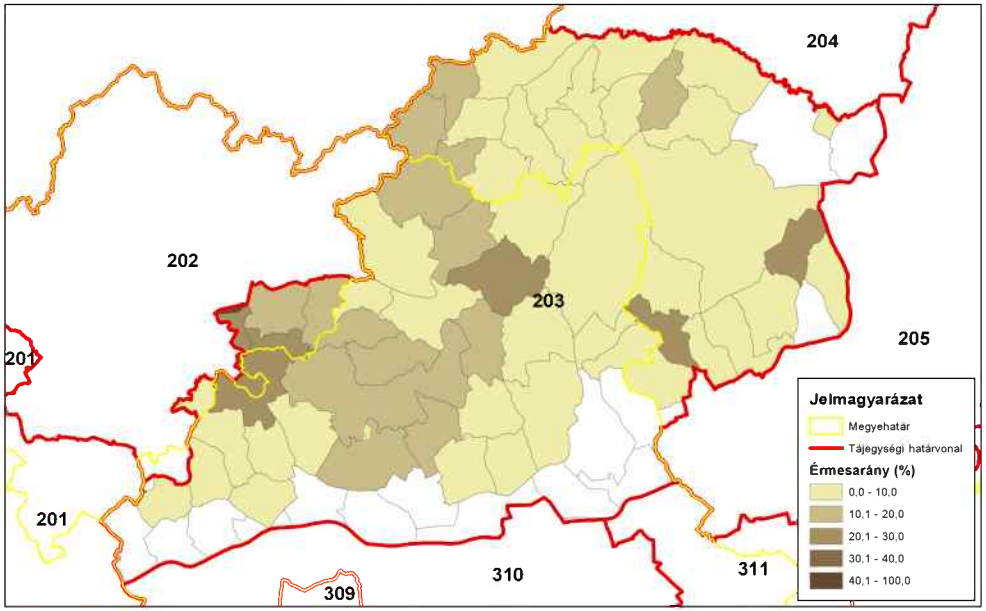

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2008

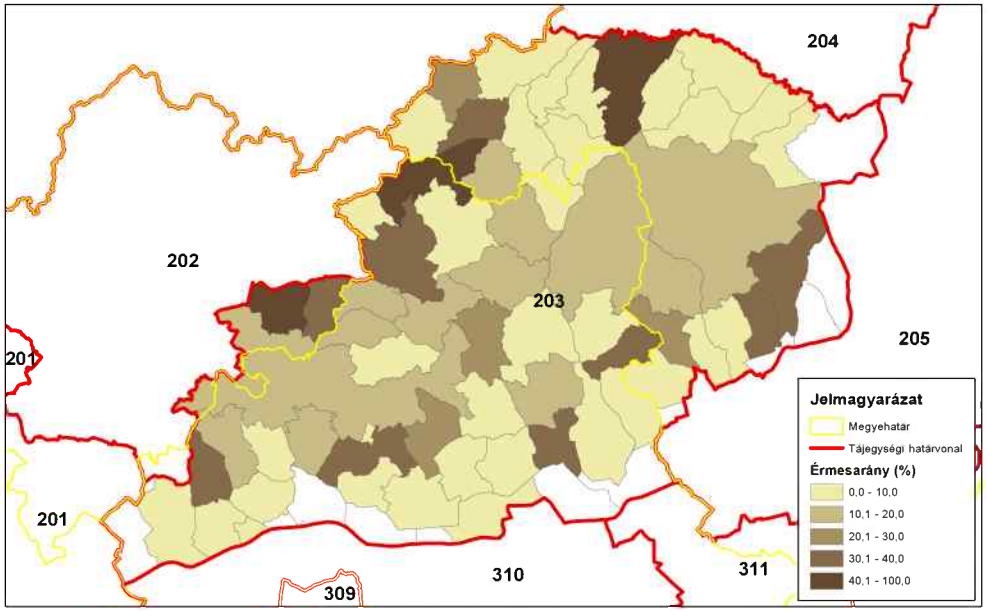

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2014

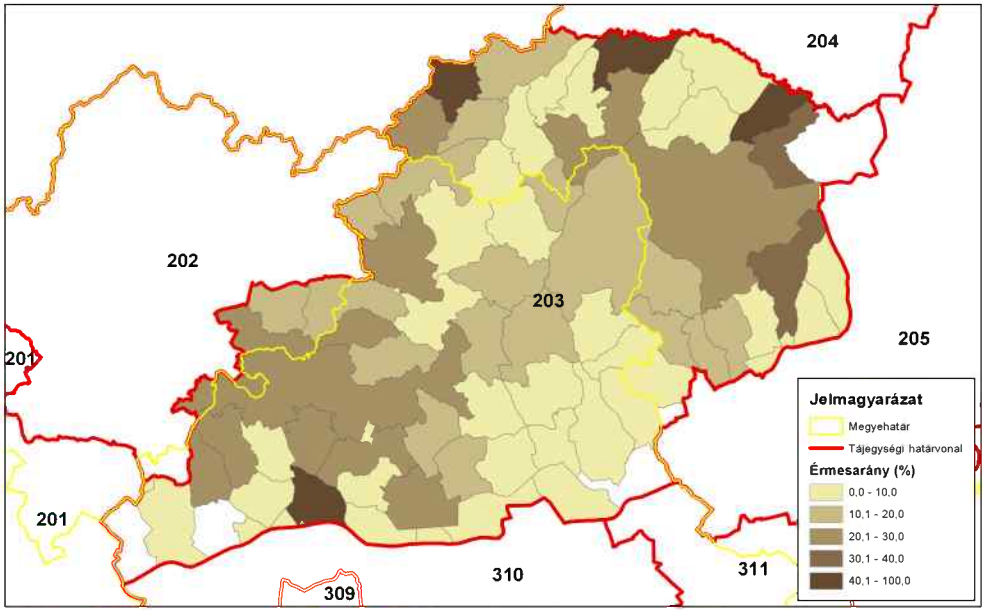

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége

A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükki vadgazdálkodási tájegység** területén a dámszarvas jelentett létszáma 1998-2014 között először csökkent, majd erősen növekedett (138→98→153; **+11%**). A teríték hasonlóan alakult, de erősebben nőtt (24→13→49; **+104%**).
- A dámszarvas jelentett állományának 60-70%-a volt szabad területen.
- A térképeken jól látható, hogy a dámszarvas populáció területi eloszlása enyhén nőtt, a lelövési sűrűségek enyhén nőttek. Az állomány a Nógrád-Cserháti vadgazdálkodási tájegységgel határos részen található. Kezelési szempontjaikat egymásra figyelemmel célszerű összehangolni.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Hasznosítási aránya többségében alacsony (10-20%) volt és >30% csak az utolsó években fordult elő.
- A hasznosítás összetétele a jelentett adatok alapján, hozzávetőleg 1 : 3 : 3 bika : tehén : borjú arányt mutat, ami mellett egyrészt az állománynak nagy valószínűséggel stabilizálódnia kellene. Másrészt tartósan az ilyen hasznosítás nem tartható fenn. Ez arra utal, hogy a létszámok alulbecsültek lehetnek és a tehén- és a borjúlelövés aránya csupán látszólagos.
- A dámszarvas jelentett állomány és teríték bika : tehén : borjú összetételét célszerű kétkedéssel kezelni és felülvizsgálni.

A dámszarvas jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A vadgazdálkodási tájegységben a dámszarvas a gímszarvas, a vaddisznó, az őz és a muflon melletti jelentősége eltörpül.
- A tájegységben az előbbi vadfajok meghatározóak a bevételek és a térített mező- és erőgazdasági károk szempontjából is. A növekvő dámszarvas állomány ebben a helyzetben további feszültségek és helyi konfliktusok forrása lehet.

A dámszarvas trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A trófeák részben kerti eredetűek, ezért a szabad területi állományra nézve korlátozottan használhatók az adatok. Az agancsok összességében és az érmes lapátok is, alkalomszerűen kerültek bemutatásra (1-5 db), amiből érdemi következtetés nem vonható le.

A szabad területi dámszarvasállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	28	65	45	**138**	2	9	13	**24**	7,1%	13,8%	28,9%	**17,4%**
1999	28	46	37	**111**	1	13	22	**36**	3,6%	28,3%	59,5%	**32,4%**
2000	35	61	42	**138**	4	9	19	**32**	11,4%	14,8%	45,2%	**23,2%**
2001	31	46	38	**115**	1	10	12	**23**	3,2%	21,7%	31,6%	**20,0%**
2002	67	97	88	**252**	2	13	6	**21**	3,0%	13,4%	6,8%	**8,3%**
2003	27	50	32	**109**	1	13	14	**28**	3,7%	26,0%	43,8%	**25,7%**
2004	23	51	33	**107**	1	15	8	**24**	4,3%	29,4%	24,2%	**22,4%**
2005	21	48	32	**101**	1	7	9	**17**	4,8%	14,6%	28,1%	**16,8%**
2006	23	48	27	**98**	3	5	4	**12**	13,0%	10,4%	14,8%	**12,2%**
2007	16	44	30	**90**	2	5	6	**13**	12,5%	11,4%	20,0%	**14,4%**
2008	28	55	39	**122**	1	6	7	**14**	3,6%	10,9%	17,9%	**11,5%**
2009	24	56	35	**115**	3	9	8	**20**	12,5%	16,1%	22,9%	**17,4%**
2010	35	58	47	**140**	25	8	8	**41**	71,4%	13,8%	17,0%	**29,3%**
2011	26	52	44	**122**	1	8	7	**16**	3,8%	15,4%	15,9%	**13,1%**
2012	32	57	50	**139**	2	14	13	**29**	6,3%	24,6%	26,0%	**20,9%**
2013	23	52	50	**125**	7	14	17	**38**	30,4%	26,9%	34,0%	**30,4%**
2014	30	63	60	**153**	10	22	17	**49**	33,3%	34,9%	28,3%	**32,0%**
Változás	7,1%	-3,1%	33,3%	10,9%	400,0%	144,4%	30,8%	104,2%	366,7%	152,2%	-1,9%	84,2%

Ivararány (1 bikára vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*
1998	1	2,32	1,61	***0,69***	1	4,50	6,50	***1,44***
1999	1	1,64	1,32	***0,80***	1	13,00	22,00	***1,69***
2000	1	1,74	1,20	***0,69***	1	2,25	4,75	***2,11***
2001	1	1,48	1,23	***0,83***	1	10,00	12,00	***1,20***
2002	1	1,45	1,31	***0,91***	1	6,50	3,00	***0,46***
2003	1	1,85	1,19	***0,64***	1	13,00	14,00	***1,08***
2004	1	2,22	1,43	***0,65***	1	15,00	8,00	***0,53***
2005	1	2,29	1,52	***0,67***	1	7,00	9,00	***1,29***
2006	1	2,09	1,17	***0,56***	1	1,67	1,33	***0,80***
2007	1	2,75	1,88	***0,68***	1	2,50	3,00	***1,20***
2008	1	1,96	1,39	***0,71***	1	6,00	7,00	***1,17***
2009	1	2,33	1,46	***0,63***	1	3,00	2,67	***0,89***
2010	1	1,66	1,34	***0,81***	1	0,32	0,32	***1,00***
2011	1	2,00	1,69	***0,85***	1	8,00	7,00	***0,88***
2012	1	1,78	1,56	***0,88***	1	7,00	6,50	***0,93***
2013	1	2,26	2,17	***0,96***	1	2,00	2,43	***1,21***
2014	1	2,10	2,00	***0,95***	1	2,20	1,70	***0,77***

Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	20,3%	47,1%	32,6%	100%	8,3%	37,5%	54,2%	100%
1999	25,2%	41,4%	33,3%	100%	2,8%	36,1%	61,1%	100%
2000	25,4%	44,2%	30,4%	100%	12,5%	28,1%	59,4%	100%
2001	27,0%	40,0%	33,0%	100%	4,3%	43,5%	52,2%	100%
2002	26,6%	38,5%	34,9%	100%	9,5%	61,9%	28,6%	100%
2003	24,8%	45,9%	29,4%	100%	3,6%	46,4%	50,0%	100%
2004	21,5%	47,7%	30,8%	100%	4,2%	62,5%	33,3%	100%
2005	20,8%	47,5%	31,7%	100%	5,9%	41,2%	52,9%	100%
2006	23,5%	49,0%	27,6%	100%	25,0%	41,7%	33,3%	100%
2007	17,8%	48,9%	33,3%	100%	15,4%	38,5%	46,2%	100%
2008	23,0%	45,1%	32,0%	100%	7,1%	42,9%	50,0%	100%
2009	20,9%	48,7%	30,4%	100%	15,0%	45,0%	40,0%	100%
2010	25,0%	41,4%	33,6%	100%	61,0%	19,5%	19,5%	100%
2011	21,3%	42,6%	36,1%	100%	6,3%	50,0%	43,8%	100%
2012	23,0%	41,0%	36,0%	100%	6,9%	48,3%	44,8%	100%
2013	18,4%	41,6%	40,0%	100%	18,4%	36,8%	44,7%	100%
2014	19,6%	41,2%	39,2%	100%	20,4%	44,9%	34,7%	100%

A dámszarvas hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **203**

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései I.

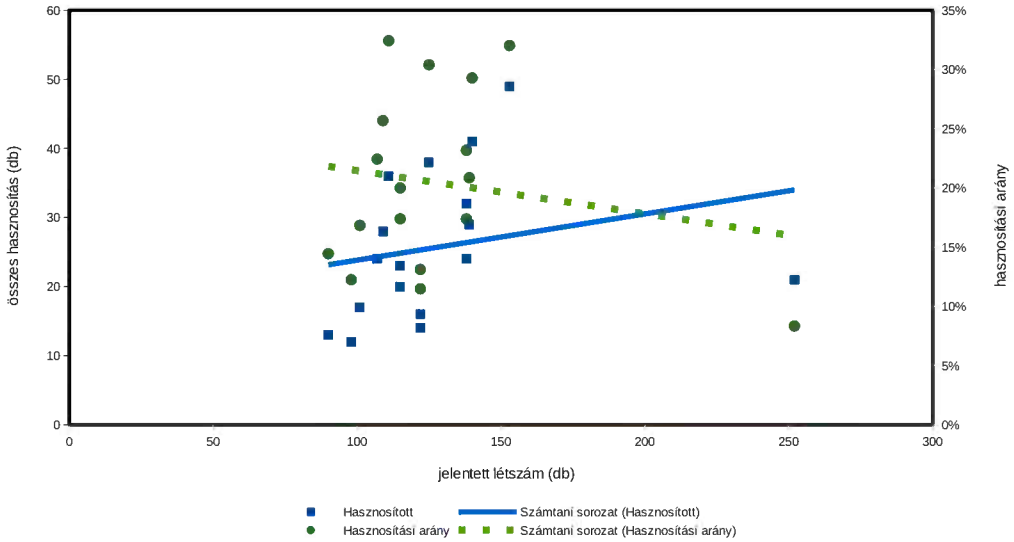

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései II.

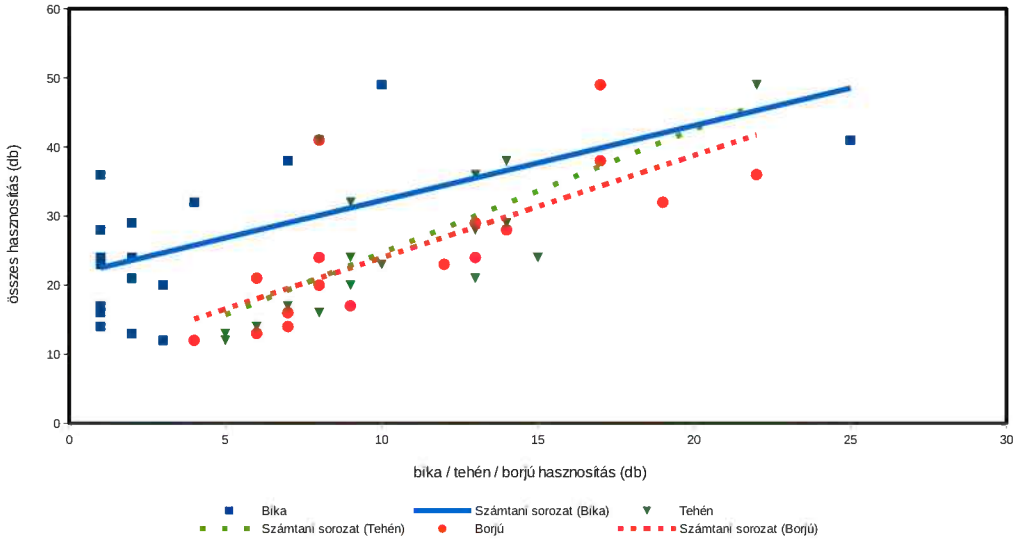

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései III.

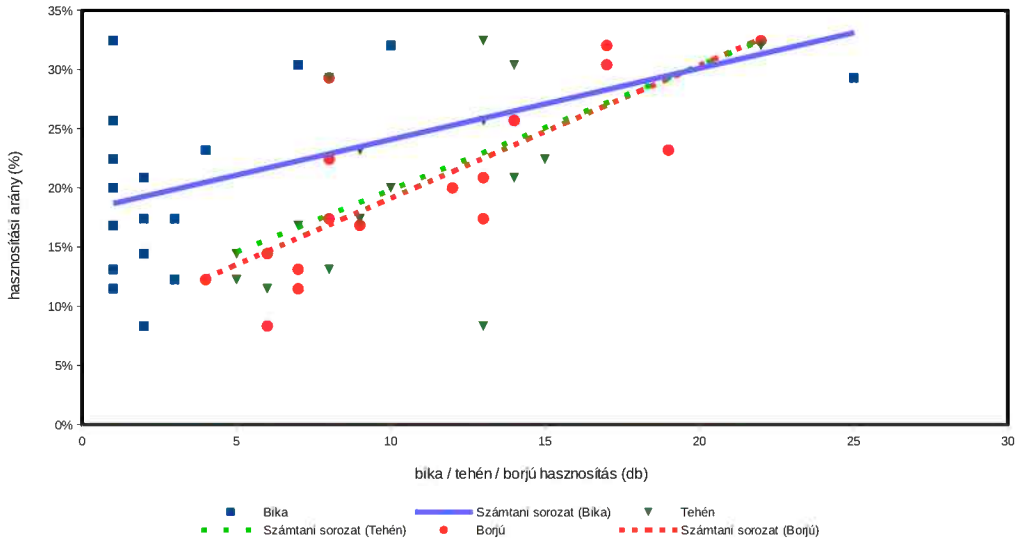

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2007

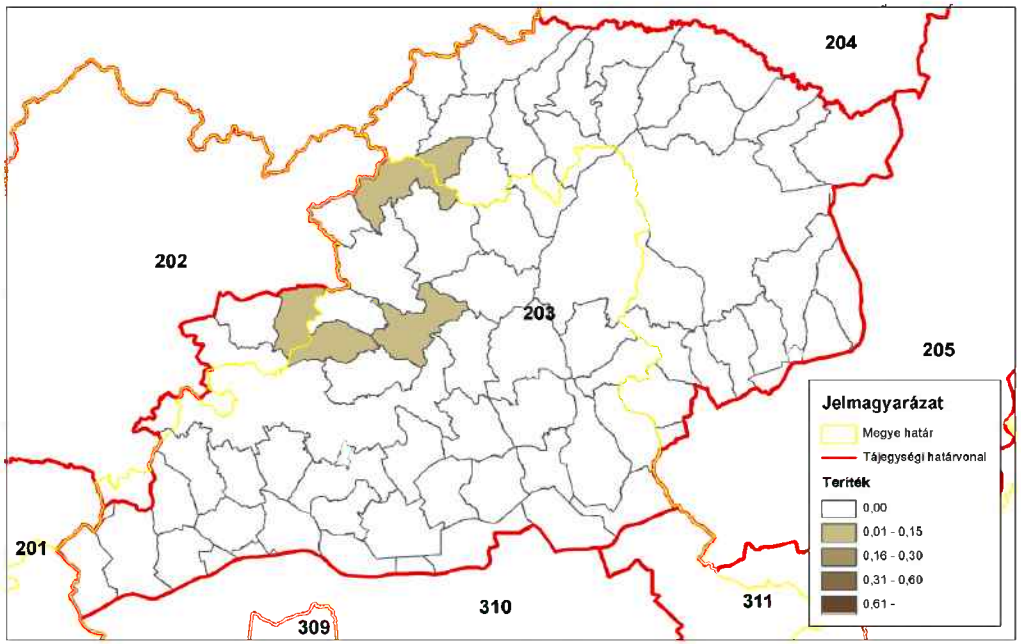

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2008

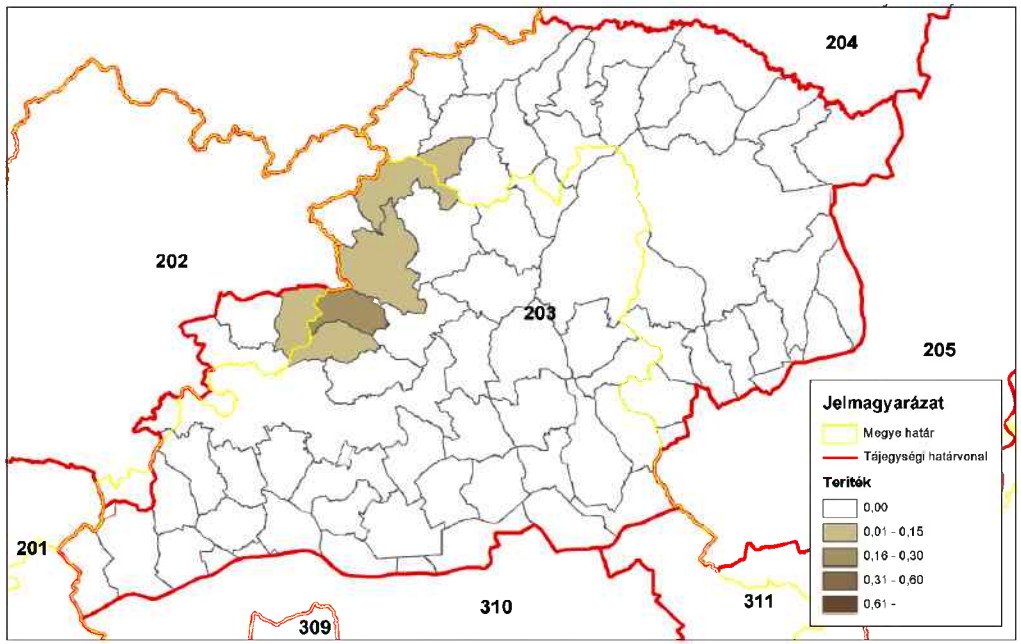

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2009

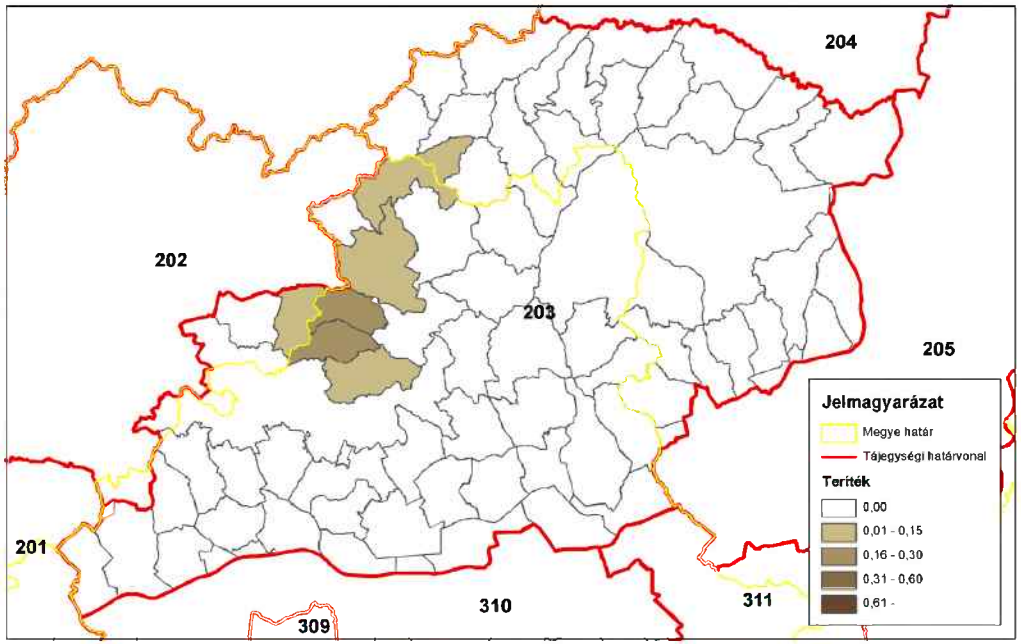

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2010

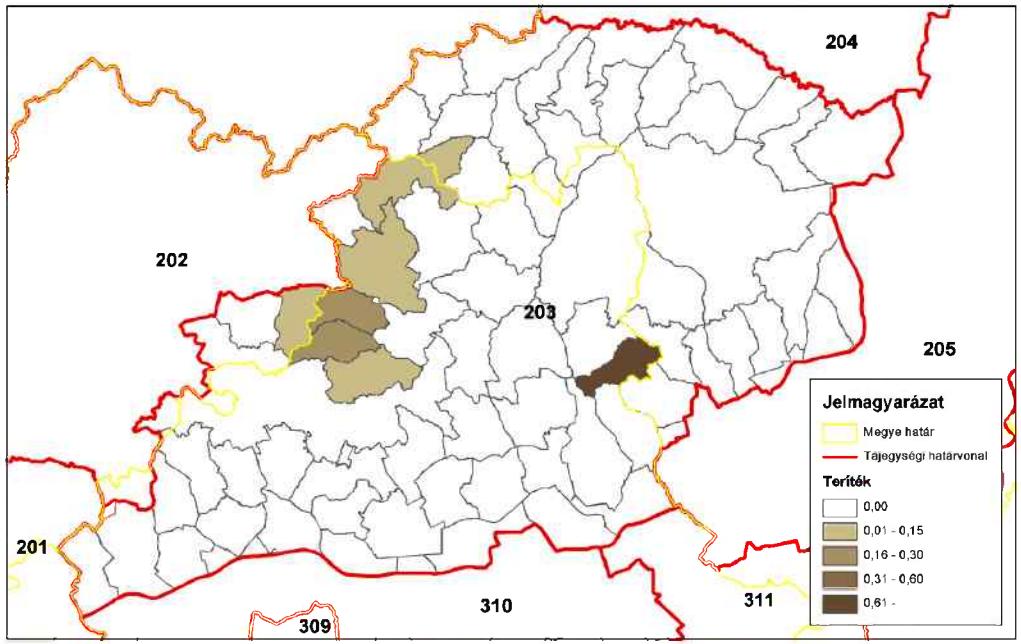

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2011

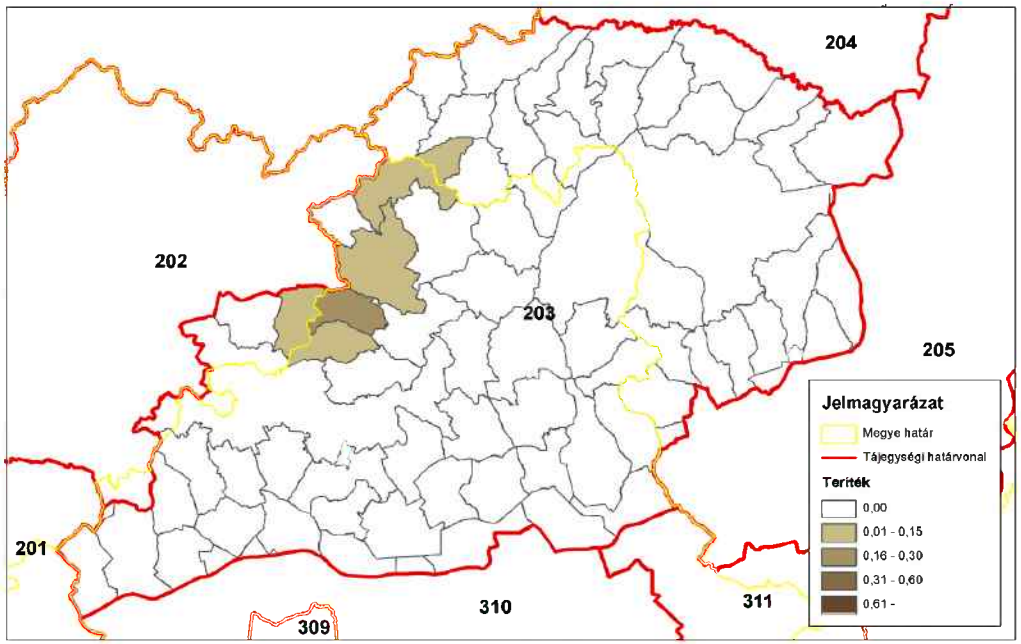

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2012

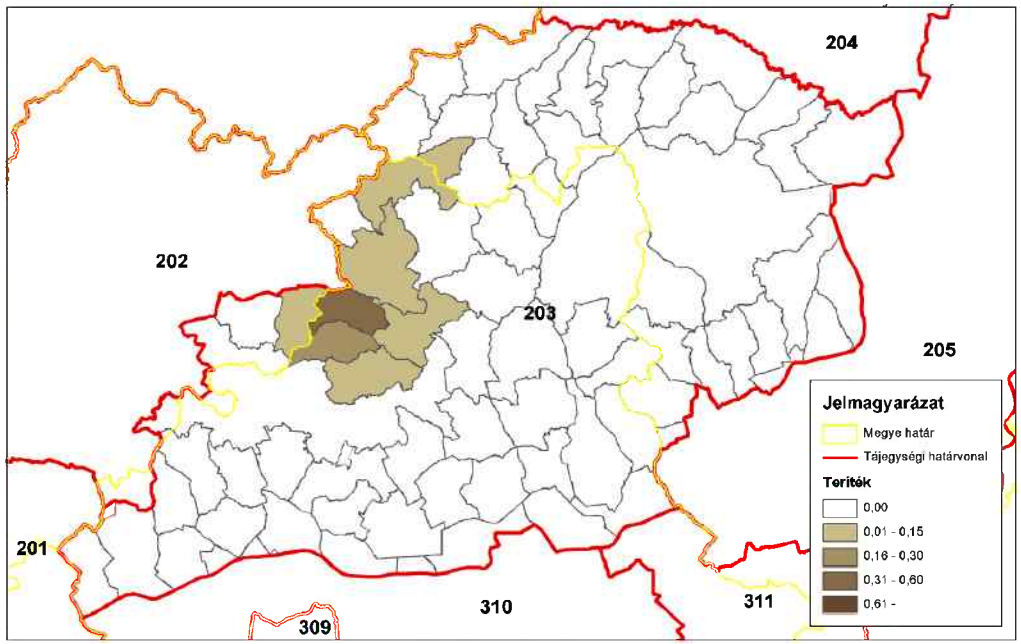

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2013

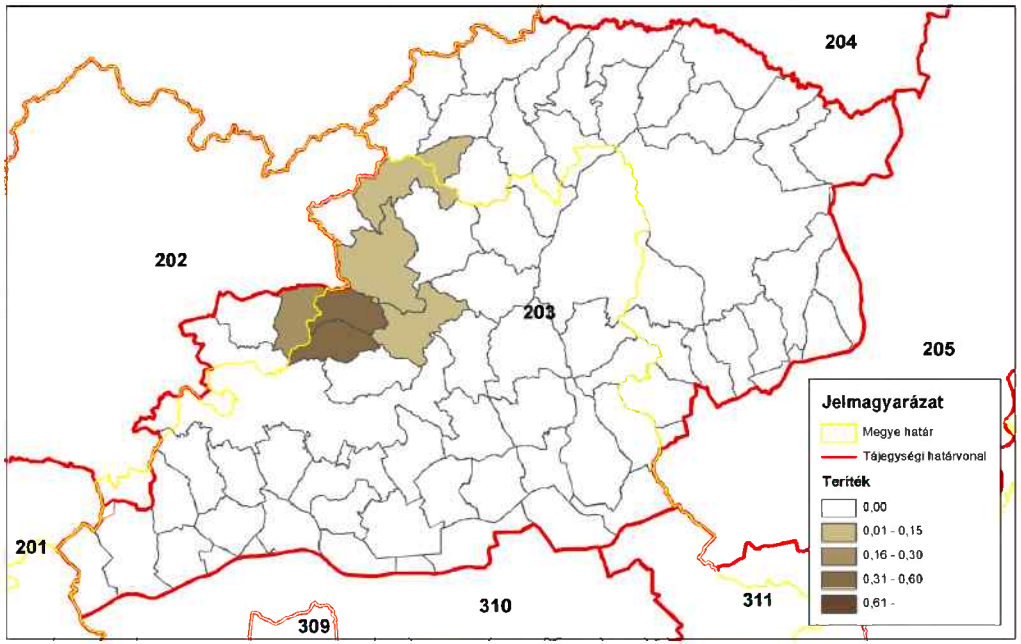

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2014

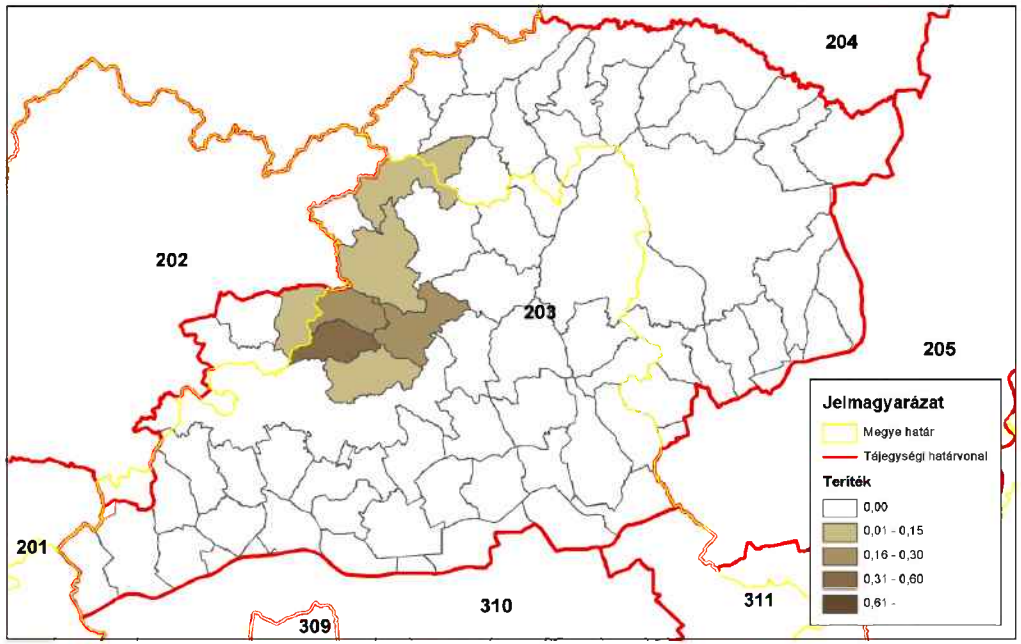

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	7	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
1999	8	1	12,5%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2000	10	1	10,0%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2001	7	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2002	7	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2003	6	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2004	7	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2005	8	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2006	3	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2007	8	3	37,5%		2	1	0,0%	66,7%	33,3%
2008	6	1	16,7%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2009	5	2	40,0%		1	1	0,0%	50,0%	50,0%
2010	13	4	30,8%	1	2	1	25,0%	50,0%	25,0%
2011	4	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2012	8	5	62,5%	1	3	1	20,0%	60,0%	20,0%
2013	15	1	6,7%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2014	17	3	17,6%	2	1		66,7%	33,3%	0,0%

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

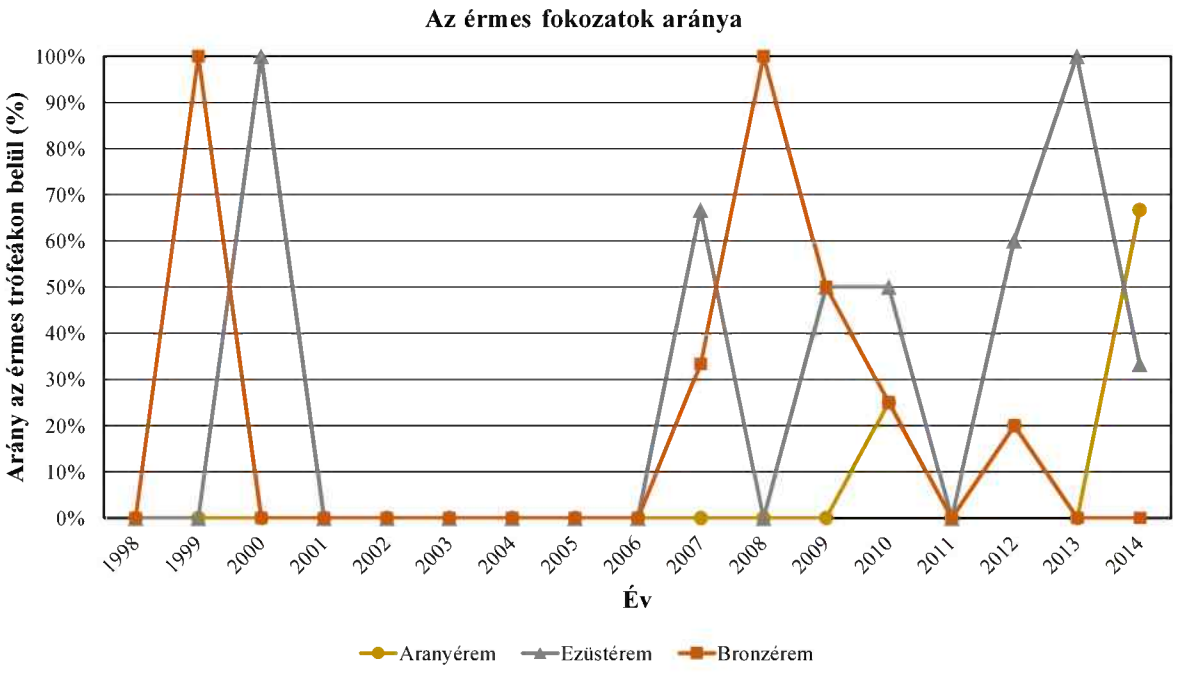

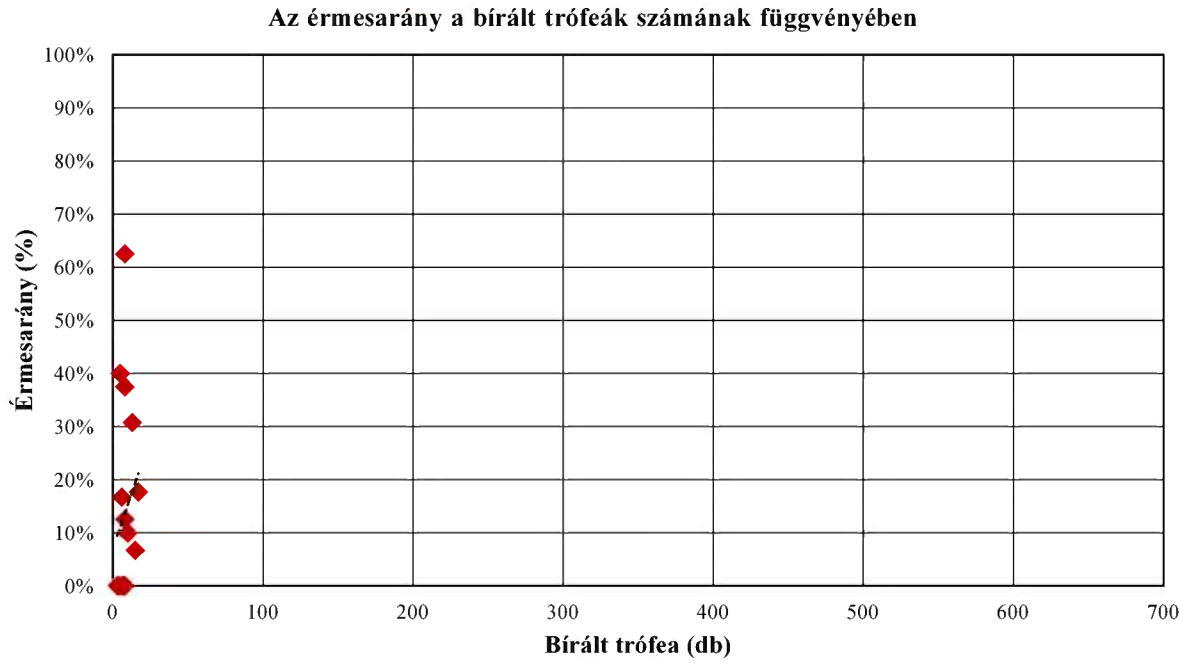

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	1
2				1	1	1	1		2	1	1		3		1	1	3
3	1				1		1	1	1	2	2		1	1	1	4	2
4	1	1	2	2	3	1		4		1		1	2	1		3	3
5	1	3	2	1	1	3	1	1				2				1	1
6	2	3	3	1	1		2	1		1	1	1	3		3	1	1
7			3	2		1	2	1		1	1		1	1	1	3	3
8		1								1	1	1	2			1	2
9	1									1			1	1	2		
10																	
11	1															1	1
12																	
13																	
13<																	
Összesen	**7**	**8**	**10**	**7**	**7**	**6**	**7**	**8**	**3**	**8**	**6**	**5**	**13**	**4**	**8**	**15**	**17**

A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	5,9%
2				14,3%	14,3%	16,7%	14,3%		66,7%	12,5%	16,7%		23,1%		12,5%	6,7%	17,6%
3	14,3%				14,3%		14,3%	12,5%	33,3%	25,0%	33,3%		7,7%	25,0%	12,5%	26,7%	11,8%
4	14,3%	12,5%	20,0%	28,6%	42,9%	16,7%		50,0%		12,5%		20,0%	15,4%	25,0%		20,0%	17,6%
5	14,3%	37,5%	20,0%	14,3%	14,3%	50,0%	14,3%	12,5%				40,0%				6,7%	5,9%
6	28,6%	37,5%	30,0%	14,3%	14,3%		28,6%	12,5%		12,5%	16,7%	20,0%	23,1%		37,5%	6,7%	5,9%
7			30,0%	28,6%		16,7%	28,6%	12,5%		12,5%	16,7%		7,7%	25,0%	12,5%	20,0%	17,6%
8		12,5%								12,5%	16,7%	20,0%	15,4%			6,7%	11,8%
9	14,3%									12,5%			7,7%	25,0%	25,0%		
10																	
11	14,3%															6,7%	5,9%
12																	
13																	
13<																	
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

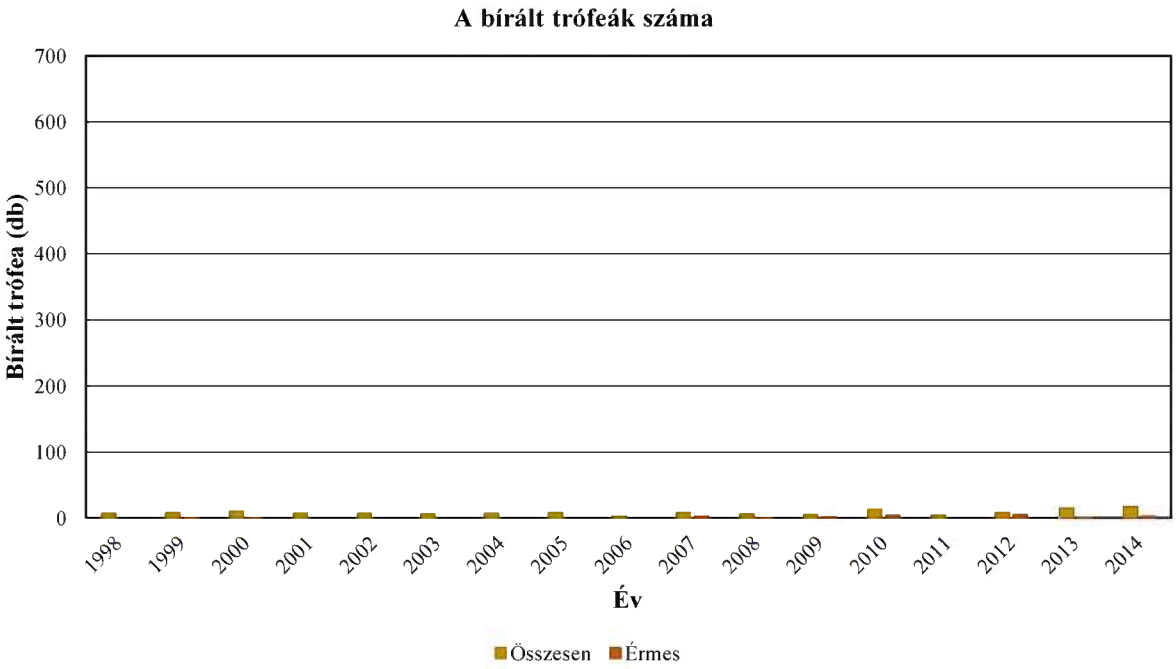

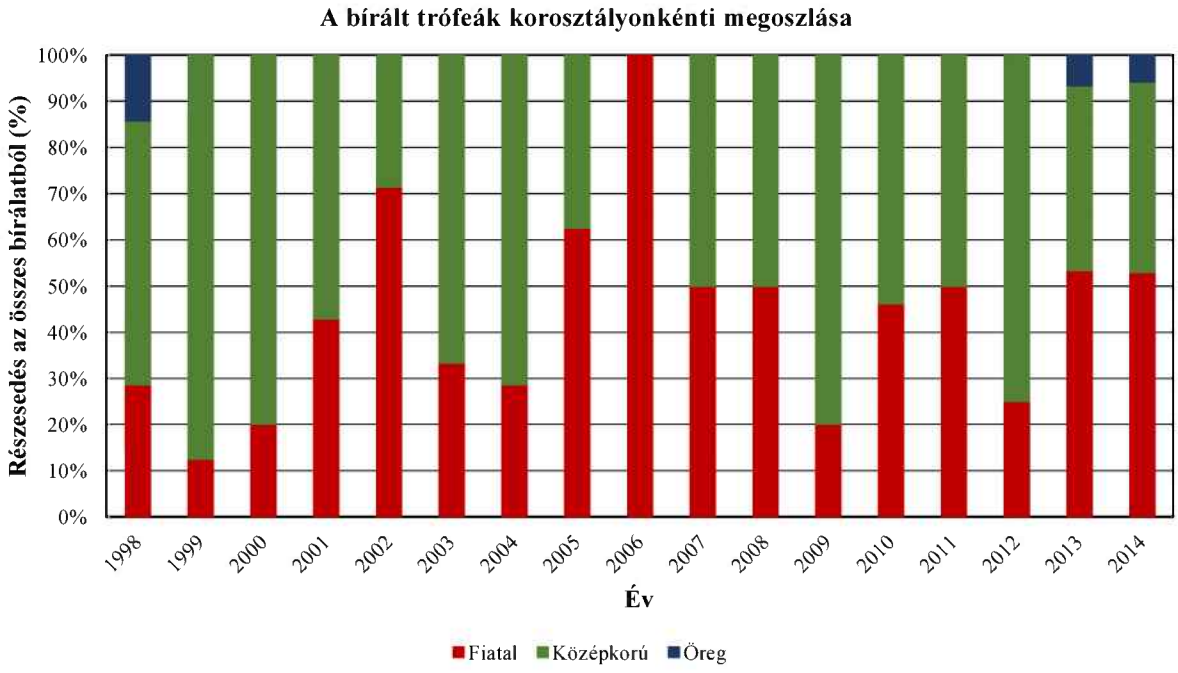

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	14,50				0,58			
2	16	41,69				1,23			
3	18	53,80	20,00	26,50	13,95	1,91	17,50	9,90	11,00
4	25	54,46				1,96			
5	17	56,53	17,66	34,09	12,28	2,26	17,21	9,40	10,04
6	24	58,73	18,06	36,94	15,47	2,60	17,73	10,24	10,98
7	20	58,03	19,22	32,53	15,09	2,67	16,88	10,17	10,80
8	9	61,02	17,43	38,44	14,94	2,92	17,32	10,74	11,19
9	6	63,01	20,85	36,69	14,45	3,01	17,43	10,01	10,83
10									
11	3	60,18	22,30	33,23	14,75	2,78	15,30	9,70	11,68
12									
13									
13<									

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	14,50				0,58			
2	16	34,25				0,80			
3	18	46,40	20,00	26,50	13,95	0,18	17,50	9,90	11,00
4	25	43,88				1,54			
5	17	49,28	15,75	30,73	11,00	1,71	16,08	8,75	9,25
6	24	35,13	15,10	35,00	13,05	1,80	14,75	9,00	9,50
7	20	52,25	17,10	26,90	13,80	1,82	15,53	9,65	10,10
8	9	56,65	14,70	30,25	12,80	2,08	16,75	9,95	10,35
9	6	56,65	18,65	25,25	12,00	2,12	15,45	9,55	9,65
10									
11	3	57,90	19,30	29,30	12,15	1,85	9,30	8,55	10,25
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	14,50				0,58			
2	16	51,50				1,79			
3	18	65,55	20,00	26,50	13,95	2,75	17,50	9,90	11,00
4	25	75,00				2,55			
5	17	64,00	20,65	35,75	13,00	3,03	17,85	10,00	10,50
6	24	68,90	20,25	38,55	17,30	3,54	19,95	10,80	12,30
7	20	64,25	21,45	36,85	16,13	3,32	18,50	11,10	11,75
8	9	66,90	19,65	42,50	17,00	3,73	18,10	11,25	13,10
9	6	68,05	24,70	44,00	16,80	3,83	19,10	10,73	11,50
10									
11	3	64,50	25,30	37,15	17,35	3,83	21,30	10,85	13,10
12									
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	0,00				0,00			
2	16	17,25				0,99			
3	18	19,15	0,00	0,00	0,00	2,57	0,00	0,00	0,00
4	25	31,13				1,01			
5	17	14,72	4,90	5,03	2,00	1,32	1,78	1,25	1,25
6	24	33,78	5,15	3,55	4,25	1,74	5,20	1,80	2,80
7	20	12,00	4,35	9,95	2,33	1,50	2,98	1,45	1,65
8	9	10,25	4,95	12,25	4,20	1,65	1,35	1,30	2,75
9	6	11,40	6,05	18,75	4,80	1,71	3,65	1,18	1,85
10									
11	3	6,60	6,00	7,85	5,20	1,98	12,00	2,30	2,85
12									
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	0,0%				0,0%			
2	16	41,4%				80,4%			
3	18	35,6%	0,0%	0,0%	0,0%	134,9%	0,0%	0,0%	0,0%
4	25	57,2%				51,5%			
5	17	26,0%	27,7%	14,7%	16,3%	58,2%	10,3%	13,3%	12,4%
6	24	57,5%	28,5%	9,6%	27,5%	66,9%	29,3%	17,6%	25,5%
7	20	20,7%	22,6%	30,6%	15,4%	56,1%	17,6%	14,3%	15,3%
8	9	16,8%	28,4%	31,9%	28,1%	56,4%	7,8%	12,1%	24,6%
9	6	18,1%	29,0%	51,1%	33,2%	56,7%	20,9%	11,7%	17,1%
10									
11	3	11,0%	26,9%	23,6%	35,3%	71,2%	78,4%	23,7%	24,4%
12									
13									
13<									

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	14,50				0,58			
2	16	34,25				0,80			
3	18	46,40	20,00	26,50	13,95	0,18	17,50	9,90	11,00
4	25	43,88				1,54			
5	17	49,28	15,75	30,73	11,00	1,71	16,08	8,75	9,25
6	24	35,13	15,10	35,00	13,05	1,80	14,75	9,00	9,50
7	20	52,25	17,10	26,90	13,80	1,82	15,53	9,65	10,10
8	9	56,65	14,70	30,25	12,80	2,08	16,75	9,95	10,35
9	6	56,65	18,65	25,25	12,00	2,12	15,45	9,55	9,65
10									
11	3	57,90	19,30	29,30	12,15	1,85	9,30	8,55	10,25
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	2014				2014			
2	16	2008				2008			
3	18	2004	1998	1998	1998	2005	1998	1998	1998
4	25	2001				2001			
5	17	2003	1998	1999	2009	1999	1999	1998	1998
6	24	2004	2007	2007	2010	2001	1998	1998	1998
7	20	2003	2004	2014	2012	2003	2004	2008	2008
8	9	2013	2007	2013	2013	1999	2007	2007	2007
9	6	2011	2007	1998	1998	1998	2007	2007	2007
10									
11	3	1998	1998	1998	1998	1998	1998	1998	1998
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	14,50				0,58			
2	16	51,50				1,79			
3	18	65,55	20,00	26,50	13,95	2,75	17,50	9,90	11,00
4	25	75,00				2,55			
5	17	64,00	20,65	35,75	13,00	3,03	17,85	10,00	10,50
6	24	68,90	20,25	38,55	17,30	3,54	19,95	10,80	12,30
7	20	64,25	21,45	36,85	16,13	3,32	18,50	11,10	11,75
8	9	66,90	19,65	42,50	17,00	3,73	18,10	11,25	13,10
9	6	68,05	24,70	44,00	16,80	3,83	19,10	10,73	11,50
10									
11	3	64,50	25,30	37,15	17,35	3,83	21,30	10,85	13,10
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	2014				2014			
2	16	2012				2014			
3	18	2006	1998	1998	1998	1998	1998	1998	1998
4	25	2007				2007			
5	17	1998	2009	2009	1998	2009	1998	2009	2009
6	24	2014	1998	2014	2014	2012	2000	2000	2014
7	20	2008	2013	2012	2004	2012	2012	2014	2013
8	9	2007	2009	2014	2010	2010	2013	2014	2014
9	6	2012	2010	2007	2007	2012	2012	2012	2010
10									
11	3	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014
12									
13									
13<									

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

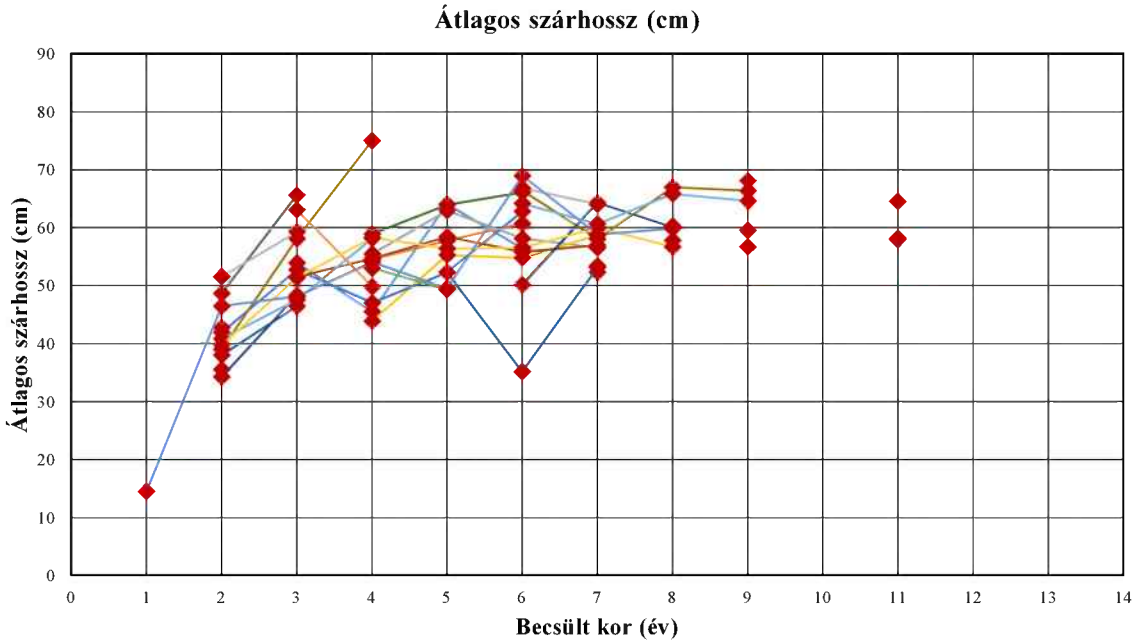

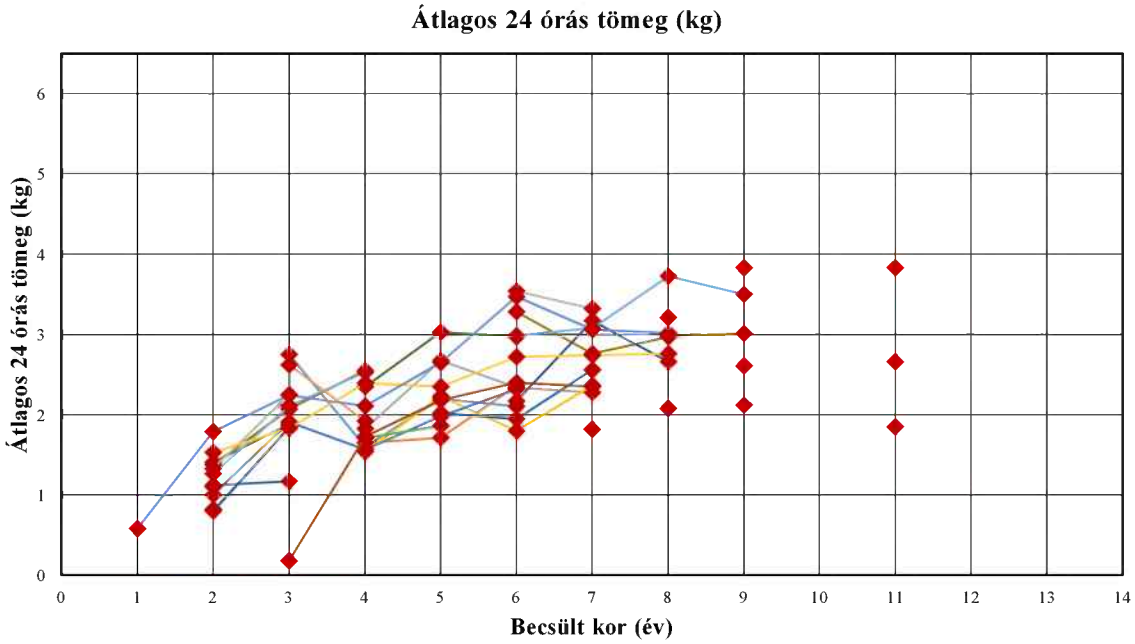

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

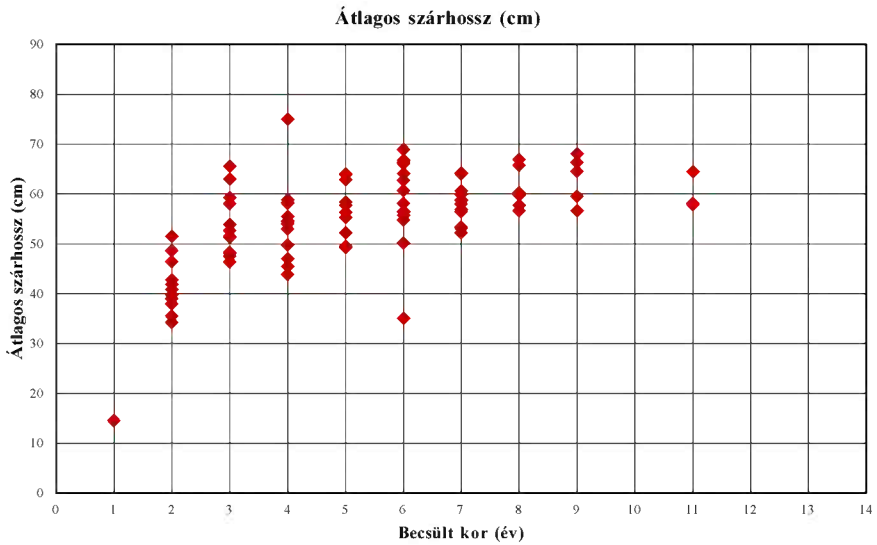

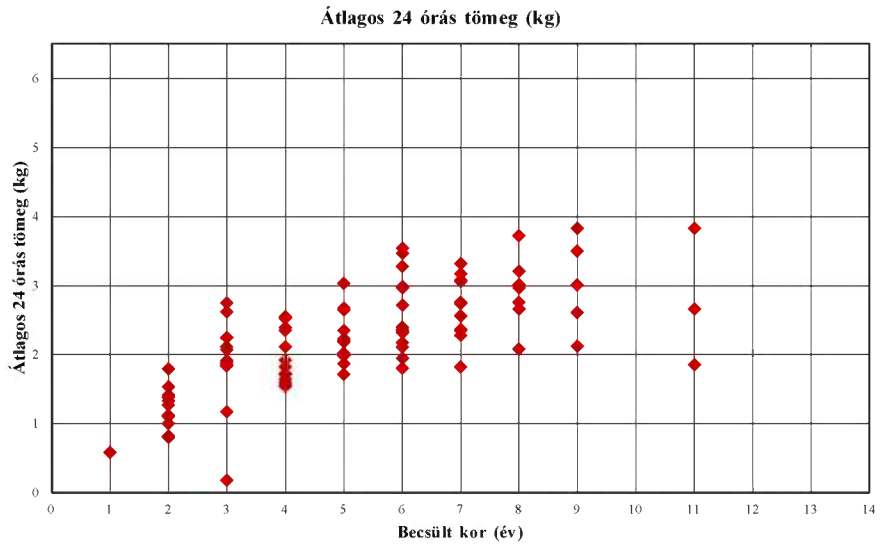

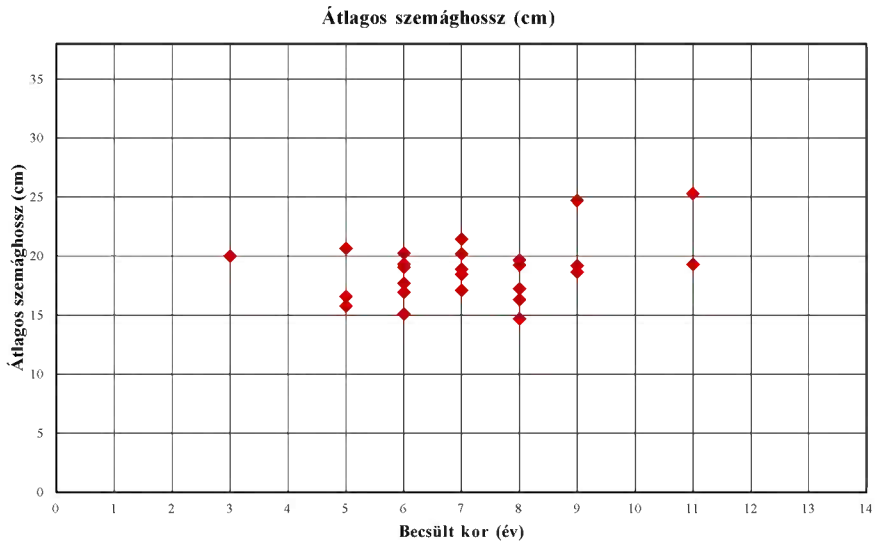

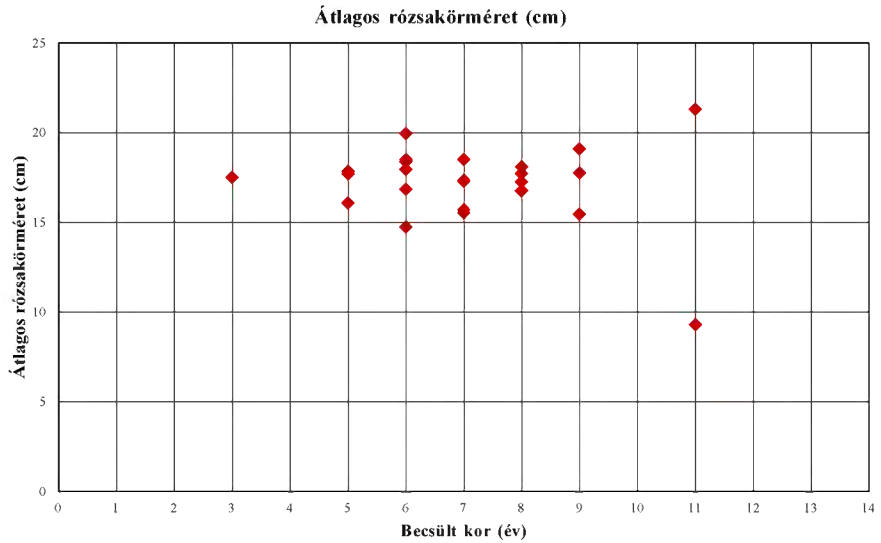

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

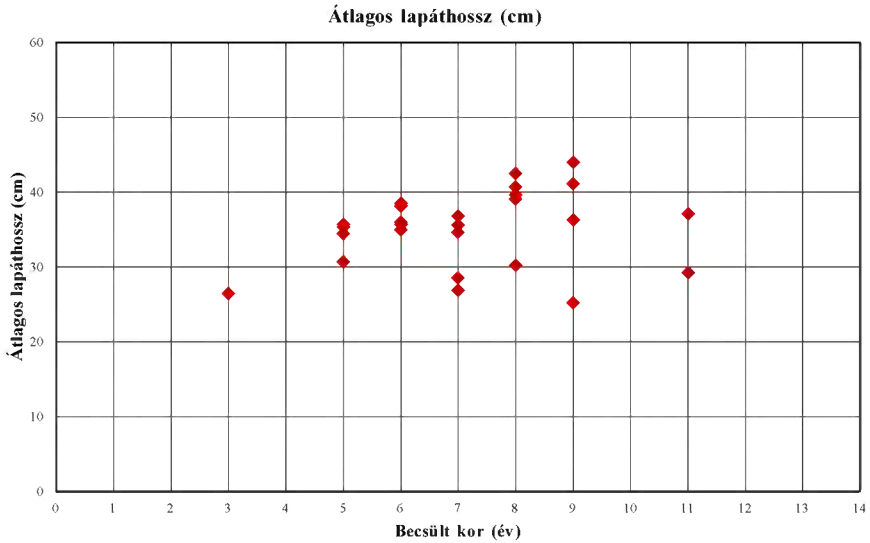

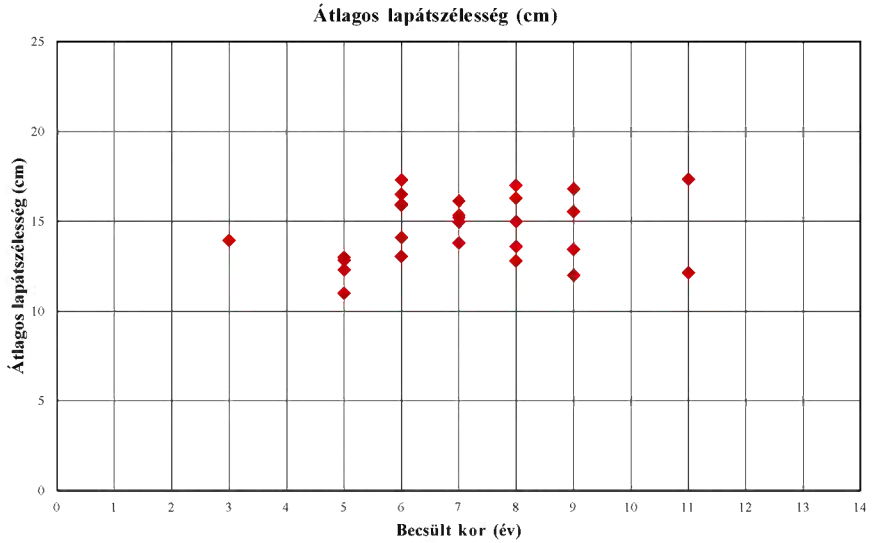

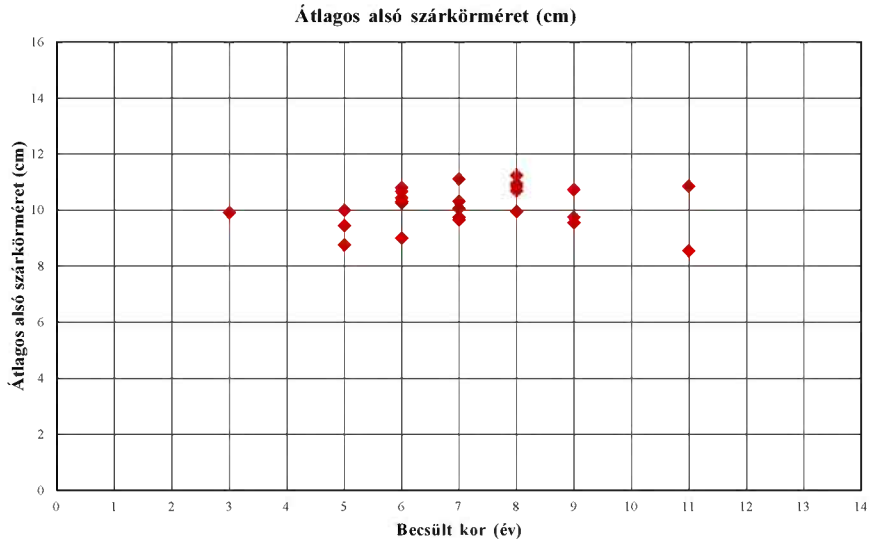

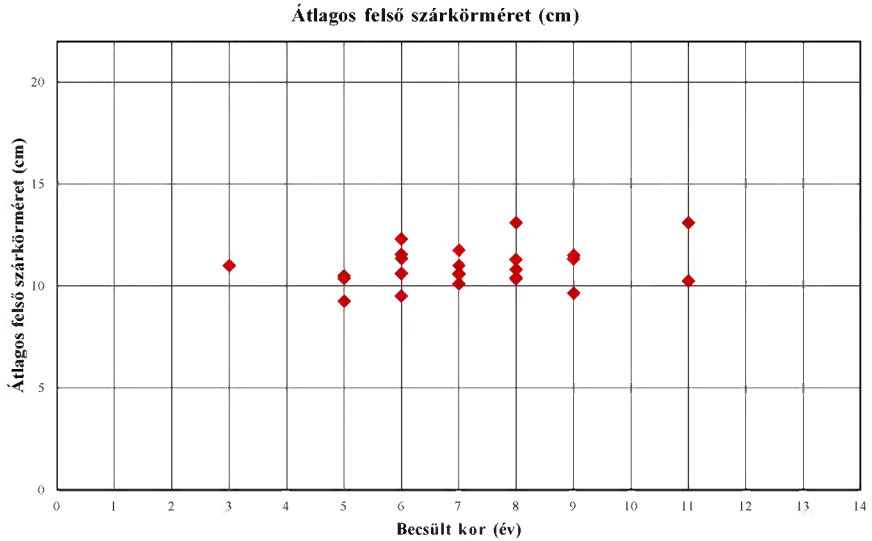

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1998	1									
1998	2									
1998	3	1	53,90	20,00	26,50	13,95	2,75	17,50	9,90	11,00
1998	4	1	45,50				1,60			
1998	5	1	64,00	15,75	34,50	13,00	2,20	17,85	8,75	9,25
1998	6	2	56,38	20,25	35,75	15,95	2,11	14,75	9,00	9,50
1998	7									
1998	8									
1998	9	1	59,50		25,25	12,00	2,12			
1998	10									
1998	11	1	57,90	19,30	29,30	12,15	1,85	9,30	8,55	10,25
1998	12									
1998	13									
1998	13<									
1999	1									
1999	2									
1999	3									
1999	4	1	54,50				1,65			
1999	5	3	57,72	16,58	30,73	12,83	1,71	16,08	9,45	10,38
1999	6	3	60,67				2,36			
1999	7									
1999	8	1	57,75				2,08			
1999	9									
1999	10									
1999	11									
1999	12									
1999	13									
1999	13<									
2000	1									
2000	2									
2000	3									
2000	4	2	55,45				1,83			
2000	5	2	62,88		35,40	12,30	2,68			
2000	6	3	58,08	19,05	36,00	14,10	2,34	19,95	10,80	11,55
2000	7	3	56,47				2,28			
2000	8									
2000	9									
2000	10									
2000	11									
2000	12									
2000	13									
2000	13<									
2001	1									
2001	2	1	35,55				0,82			
2001	3									
2001	4	2	43,88				1,54			
2001	5	1	55,25				2,23			
2001	6	1	54,75				1,80			
2001	7	2	58,68				2,37			
2001	8									
2001	9									
2001	10									
2001	11									
2001	12									
2001	13									
2001	13<									
2002	1									
2002	2	1	41,90				1,00			
2002	3	1	52,70				1,91			
2002	4	3	47,00				1,57			
2002	5	1	52,25				1,98			
2002	6	1	62,75				2,32			
2002	7									
2002	8									
2002	9									
2002	10									
2002	11									
2002	12									
2002	13									
2002	13<									

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2003	1									
2003	2	1	42,75				1,10			
2003	3									
2003	4	1	53,00				1,71			
2003	5	3	49,28				1,86			
2003	6									
2003	7	1	52,25				1,82			
2003	8									
2003	9									
2003	10									
2003	11									
2003	12									
2003	13									
2003	13<									
2004	1									
2004	2	1	38,00				1,12			
2004	3	1	46,40				1,17			
2004	4									
2004	5	1	52,25				2,02			
2004	6	2	35,13				1,95			
2004	7	2	53,13	17,10	28,60	16,13	2,56	15,53	9,75	10,55
2004	8									
2004	9									
2004	10									
2004	11									
2004	12									
2004	13									
2004	13<									
2005	1									
2005	2									
2005	3	1	51,50				0,18			
2005	4	4	54,63				1,73			
2005	5	1	58,40				2,18			
2005	6	1	55,75				2,40			
2005	7	1	56,90				2,35			
2005	8									
2005	9									
2005	10									
2005	11									
2005	12									
2005	13									
2005	13<									
2006	1									
2006	2	2	48,63				1,41			
2006	3	1	65,55				1,88			
2006	4									
2006	5									
2006	6									
2006	7									
2006	8									
2006	9									
2006	10									
2006	11									
2006	12									
2006	13									
2006	13<									
2007	1									
2007	2	1	39,00				1,38			
2007	3	2	58,05				2,07			
2007	4	1	75,00				2,55			
2007	5									
2007	6	1	66,30	15,10	35,00	15,90	3,28	16,85	10,25	10,60
2007	7	1	58,00				2,76			
2007	8	1	66,90	14,70	40,70	15,00	2,97	16,75	9,95	10,35
2007	9	1	66,30	18,65	44,00	16,80	3,01	15,45	9,55	9,65
2007	10									
2007	11									
2007	12									
2007	13									
2007	13<									

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2008	1									
2008	2	1	34,25				0,80			
2008	3	2	48,30				1,85			
2008	4									
2008	5									
2008	6	1	50,15				2,17			
2008	7	1	64,25	20,20	35,65	15,35	3,17	15,70	9,65	10,10
2008	8	1	60,00				2,66			
2008	9									
2008	10									
2008	11									
2008	12									
2008	13									
2008	13<									
2009	1									
2009	2									
2009	3									
2009	4	1	58,85				2,35			
2009	5	2	63,90	20,65	35,75	11,00	3,03	17,70	10,00	10,50
2009	6	1	66,05				2,97			
2009	7									
2009	8	1	60,25	19,65	39,65	16,30	3,21	16,75	10,70	10,80
2009	9									
2009	10									
2009	11									
2009	12									
2009	13									
2009	13<									
2010	1									
2010	2	3	40,83				1,27			
2010	3	1	47,50				2,11			
2010	4	2	58,13				2,53			
2010	5									
2010	6	3	64,10	16,95	38,15	13,05	2,98	17,95	10,30	10,60
2010	7	1	60,60				3,08			
2010	8	2	65,78	19,23	39,10	17,00	3,73	17,73	10,85	11,30
2010	9	1	64,55	24,70	36,35	13,45	3,50	17,75	9,75	11,50
2010	10									
2010	11									
2010	12									
2010	13									
2010	13<									
2011	1									
2011	2									
2011	3	1	63,00				2,62			
2011	4	1	49,75				1,92			
2011	5									
2011	6									
2011	7	1	53,35				2,56			
2011	8									
2011	9	1	56,65				2,61			
2011	10									
2011	11									
2011	12									
2011	13									
2011	13<									
2012	1									
2012	2	1	51,50				1,33			
2012	3	1	59,25				2,25			
2012	4									
2012	5									
2012	6	3	66,77	17,70	38,20	16,50	3,54	18,38	10,43	11,35
2012	7	1	64,00	18,90	36,85	13,80	3,32	18,50	10,05	10,60
2012	8									
2012	9	2	68,05	19,20	41,15	15,55	3,83	19,10	10,73	11,33
2012	10									
2012	11									
2012	12									
2012	13									
2012	13<									

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2013	1									
2013	2	1	39,75				1,53			
2013	3	4	51,35				1,83			
2013	4	3	58,25				2,39			
2013	5	1	56,35				2,35			
2013	6	1	56,50				2,72			
2013	7	3	59,90	21,45	34,65	15,20	2,74	17,35	10,30	11,75
2013	8	1	56,65	16,30	30,25	12,80	2,76	18,10	10,95	10,40
2013	9									
2013	10									
2013	11	1	58,15				2,66			
2013	12									
2013	13									
2013	13<									
2014	1	1	14,50				0,58			
2014	2	3	46,43				1,79			
2014	3	2	48,13				2,25			
2014	4	3	54,03				2,11			
2014	5	1	49,50				2,65			
2014	6	1	68,90	19,30	38,55	17,30	3,47	18,50	10,65	12,30
2014	7	3	58,78	18,45	26,90	14,95	3,06	17,30	11,10	11,00
2014	8	2	59,80	17,25	42,50	13,60	3,02	17,25	11,25	13,10
2014	9									
2014	10									
2014	11	1	64,50	25,30	37,15	17,35	3,83	21,30	10,85	13,10
2014	12									
2014	13									
2014	13<									

Dámszarvas érmesarány (%) 1998

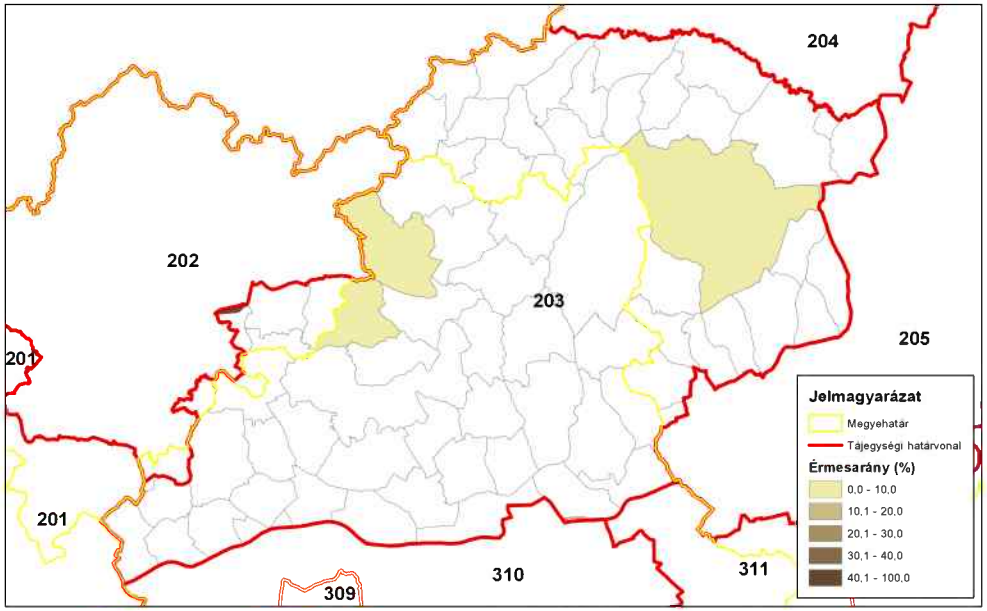

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2003

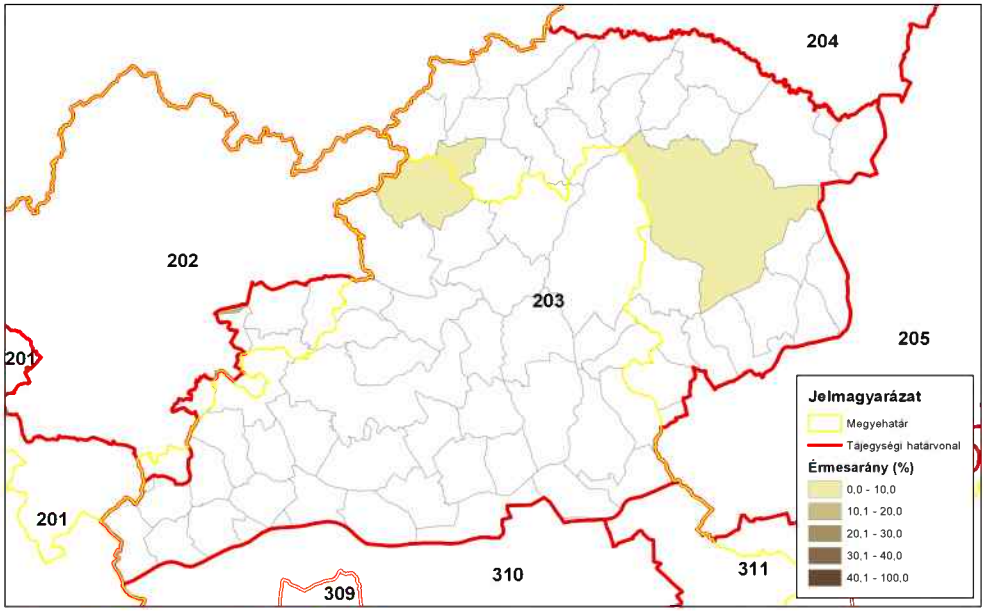

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2008

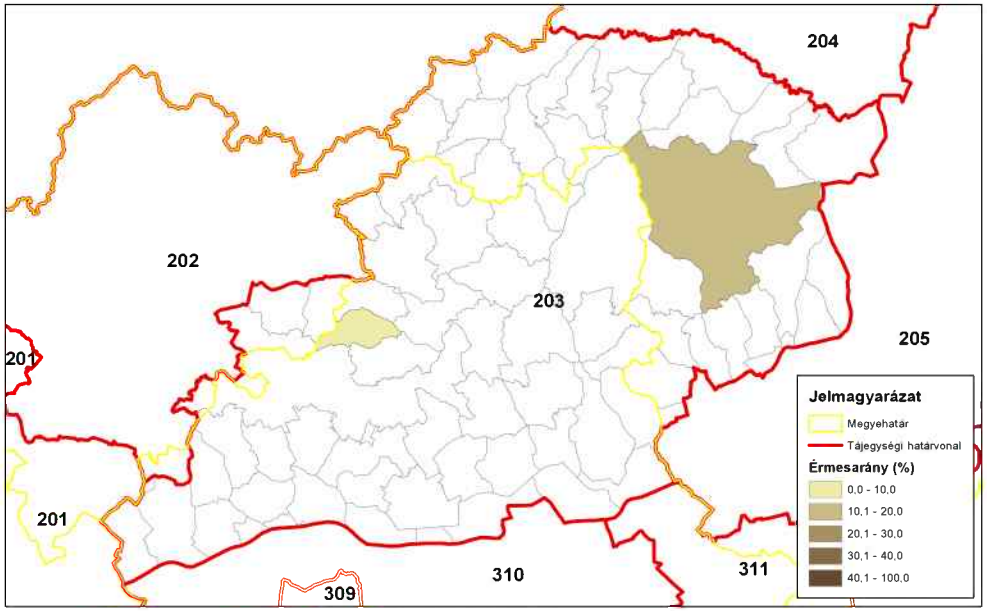

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2014

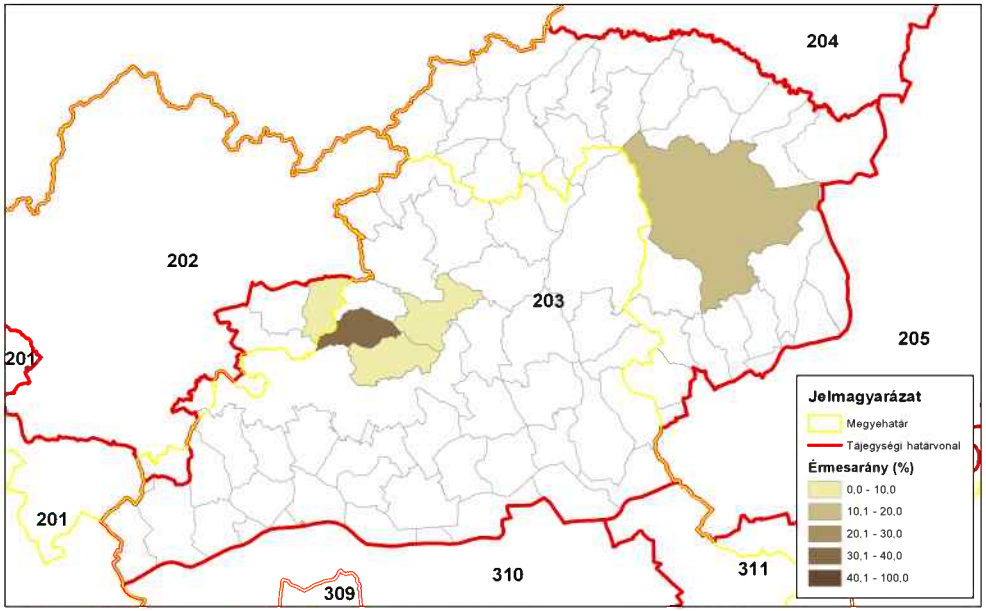

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükki vadgazdálkodási tájegység** területén az őz jelentett létszáma 1998-2013 közt összességében nőtt (8300 → 10500; a jelentett létszám végül +27% növekedést mutatott). Az őz hasznosítása csaknem folyamatosan emelkedett (1383 → 3913 pld, **+182% emelkedés**).
- A 2007-2014 közötti terítéktérképeken követhető, ahogy a lelövések vadgazdálkodási tájegység egészén belül, de különösen a déli sávban fokozatosan növekedtek.
- A vadgazdálkodási tájegységben a jelentett őzállomány lassú, kissé hullámzó emelkedést mutatott. A hasznosítás növekedése is lassú volt és a konstans hasznosítási arány megengedhette a tartós növekedés kialakulását. A rendelkezésre álló adatok alapján a vadgazdálkodási tájegységben hosszú távon 3900-4300 őz hasznosítása fenntartható lehet.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Az őz hasznosítási aránya nem túl magas szintről indult (16-22%) és az egész értékelt időszakban zömében 28-30% között alakult. Figyelembe véve az őz biológiai képességeit és a tapasztalatokat a 30-35% közötti hasznosítási szint biztonságosan tartható lehet, ha a suta- és gidalelövés is egyensúlyban marad. A tájegységi adatok alapján a suták hasznosítási aránya (25-30%) kicsit alacsonyabb a bakoknál és a gidáknál.
- Az őz lelövések összetétele lényegében az egész időszakban az 1 : 1 : 1 arány közelében volt. Ennek megfelelően a bakok, a suták és a gidák terítéken belüli aránya egyaránt 30-35% között változott.
- A suta- és gidalelövés fontosságát az ábrák is alátámasztják: a számszerű hasznosítás és a hasznosítási arány növekedése is rendkívül szorosan függ a suta- és a gidalelövés növekedésétől. A bakok, a suták és a gidák pontjai és trendvonalai rendkívül erős fedésben vannak.
- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a teríték kisebb, óvatos növelése még lehetséges. Az őzállomány hasznosítása a vadgazdálkodási tájegységben a biológiai lehetőségekkel valószínűleg összhangban áll. A stabil állapot fenntartása azért is szükséges, mert a nagyobb sűrűségű állományokban előbb-utóbb megjelennek azok a sűrűségfüggő hatások (testsúly, kondíció, agancsméretek csökkenése), amik az állomány teljesítményét visszavetik. Ezek a hatások a vadgazdálkodási tájegység gyenge, hegyvidéki élőhelyi feltételei mellett erősebben jelentkezhetnek.

Az őz jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- Az őz jelentőségét tekintve a gímszarvas és a vaddisznó után helyezkedik el a vadgazdálkodási tájegységben. A tájegységben emellett szabad területen kis számban a dámszarvas és nagy létszámban a muflon is megtalálható. A külföldi bérlelövés és az őzteríték kapcsolata ugyan pozitív, de a pontok szóródása óriási. A lőtt vad értékesítés bevétele és az őzteríték, illetve a belföldi bérlelövés és az őzteríték érdemi kapcsolata nem mutatható ki.

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

- A vadgazdálkodási tájegységben a térített mezőgazdasági (3-4X) és erdei vadkárok (2-3X) jelentősen nőttek az értékelt időszakban. Ezek a károk a gímszarvashoz és a vaddisznóhoz köthetők, a dám, a muflon és az őz helyi jelentőségűek.

Az őz trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A Bükki vadgazdálkodási tájegység területéről bemutatott érmes agancsok aránya alapján a VGTE az átlag alatti negyedben található, azaz országosan a gyengébbek közé tartozik (40/52). Az érmesek aránya 2.5-6.5% között hullámzott. Az bakok lelövésének jelentős növekedése (504→1249) az érmesek arányát nem befolyásolta. A vadgazdálkodási tájegységben 1-10 aranyérmes bak esett évente, 6-20 ezüstérmes és 9-36 bronzérmes. Összességében 18-57 (25-35) érmes bakot lőttek évente. Az állományban a trófeák minősége többségében gyenge.
- A tájegységen belül az érmesek arányának területi eloszlása az idő folyamán nem sokat változott, a 0-5% közötti érmes arány a jellemző. A magasabb arányok a déli, az alföldi területekkel határos sávban mutatkoznak.
- A vadgazdálkodási tájegységben a "fiatal" korcsoport részesedése 15-20%-ról 35-40%-ra emelkedett. Az „öreg" bakok 50%-ról 25%-ra csökkent és a „középkorú" bakok 30-40%-ot tettek ki. A korcsoportok arányai a Bükki vadgazdálkodási tájegységben egyértelműen átalakultak.
- A bírált agancsok legfontosabb jellemzőit nézve, az 1998-2014 közötti 17 év átlagában az átlagos szárhossz legnagyobb értéke 21.63 cm (7 év), a 24 órás agancssúly legnagyobb értéke 288.93 gramm (7 év). Az átlaghoz képest a legrosszabb év (20.70 cm (7 év) / 274.65 gramm (7 év)) és a legjobb év (22.67 cm (6 év) / 315.79 gramm (8 év)). Az átlagok minden korosztályban erős szóródást mutatnak.
- Az egyes éveknek az agancsépítésre gyakorolt hatása a legnagyobb a legfiatalabb és a legidősebb korcsoportban (30-50% a szárhosszban, és 30-80% a súlyban), míg viszonylag kisebb a középkorú csoportokban (8-15% szárhossz és 14-28% agancssúly). Ez a változékonyság tükröződik a szárhosszok és az átlagos agancssúlyok kor függvényében való alakulását szemléltető diagramokon is.
- A Bükki vadgazdálkodási tájegységben gyenge őzállomány él, amely országosan az átlag alatti negyedbe tartozik. Az őzbakok agancsainak szárhossza (átlagosan) már a 4-5 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően a 8 éves korig azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 6-8 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni és erősen szóródni kezdenek az átlagok. Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy eltérés mutatható ki. Az agancsnövekedést az „átlagos" évek közepes értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.

A szabad területi özállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes
1998	2 577	3 493	2 204	**8 274**	508	495	385	**1 388**	19,7%	14,2%	17,5%	**16,8%**
1999	2 831	3 803	2 460	**9 094**	559	598	537	**1 694**	19,7%	15,7%	21,8%	**18,6%**
2000	2 855	3 595	2 521	**8 971**	646	628	536	**1 810**	22,6%	17,5%	21,3%	**20,2%**
2001	2 854	3 556	2 658	**9 068**	671	719	628	**2 018**	23,5%	20,2%	23,6%	**22,3%**
2002	3 038	3 545	2 578	**9 161**	762	961	794	**2 517**	25,1%	27,1%	30,8%	**27,5%**
2003	2 886	3 317	2 546	**8 749**	815	1 038	802	**2 655**	28,2%	31,3%	31,5%	**30,3%**
2004	2 844	3 190	2 461	**8 495**	799	973	890	**2 662**	28,1%	30,5%	36,2%	**31,3%**
2005	2 978	3 407	2 650	**9 035**	845	919	879	**2 643**	28,4%	27,0%	33,2%	**29,3%**
2006	3 142	3 683	2 703	**9 528**	883	894	893	**2 670**	28,1%	24,3%	33,0%	**28,0%**
2007	3 035	3 479	2 506	**9 020**	804	914	857	**2 575**	26,5%	26,3%	34,2%	**28,5%**
2008	3 371	3 810	2 942	**10 123**	932	908	914	**2 754**	27,6%	23,8%	31,1%	**27,2%**
2009	3 368	3 755	2 959	**10 082**	936	876	908	**2 720**	27,8%	23,3%	30,7%	**27,0%**
2010	3 466	3 958	3 141	**10 565**	912	994	962	**2 868**	26,3%	25,1%	30,6%	**27,1%**
2011	3 438	3 883	3 153	**10 474**	999	1 092	1 032	**3 123**	29,1%	28,1%	32,7%	**29,8%**
2012	3 437	4 028	3 163	**10 628**	1 076	1 000	1 045	**3 121**	31,3%	24,8%	33,0%	**29,4%**
2013	3 424	3 988	3 365	**10 777**	1 070	1 046	1 056	**3 172**	31,3%	26,2%	31,4%	**29,4%**
2014	3 380	3 907	3 230	**10 517**	1 210	1 350	1 353	**3 913**	35,8%	34,6%	41,9%	**37,2%**
Változás	31,2%	11,9%	46,6%	27,1%	138,2%	172,7%	251,4%	181,9%	81,6%	143,8%	139,8%	121,8%

Ivararány (1 bakra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bak	Suta	Gida	*Gida/suta*	Bak	Suta	Gida	*Gida/suta*
1998	1	1,36	0,86	***0,63***	1	0,97	0,76	***0,78***
1999	1	1,34	0,87	***0,65***	1	1,07	0,96	***0,90***
2000	1	1,26	0,88	***0,70***	1	0,97	0,83	***0,85***
2001	1	1,25	0,93	***0,75***	1	1,07	0,94	***0,87***
2002	1	1,17	0,85	***0,73***	1	1,26	1,04	***0,83***
2003	1	1,15	0,88	***0,77***	1	1,27	0,98	***0,77***
2004	1	1,12	0,87	***0,77***	1	1,22	1,11	***0,91***
2005	1	1,14	0,89	***0,78***	1	1,09	1,04	***0,96***
2006	1	1,17	0,86	***0,73***	1	1,01	1,01	***1,00***
2007	1	1,15	0,83	***0,72***	1	1,14	1,07	***0,94***
2008	1	1,13	0,87	***0,77***	1	0,97	0,98	***1,01***
2009	1	1,11	0,88	***0,79***	1	0,94	0,97	***1,04***
2010	1	1,14	0,91	***0,79***	1	1,09	1,05	***0,97***
2011	1	1,13	0,92	***0,81***	1	1,09	1,03	***0,95***
2012	1	1,17	0,92	***0,79***	1	0,93	0,97	***1,05***
2013	1	1,16	0,98	***0,84***	1	0,98	0,99	***1,01***
2014	1	1,16	0,96	***0,83***	1	1,12	1,12	***1,00***

Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes
1998	31,1%	42,2%	26,6%	100%	36,6%	35,7%	27,7%	100%
1999	31,1%	41,8%	27,1%	100%	33,0%	35,3%	31,7%	100%
2000	31,8%	40,1%	28,1%	100%	35,7%	34,7%	29,6%	100%
2001	31,5%	39,2%	29,3%	100%	33,3%	35,6%	31,1%	100%
2002	33,2%	38,7%	28,1%	100%	30,3%	38,2%	31,5%	100%
2003	33,0%	37,9%	29,1%	100%	30,7%	39,1%	30,2%	100%
2004	33,5%	37,6%	29,0%	100%	30,0%	36,6%	33,4%	100%
2005	33,0%	37,7%	29,3%	100%	32,0%	34,8%	33,3%	100%
2006	33,0%	38,7%	28,4%	100%	33,1%	33,5%	33,4%	100%
2007	33,6%	38,6%	27,8%	100%	31,2%	35,5%	33,3%	100%
2008	33,3%	37,6%	29,1%	100%	33,8%	33,0%	33,2%	100%
2009	33,4%	37,2%	29,3%	100%	34,4%	32,2%	33,4%	100%
2010	32,8%	37,5%	29,7%	100%	31,8%	34,7%	33,5%	100%
2011	32,8%	37,1%	30,1%	100%	32,0%	35,0%	33,0%	100%
2012	32,3%	37,9%	29,8%	100%	34,5%	32,0%	33,5%	100%
2013	31,8%	37,0%	31,2%	100%	33,7%	33,0%	33,3%	100%
2014	32,1%	37,1%	30,7%	100%	30,9%	34,5%	34,6%	100%

Az őz hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **203**

Őz szabad területi hasznosítás összefüggései I.

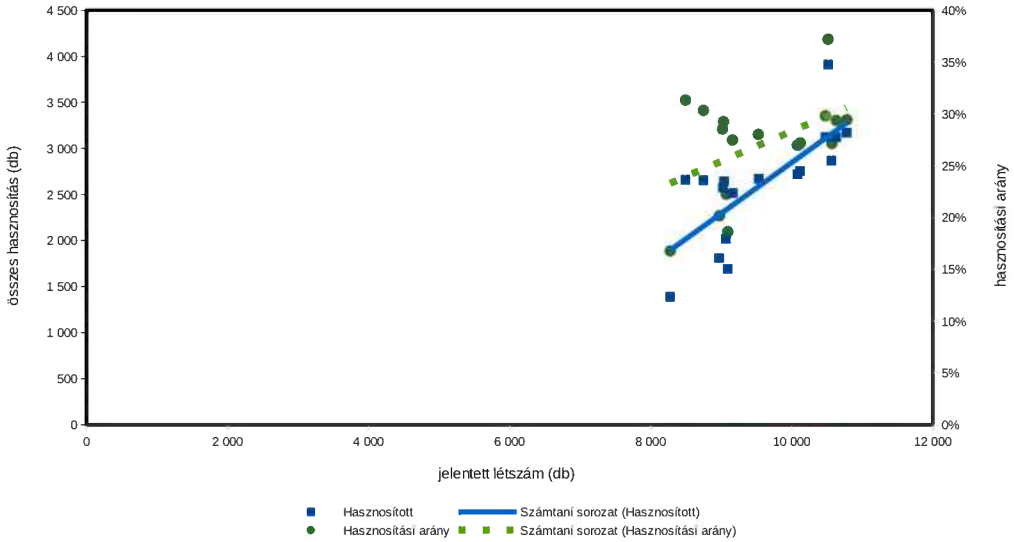

Őz szabad területi hasznosítás összefüggései II.

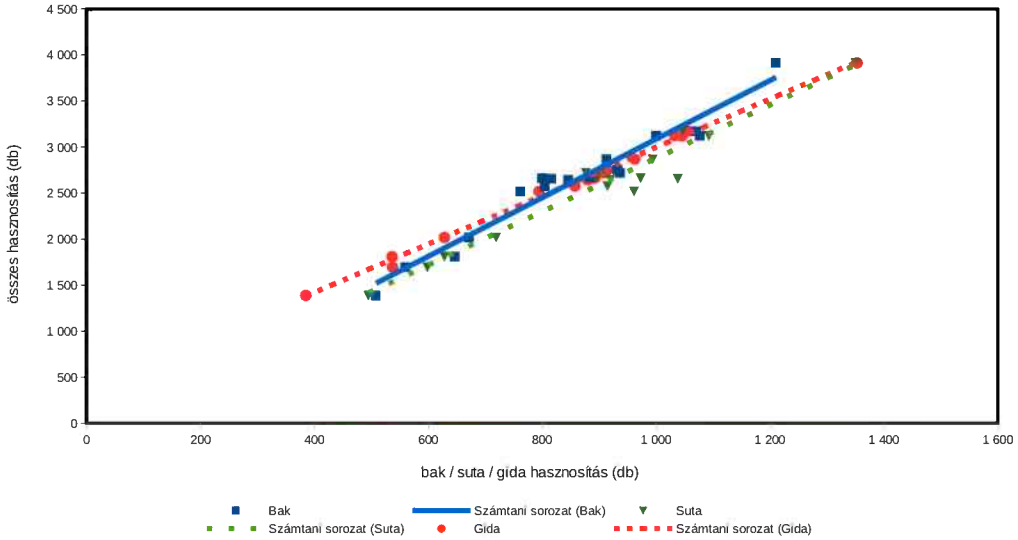

Őz szabad területi hasznosítás összefüggései III.

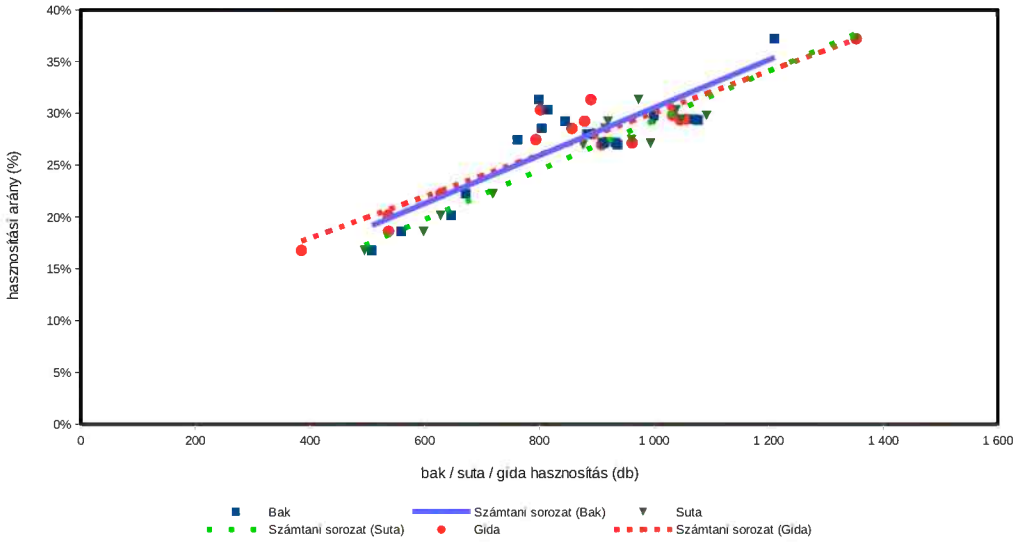

Őz (terítéк - db/km²) 2007

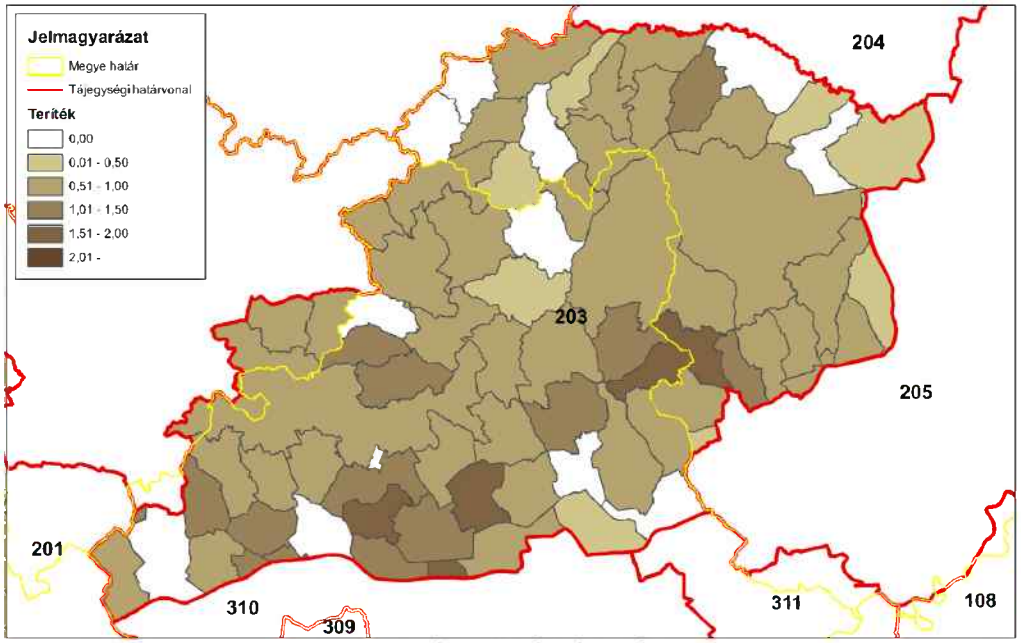

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (terítéк - db/km²) 2008

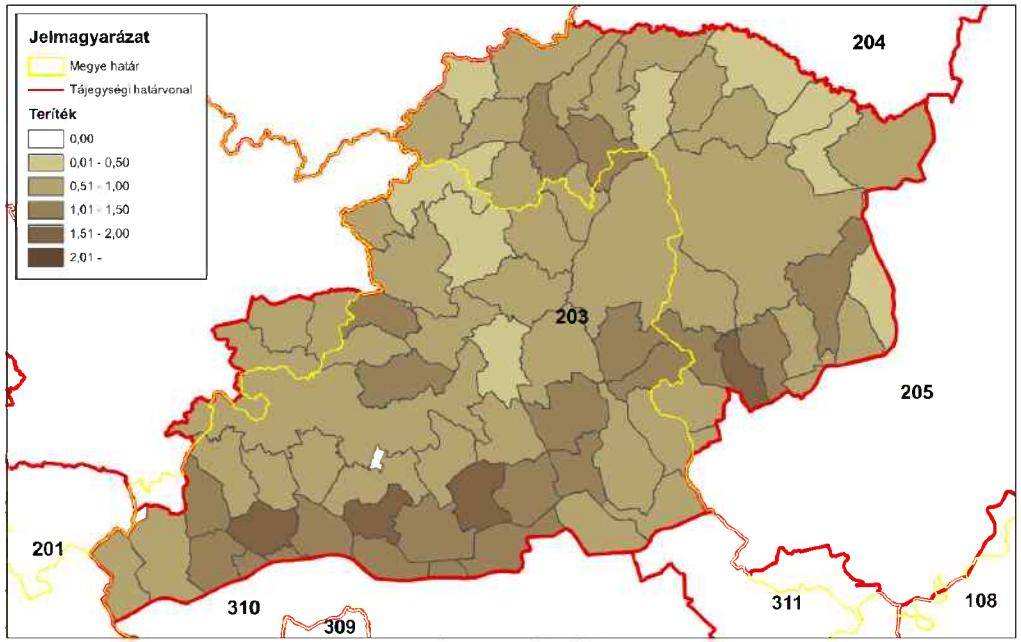

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (terítéк - db/km²) 2009

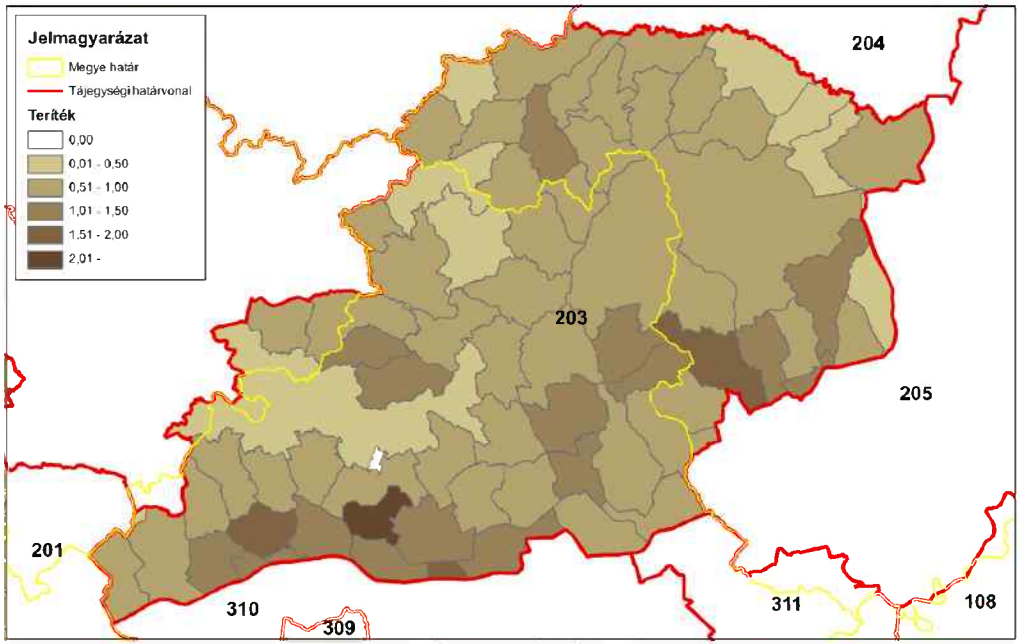

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (terítéк - db/km²) 2010

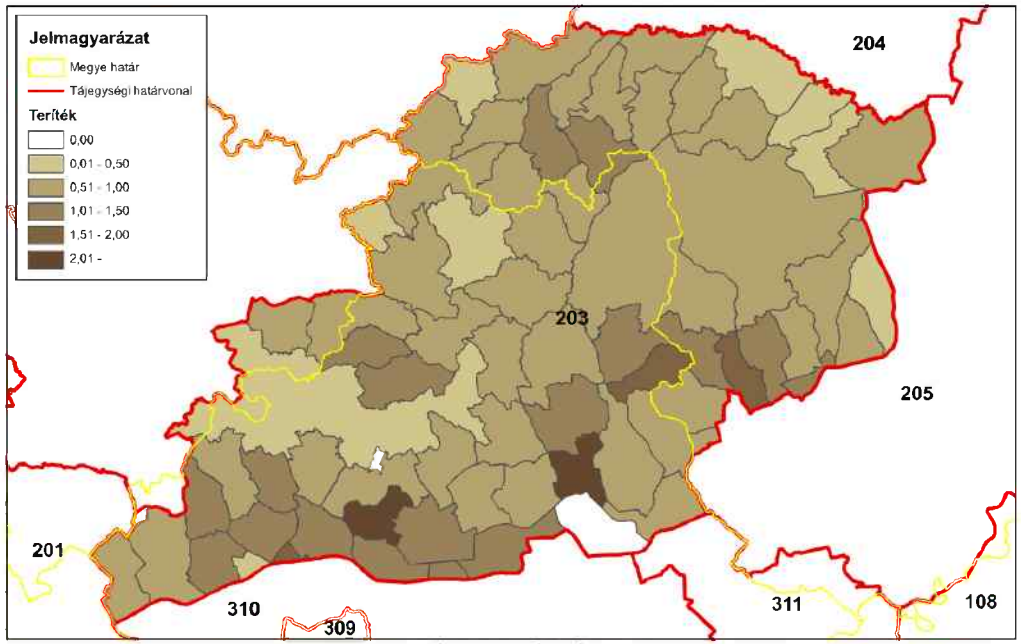

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2011

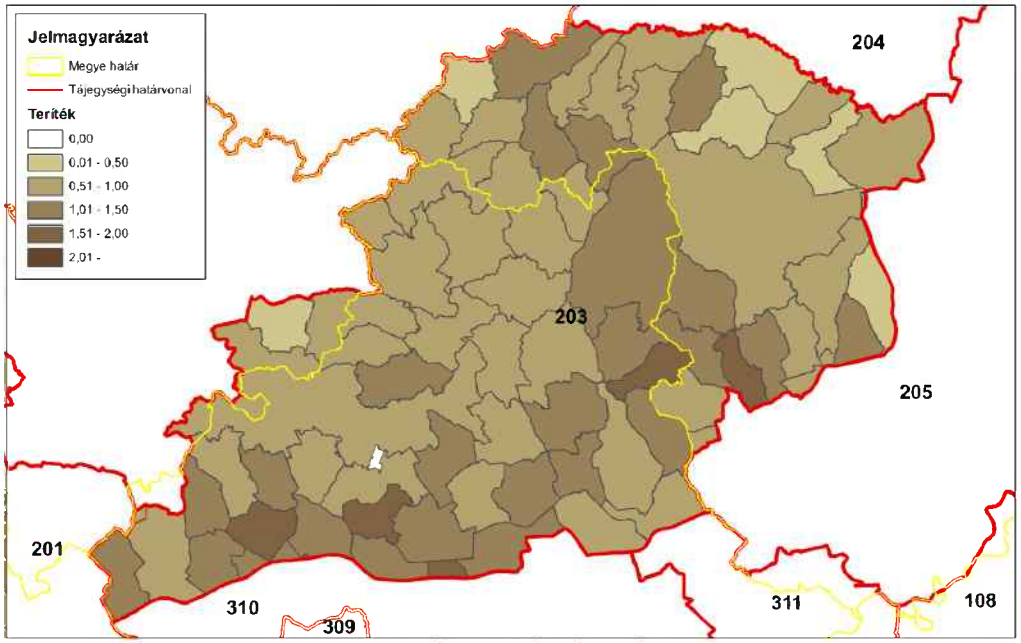

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2012

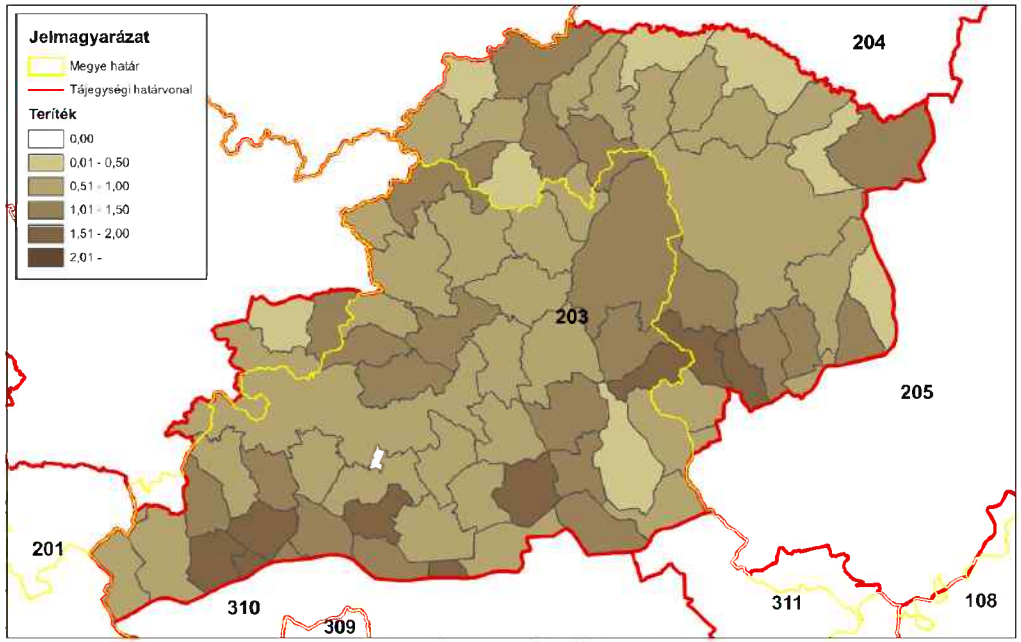

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2013

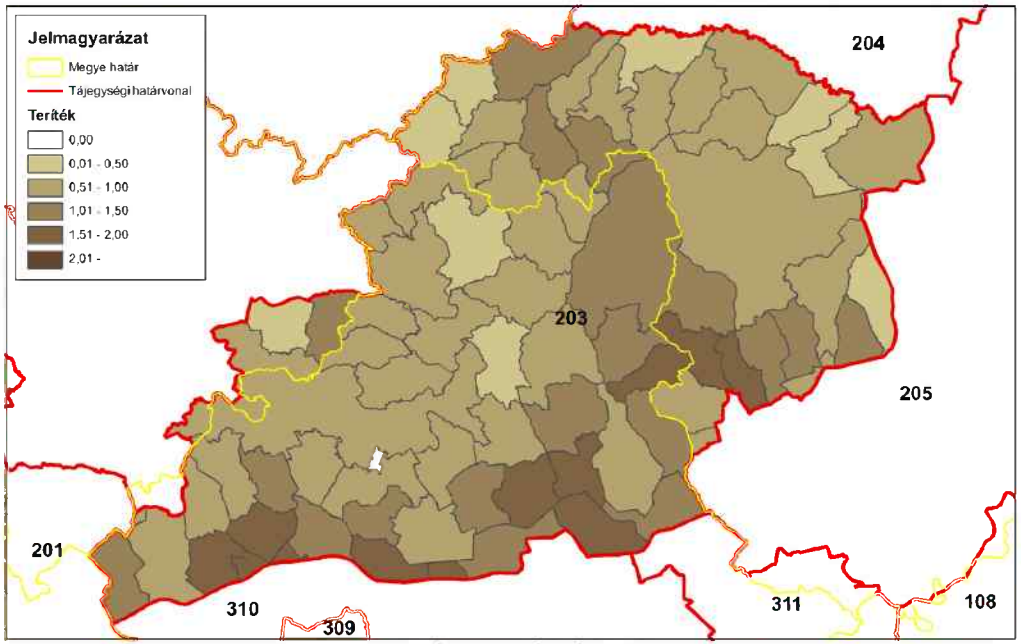

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2014

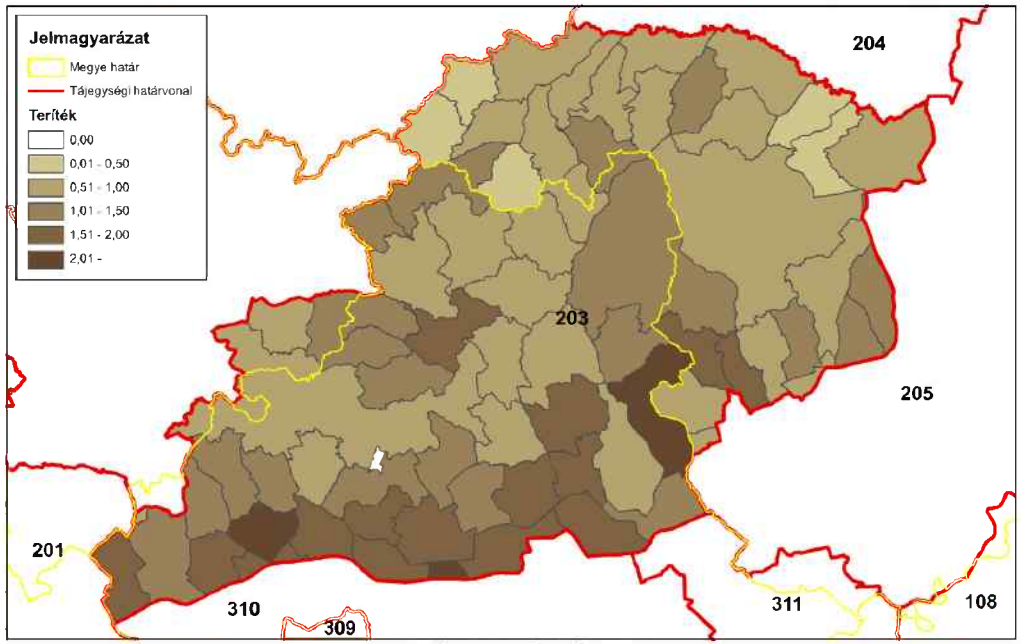

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	504	18	3,6%	1	7	10	5,6%	38,9%	55,6%
1999	550	36	6,5%	1	14	21	2,8%	38,9%	58,3%
2000	689	25	3,6%	4	7	14	16,0%	28,0%	56,0%
2001	692	30	4,3%	6	6	18	20,0%	20,0%	60,0%
2002	799	40	5,0%	6	18	16	15,0%	45,0%	40,0%
2003	854	26	3,0%	2	9	15	7,7%	34,6%	57,7%
2004	825	26	3,2%	5	9	12	19,2%	34,6%	46,2%
2005	860	48	5,6%	3	18	27	6,3%	37,5%	56,3%
2006	893	26	2,9%	4	10	12	15,4%	38,5%	46,2%
2007	839	21	2,5%	4	8	9	19,0%	38,1%	42,9%
2008	967	44	4,6%	6	14	24	13,6%	31,8%	54,5%
2009	974	31	3,2%	4	13	14	12,9%	41,9%	45,2%
2010	941	30	3,2%	7	8	15	23,3%	26,7%	50,0%
2011	1030	30	2,9%	1	14	15	3,3%	46,7%	50,0%
2012	1095	33	3,0%	3	10	20	9,1%	30,3%	60,6%
2013	1106	57	5,2%	5	16	36	8,8%	28,1%	63,2%
2014	1249	57	4,6%	10	20	27	17,5%	35,1%	47,4%

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

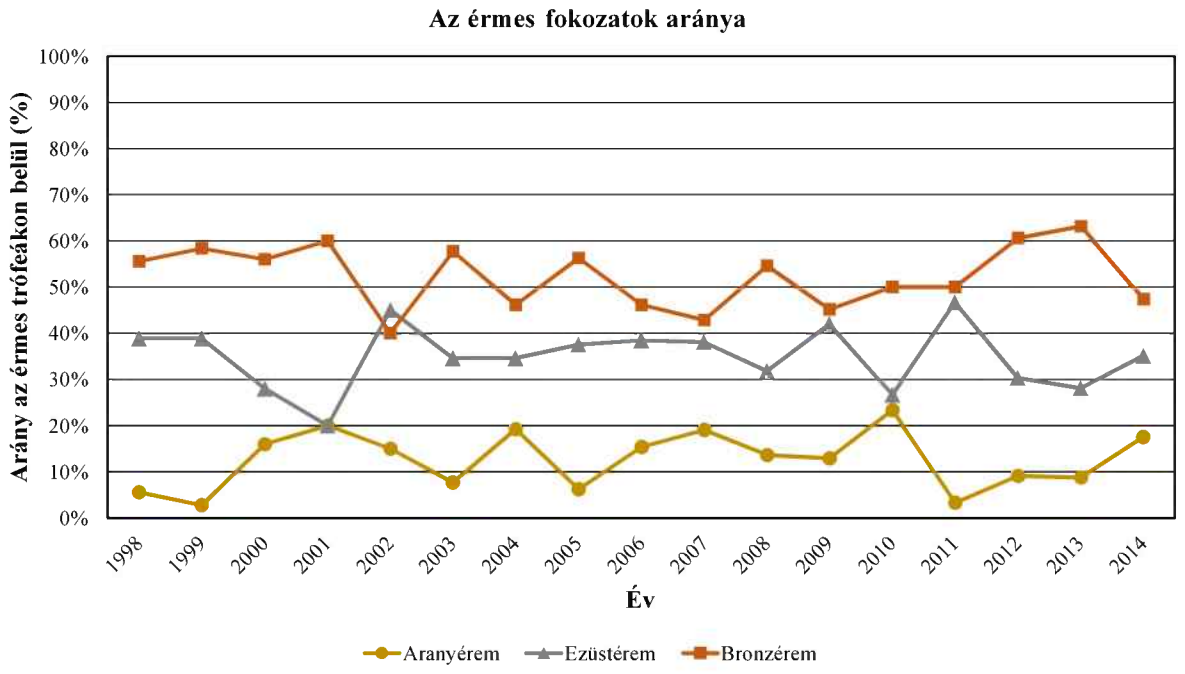

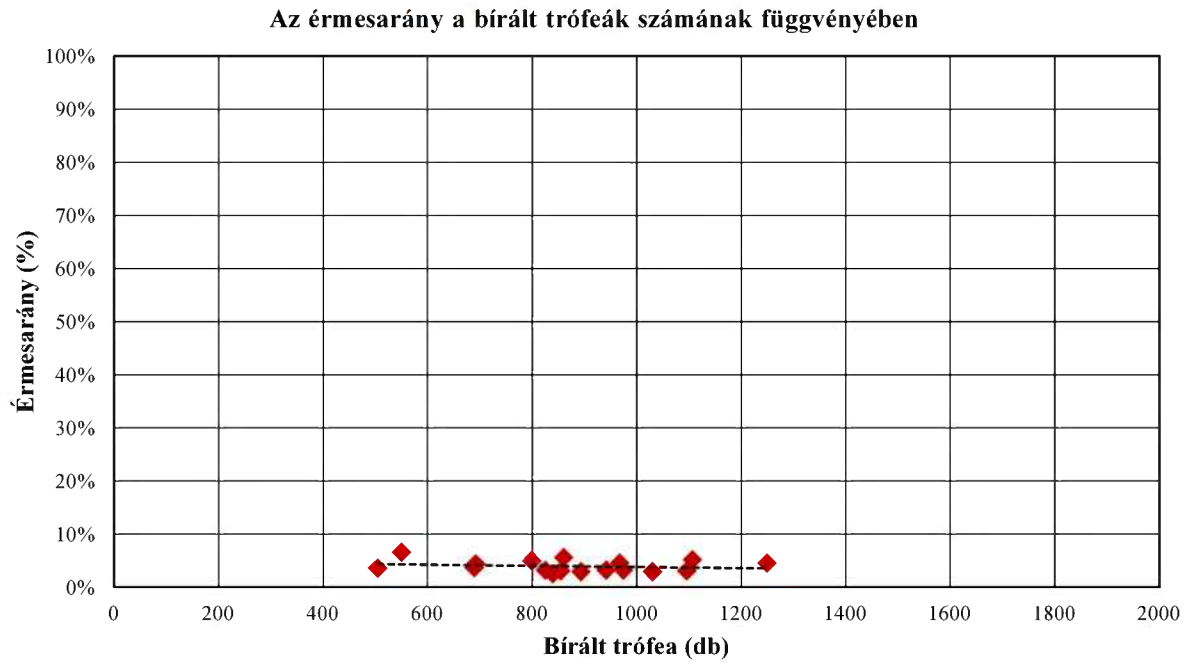

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1	4	7	10	27	67	67	56	70	69	60	63	75	71	73	112	79	152
2	30	31	24	40	44	68	58	59	57	77	62	52	46	50	72	60	79
3	61	56	55	65	86	145	125	139	171	155	223	204	178	220	207	212	243
4	84	99	86	83	103	141	146	132	136	128	167	175	162	192	177	227	203
5	76	125	132	122	157	158	173	204	163	145	176	186	186	210	219	223	273
6	71	75	130	130	157	111	121	118	139	110	141	138	144	158	169	156	167
7	76	107	133	120	113	90	77	74	85	71	67	77	67	70	66	57	53
8	60	29	75	60	41	42	38	32	39	43	39	33	36	27	29	31	27
9	23	10	19	20	20	19	17	13	15	17	13	12	15	8	14	13	10
9<	19	11	25	25	11	13	14	19	19	33	16	22	36	22	30	48	42
Összesen	**504**	**550**	**689**	**692**	**799**	**854**	**825**	**860**	**893**	**839**	**967**	**974**	**941**	**1030**	**1095**	**1106**	**1249**

A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1	0,8%	1,3%	1,5%	3,9%	8,4%	7,8%	6,8%	8,1%	7,7%	7,2%	6,5%	7,7%	7,5%	7,1%	10,2%	7,1%	12,2%
2	6,0%	5,6%	3,5%	5,8%	5,5%	8,0%	7,0%	6,9%	6,4%	9,2%	6,4%	5,3%	4,9%	4,9%	6,6%	5,4%	6,3%
3	12,1%	10,2%	8,0%	9,4%	10,8%	17,0%	15,2%	16,2%	19,1%	18,5%	23,1%	20,9%	18,9%	21,4%	18,9%	19,2%	19,5%
4	16,7%	18,0%	12,5%	12,0%	12,9%	16,5%	17,7%	15,3%	15,2%	15,3%	17,3%	18,0%	17,2%	18,6%	16,2%	20,5%	16,3%
5	15,1%	22,7%	19,2%	17,6%	19,6%	18,5%	21,0%	23,7%	18,3%	17,3%	18,2%	19,1%	19,8%	20,4%	20,0%	20,2%	21,9%
6	14,1%	13,6%	18,9%	18,8%	19,6%	13,0%	14,7%	13,7%	15,6%	13,1%	14,6%	14,2%	15,3%	15,3%	15,4%	14,1%	13,4%
7	15,1%	19,5%	19,3%	17,3%	14,1%	10,5%	9,3%	8,6%	9,5%	8,5%	6,9%	7,9%	7,1%	6,8%	6,0%	5,2%	4,2%
8	11,9%	5,3%	10,9%	8,7%	5,1%	4,9%	4,6%	3,7%	4,4%	5,1%	4,0%	3,4%	3,8%	2,6%	2,6%	2,8%	2,2%
9	4,6%	1,8%	2,8%	2,9%	2,5%	2,2%	2,1%	1,5%	1,7%	2,0%	1,3%	1,2%	1,6%	0,8%	1,3%	1,2%	0,8%
9<	3,8%	2,0%	3,6%	3,6%	1,4%	1,5%	1,7%	2,2%	2,1%	3,9%	1,7%	2,3%	3,8%	2,1%	2,7%	4,3%	3,4%
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

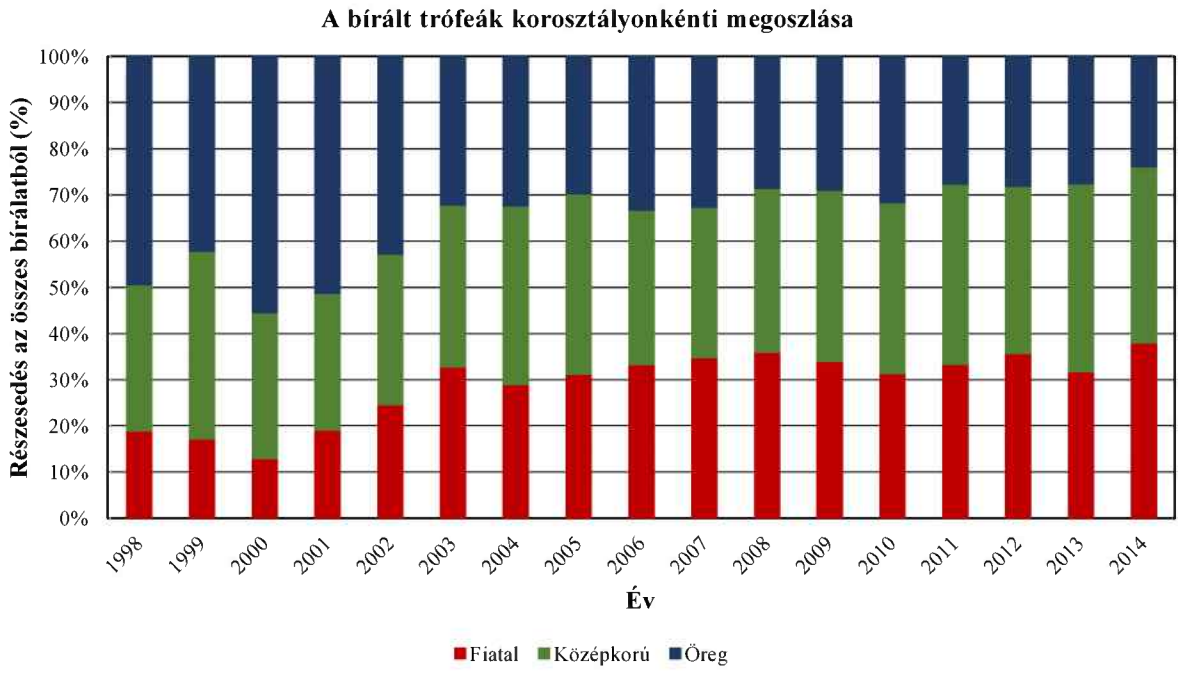

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	1062	10,25	88,38
2	909	15,68	149,93
3	2545	18,91	213,37
4	2441	20,41	251,06
5	2928	20,98	267,59
6	2235	21,46	282,92
7	1403	21,63	288,93
8	681	21,06	283,73
9	258	20,62	270,87
9<	405	19,95	254,77

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	1062	7,67	61,68
2	909	11,89	119,93
3	2545	15,25	163,36
4	2441	18,63	201,10
5	2928	20,06	239,61
6	2235	20,46	256,02
7	1403	20,70	274,65
8	681	20,26	248,21
9	258	19,33	238,26
9<	405	18,46	228,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	1062	12,81	134,00
2	909	17,87	170,21
3	2545	20,95	232,17
4	2441	21,83	271,61
5	2928	22,33	289,15
6	2235	22,67	303,93
7	1403	22,47	315,79
8	681	22,00	300,68
9	258	22,52	311,30
9<	405	21,33	309,58

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	1062	7,67	61,68
2	909	11,89	119,93
3	2545	15,25	163,36
4	2441	18,63	201,10
5	2928	20,06	239,61
6	2235	20,46	256,02
7	1403	20,70	274,65
8	681	20,26	248,21
9	258	19,33	238,26
9<	405	18,46	228,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	1062	2011	2012
2	909	1998	1998
3	2545	1998	1998
4	2441	1998	1999
5	2928	1998	1999
6	2235	1998	2000
7	1403	2008	2007
8	681	2001	2007
9	258	2013	1998
9<	405	2000	2013

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	1062	12,81	134,00
2	909	17,87	170,21
3	2545	20,95	232,17
4	2441	21,83	271,61
5	2928	22,33	289,15
6	2235	22,67	303,93
7	1403	22,47	315,79
8	681	22,00	300,68
9	258	22,52	311,30
9<	405	21,33	309,58

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	1062	1999	1998
2	909	2006	2006
3	2545	2006	2006
4	2441	2006	2005
5	2928	2006	2008
6	2235	2006	2014
7	1403	2005	2014
8	681	2006	2013
9	258	2006	2014
9<	405	2005	1998

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	1062	5,14	72,32
2	909	5,98	50,28
3	2545	5,70	68,81
4	2441	3,19	70,51
5	2928	2,27	49,54
6	2235	2,21	47,91
7	1403	1,77	41,14
8	681	1,74	52,47
9	258	3,20	73,04
9<	405	2,87	81,58

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	1062	50,1%	81,8%
2	909	38,1%	33,5%
3	2545	30,1%	32,2%
4	2441	15,6%	28,1%
5	2928	10,8%	18,5%
6	2235	10,3%	16,9%
7	1403	8,2%	14,2%
8	681	8,3%	18,5%
9	258	15,5%	27,0%
9<	405	14,4%	32,0%

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

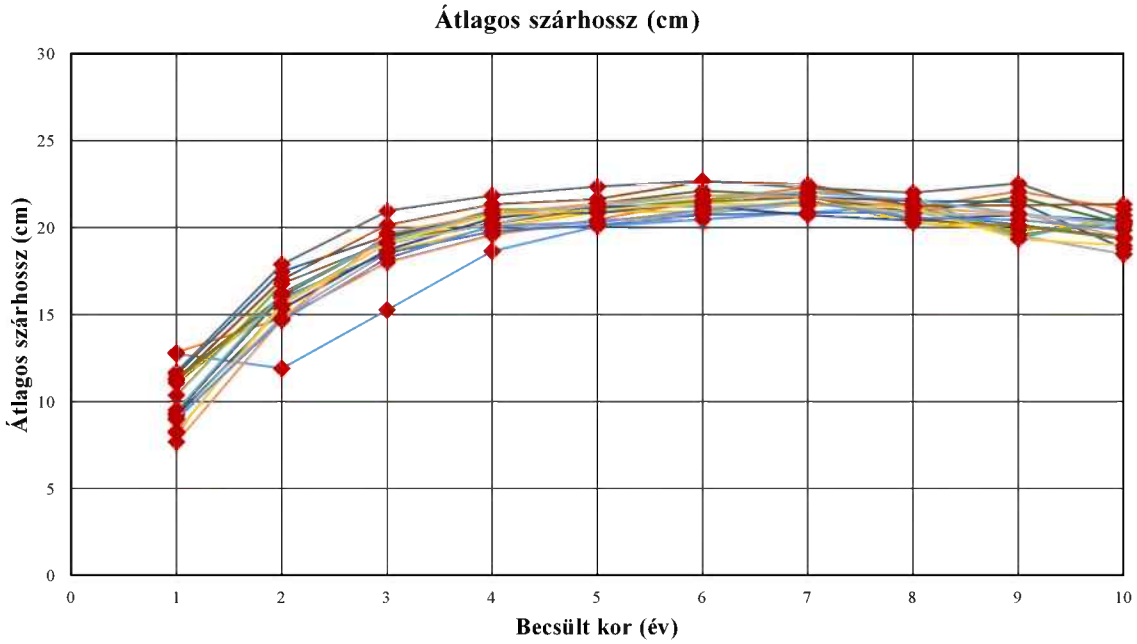

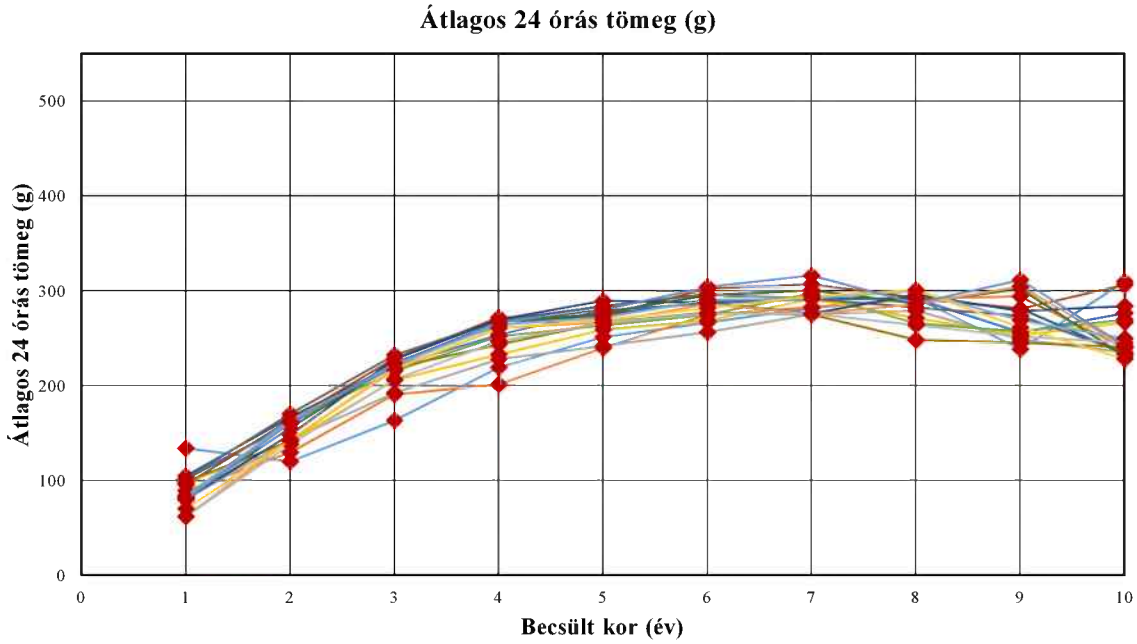

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

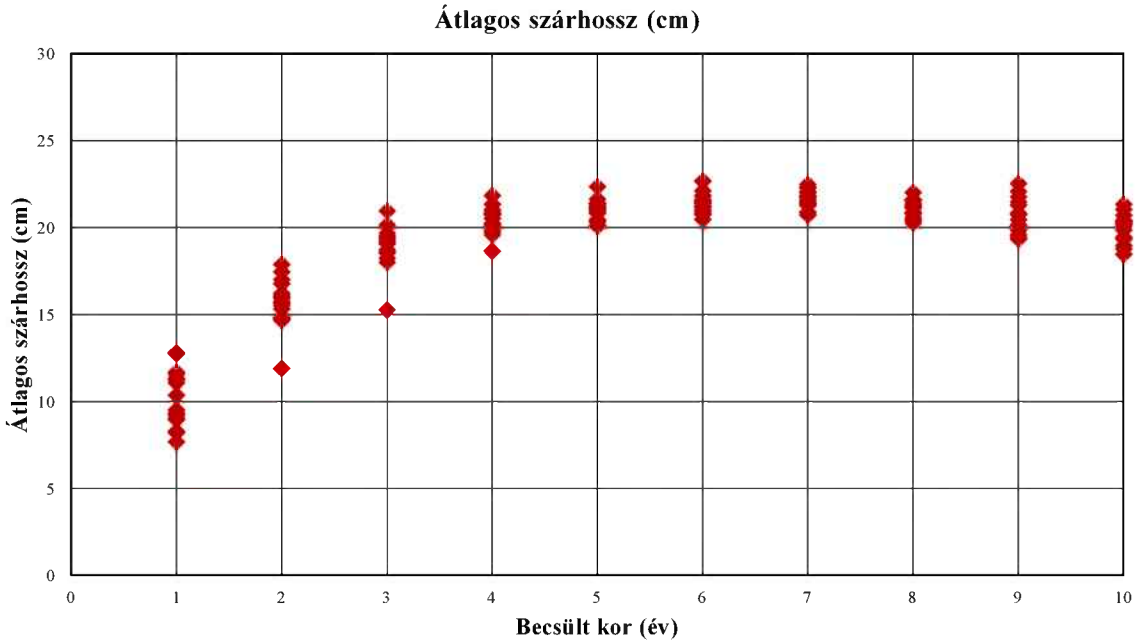

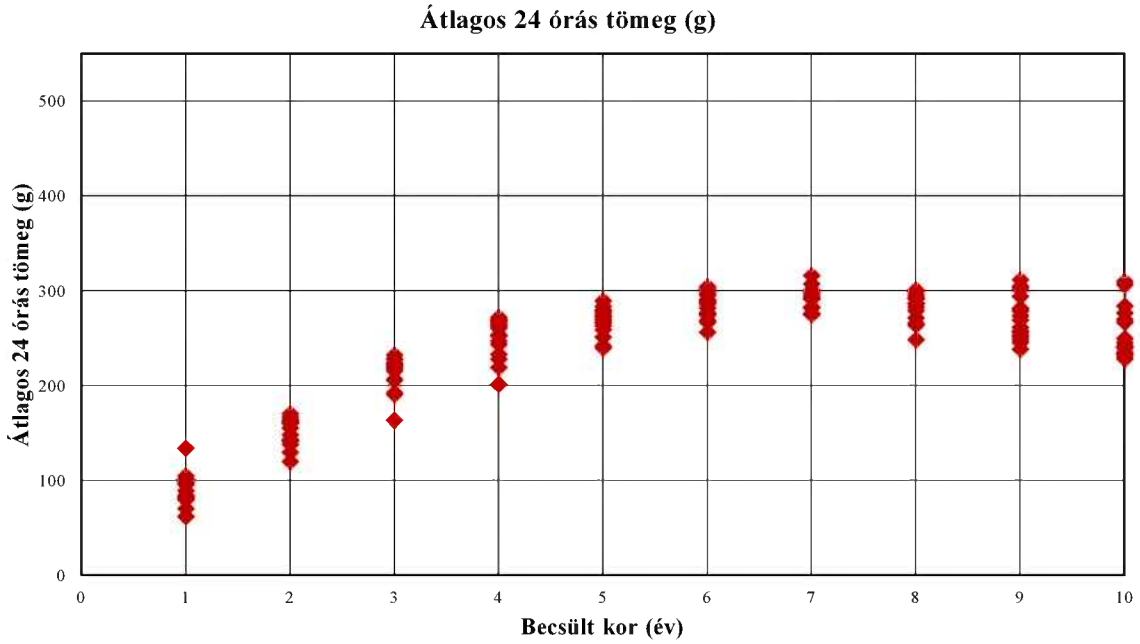

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1998	1	4	12,75	134,00
1998	2	30	11,89	119,93
1998	3	61	15,25	163,36
1998	4	84	18,63	219,10
1998	5	76	20,06	250,95
1998	6	71	20,46	266,48
1998	7	76	20,88	281,58
1998	8	60	21,23	292,48
1998	9	23	19,39	238,26
1998	9<	19	20,69	309,58
1999	1	7	12,81	88,86
1999	2	31	14,79	129,58
1999	3	56	18,00	190,61
1999	4	99	19,57	201,10
1999	5	125	20,45	239,61
1999	6	75	21,56	274,32
1999	7	107	22,30	282,67
1999	8	29	21,14	291,31
1999	9	10	22,06	293,90
1999	9<	11	21,03	239,45
2000	1	10	8,96	79,70
2000	2	24	14,84	142,96
2000	3	55	18,54	192,35
2000	4	86	19,76	227,70
2000	5	132	20,40	241,77
2000	6	130	20,79	256,02
2000	7	133	21,36	275,05
2000	8	75	21,34	278,80
2000	9	19	19,54	248,42
2000	9<	25	18,46	234,88
2001	1	27	11,06	96,67
2001	2	40	15,74	141,35
2001	3	65	18,59	205,54
2001	4	83	19,99	232,71
2001	5	122	20,89	258,76
2001	6	130	20,91	268,33
2001	7	120	21,59	291,15
2001	8	60	20,26	271,13
2001	9	20	19,83	252,90
2001	9<	25	20,34	266,52
2002	1	67	11,24	101,19
2002	2	44	15,95	159,86
2002	3	86	18,53	220,57
2002	4	103	19,78	253,41
2002	5	157	20,11	278,93
2002	6	157	20,73	286,40
2002	7	113	20,83	291,00
2002	8	41	20,85	291,63
2002	9	20	20,16	255,90
2002	9<	11	19,43	276,36

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2003	1	67	10,36	83,90
2003	2	68	16,76	161,53
2003	3	145	19,16	215,30
2003	4	141	21,02	251,85
2003	5	158	21,09	263,15
2003	6	111	21,58	274,29
2003	7	90	22,05	296,89
2003	8	42	21,58	265,43
2003	9	19	19,58	257,11
2003	9<	13	20,30	269,54
2004	1	56	11,57	104,57
2004	2	58	17,45	166,53
2004	3	125	19,51	222,00
2004	4	146	20,86	267,50
2004	5	173	20,82	273,98
2004	6	121	21,45	288,80
2004	7	77	21,74	292,08
2004	8	38	21,51	291,68
2004	9	17	21,46	281,24
2004	9<	14	18,77	233,07
2005	1	70	11,25	95,23
2005	2	59	17,01	163,64
2005	3	139	20,15	228,40
2005	4	132	21,33	271,61
2005	5	204	21,62	273,62
2005	6	118	22,64	302,11
2005	7	74	22,47	306,81
2005	8	32	21,23	292,44
2005	9	13	21,28	280,62
2005	9<	19	21,33	306,26
2006	1	69	11,69	101,48
2006	2	57	17,87	170,21
2006	3	171	20,95	232,17
2006	4	136	21,83	268,79
2006	5	163	22,33	283,47
2006	6	139	22,67	296,38
2006	7	85	22,26	291,41
2006	8	39	22,00	282,23
2006	9	15	22,52	273,47
2006	9<	19	20,41	234,68
2007	1	60	11,32	98,35
2007	2	77	16,07	141,88
2007	3	155	19,28	218,86
2007	4	128	20,22	243,32
2007	5	145	21,08	266,29
2007	6	110	21,45	276,66
2007	7	71	21,80	274,65
2007	8	43	20,43	248,21
2007	9	17	20,08	245,24
2007	9<	33	19,33	240,30

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2008	1	63	9,20	80,65
2008	2	62	15,31	148,10
2008	3	223	18,71	227,66
2008	4	167	20,53	269,38
2008	5	176	21,18	289,15
2008	6	141	21,22	287,26
2008	7	67	20,70	275,61
2008	8	39	20,40	295,79
2008	9	13	20,73	278,38
2008	9<	16	20,36	283,56
2009	1	75	9,34	82,23
2009	2	52	16,03	155,19
2009	3	204	19,41	224,03
2009	4	175	20,73	263,16
2009	5	186	21,37	276,79
2009	6	138	22,11	295,01
2009	7	77	21,81	300,49
2009	8	33	20,85	286,30
2009	9	12	21,74	302,17
2009	9<	22	20,18	230,86
2010	1	71	9,52	82,44
2010	2	46	16,21	163,48
2010	3	178	19,28	221,34
2010	4	162	20,81	264,25
2010	5	186	21,25	271,33
2010	6	144	21,82	290,24
2010	7	67	22,00	291,64
2010	8	36	21,59	299,61
2010	9	15	20,79	268,80
2010	9<	36	20,20	249,56
2011	1	73	7,67	61,90
2011	2	50	14,75	142,78
2011	3	220	19,66	216,76
2011	4	192	20,81	260,77
2011	5	210	21,36	266,49
2011	6	158	21,83	285,99
2011	7	70	21,76	275,44
2011	8	27	21,12	285,63
2011	9	8	20,81	304,50
2011	9<	22	19,43	241,23
2012	1	112	8,20	61,68
2012	2	72	15,65	138,01
2012	3	207	19,05	206,63
2012	4	177	20,22	246,44
2012	5	219	21,39	266,03
2012	6	169	21,15	275,70
2012	7	66	21,42	275,42
2012	8	29	20,77	263,52
2012	9	14	20,74	251,57
2012	9<	30	20,08	245,37

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2013	1	79	8,29	70,04
2013	2	60	15,51	143,02
2013	3	212	19,11	218,30
2013	4	227	20,74	260,30
2013	5	223	20,99	269,02
2013	6	156	21,39	281,65
2013	7	57	21,25	294,05
2013	8	31	21,14	300,68
2013	9	13	19,33	261,08
2013	9<	48	18,96	228,00
2014	1	152	9,02	79,53
2014	2	79	14,67	160,82
2014	3	243	18,23	223,47
2014	4	203	20,09	266,59
2014	5	273	20,29	279,69
2014	6	167	21,01	303,93
2014	7	53	21,46	315,79
2014	8	27	20,56	286,52
2014	9	10	20,44	311,30
2014	9<	42	19,85	241,93

Őz érmesarány (%) 1998

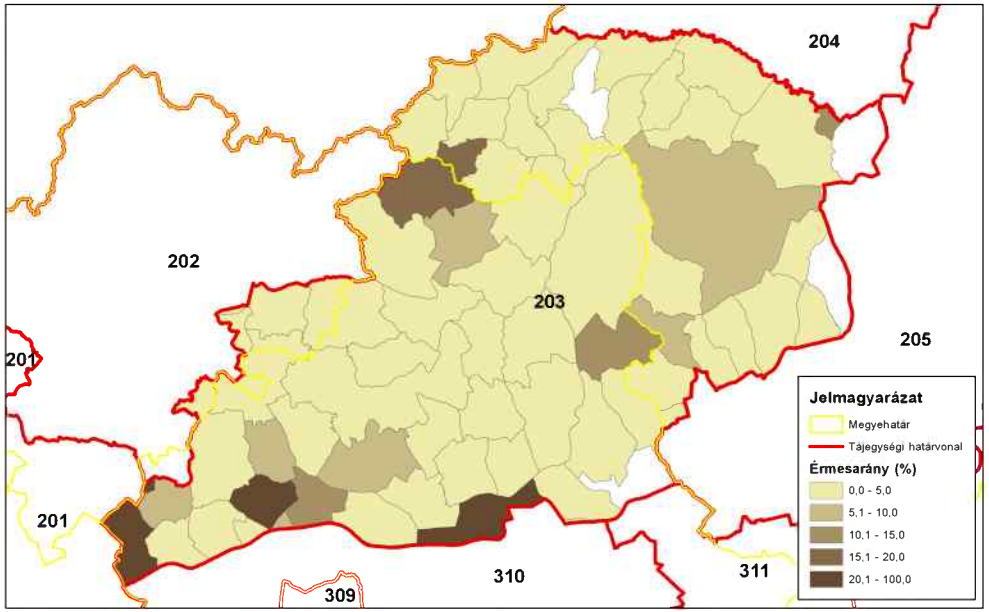

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2003

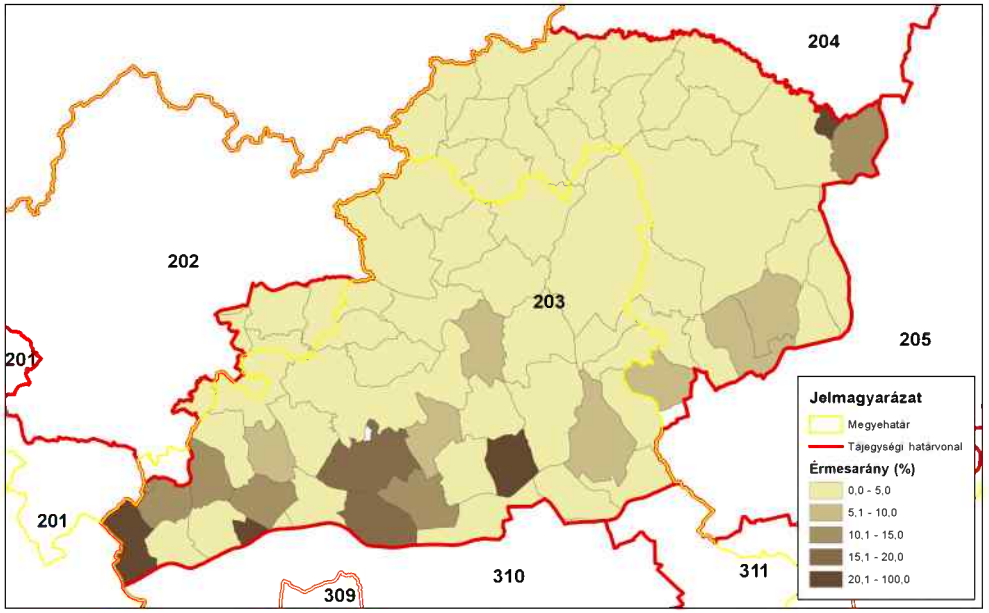

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2008

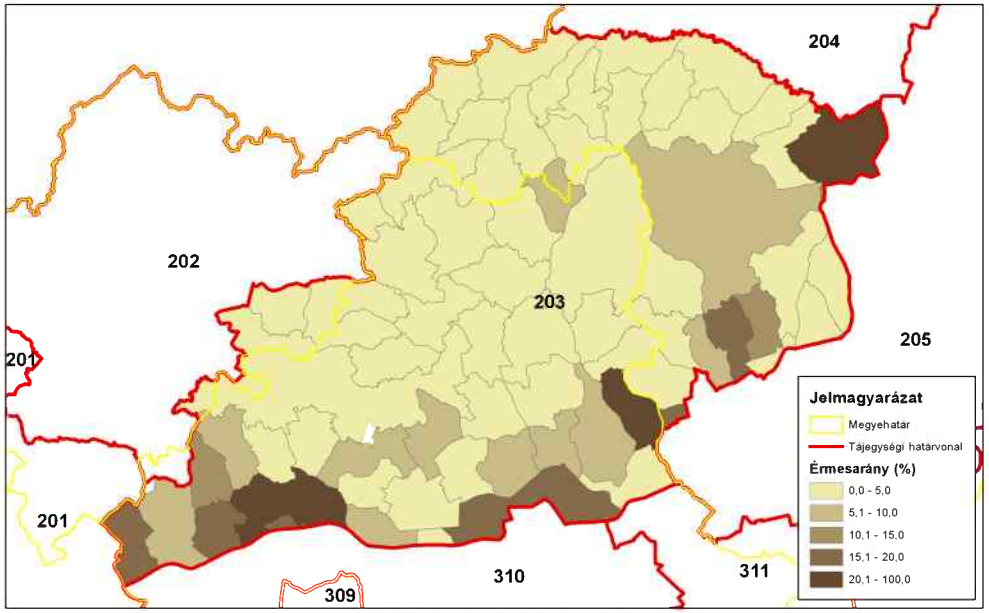

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2014

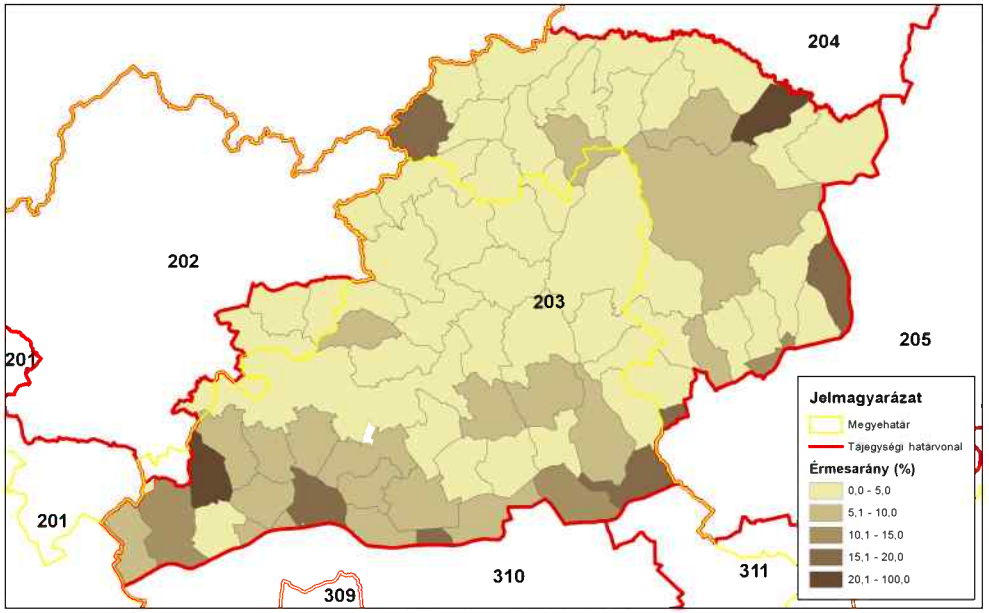

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A muflon állománya, hasznosítása és minősége

A muflon állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A muflon **Bükki vadgazdálkodási tájegységben** (203) szabad területen jelentett létszáma az 1988-2014 között először csökkent, majd nőtt (3336→ 1618→ 2681; **-19.6%**). A szabad területi állomány aránya a csökkent (100%→70%).
- A vadgazdálkodási tájegységben a muflon egy nagyobb tömbben fordul elő. A térképek alapján a hasznosítás területi változásai is láthatók.
- A szabad területi hasznosítás erősen növekedett (1029 → 1143 pld.; **+11.1%**)

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A hasznosítási arány nagyon széles sávban mozgott (30-47%), néhány kiugró értékkel (állománycsökkentési időszakok). A >40% hasznosítási értékek csak akkor elfogadhatók, ha egyidejű állománycsökkenés is történik. További növekedés esetén feltételezhető, hogy a tényleges létszám nagyobb.
- A hasznosítás összetétele általában 18-26% kos, 38-48% jerke és 30-42% bárány volt. A hasznosítás számszerű növekedése az előbbieknek megfelelően legnagyobb mértékben a jerkéktől függött, amit a bárányok és a kosok hasznosítása követett. A hasznosítási arány és a kos/jerke/bárány lelövés azonban semmilyen összefüggést nem mutat, ami a hasznosítás hatékonyságát csökkenti.

A muflon jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükki vadgazdálkodási tájegységben** a jelentett létszám (**2/22**) és a teríték (**3/22**) szempontjából is a muflonnal rendelkező tájegységek **felső** felébe tartozik, az ország egyik legnagyobb állománya. A bírált csigákat tekintve a VGTE az értékelhető vadgazdálkodási tájegységek közt a **6/7** helyet foglalja el a rangsorban. [*A trófeák esetében a szabad területi és a kerti trófeák nincsenek elválasztva, ezért a köztük lévő különbség sem értékelhető!*]

A muflon trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A trófeabírálati eredmények értékelhetőségét behatárolja, hogy a szabad területi és a vadas kerti származású egyedek csigáinak adatai nincsenek elkülönítve.
- A vadgazdálkodási tájegységben az érmes csigák aránya 3-27% között ingadozott (25-89 db/év). Arany érmes csiga 0-8 db, ezüst érmes 5-28 és bronz érmes 14-54 db esett évente. Az értékek változásában semmilyen trend nem mutatható ki, a számok és az arányok hektikusak.
- Az átlagos szarvhossz 9 éves korig folyamatosan emelkedik, az átlagos terpesztés 4 éves kortól már a maximum közelében van, ezután az évek közötti szóródás a meghatározó. Az életkor szerinti legkisebb és a legnagyobb trófeaméretek átlagai közötti különbség a kor előre haladtával csökken.

A szabad területi muflonállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes
1998	1 147	1 402	787	**3 336**	235	437	357	**1 029**	20,5%	31,2%	45,4%	**30,8%**
1999	1 088	1 311	782	**3 181**	251	419	313	**983**	23,1%	32,0%	40,0%	**30,9%**
2000	1 079	1 216	761	**3 056**	195	336	257	**788**	18,1%	27,6%	33,8%	**25,8%**
2001	807	977	618	**2 402**	141	328	210	**679**	17,5%	33,6%	34,0%	**28,3%**
2002	784	882	584	**2 250**	236	419	291	**946**	30,1%	47,5%	49,8%	**42,0%**
2003	725	794	510	**2 029**	158	310	247	**715**	21,8%	39,0%	48,4%	**35,2%**
2004	554	640	424	**1 618**	196	343	231	**770**	35,4%	53,6%	54,5%	**47,6%**
2005	662	735	500	**1 897**	179	329	257	**765**	27,0%	44,8%	51,4%	**40,3%**
2006	703	772	515	**1 990**	160	305	246	**711**	22,8%	39,5%	47,8%	**35,7%**
2007	695	849	571	**2 115**	192	315	251	**758**	27,6%	37,1%	44,0%	**35,8%**
2008	655	847	618	**2 120**	190	329	325	**844**	29,0%	38,8%	52,6%	**39,8%**
2009	638	856	622	**2 116**	199	334	334	**867**	31,2%	39,0%	53,7%	**41,0%**
2010	716	938	717	**2 371**	210	382	428	**1 020**	29,3%	40,7%	59,7%	**43,0%**
2011	712	976	707	**2 395**	183	451	400	**1 034**	25,7%	46,2%	56,6%	**43,2%**
2012	754	1 070	903	**2 727**	243	459	409	**1 111**	32,2%	42,9%	45,3%	**40,7%**
2013	788	1 064	932	**2 784**	181	380	329	**890**	23,0%	35,7%	35,3%	**32,0%**
2014	747	1 047	887	**2 681**	242	440	461	**1 143**	32,4%	42,0%	52,0%	**42,6%**
Változás	-34,9%	-25,3%	12,7%	-19,6%	3,0%	0,7%	29,1%	11,1%	58,1%	34,8%	14,6%	38,2%

Ivararány (1 kosra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Kos	Jerke	Bárány	*Bárány/jerke*	Kos	Jerke	Bárány	*Bárány/jerke*
1998	1	1,22	0,69	***0,56***	1	1,86	1,52	***0,82***
1999	1	1,20	0,72	***0,60***	1	1,67	1,25	***0,75***
2000	1	1,13	0,71	***0,63***	1	1,72	1,32	***0,76***
2001	1	1,21	0,77	***0,63***	1	2,33	1,49	***0,64***
2002	1	1,13	0,74	***0,66***	1	1,78	1,23	***0,69***
2003	1	1,10	0,70	***0,64***	1	1,96	1,56	***0,80***
2004	1	1,16	0,77	***0,66***	1	1,75	1,18	***0,67***
2005	1	1,11	0,76	***0,68***	1	1,84	1,44	***0,78***
2006	1	1,10	0,73	***0,67***	1	1,91	1,54	***0,81***
2007	1	1,22	0,82	***0,67***	1	1,64	1,31	***0,80***
2008	1	1,29	0,94	***0,73***	1	1,73	1,71	***0,99***
2009	1	1,34	0,97	***0,73***	1	1,68	1,68	***1,00***
2010	1	1,31	1,00	***0,76***	1	1,82	2,04	***1,12***
2011	1	1,37	0,99	***0,72***	1	2,46	2,19	***0,89***
2012	1	1,42	1,20	***0,84***	1	1,89	1,68	***0,89***
2013	1	1,35	1,18	***0,88***	1	2,10	1,82	***0,87***
2014	1	1,40	1,19	***0,85***	1	1,82	1,90	***1,05***

Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes
1998	34,4%	42,0%	23,6%	100%	22,8%	42,5%	34,7%	100%
1999	34,2%	41,2%	24,6%	100%	25,5%	42,6%	31,8%	100%
2000	35,3%	39,8%	24,9%	100%	24,7%	42,6%	32,6%	100%
2001	33,6%	40,7%	25,7%	100%	20,8%	48,3%	30,9%	100%
2002	34,8%	39,2%	26,0%	100%	24,9%	44,3%	30,8%	100%
2003	35,7%	39,1%	25,1%	100%	22,1%	43,4%	34,5%	100%
2004	34,2%	39,6%	26,2%	100%	25,5%	44,5%	30,0%	100%
2005	34,9%	38,7%	26,4%	100%	23,4%	43,0%	33,6%	100%
2006	35,3%	38,8%	25,9%	100%	22,5%	42,9%	34,6%	100%
2007	32,9%	40,1%	27,0%	100%	25,3%	41,6%	33,1%	100%
2008	30,9%	40,0%	29,2%	100%	22,5%	39,0%	38,5%	100%
2009	30,2%	40,5%	29,4%	100%	23,0%	38,5%	38,5%	100%
2010	30,2%	39,6%	30,2%	100%	20,6%	37,5%	42,0%	100%
2011	29,7%	40,8%	29,5%	100%	17,7%	43,6%	38,7%	100%
2012	27,6%	39,2%	33,1%	100%	21,9%	41,3%	36,8%	100%
2013	28,3%	38,2%	33,5%	100%	20,3%	42,7%	37,0%	100%
2014	27,9%	39,1%	33,1%	100%	21,2%	38,5%	40,3%	100%

A muflon hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **203**

Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései I.

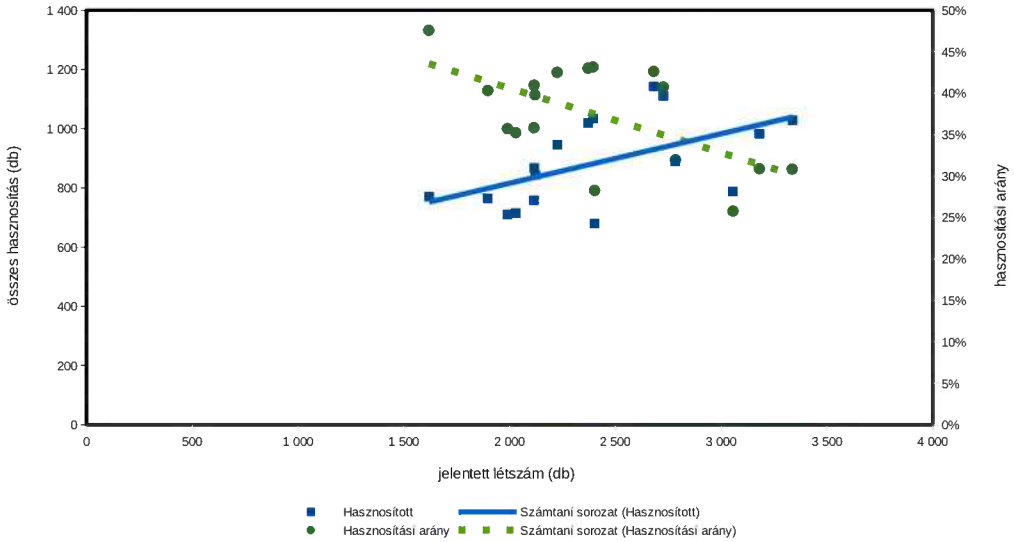

Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései II.

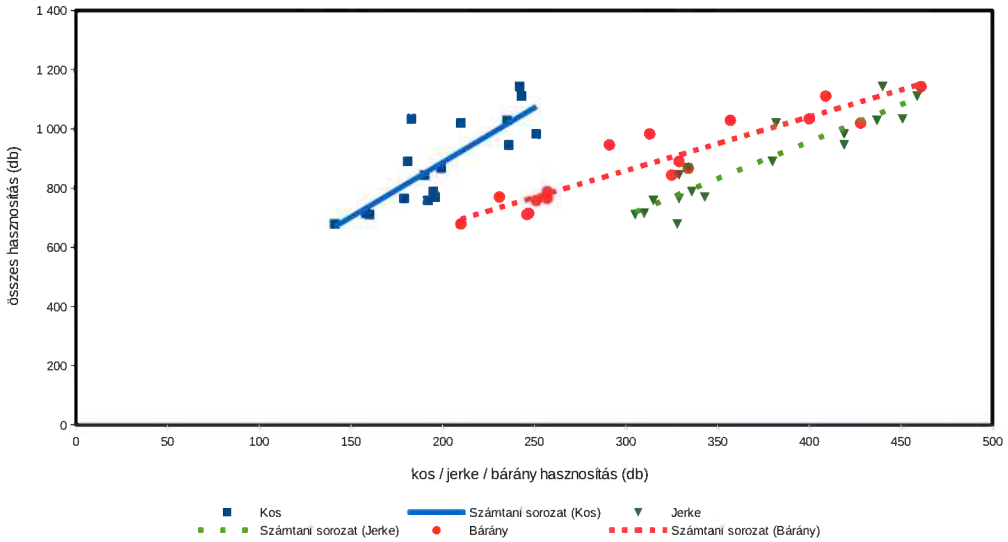

Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései III.

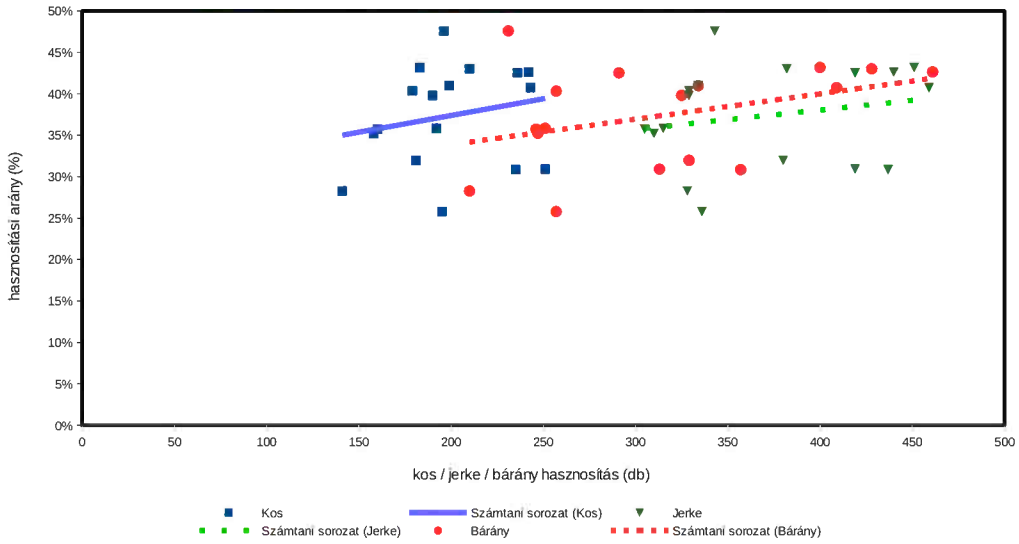

Muflon (teríték - db/km^2) 2007

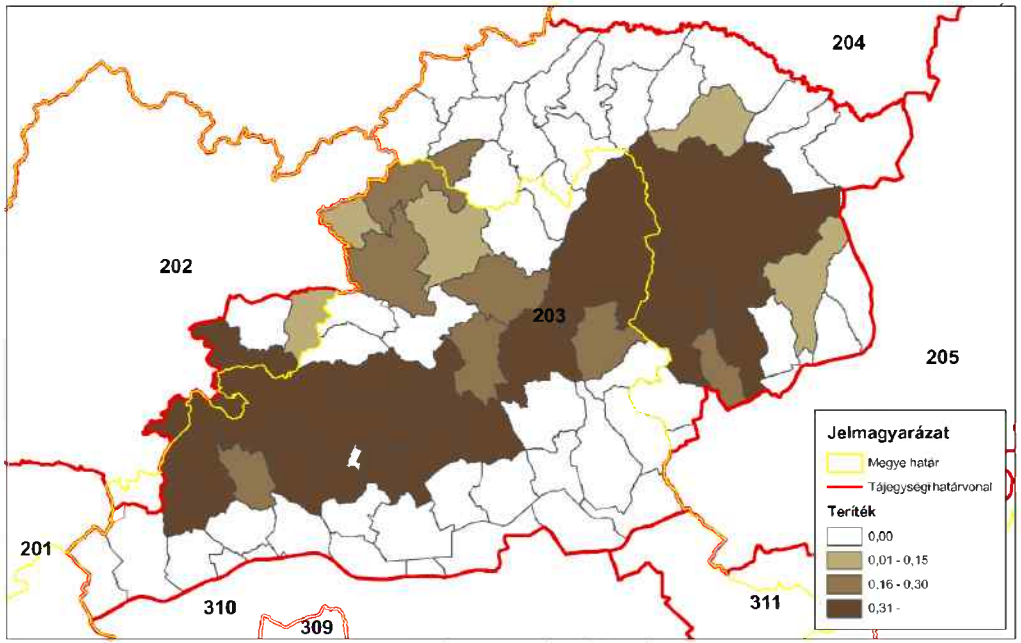

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2008

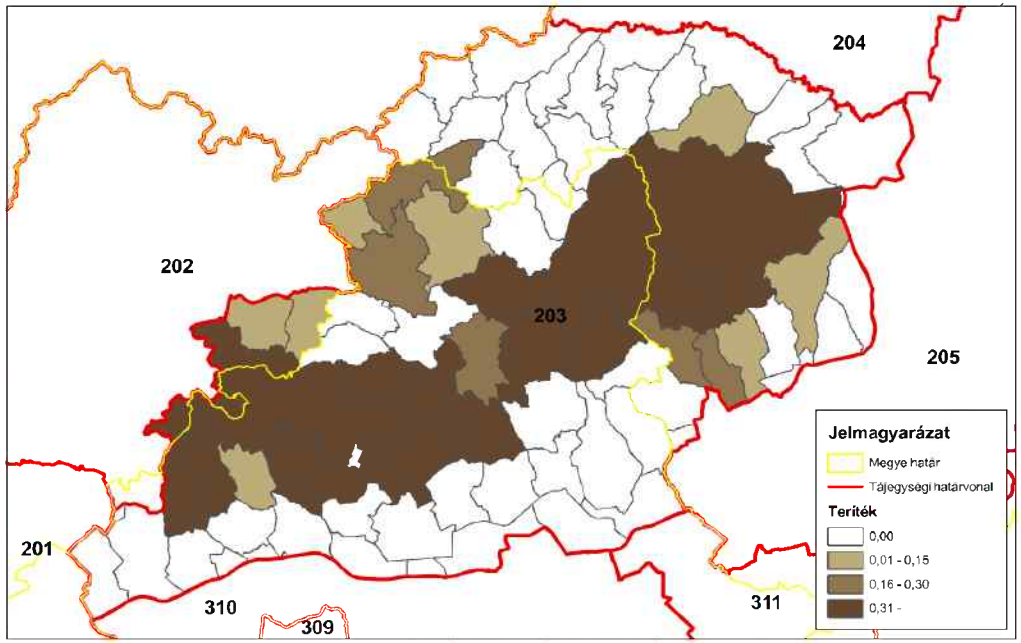

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2009

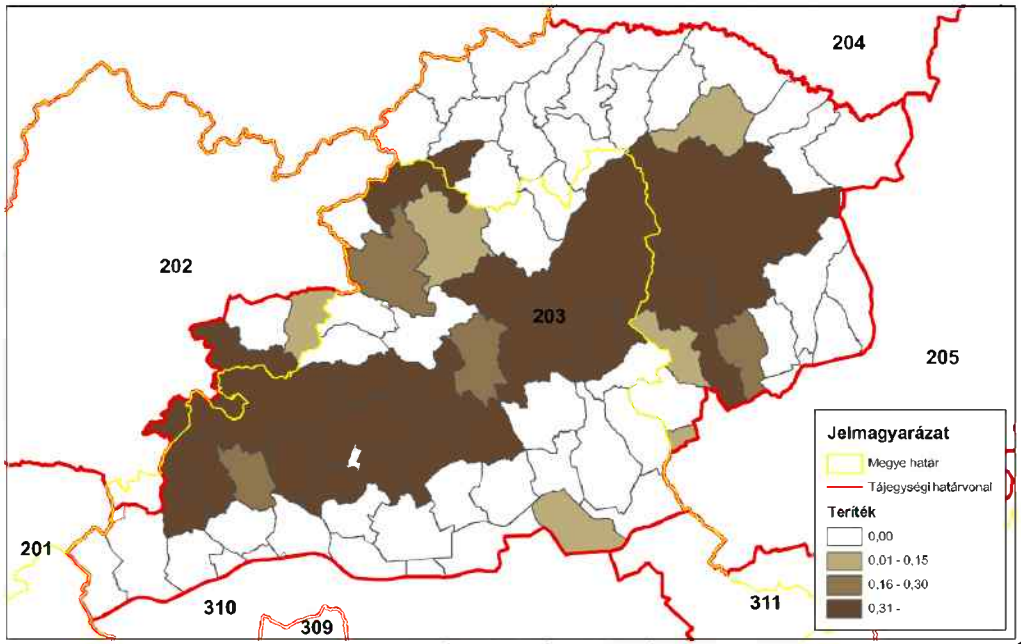

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2010

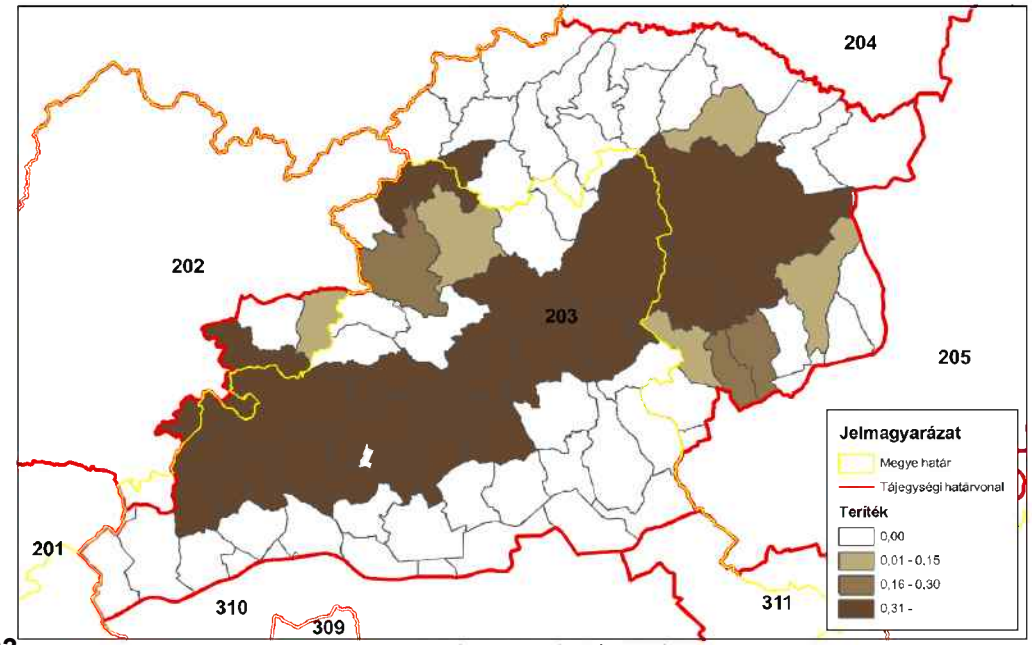

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2011

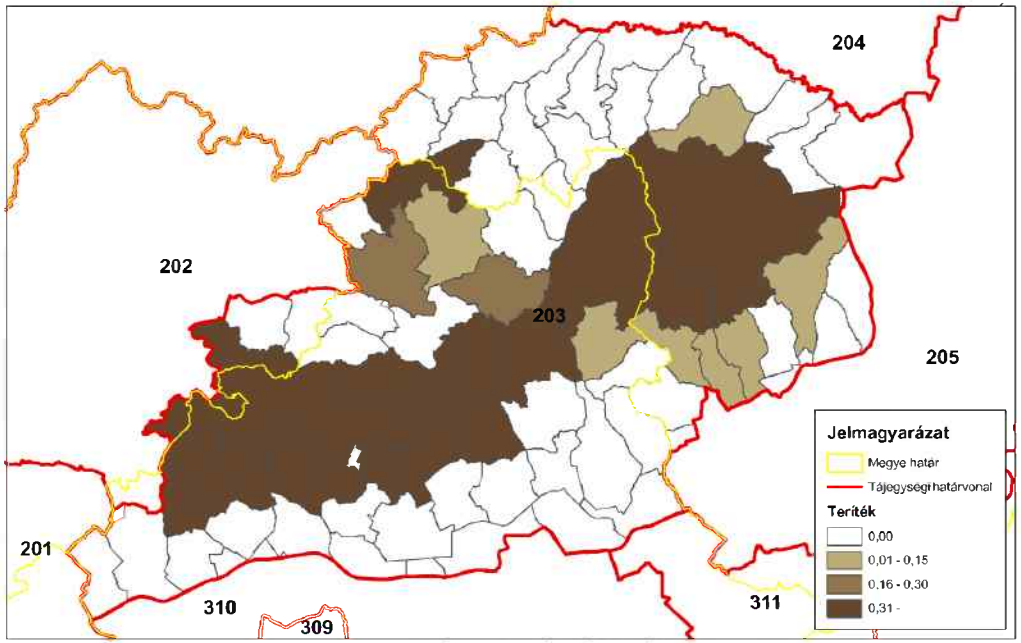

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2012

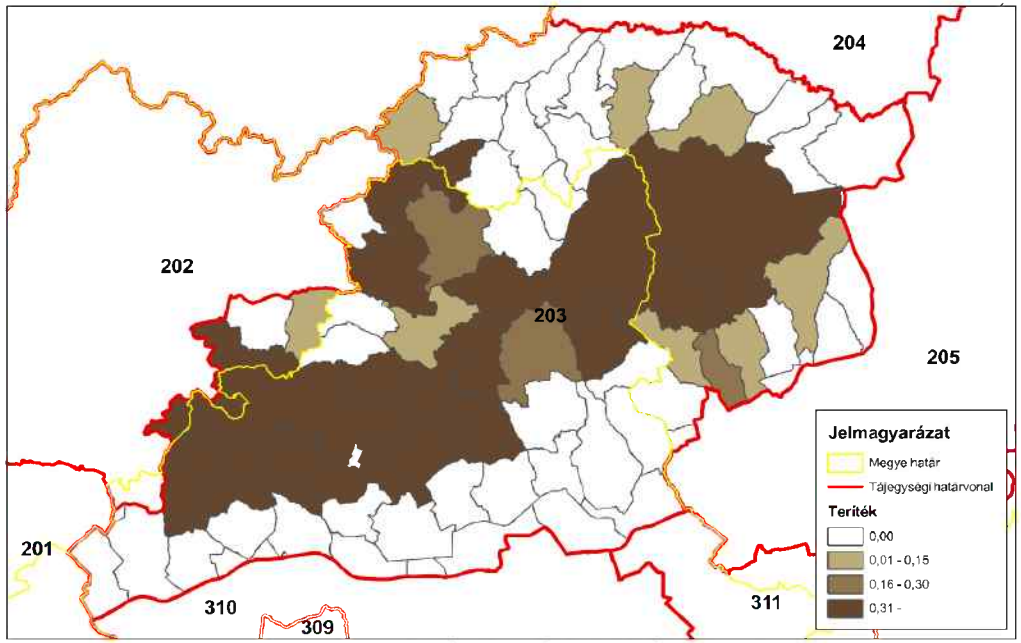

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2013

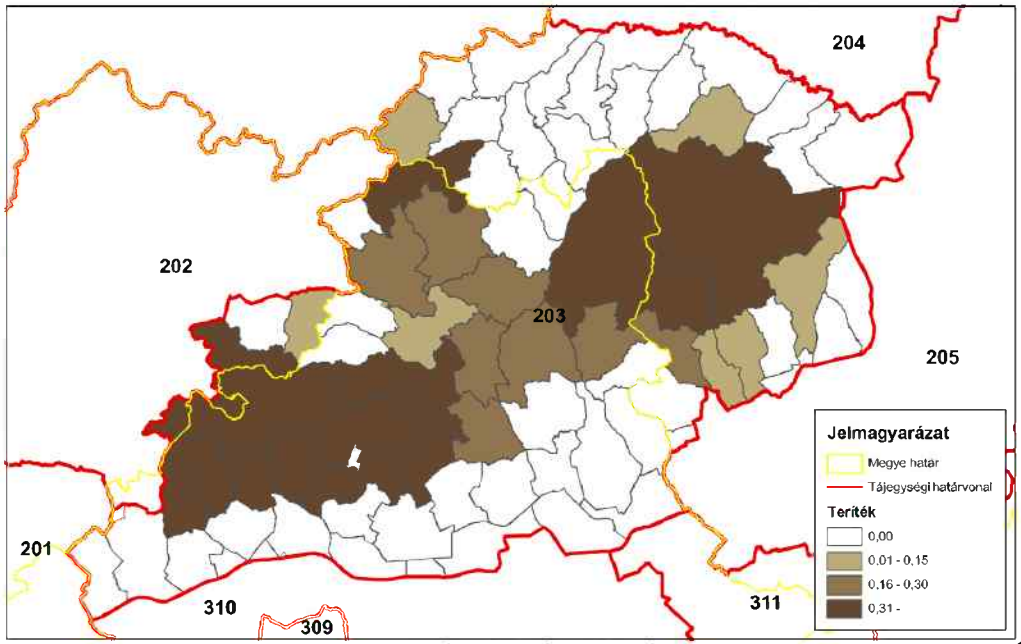

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2014

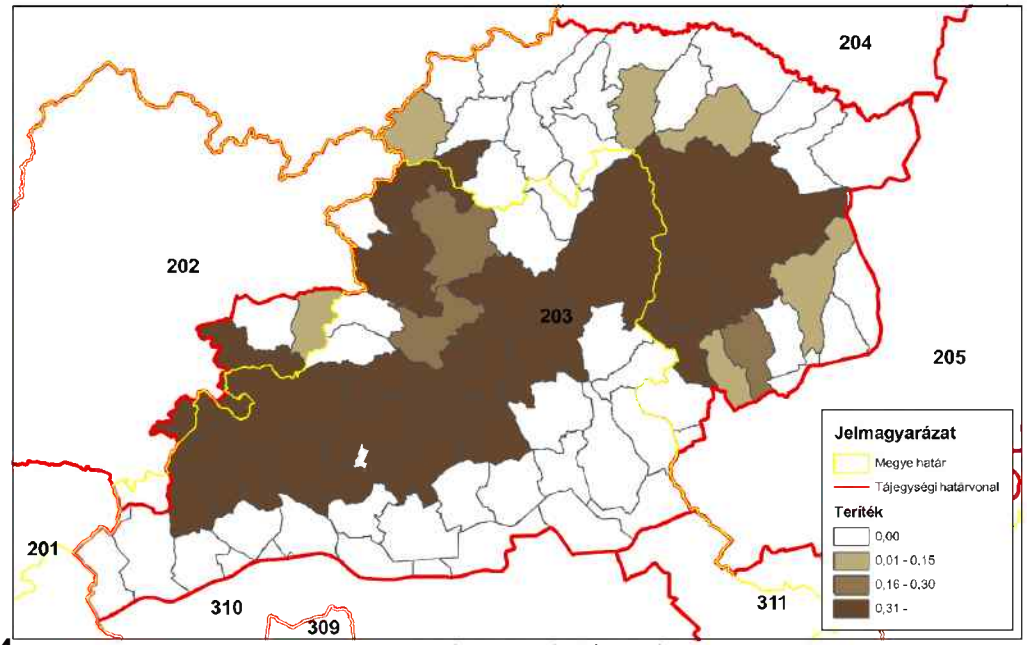

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	222	34	15,3%	1	5	28	2,9%	14,7%	82,4%
1999	266	49	18,4%	4	21	24	8,2%	42,9%	49,0%
2000	201	29	14,4%	4	9	16	13,8%	31,0%	55,2%
2001	154	32	20,8%	6	10	16	18,8%	31,3%	50,0%
2002	253	33	13,0%	2	12	19	6,1%	36,4%	57,6%
2003	174	28	16,1%	4	10	14	14,3%	35,7%	50,0%
2004	217	50	23,0%	5	21	24	10,0%	42,0%	48,0%
2005	240	43	17,9%	2	12	29	4,7%	27,9%	67,4%
2006	182	25	13,7%		10	15	0,0%	40,0%	60,0%
2007	223	46	20,6%	3	14	29	6,5%	30,4%	63,0%
2008	261	43	16,5%	4	20	19	9,3%	46,5%	44,2%
2009	246	42	17,1%	4	13	25	9,5%	31,0%	59,5%
2010	258	63	24,4%	9	22	32	14,3%	34,9%	50,8%
2011	221	35	15,8%	8	8	19	22,9%	22,9%	54,3%
2012	288	77	26,7%	8	19	50	10,4%	24,7%	64,9%
2013	281	70	24,9%	8	17	45	11,4%	24,3%	64,3%
2014	357	89	24,9%	7	28	54	7,9%	31,5%	60,7%

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

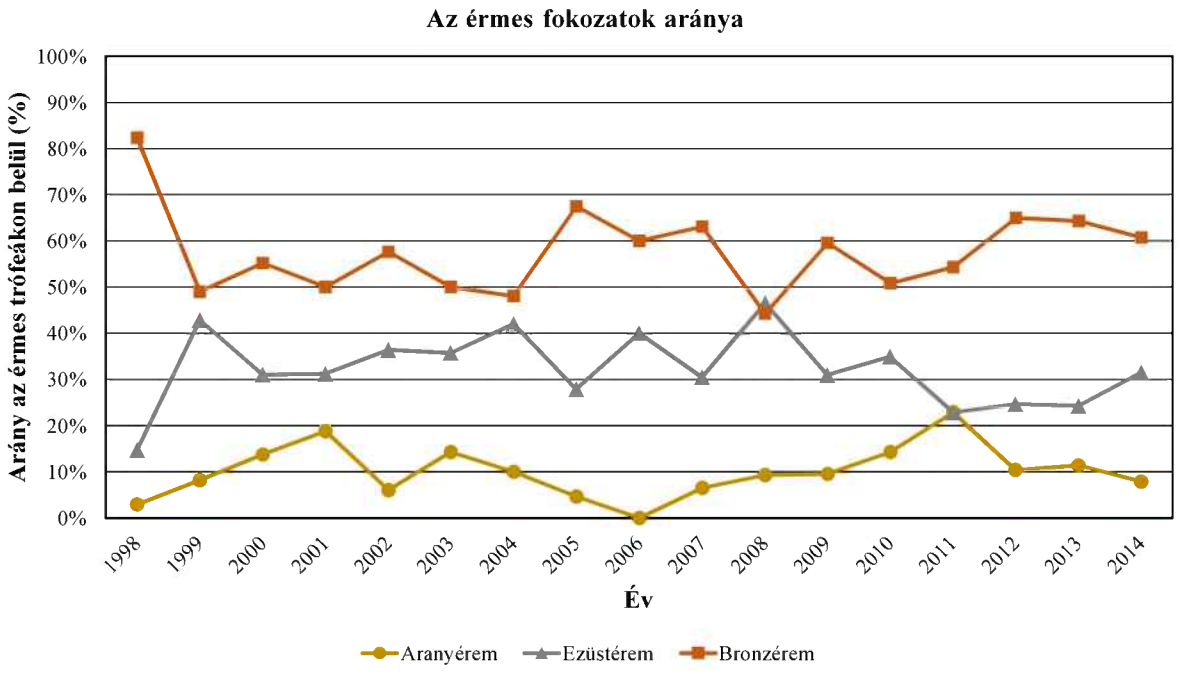

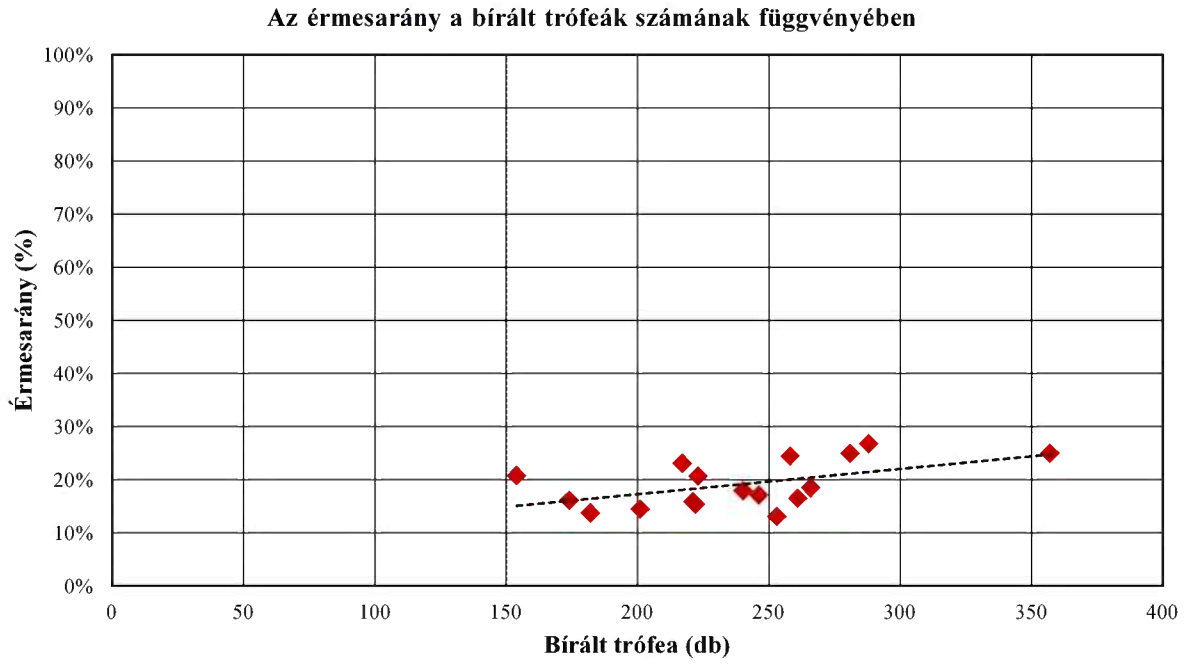

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1						1		4		1				1		2	15
2	2	6	1		3	7	8	13	3	10	10	13	13	6	12	10	26
3	8	15	14	12	55	41	70	58	48	47	53	53	51	35	28	52	45
4	70	67	72	44	68	60	59	83	76	66	70	69	89	62	70	63	97
5	51	79	59	53	65	33	41	41	36	61	65	53	53	66	87	69	75
6	39	45	39	28	45	24	22	28	13	31	39	38	25	32	57	52	58
7	24	17	12	12	14	4	11	6	6	3	18	12	19	14	20	24	27
8	26	34	2	3	2	2	4	3		3	4	3	6	4	9	6	12
8<	2	3	2	2	1	2	2	4		1	2	5	2	1	5	3	2
Összesen	**222**	**266**	**201**	**154**	**253**	**174**	**217**	**240**	**182**	**223**	**261**	**246**	**258**	**221**	**288**	**281**	**357**

A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1						0,6%		1,7%		0,4%				0,5%		0,7%	4,2%
2	0,9%	2,3%	0,5%		1,2%	4,0%	3,7%	5,4%	1,6%	4,5%	3,8%	5,3%	5,0%	2,7%	4,2%	3,6%	7,3%
3	3,6%	5,6%	7,0%	7,8%	21,7%	23,6%	32,3%	24,2%	26,4%	21,1%	20,3%	21,5%	19,8%	15,8%	9,7%	18,5%	12,6%
4	31,5%	25,2%	35,8%	28,6%	26,9%	34,5%	27,2%	34,6%	41,8%	29,6%	26,8%	28,0%	34,5%	28,1%	24,3%	22,4%	27,2%
5	23,0%	29,7%	29,4%	34,4%	25,7%	19,0%	18,9%	17,1%	19,8%	27,4%	24,9%	21,5%	20,5%	29,9%	30,2%	24,6%	21,0%
6	17,6%	16,9%	19,4%	18,2%	17,8%	13,8%	10,1%	11,7%	7,1%	13,9%	14,9%	15,4%	9,7%	14,5%	19,8%	18,5%	16,2%
7	10,8%	6,4%	6,0%	7,8%	5,5%	2,3%	5,1%	2,5%	3,3%	1,3%	6,9%	4,9%	7,4%	6,3%	6,9%	8,5%	7,6%
8	11,7%	12,8%	1,0%	1,9%	0,8%	1,1%	1,8%	1,3%		1,3%	1,5%	1,2%	2,3%	1,8%	3,1%	2,1%	3,4%
8<	0,9%	1,1%	1,0%	1,3%	0,4%	1,1%	0,9%	1,7%		0,4%	0,8%	2,0%	0,8%	0,5%	1,7%	1,1%	0,6%
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

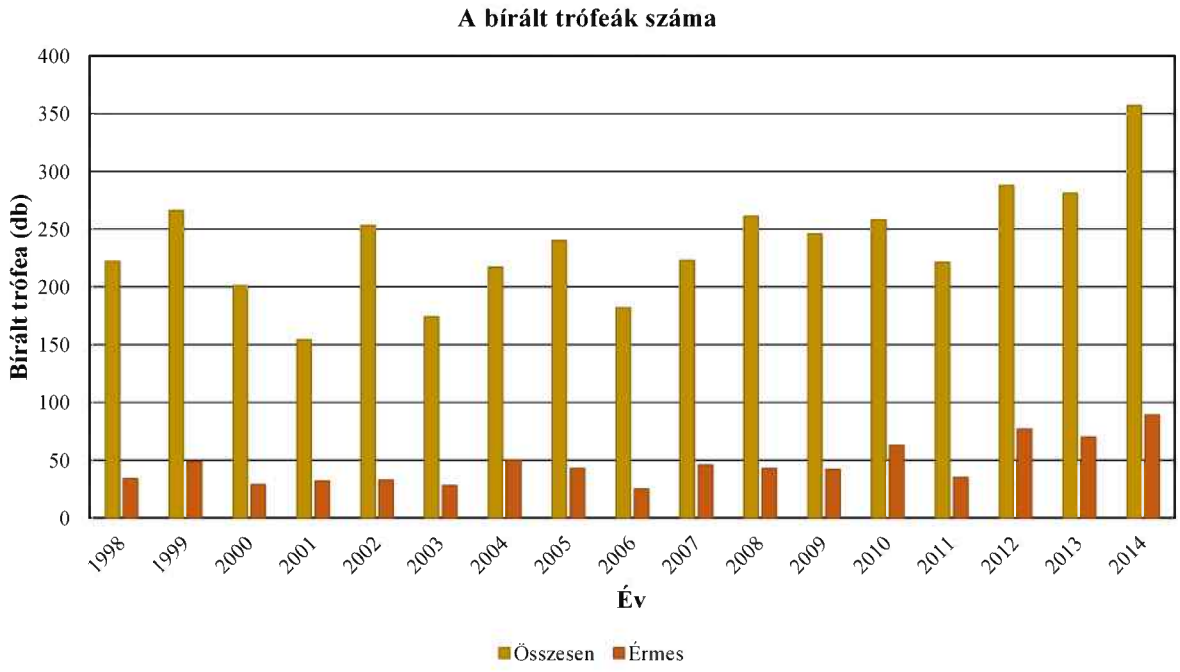

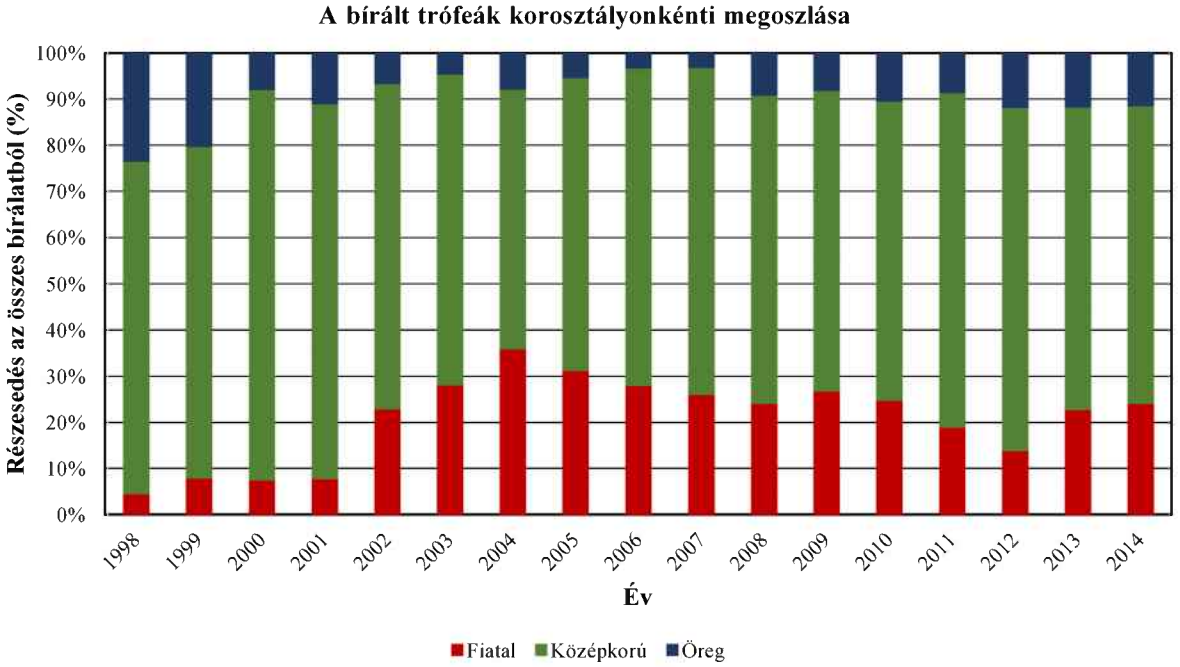

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	24	22,70				32,11
2	143	42,48	20,23	17,44	14,94	39,06
3	685	54,37	23,54	21,12	15,81	42,07
4	1185	61,71	23,58	21,65	16,51	44,03
5	987	66,13	23,36	21,74	17,16	45,14
6	615	70,76	23,16	21,72	17,60	45,79
7	243	73,47	22,99	21,97	18,01	46,46
8	123	74,16	23,09	22,27	18,32	46,82
8<	39	77,11	22,74	22,17	18,54	47,87

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	24	17,50				29,50
2	143	31,25	20,23	17,44	14,94	32,25
3	685	49,92	21,48	19,17	14,47	39,84
4	1185	55,54	21,41	19,41	14,60	42,04
5	987	61,49	22,42	20,31	15,66	44,08
6	615	64,93	21,99	20,20	16,43	44,63
7	243	66,15	22,19	20,92	16,26	44,03
8	123	63,73	21,75	21,39	17,15	44,67
8<	39	69,05	21,62	20,55	16,23	43,80

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	24	34,25				35,30
2	143	47,82	20,23	17,44	14,94	41,98
3	685	57,73	25,10	22,70	17,05	43,64
4	1185	65,00	24,50	22,33	17,34	45,43
5	987	68,98	24,24	22,58	17,89	46,29
6	615	75,03	23,77	22,43	18,17	47,25
7	243	79,69	23,67	22,68	18,81	51,23
8	123	81,46	24,80	23,35	19,65	51,13
8<	39	85,15	23,70	24,20	20,35	54,00

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	24	16,75				5,80
2	143	16,57	0,00	0,00	0,00	9,73
3	685	7,82	3,62	3,53	2,58	3,80
4	1185	9,45	3,09	2,92	2,74	3,39
5	987	7,50	1,82	2,26	2,23	2,21
6	615	10,10	1,78	2,23	1,74	2,62
7	243	13,54	1,48	1,76	2,55	7,21
8	123	17,73	3,05	1,96	2,50	6,47
8<	39	16,10	2,08	3,65	4,12	10,20

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	24	73,8%				18,1%
2	143	39,0%	0,0%	0,0%	0,0%	24,9%
3	685	14,4%	15,4%	16,7%	16,3%	9,0%
4	1185	15,3%	13,1%	13,5%	16,6%	7,7%
5	987	11,3%	7,8%	10,4%	13,0%	4,9%
6	615	14,3%	7,7%	10,3%	9,9%	5,7%
7	243	18,4%	6,4%	8,0%	14,2%	15,5%
8	123	23,9%	13,2%	8,8%	13,6%	13,8%
8<	39	20,9%	9,2%	16,5%	22,2%	21,3%

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	24	17,50				29,50
2	143	31,25	20,23	17,44	14,94	32,25
3	685	49,92	21,48	19,17	14,47	39,84
4	1185	55,54	21,41	19,41	14,60	42,04
5	987	61,49	22,42	20,31	15,66	44,08
6	615	64,93	21,99	20,20	16,43	44,63
7	243	66,15	22,19	20,92	16,26	44,03
8	123	63,73	21,75	21,39	17,15	44,67
8<	39	69,05	21,62	20,55	16,23	43,80

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	24	2007				2013
2	143	2000	1999	1999	1999	1998
3	685	1999	1998	1998	1998	2001
4	1185	1999	1998	1998	1998	1999
5	987	1998	1998	1998	1998	1999
6	615	1998	1998	1998	1998	2003
7	243	1998	1999	1998	1998	2003
8	123	2003	2000	1998	2000	2014
8<	39	2013	2005	1998	2005	2007

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	24	34,25				35,30
2	143	47,82	20,23	17,44	14,94	41,98
3	685	57,73	25,10	22,70	17,05	43,64
4	1185	65,00	24,50	22,33	17,34	45,43
5	987	68,98	24,24	22,58	17,89	46,29
6	615	75,03	23,77	22,43	18,17	47,25
7	243	79,69	23,67	22,68	18,81	51,23
8	123	81,46	24,80	23,35	19,65	51,13
8<	39	85,15	23,70	24,20	20,35	54,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	24	2011				2005
2	143	2002	1999	1999	1999	1999
3	685	2004	2002	2002	2002	2004
4	1185	2010	2004	2003	2005	2004
5	987	2007	2004	2004	2004	2014
6	615	2010	2003	2006	2009	2007
7	243	2005	2002	2004	2005	2007
8	123	2013	2003	2003	2005	2001
8<	39	2002	2002	2002	2004	2002

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

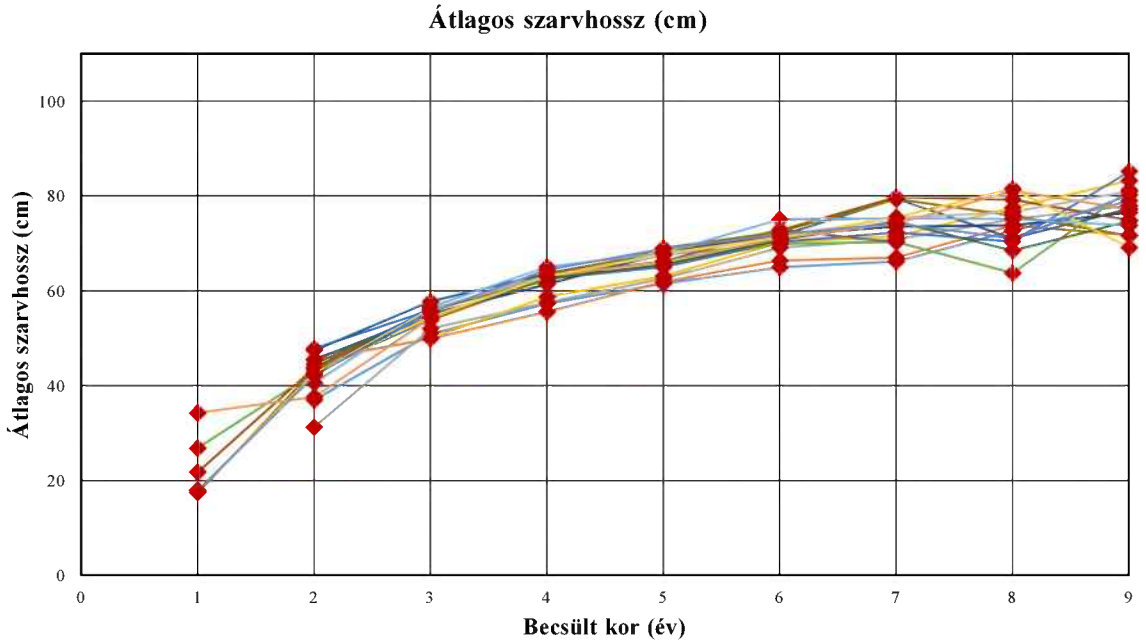

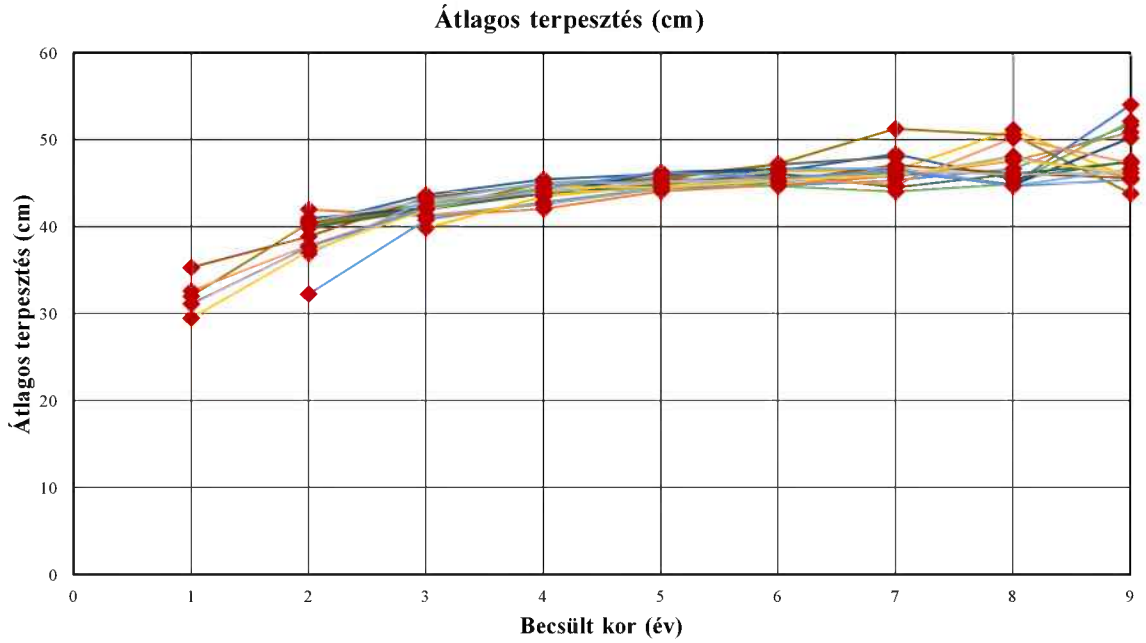

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

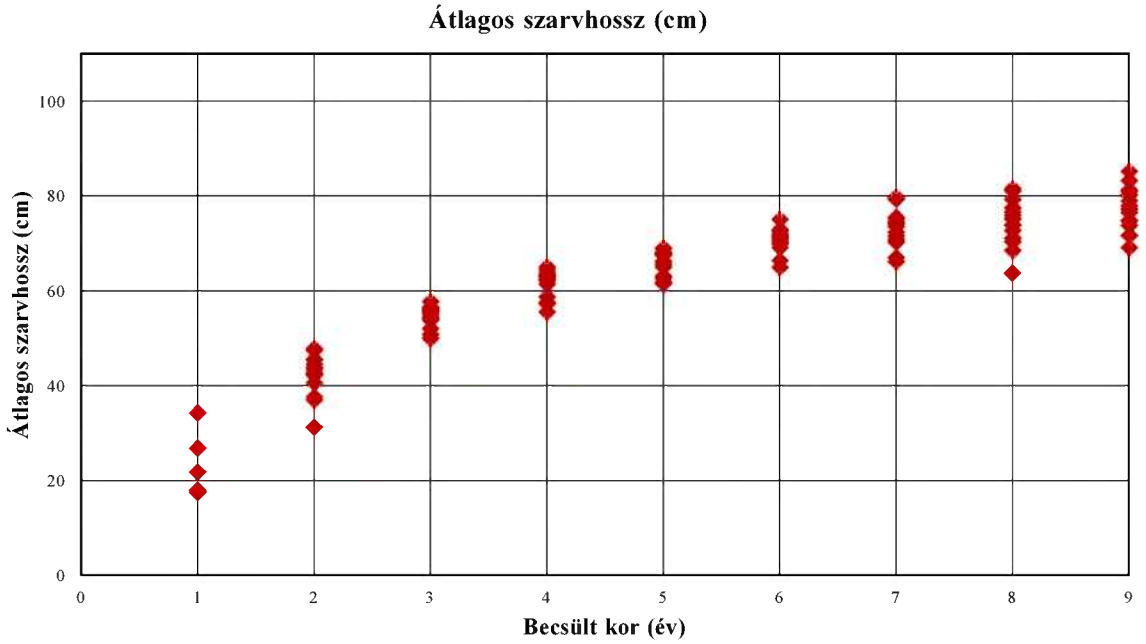

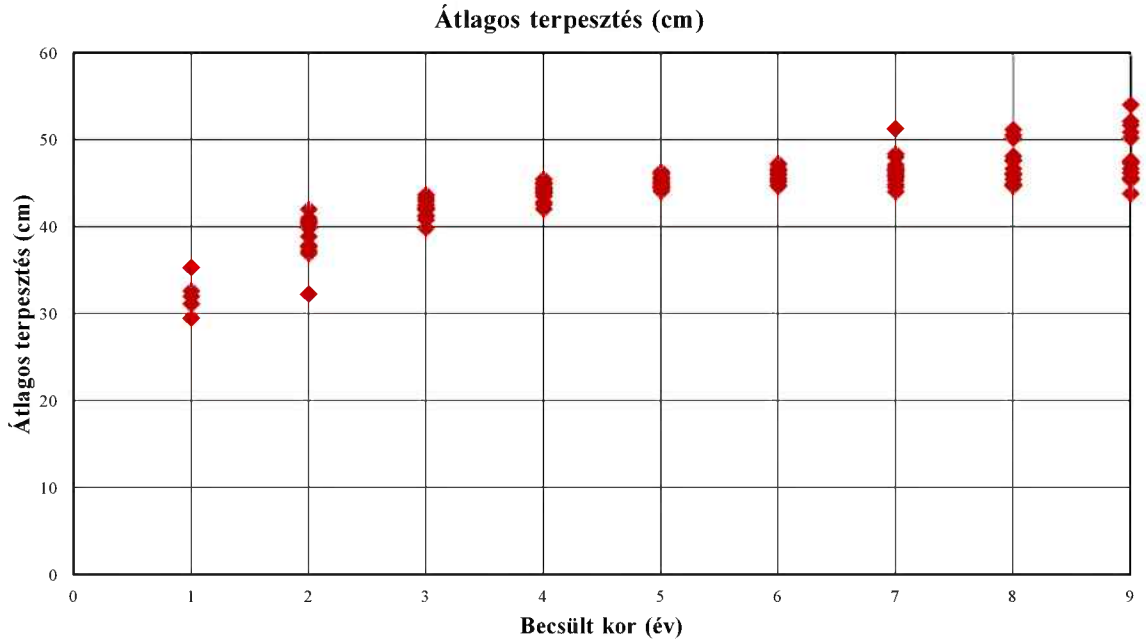

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

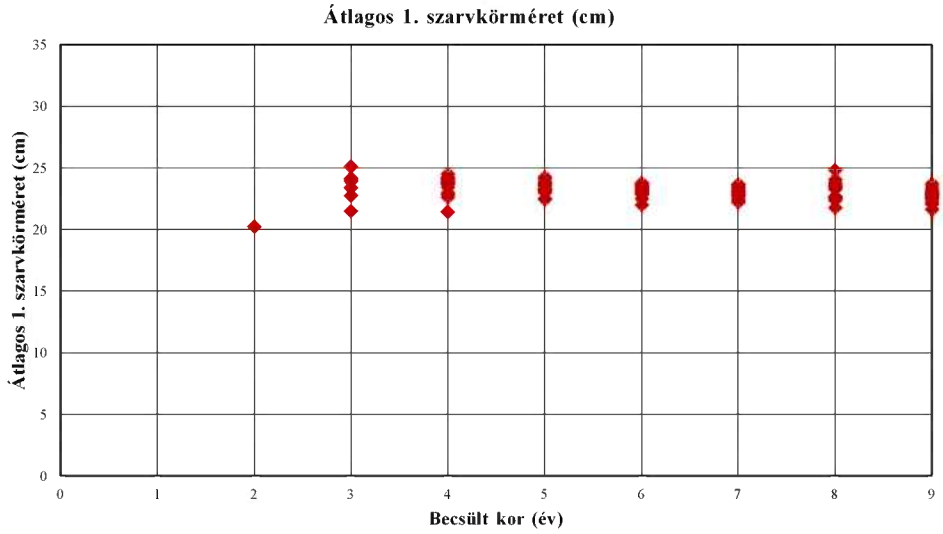

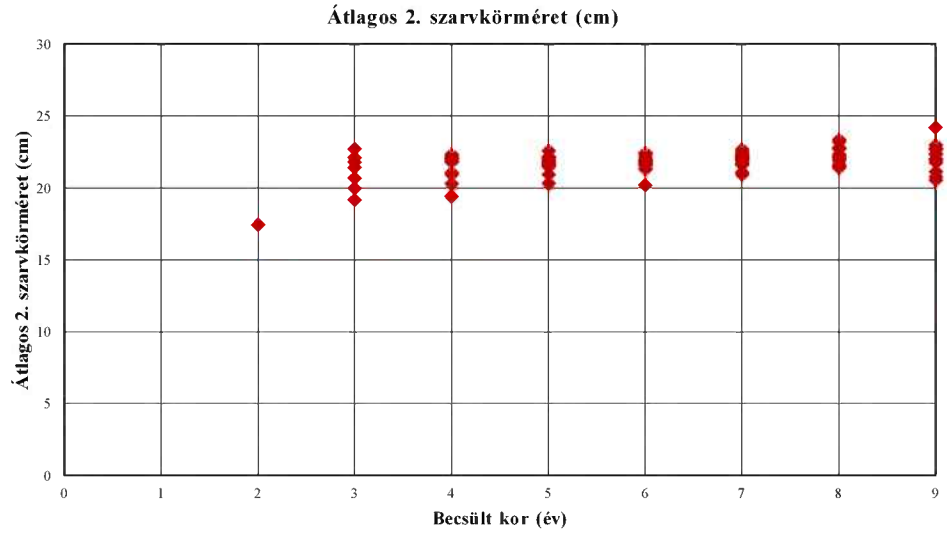

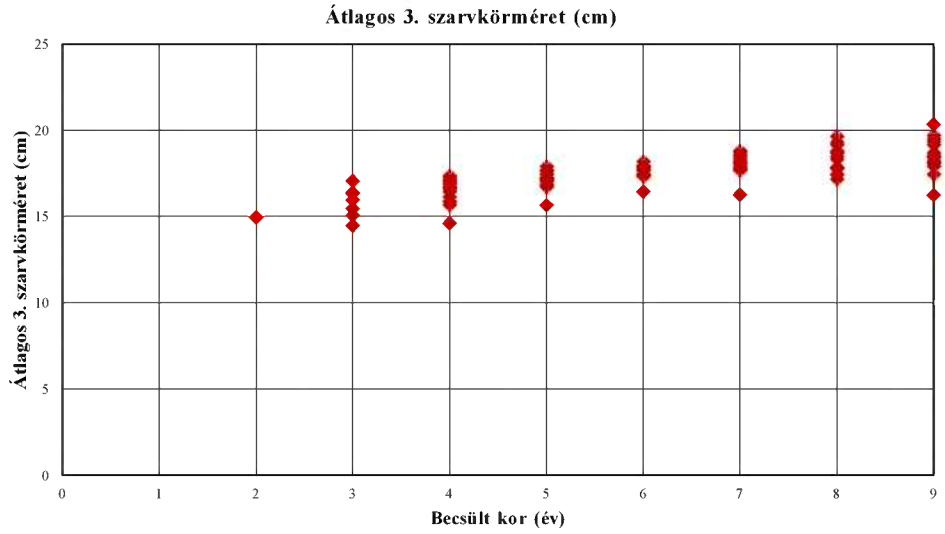

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1998	1						
1998	2	2	36,98				32,25
1998	3	8	50,84	21,48	19,17	14,47	40,78
1998	4	70	57,23	21,41	19,41	14,60	42,78
1998	5	51	61,49	22,42	20,31	15,66	44,42
1998	6	39	64,93	21,99	20,20	16,43	44,71
1998	7	24	66,15	22,51	20,92	16,26	45,32
1998	8	26	72,64	23,27	21,39	17,84	46,64
1998	8<	2	78,90	22,53	20,55	17,43	51,65
1999	1						
1999	2	6	45,38	20,23	17,44	14,94	41,98
1999	3	15	49,92	22,74	19,98	15,06	41,21
1999	4	67	55,54	22,59	20,30	15,66	42,04
1999	5	79	61,85	22,50	20,93	16,70	44,08
1999	6	45	66,32	23,54	21,29	17,66	44,78
1999	7	17	67,00	22,19	21,09	18,03	45,83
1999	8	34	73,78	23,59	21,91	17,82	47,55
1999	8<	3	71,67	22,83	21,13	18,53	50,83
2000	1						
2000	2	1	31,25				
2000	3	14	51,99				41,31
2000	4	72	57,54	24,13	22,08	15,83	42,55
2000	5	59	62,60	23,79	21,65	17,06	44,36
2000	6	39	69,04	23,69	22,00	17,42	45,96
2000	7	12	70,78	23,14	22,14	18,46	45,67
2000	8	2	75,08	21,75	21,50	17,15	48,10
2000	8<	2	77,90	22,80	22,70	19,15	45,60
2001	1						
2001	2						
2001	3	12	50,00				39,84
2001	4	44	58,73	22,80	21,07	16,12	43,49
2001	5	53	63,08	23,26	21,59	16,87	44,65
2001	6	28	70,16	23,47	21,71	17,67	46,36
2001	7	12	71,49	22,76	21,72	17,66	46,44
2001	8	3	77,47	24,03	22,80	17,83	51,13
2001	8<	2	83,20	23,20	22,75	19,50	45,55
2002	1						
2002	2	3	47,82				39,97
2002	3	55	55,90	25,10	22,70	17,05	42,11
2002	4	68	62,53	24,10	21,85	16,57	44,18
2002	5	65	64,98	24,10	22,17	17,65	44,53
2002	6	45	70,26	23,36	21,61	17,36	45,14
2002	7	14	72,27	23,67	22,50	18,17	46,25
2002	8	2	70,35	23,40	22,20	17,75	44,85
2002	8<	1	85,15	23,70	24,20	19,70	54,00
2003	1	1	26,85				
2003	2	7	42,76				40,58
2003	3	41	56,26	23,90	21,40	15,95	42,54
2003	4	60	62,10	23,78	22,33	17,04	44,50
2003	5	33	67,57	23,54	21,81	17,19	45,52
2003	6	24	69,82	23,77	22,18	17,84	44,63
2003	7	4	70,28	22,80	22,23	17,73	44,03
2003	8	2	63,73	24,80	23,35	18,80	44,90
2003	8<	2	81,20	22,78	22,00	18,23	52,10

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
2004	1						
2004	2	8	47,41				40,31
2004	3	70	57,73	24,02	21,80	16,38	43,64
2004	4	59	63,67	24,50	22,30	17,23	45,43
2004	5	41	68,10	24,24	22,58	17,89	46,03
2004	6	22	71,52	23,27	21,92	17,88	46,38
2004	7	11	79,40	23,43	22,68	18,72	48,34
2004	8	4	70,99	22,55	21,65	18,50	45,43
2004	8<	2	77,30	23,43	22,98	20,35	47,55
2005	1	4	21,79				35,30
2005	2	13	43,76				38,88
2005	3	58	55,62				43,31
2005	4	83	63,35	23,42	21,81	17,34	44,88
2005	5	41	67,82	23,10	21,90	17,63	45,51
2005	6	28	72,69	22,48	21,33	17,79	45,20
2005	7	6	79,69	23,33	22,22	18,81	47,08
2005	8	3	79,18	23,55	23,20	19,65	46,10
2005	8<	4	74,81	21,62	20,77	16,23	45,58
2006	1						
2006	2	3	44,47				40,63
2006	3	48	55,81				42,09
2006	4	76	63,37	23,91	21,89	16,86	43,98
2006	5	36	66,16	23,24	22,08	17,43	45,71
2006	6	13	72,87	23,46	22,43	17,94	47,13
2006	7	6	70,23	23,60	22,10	18,58	47,98
2006	8						
2006	8<						
2007	1	1	17,50				32,00
2007	2	10	43,43				40,37
2007	3	47	53,82				41,90
2007	4	66	62,55	23,67	22,02	16,42	45,03
2007	5	61	68,98	23,58	22,15	17,45	45,41
2007	6	31	72,46	23,13	21,81	17,47	47,25
2007	7	3	79,28	22,72	22,12	18,10	51,23
2007	8	3	75,83	22,55	22,73	17,43	50,50
2007	8<	1	71,60				43,80
2008	1						
2008	2	10	45,40				40,94
2008	3	53	55,13				42,13
2008	4	70	61,39	23,69	21,79	16,71	43,78
2008	5	65	67,91	22,99	21,47	16,78	46,23
2008	6	39	71,62	22,94	21,69	17,34	46,64
2008	7	18	73,53	23,43	22,31	17,87	46,64
2008	8	4	73,80	23,42	22,70	18,70	44,80
2008	8<	2	76,45	22,95	22,38	18,10	50,20
2009	1						
2009	2	13	45,59				39,86
2009	3	53	54,33				41,96
2009	4	69	62,60	24,24	22,15	16,88	43,81
2009	5	53	65,51	23,81	22,16	17,68	44,89
2009	6	38	70,69	23,65	22,38	18,17	46,08
2009	7	12	74,56	22,93	22,01	18,07	44,51
2009	8	3	68,43	22,35	21,50	17,40	46,03
2009	8<	5	74,66	22,74	22,66	18,49	47,40

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
2010	1						
2010	2	13	40,56				36,90
2010	3	51	56,55	24,15	22,10	16,33	43,01
2010	4	89	65,00	23,70	21,89	16,87	45,03
2010	5	53	67,96	23,32	22,05	17,25	45,05
2010	6	25	75,03	23,13	21,89	17,93	46,50
2010	7	19	75,25	23,10	22,35	18,34	46,74
2010	8	6	75,14	22,69	22,33	19,16	44,70
2010	8<	2	73,70	22,25	21,90	17,90	46,65
2011	1	1	34,25				32,60
2011	2	6	37,63				37,83
2011	3	35	54,18				42,20
2011	4	62	63,11	22,97	20,93	15,86	44,13
2011	5	66	66,11	23,33	21,70	17,14	45,05
2011	6	32	71,08	22,85	21,66	17,38	45,58
2011	7	14	74,11	22,81	21,89	17,70	44,81
2011	8	4	81,06	22,51	22,10	19,31	50,18
2011	8<	1	77,15	22,65	22,35	18,05	47,30
2012	1						
2012	2	12	42,49				40,59
2012	3	28	56,13	23,38	20,68	15,45	43,00
2012	4	70	63,09	23,98	22,08	17,12	43,96
2012	5	87	67,45	23,01	21,57	17,04	45,15
2012	6	57	71,40	23,05	21,84	17,89	45,31
2012	7	20	75,30	23,05	21,95	17,85	46,45
2012	8	9	76,58	22,59	22,11	18,31	45,96
2012	8<	5	80,89	22,48	22,03	18,40	46,18
2013	1	2	17,95				29,50
2013	2	10	42,57				37,19
2013	3	52	54,54				41,97
2013	4	63	62,96	24,18	22,07	16,64	44,52
2013	5	69	67,81	23,20	21,61	17,11	44,50
2013	6	52	71,25	22,90	21,69	17,69	45,28
2013	7	24	75,43	22,32	21,64	18,09	45,98
2013	8	6	81,46	23,78	22,74	18,80	47,65
2013	8<	3	69,05	23,05	22,35	18,70	46,17
2014	1	15	17,89				31,13
2014	2	26	42,15				37,68
2014	3	45	55,53				42,12
2014	4	97	64,36	23,86	22,11	17,01	44,38
2014	5	75	68,86	23,68	21,87	17,23	46,29
2014	6	58	71,86	23,11	21,56	17,31	45,51
2014	7	27	74,18	23,02	21,61	17,76	46,50
2014	8	12	71,01	22,63	22,07	18,73	44,67
2014	8<	2	80,15	22,05	21,75	19,35	45,40

Muflon érmesarány (%) 1998

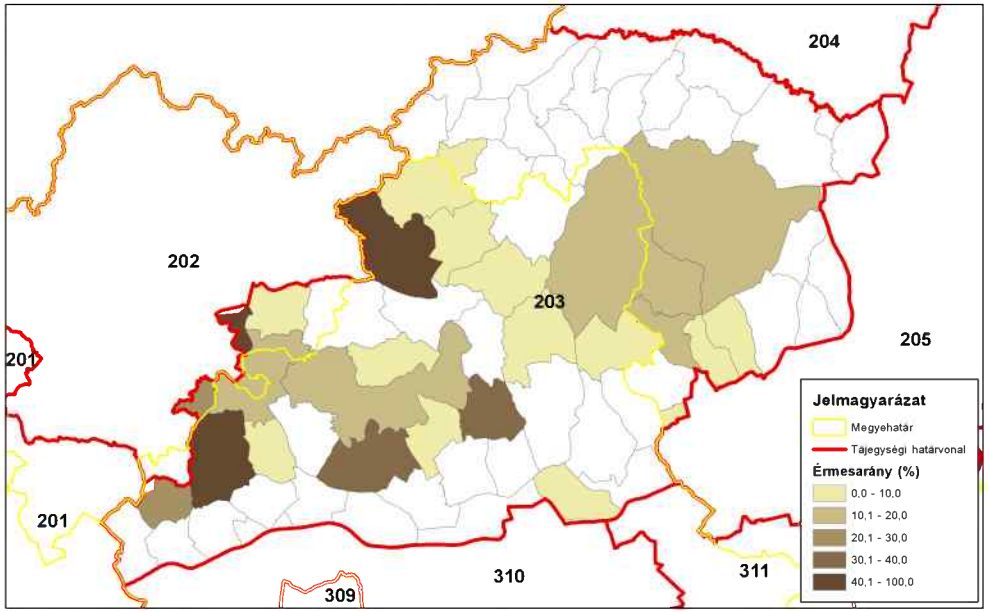

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2003

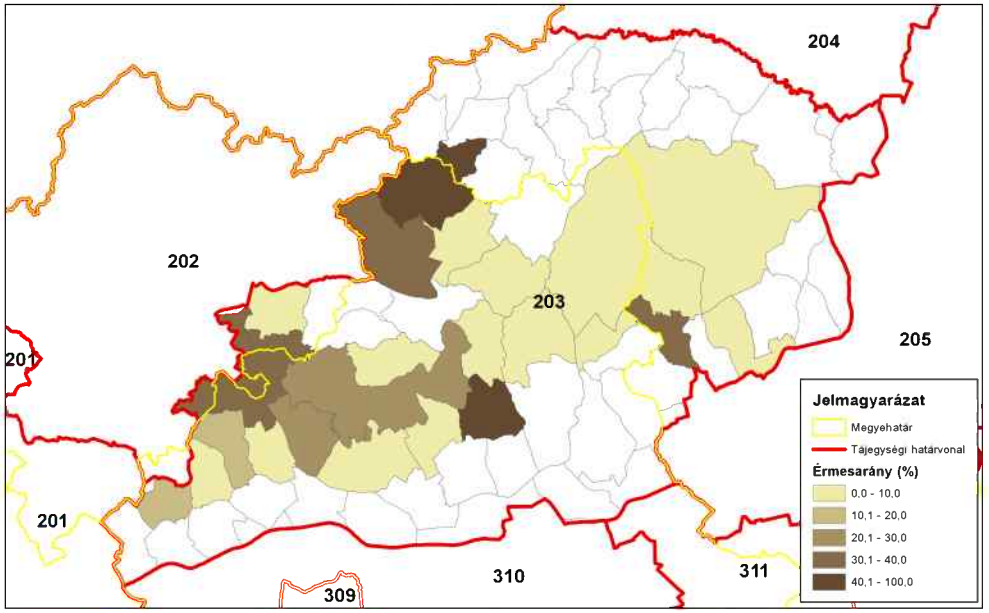

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2008

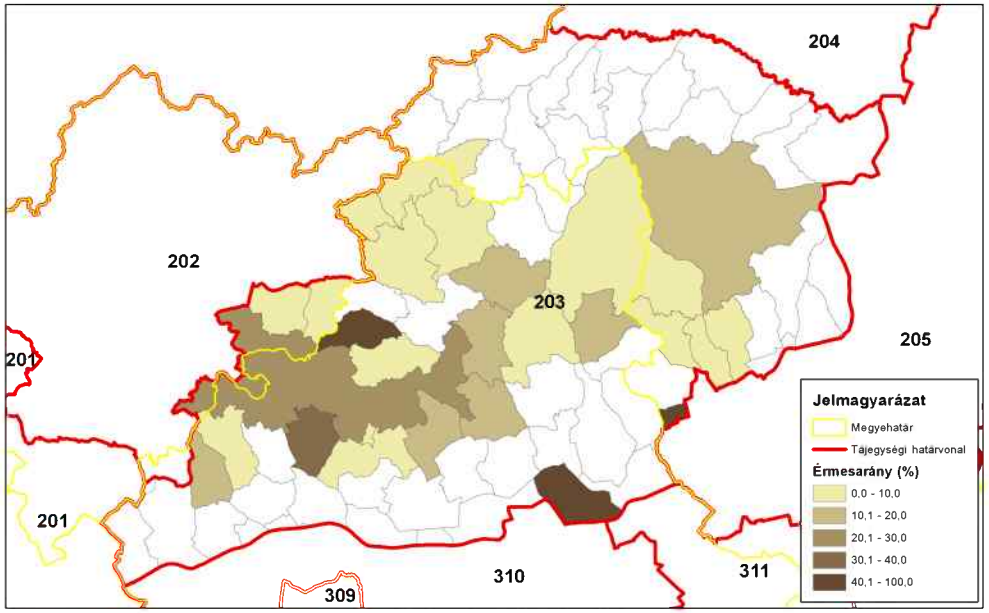

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2014

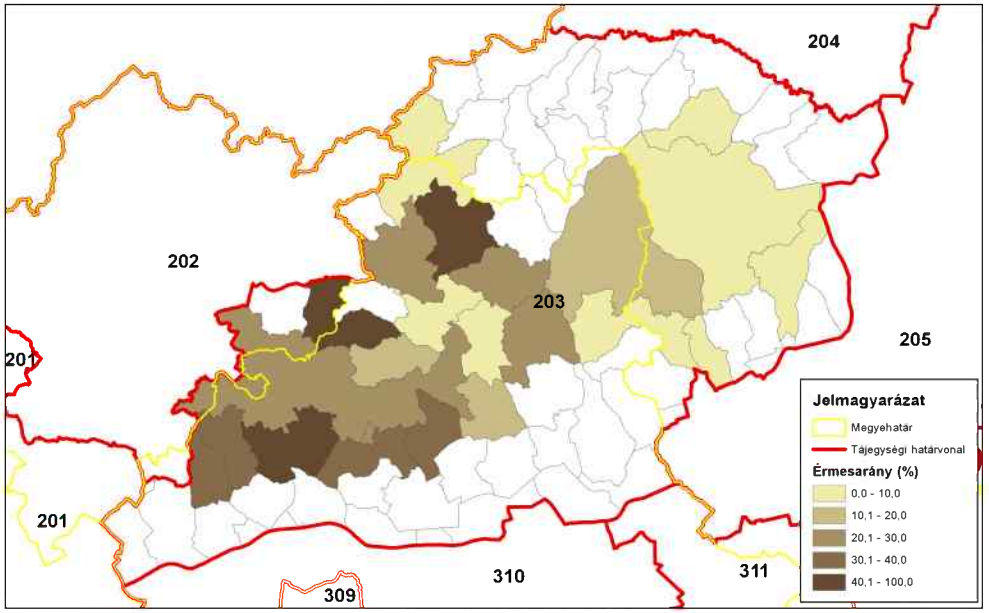

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A vaddisznó állománya és hasznosítása

A vaddisznó állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükki vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi jelentett létszáma 1998-2014 között szolid emelkedést mutatott (4876→5879 pld; **+21%**), miközben a teríték a többszörösére nőtt (3601→11185 pld; **+211%**). A hasznosítási arány 2001 óta meghaladta a 100%-os szintet, az utolsó években elérte a 190-200%-ot is. Ez elvileg elegendő lehetett volna az állomány növekedésének megállítására, ami nem következett be.
- A **Bükki vadgazdálkodási tájegység** 2007-2014 közötti térképein jól követhető a vaddisznó lelövések növekedése a vadgazdálkodási egységek szintjén. Ennek eredményként a vadgazdálkodási tájegység jelentős részében a teríték elérte és meghaladta a 2-3 db/km^2 sűrűséget, ami alól csak a déli perem kivétel, ahol az adottságok is eltérőek. A vaddisznó állomány csökkentése érdekében az egész tájegységben jelentős volt a hasznosítás növekedése.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Hasznosítási aránya 2013-2014 évektől eltekintve csaknem folyamatosan nőtt. A grafikonok alapján a kan és koca lelövések elválnak a süldő és malac lelövésektől és azoknál sokkal szűkebb sávban mozogtak.
- A hasznosítás összetételét tekintve a tájegységben a kanokhoz viszonyítva (15.1-19.8%) azonos arányú kocát lőttek (15.2-20.0%) és a süldő és malac lelövés (62.3-68.8%) volt. Az adatok arra utalnak, hogy a kocák lelövéseken belüli ilyen aránya mellett a szaporulat lövése (süldő+malac) nem elegendő a vaddisznó állománynövekedésének megakadályozására.
- Figyelembe véve a térített mezőgazdasági károk növekedését (4X) a vaddisznó további növekedése nem viselhető el. Az eddigi hasznosítási gyakorlat nem volt eredményes, ezért a vaddisznólétszám csökkentése érdekében a lelövéseket maximalizálni kell és a kocakilövések minél magasabb arányát kell elérni.

A vaddisznó jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükki vadgazdálkodási tájegységben** tartós problémát jelent a mezőgazdasági károk nagyságrendje és ennek a vaddisznóval való kapcsolódása. A vaddisznó sűrűségének növekedése egyértelmű összefüggést mutat a lőtt vad értékesítés árbevételével és a térített mezőgazdasági károk összegével.
- A jelenlegi vadkárhelyzet is veszélyes, de az állomány jelentős csökkentésének elmaradása súlyos kockázatokat jelent. A kártérítések előbb-utóbb ellehetetleníthetik az érintett vadgazdálkodókat.

A szabad területi vaddisznóállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Jelentett				Hasznosított					Hasznosítási arány			
	Kan	Koca	Süldő	Összes	Kan	Koca	Süldő	Malac	Összes	Kan	Koca	Süldő	Összes
1998	1 079	1 253	2 544	**4 876**	672	433	1 929	567	**3 601**	62,3%	34,6%	75,8%	**73,9%**
1999	1 006	1 241	2 658	**4 905**	683	539	2 416	624	**4 262**	67,9%	43,4%	90,9%	**86,9%**
2000	1 219	1 401	2 691	**5 321**	727	574	2 710	857	**4 868**	59,6%	41,0%	100,7%	**91,5%**
2001	1 042	1 236	2 389	**4 667**	973	827	3 356	1 197	**6 353**	93,4%	66,9%	140,5%	**136,1%**
2002	1 223	1 451	3 017	**5 691**	1 131	1 050	3 976	1 179	**7 336**	92,5%	72,4%	131,8%	**128,9%**
2003	1 127	1 332	2 554	**5 013**	974	937	2 982	1 161	**6 054**	86,4%	70,3%	116,8%	**120,8%**
2004	953	1 188	2 319	**4 460**	1 237	1 027	3 868	1 638	**7 770**	129,8%	86,4%	166,8%	**174,2%**
2005	1 089	1 313	2 683	**5 085**	1 305	1 023	4 040	1 437	**7 805**	119,8%	77,9%	150,6%	**153,5%**
2006	1 182	1 349	2 697	**5 228**	1 181	931	3 258	1 423	**6 793**	99,9%	69,0%	120,8%	**129,9%**
2007	1 008	1 298	2 495	**4 801**	1 170	932	3 919	1 531	**7 552**	116,1%	71,8%	157,1%	**157,3%**
2008	1 132	1 409	2 794	**5 335**	920	734	2 959	808	**5 421**	81,3%	52,1%	105,9%	**101,6%**
2009	1 001	1 283	2 386	**4 670**	1 084	830	3 166	1 088	**6 168**	108,3%	64,7%	132,7%	**132,1%**
2010	1 032	1 271	2 549	**4 852**	1 358	1 023	3 502	1 566	**7 449**	131,6%	80,5%	137,4%	**153,5%**
2011	988	1 374	2 617	**4 979**	1 403	1 267	4 027	1 826	**8 523**	142,0%	92,2%	153,9%	**171,2%**
2012	1 174	1 622	2 923	**5 719**	1 612	1 432	4 917	3 627	**11 588**	137,3%	88,3%	168,2%	**202,6%**
2013	1 352	1 740	3 385	**6 477**	1 204	1 167	4 487	2 478	**9 336**	89,1%	67,1%	132,6%	**144,1%**
2014	1 231	1 604	3 044	**5 879**	1 512	1 617	5 255	2 801	**11 185**	122,8%	100,8%	172,6%	**190,3%**
Változás	14,1%	28,0%	19,7%	20,6%	125,0%	273,4%	172,4%	394,0%	210,6%	97,2%	191,7%	127,7%	157,6%

Ivararány (1 kanra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított						
	Kan	Koca	Süldő	*Süldő/koca*	Kan	Koca	Süldő	Malac	*Süldő/koca*	*Malac/koca*	*(M+S)/koca*
1998	1	1,16	2,36	***2,03***	1	0,64	2,87	0,84	***4,45***	***1,31***	***5,76***
1999	1	1,23	2,64	***2,14***	1	0,79	3,54	0,91	***4,48***	***1,16***	***5,64***
2000	1	1,15	2,21	***1,92***	1	0,79	3,73	1,18	***4,72***	***1,49***	***6,21***
2001	1	1,19	2,29	***1,93***	1	0,85	3,45	1,23	***4,06***	***1,45***	***5,51***
2002	1	1,19	2,47	***2,08***	1	0,93	3,52	1,04	***3,79***	***1,12***	***4,91***
2003	1	1,18	2,27	***1,92***	1	0,96	3,06	1,19	***3,18***	***1,24***	***4,42***
2004	1	1,25	2,43	***1,95***	1	0,83	3,13	1,32	***3,77***	***1,59***	***5,36***
2005	1	1,21	2,46	***2,04***	1	0,78	3,10	1,10	***3,95***	***1,40***	***5,35***
2006	1	1,14	2,28	***2,00***	1	0,79	2,76	1,20	***3,50***	***1,53***	***5,03***
2007	1	1,29	2,48	***1,92***	1	0,80	3,35	1,31	***4,20***	***1,64***	***5,85***
2008	1	1,24	2,47	***1,98***	1	0,80	3,22	0,88	***4,03***	***1,10***	***5,13***
2009	1	1,28	2,38	***1,86***	1	0,77	2,92	1,00	***3,81***	***1,31***	***5,13***
2010	1	1,23	2,47	***2,01***	1	0,75	2,58	1,15	***3,42***	***1,53***	***4,95***
2011	1	1,39	2,65	***1,90***	1	0,90	2,87	1,30	***3,18***	***1,44***	***4,62***
2012	1	1,38	2,49	***1,80***	1	0,89	3,05	2,25	***3,43***	***2,53***	***5,97***
2013	1	1,29	2,50	***1,95***	1	0,97	3,73	2,06	***3,84***	***2,12***	***5,97***
2014	1	1,30	2,47	***1,90***	1	1,07	3,48	1,85	***3,25***	***1,73***	***4,98***

Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított					Kan / (kan+koca)	Süldő+malac
	Kan	Koca	Süldő	Összes	Kan	Koca	Süldő	Malac	Összes		
1998	22,1%	25,7%	52,2%	100%	18,7%	12,0%	53,6%	15,7%	100%	**60,8%**	**69,3%**
1999	20,5%	25,3%	54,2%	100%	16,0%	12,6%	56,7%	14,6%	100%	**55,9%**	**71,3%**
2000	22,9%	26,3%	50,6%	100%	14,9%	11,8%	55,7%	17,6%	100%	**55,9%**	**73,3%**
2001	22,3%	26,5%	51,2%	100%	15,3%	13,0%	52,8%	18,8%	100%	**54,1%**	**71,7%**
2002	21,5%	25,5%	53,0%	100%	15,4%	14,3%	54,2%	16,1%	100%	**51,9%**	**70,3%**
2003	22,5%	26,6%	50,9%	100%	16,1%	15,5%	49,3%	19,2%	100%	**51,0%**	**68,4%**
2004	21,4%	26,6%	52,0%	100%	15,9%	13,2%	49,8%	21,1%	100%	**54,6%**	**70,9%**
2005	21,4%	25,8%	52,8%	100%	16,7%	13,1%	51,8%	18,4%	100%	**56,1%**	**70,2%**
2006	22,6%	25,8%	51,6%	100%	17,4%	13,7%	48,0%	20,9%	100%	**55,9%**	**68,9%**
2007	21,0%	27,0%	52,0%	100%	15,5%	12,3%	51,9%	20,3%	100%	**55,7%**	**72,2%**
2008	21,2%	26,4%	52,4%	100%	17,0%	13,5%	54,6%	14,9%	100%	**55,6%**	**69,5%**
2009	21,4%	27,5%	51,1%	100%	17,6%	13,5%	51,3%	17,6%	100%	**56,6%**	**69,0%**
2010	21,3%	26,2%	52,5%	100%	18,2%	13,7%	47,0%	21,0%	100%	**57,0%**	**68,0%**
2011	19,8%	27,6%	52,6%	100%	16,5%	14,9%	47,2%	21,4%	100%	**52,5%**	**68,7%**
2012	20,5%	28,4%	51,1%	100%	13,9%	12,4%	42,4%	31,3%	100%	**53,0%**	**73,7%**
2013	20,9%	26,9%	52,3%	100%	12,9%	12,5%	48,1%	26,5%	100%	**50,8%**	**74,6%**
2014	20,9%	27,3%	51,8%	100%	13,5%	14,5%	47,0%	25,0%	100%	**48,3%**	**72,0%**

A vaddisznó hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **203**

Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései I.

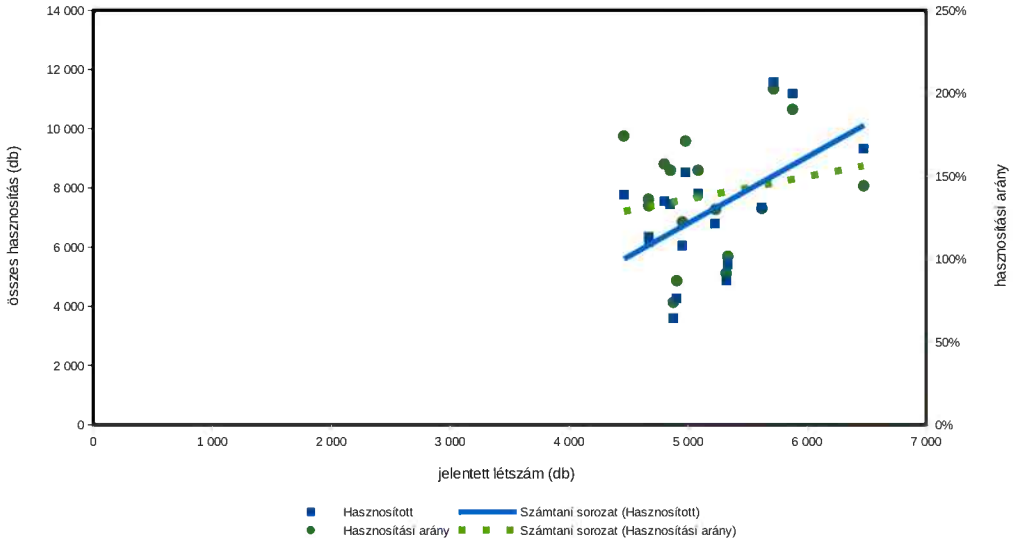

Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései II.

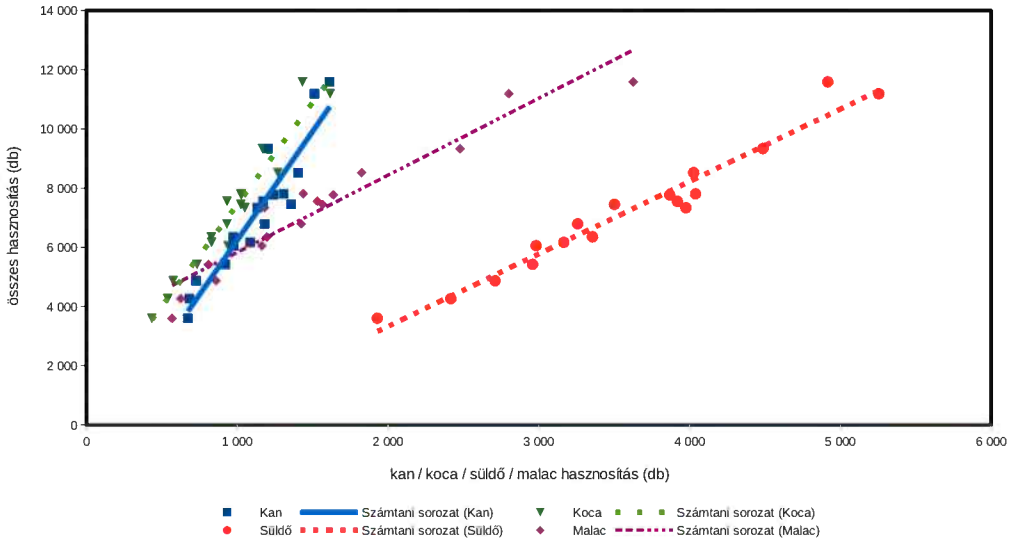

Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései III.

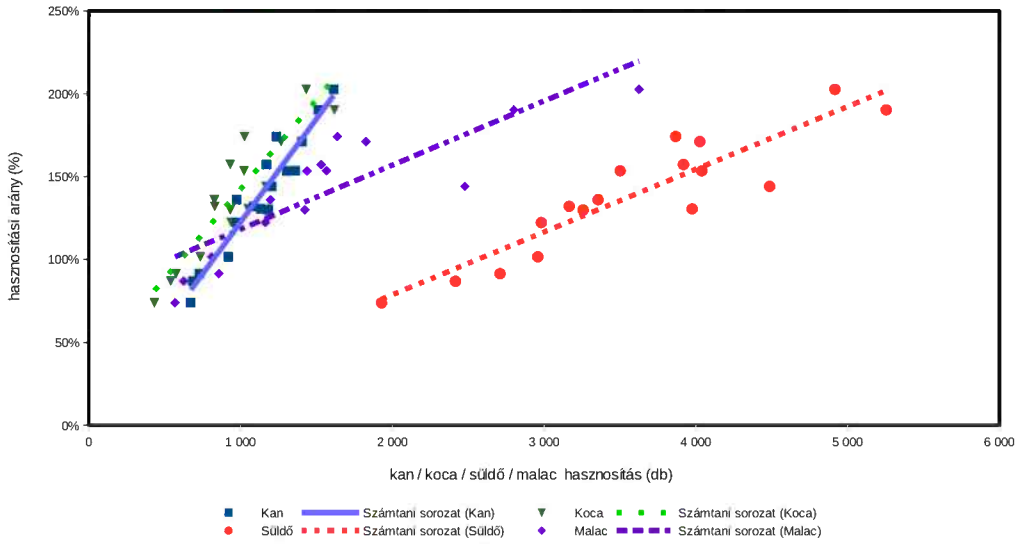

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2007

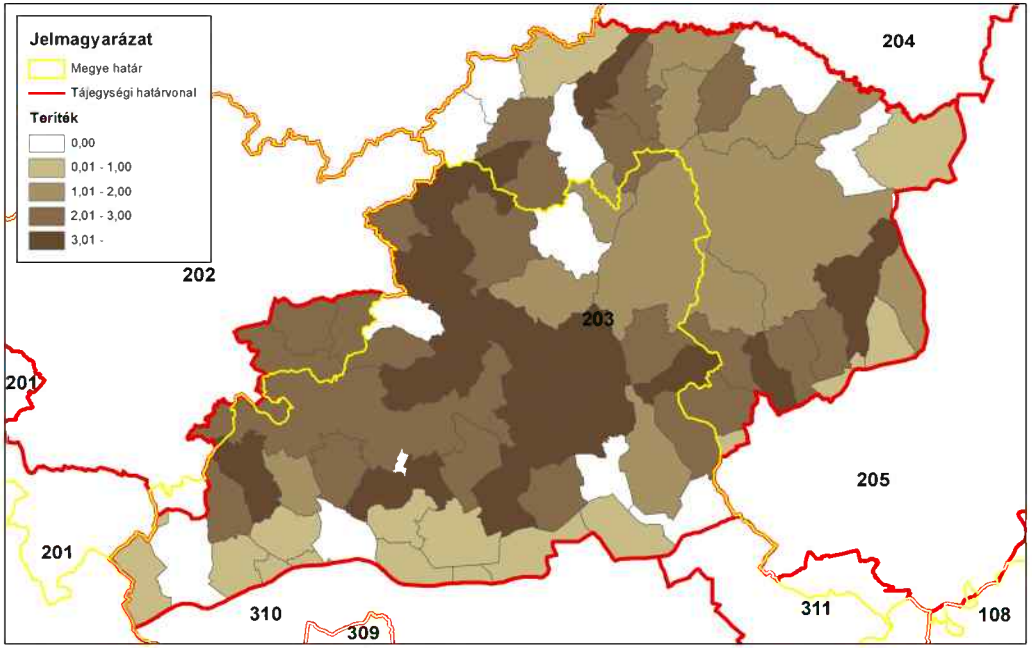

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2008

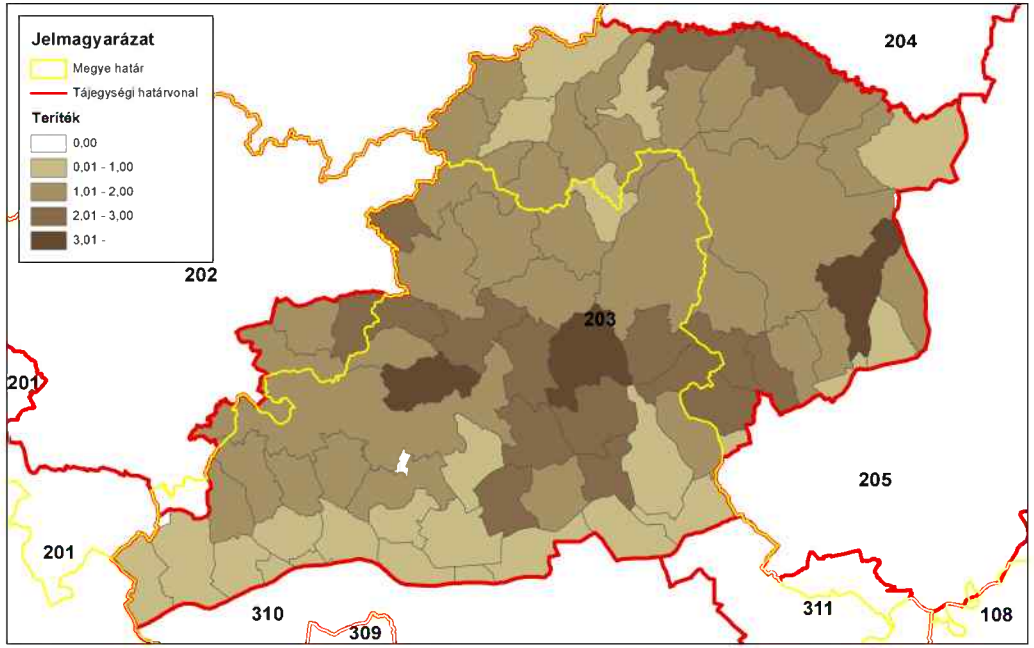

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2009

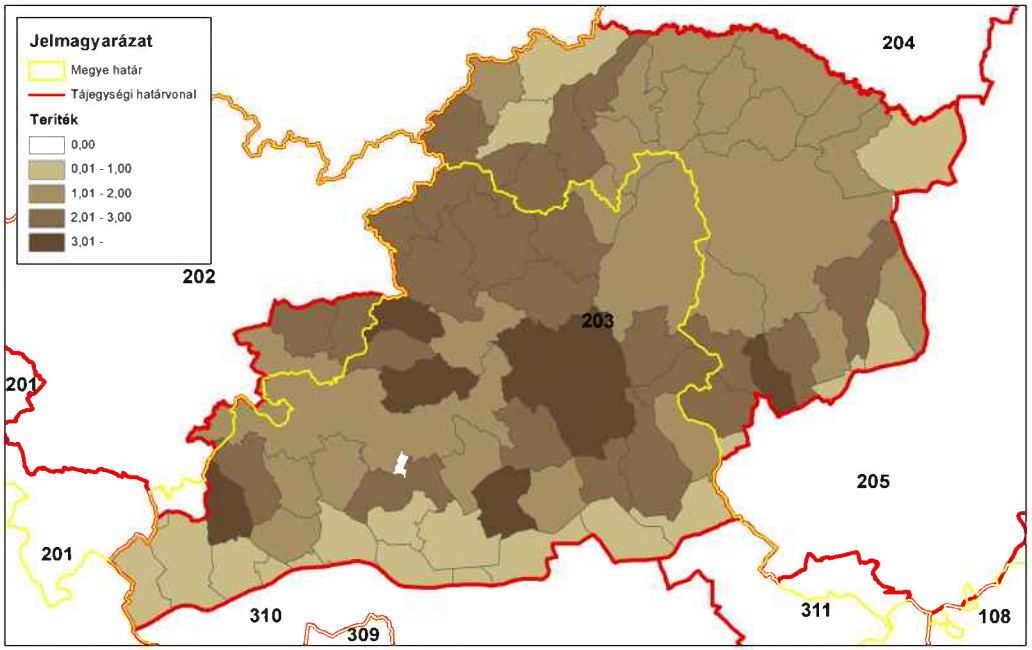

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2010

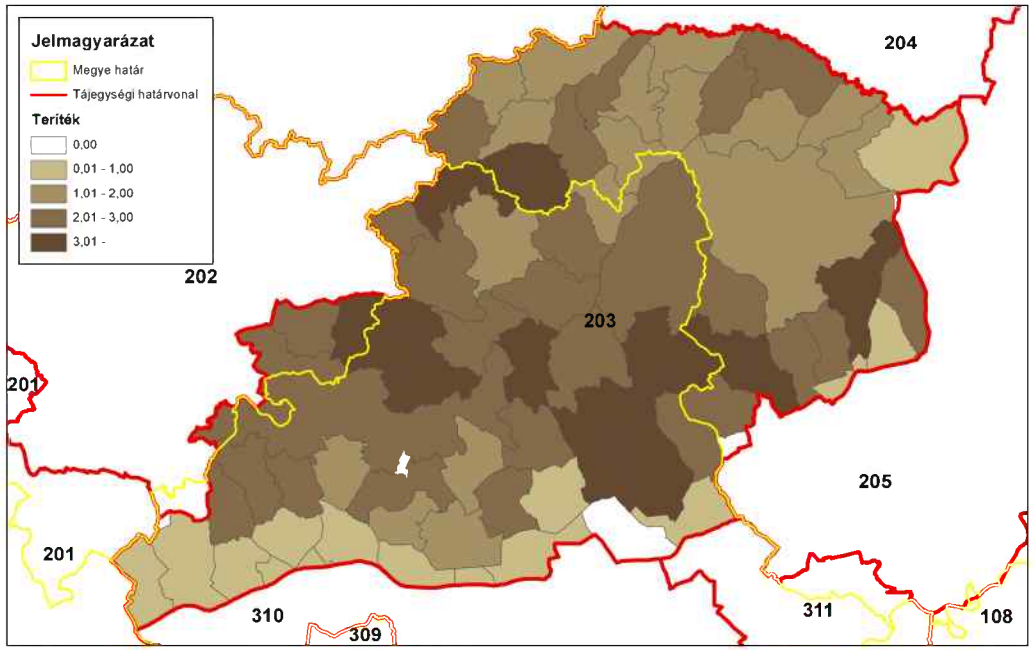

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (terítéк - db/km^2) 2011

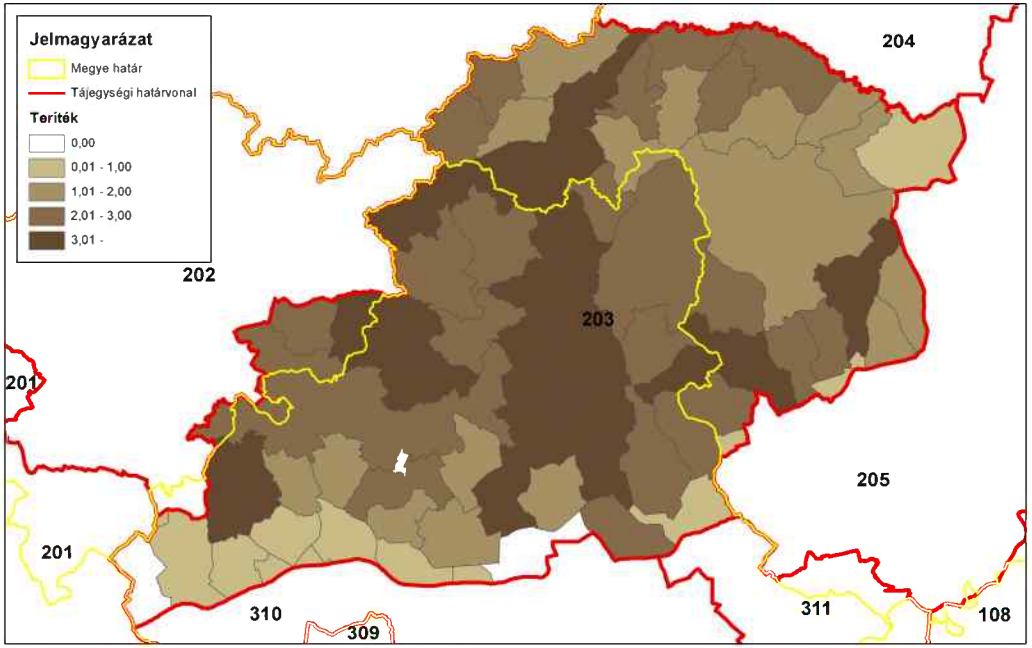

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (terítéк - db/km^2) 2012

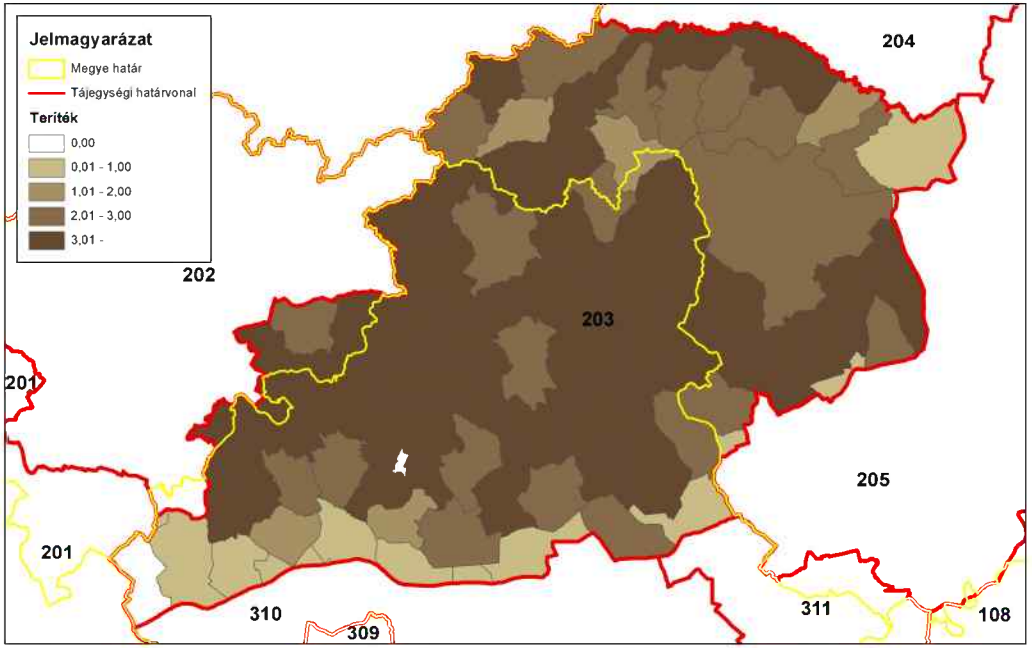

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (terítéк - db/km^2) 2013

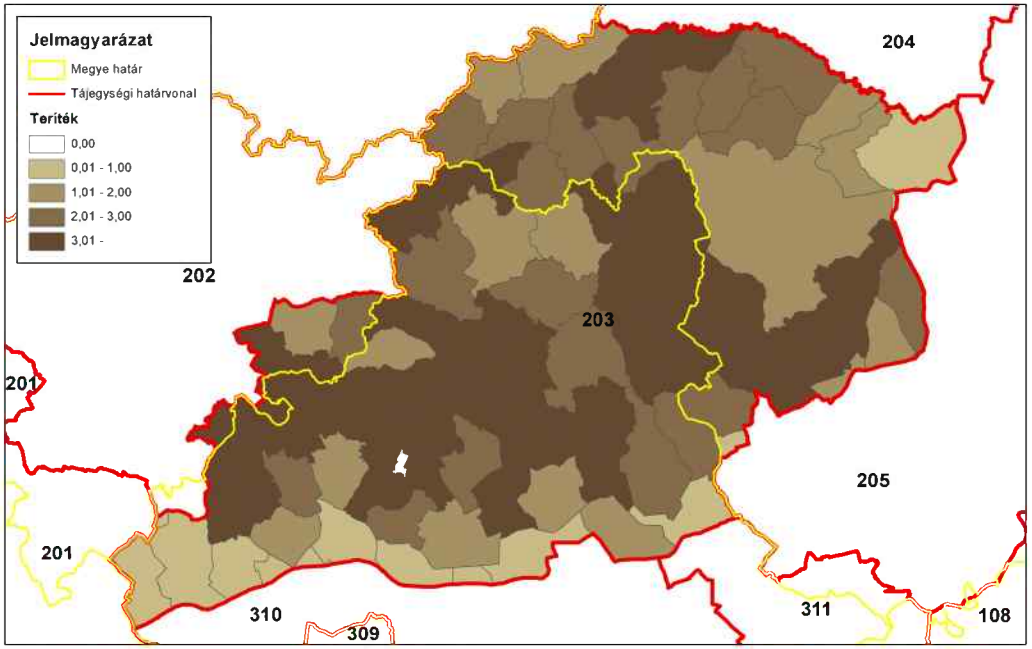

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (terítéк - db/km^2) 2014

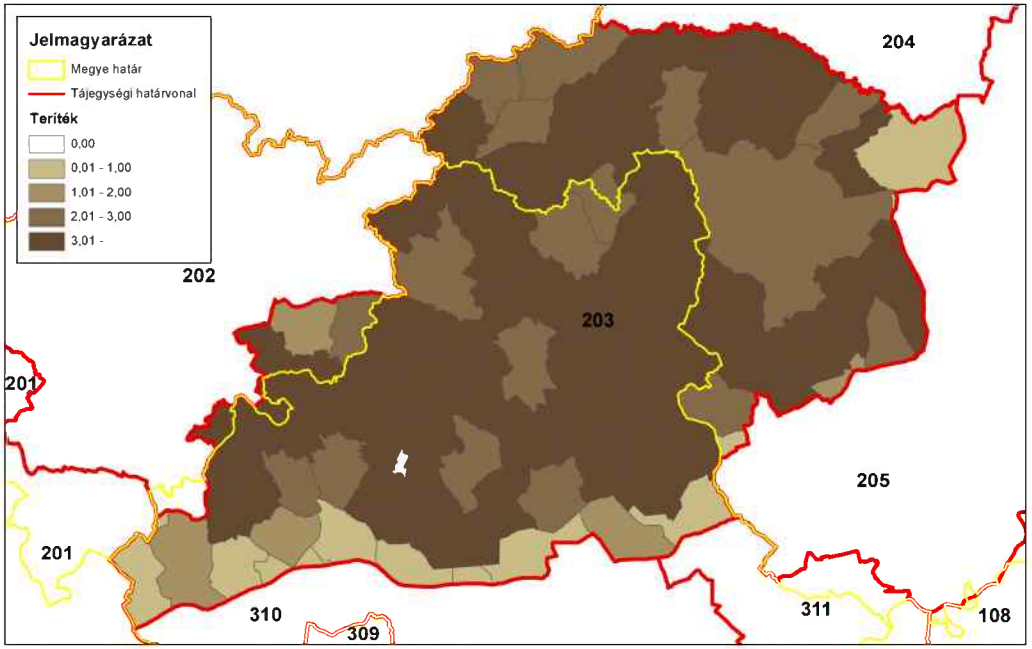

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Vaddisznó

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	189	42	22,2%	4	14	24	9,5%	33,3%	57,1%
1999	177	56	31,6%	7	26	23	12,5%	46,4%	41,1%
2000	214	79	36,9%	11	30	38	13,9%	38,0%	48,1%
2001	245	85	34,7%	14	30	41	16,5%	35,3%	48,2%
2002	251	92	36,7%	14	26	52	15,2%	28,3%	56,5%
2003	256	61	23,8%	11	21	29	18,0%	34,4%	47,5%
2004	270	98	36,3%	9	34	55	9,2%	34,7%	56,1%
2005	324	123	38,0%	22	27	74	17,9%	22,0%	60,2%
2006	277	95	34,3%	10	30	55	10,5%	31,6%	57,9%
2007	354	143	40,4%	19	38	86	13,3%	26,6%	60,1%
2008	249	110	44,2%	27	34	49	24,5%	30,9%	44,5%
2009	332	143	43,1%	26	52	65	18,2%	36,4%	45,5%
2010	326	125	38,3%	17	46	62	13,6%	36,8%	49,6%
2011	355	160	45,1%	14	53	93	8,8%	33,1%	58,1%
2012	441	235	53,3%	38	57	140	16,2%	24,3%	59,6%
2013	329	172	52,3%	29	55	88	16,9%	32,0%	51,2%
2014	317	160	50,5%	18	42	100	11,3%	26,3%	62,5%

A 203. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Vaddisznó

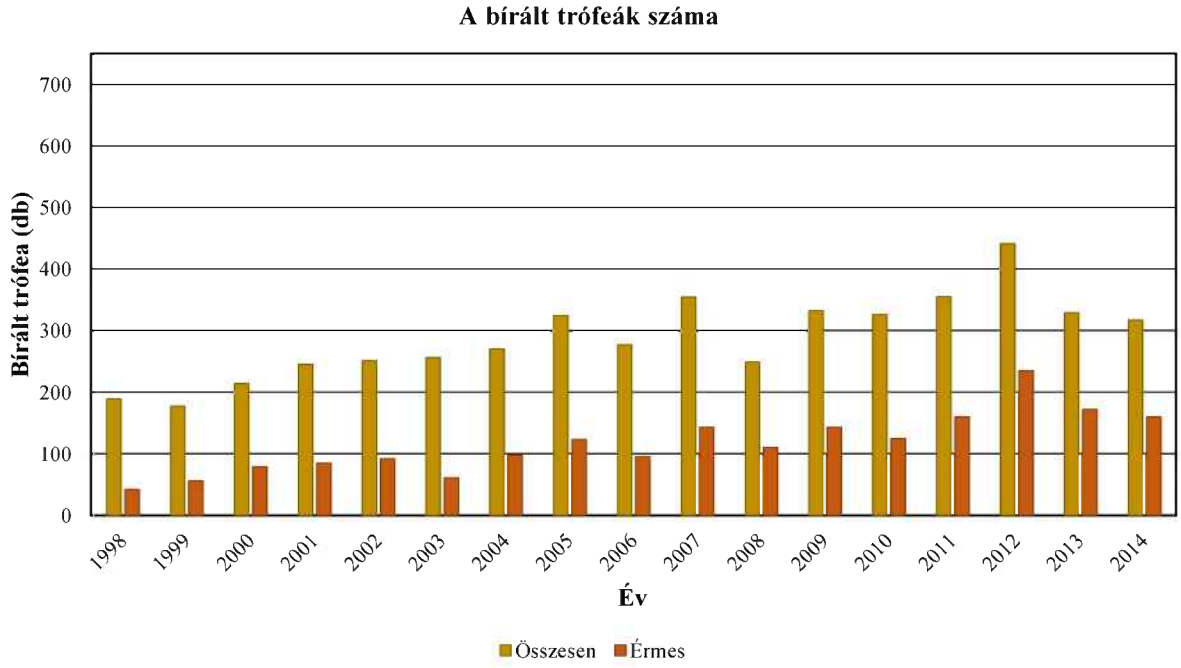

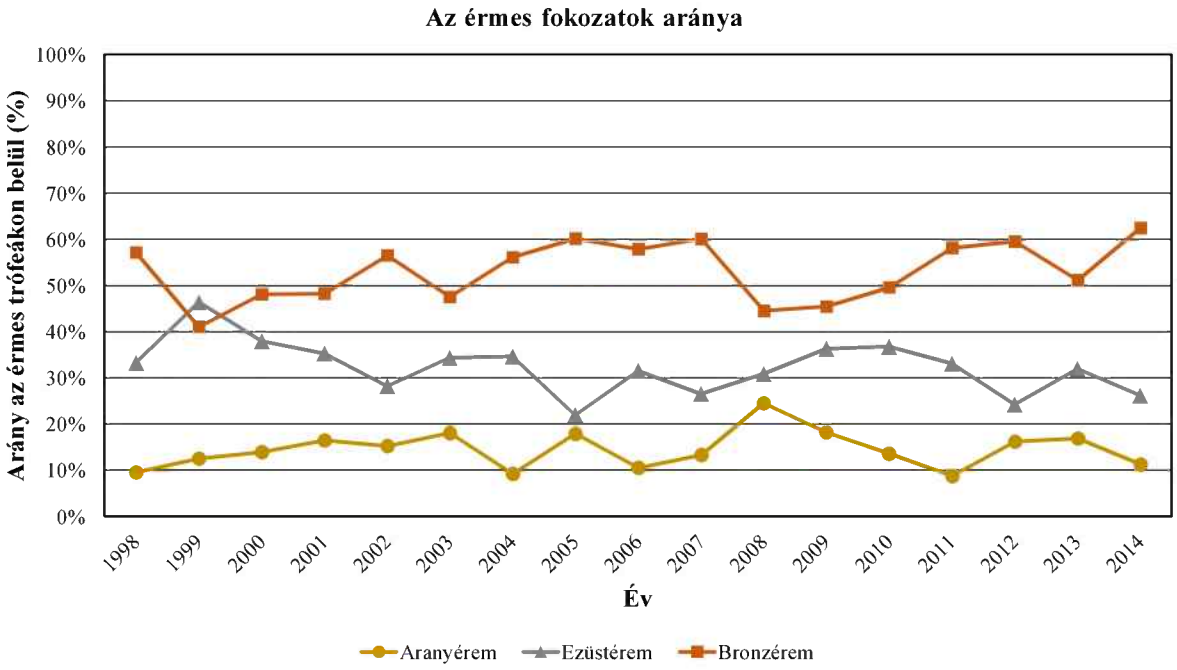

Vaddisznó érmesarány (%) 1998

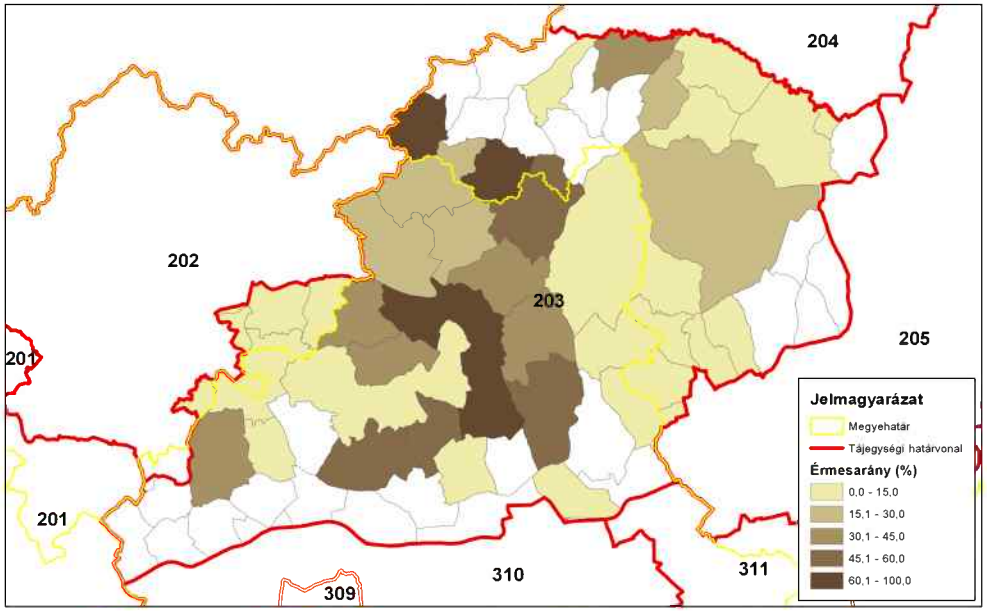

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2003

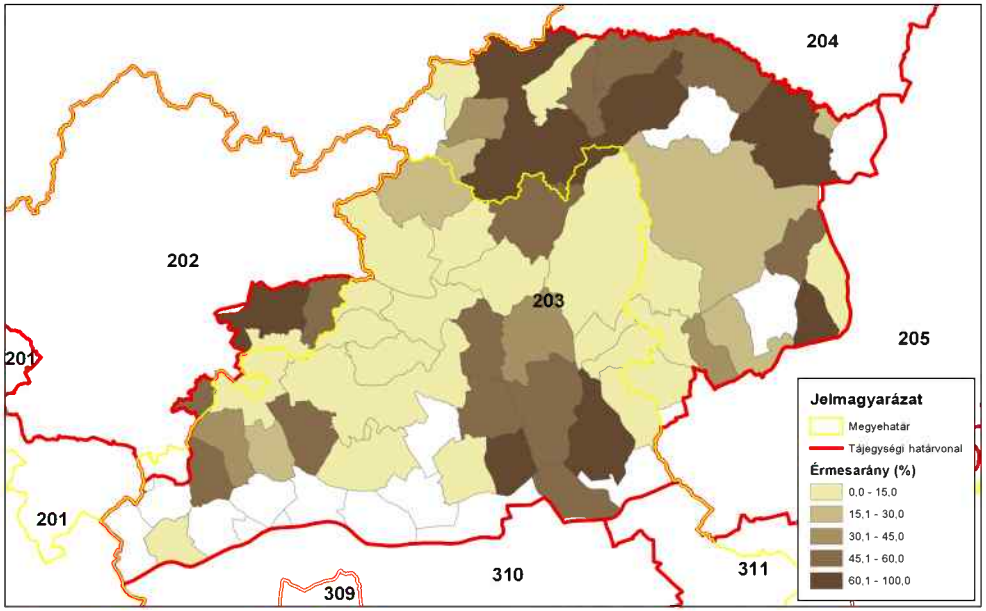

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2008

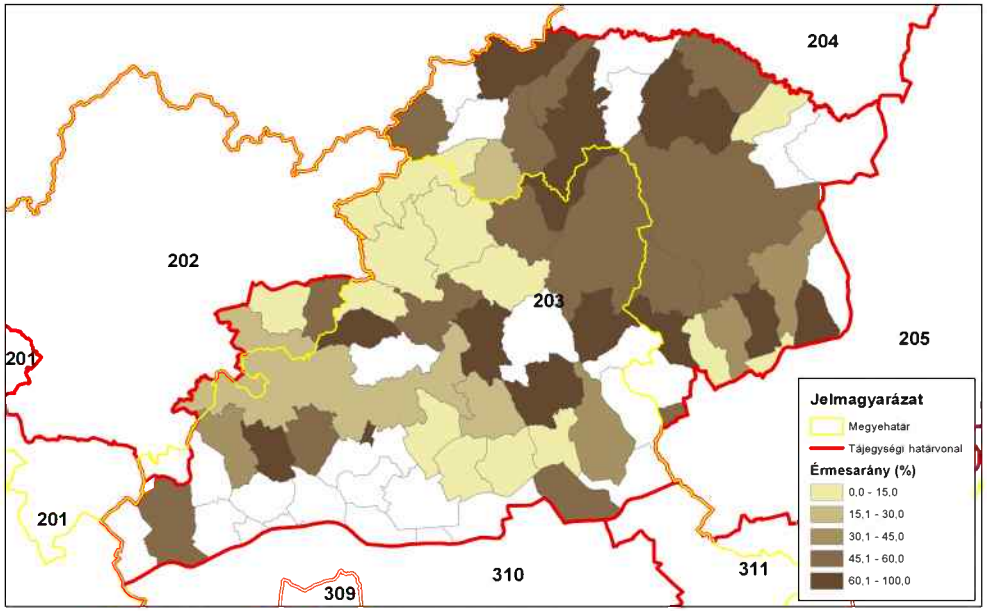

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2014

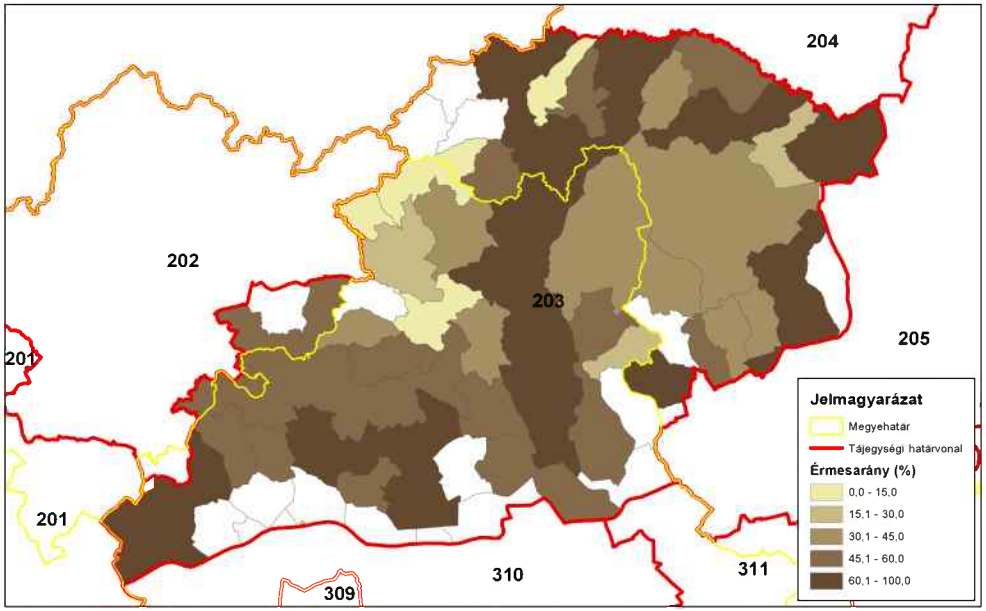

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükki vadgazdálkodási tájegység (203)** területén a mezei nyúl létszáma 1998-2014 között csökkent (11 → 6,5 ezer). 2003-ig enyhén növekedett az állomány (11 → 13,7 ezer pld). A lelövések 2002-ig növekedtek, de azután csökkentek (1,8 → 3,8 → 1,1 ezer pld). Az élő befogás 2002-2003-ra 0-ra csökkentek, majd 2004-2005-ben újra volt néhány egyed és 2006-tól nem volt befogás egészen 2014-ig. Összességében a befogott mennyiség csökkent.
- Az adatok alapján a nyúl állomány jelentett létszáma és a hasznosítás között látható egy gyenge összefüggés. A jelentett populációnak megfelelően alakult a hasznosított mennyiség.
- A lelövések és a befogások egymáshoz viszonyított aránya jól alakult a tájegységben, hogy leginkább csak lelövéssel hasznosítják a mezei nyúl populációt. Ez kedvező lehet a további állomány alakulás szempontjából.
- A hegyek déli lábánál hasznosítanak többet az egész időszakban, de jól látható a terítéksűrűség általános csökkenése.
- Összességében a nyúl hasznosításának változása összhangban volt a létszám változásával, talán lehetne többet hasznosítani lelövések útján. Ehhez tervszerűbben kellene átgondolni a mezei nyúl hasznosítást.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A hasznosítási arány stabil volt (18% → 18%). 2002-ig volt egy jelentős növekedés (18% → 30%), majd ingadozásokkal, de csökkenés következett.
- A hasznosítás összetételében látható, hogy a befogások aránya csökkent, több évben is csak lelövéssel hasznosították az állományt, ami kedvező lehet a populáció növekedése szempontjából.

A mezei nyúl jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A Bükki vadgazdálkodási tájegység az ország gyengébb mezei nyulas térségei közé tartozik a teríték nagysága alapján. A mezei nyúl nem fontos tényezője az eredményes vadgazdálkodásnak. A bevétel nem függ össze a nyúl hasznosítás mértékével, sőt a belföldi bérvadászatból és a lőttvadból származó bevétel erősen csökken a teríték növekedésével, vagyis sem a hazai bérvadászok számára, sem a lőttvad értékesítésben nem fontos tényező a mezei nyúl ebben a tájegységben. Amikor még több nyulat hasznosítottak, akkor kevesebbet értékesítettek és kevésbé a hazai vadászoktól származott a bevétel. A mezei nyúl állománya sajnos csökkenő, ahogy a hasznosítása is. A vadgazdálkodók a csökkenő állománynak megfelelően hasznosítják a populációt, a fácán hasznosítással együtt mozog a mezei nyúl terítéke, azaz az apróvad gazdálkodás még megjelenik néhol a tájegységben.Erre lehetne építeni a mezei nyúl gazdálkodás erősítését és a populáció csökkenésének megállítását. Az erdős területek magas aránya (48%), a jelentős és növekvő vaddisznó, illetve a ragadozó állomány azonbanjelentősen akadályozhatja a mezei nyúl állomány stabilizálódását illetve növekedését. A nyúl gazdálkodás terén nem éri meg jelentősebb befektetést végezni, mivel ebből az állományból ilyen hasznosítás mellett nem térül meg, de néhány beavatkozás hasznos lehet a nagyvad és a mezei nyúl szempontjából is.

A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Becslés	Hasznosított			Arányok		
		Lelövés	Befogás	Összes	Lelövés	Befogás	Hasznosítás
1998	11 150	1 802	181	**1 983**	90,9%	9,1%	**17,8%**
1999	8 374	2 278	230	**2 508**	90,8%	9,2%	**29,9%**
2000	9 511	1 804	123	**1 927**	93,6%	6,4%	**20,3%**
2001	9 930	2 796	200	**2 996**	93,3%	6,7%	**30,2%**
2002	12 787	3 876	0	**3 876**	100,0%	0,0%	**30,3%**
2003	13 695	1 935	0	**1 935**	100,0%	0,0%	**14,1%**
2004	12 358	2 614	91	**2 705**	96,6%	3,4%	**21,9%**
2005	11 667	2 400	67	**2 467**	97,3%	2,7%	**21,1%**
2006	11 155	1 994	0	**1 994**	100,0%	0,0%	**17,9%**
2007	8 306	2 205	0	**2 205**	100,0%	0,0%	**26,5%**
2008	8 916	2 395	0	**2 395**	100,0%	0,0%	**26,9%**
2009	9 480	2 365	0	**2 365**	100,0%	0,0%	**24,9%**
2010	9 187	1 374	0	**1 374**	100,0%	0,0%	**15,0%**
2011	7 518	1 227	0	**1 227**	100,0%	0,0%	**16,3%**
2012	7 319	1 054	0	**1 054**	100,0%	0,0%	**14,4%**
2013	7 240	1 029	0	**1 029**	100,0%	0,0%	**14,2%**
2014	6 542	1 153	46	**1 199**	96,2%	3,8%	**18,3%**
Változás	-41,3%	-36,0%	-74,6%	-39,5%	5,8%	-58,0%	3,1%
Minimum	6 542	1 029	0	1 029	90,8%	0,0%	14,1%
Maximum	13 695	3 876	230	3 876	100,0%	9,2%	30,3%

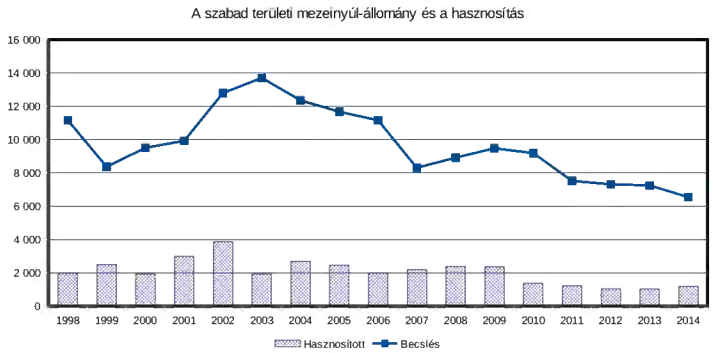

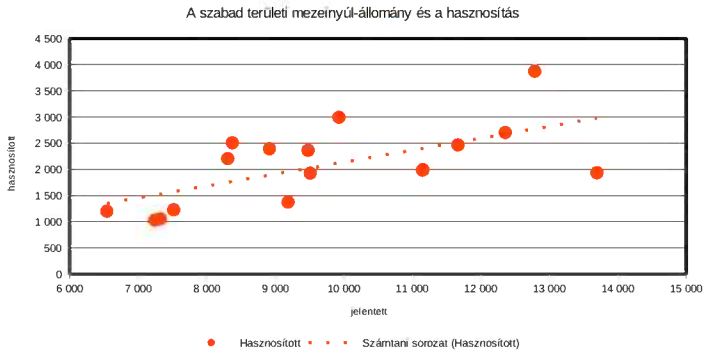

A mezei nyúl hasznosítás és a róka, borz és vaddisznó lelövés kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **203**

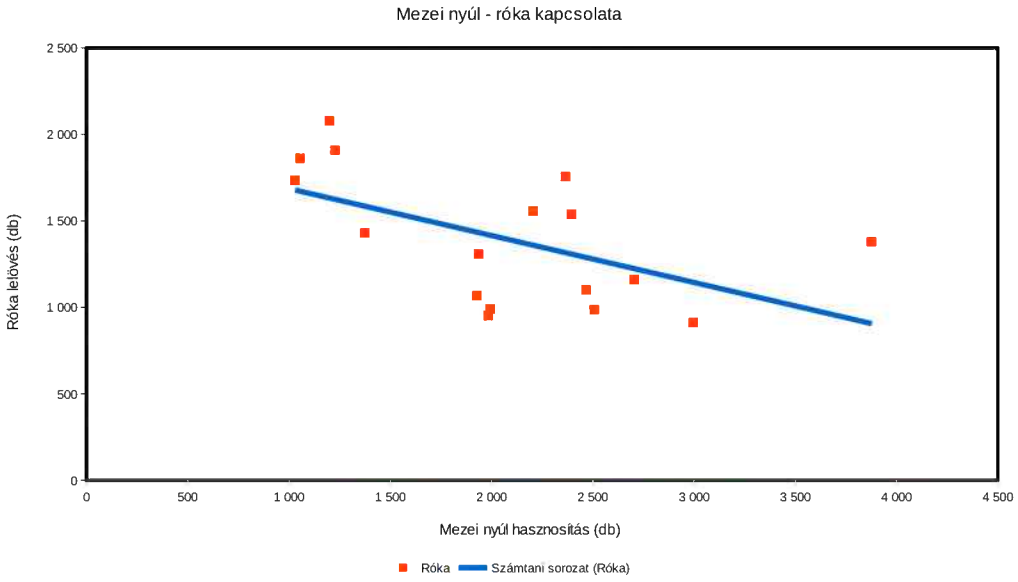

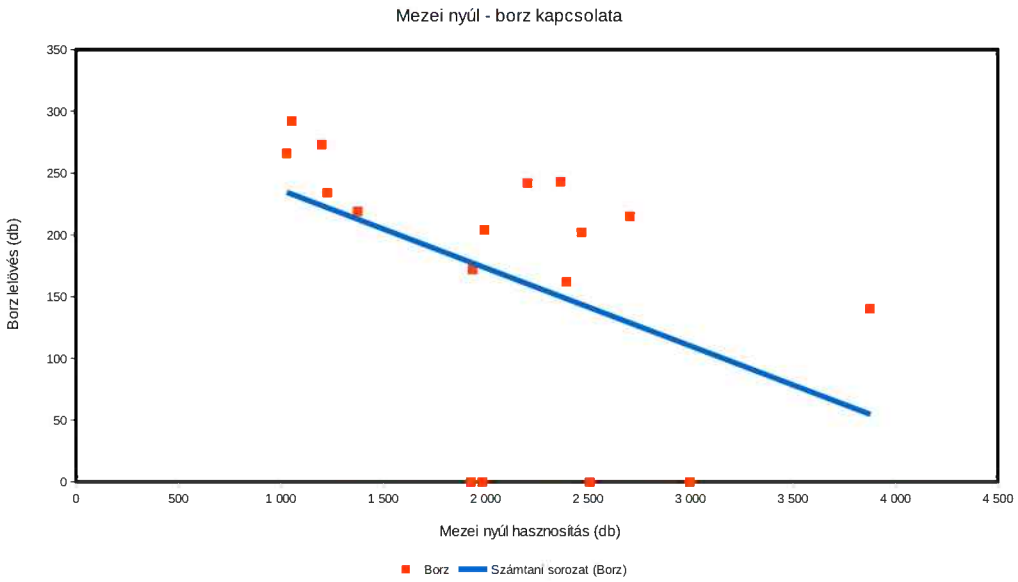

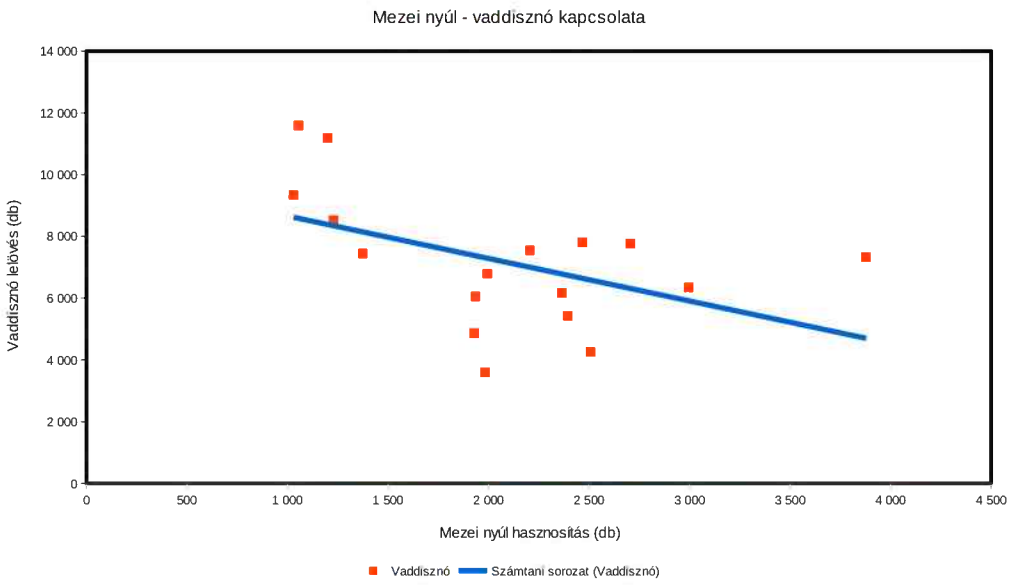

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2007

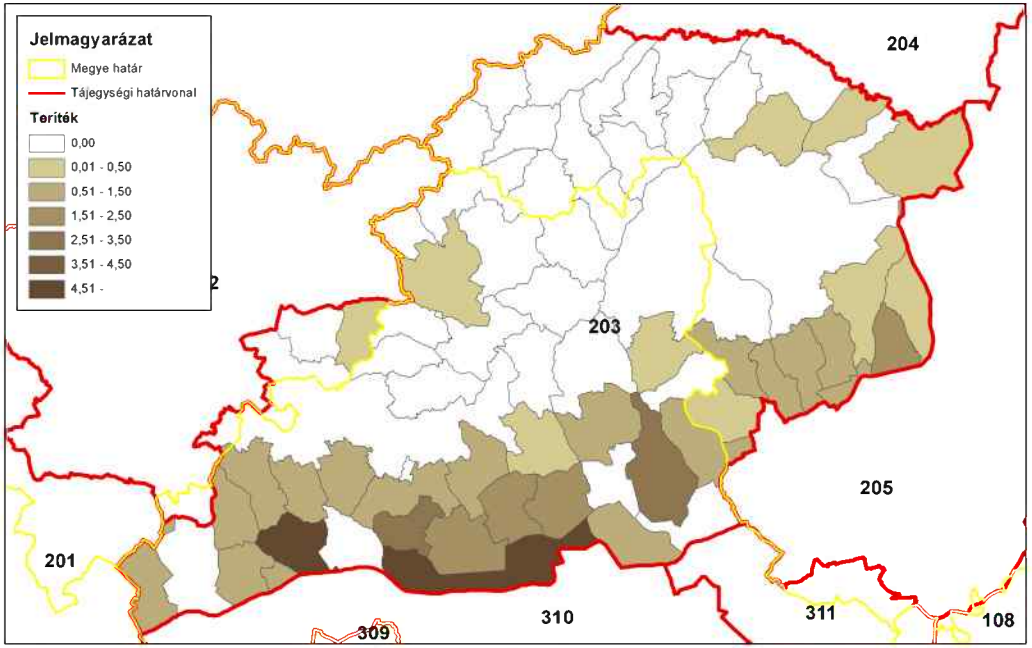

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2008

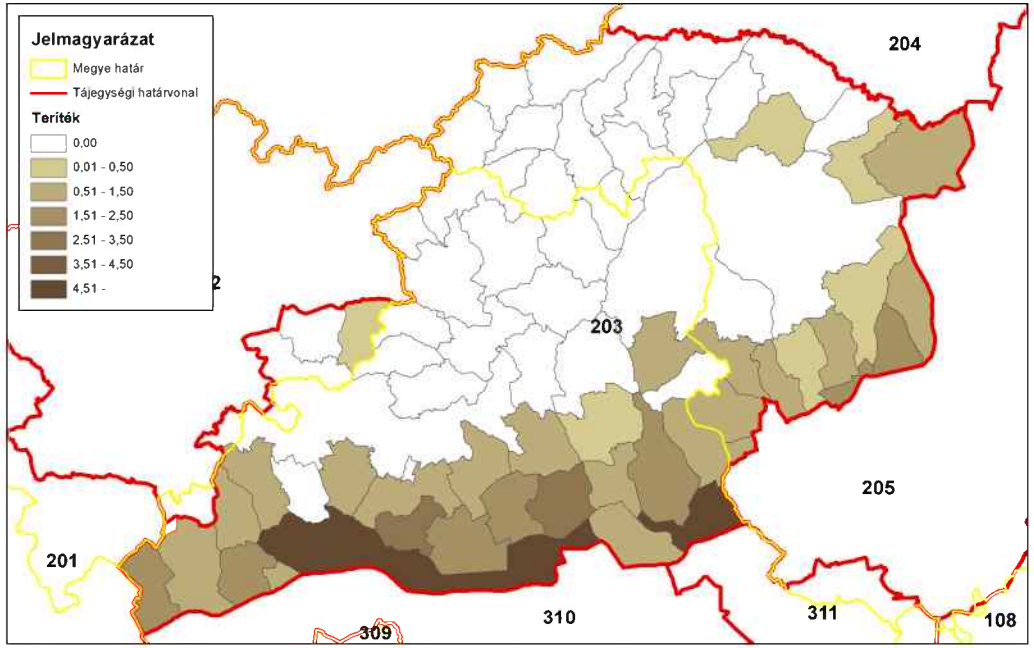

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2009

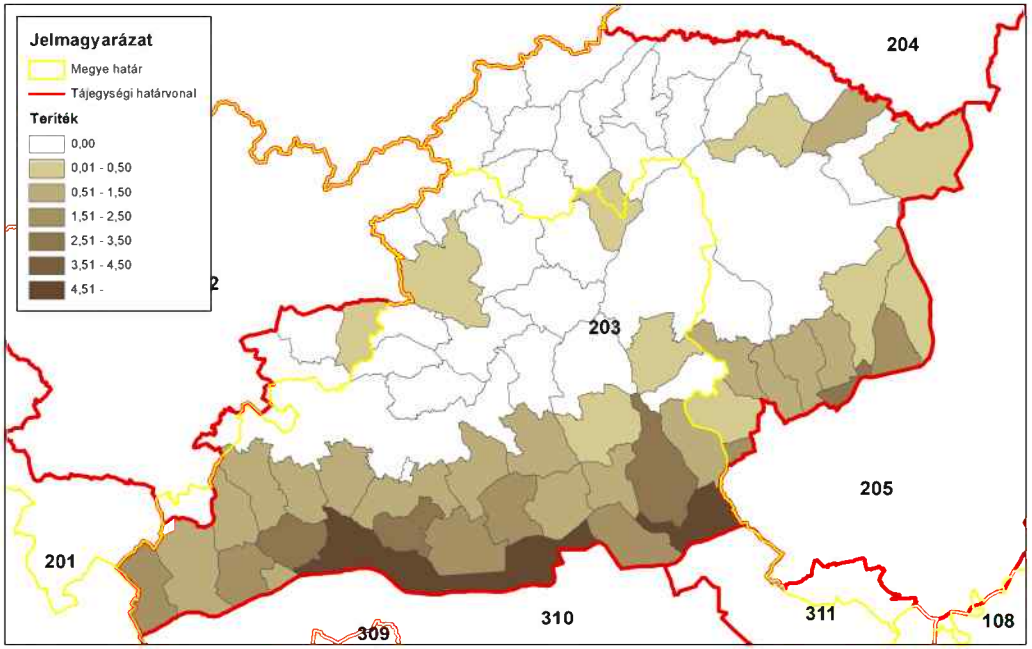

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2010

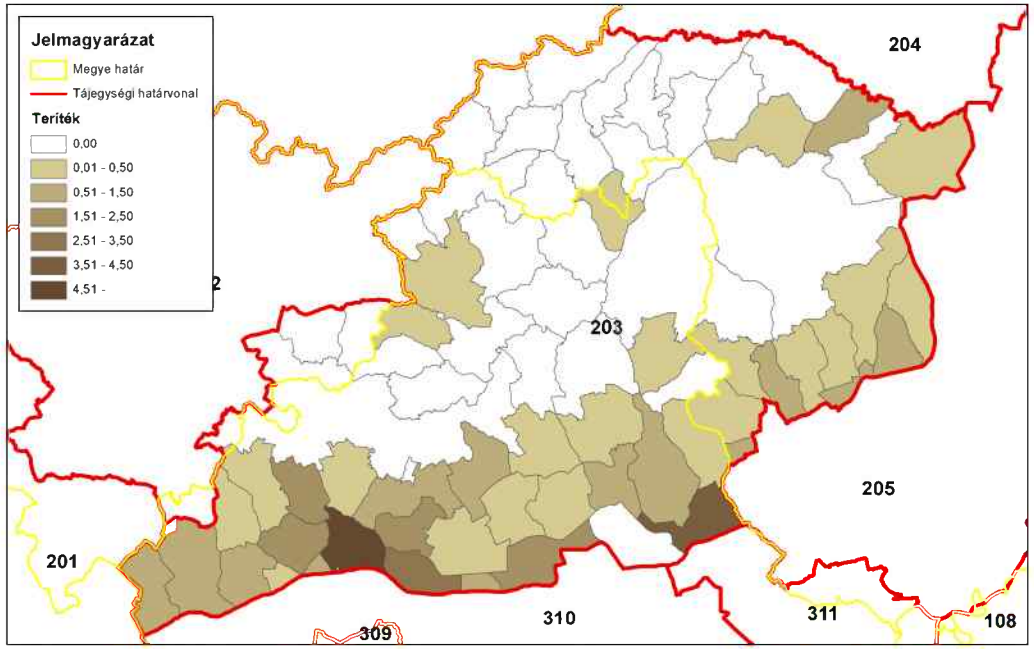

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2011

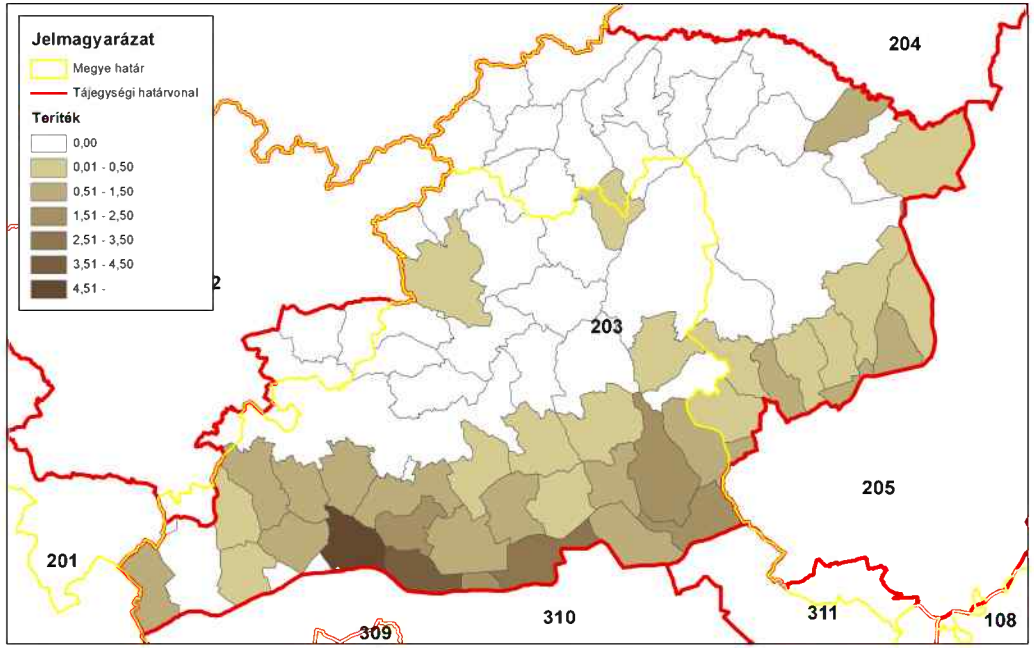

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2012

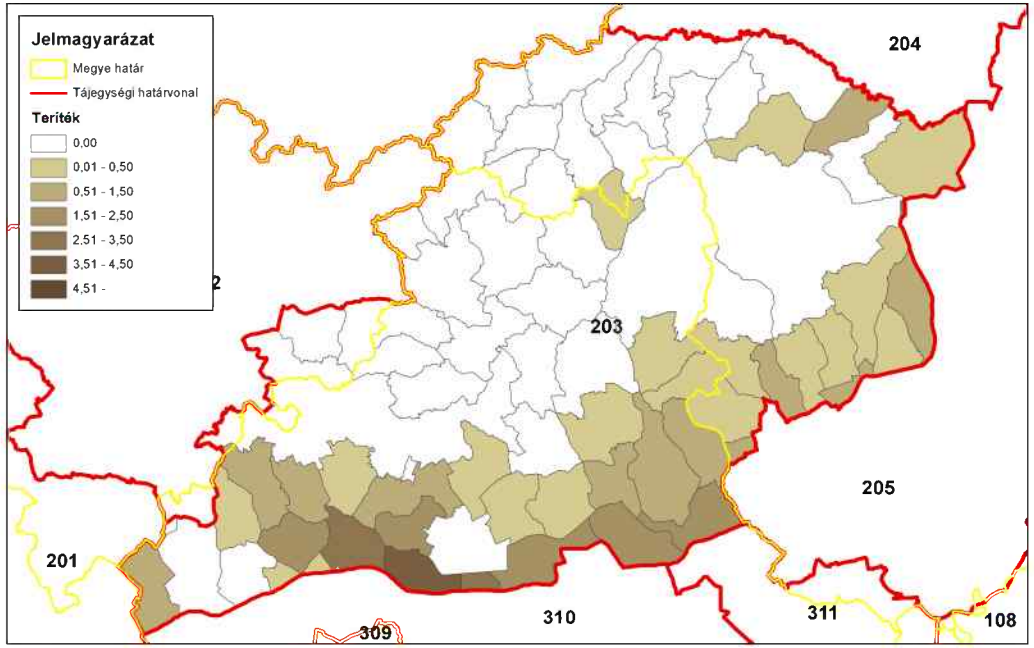

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2013

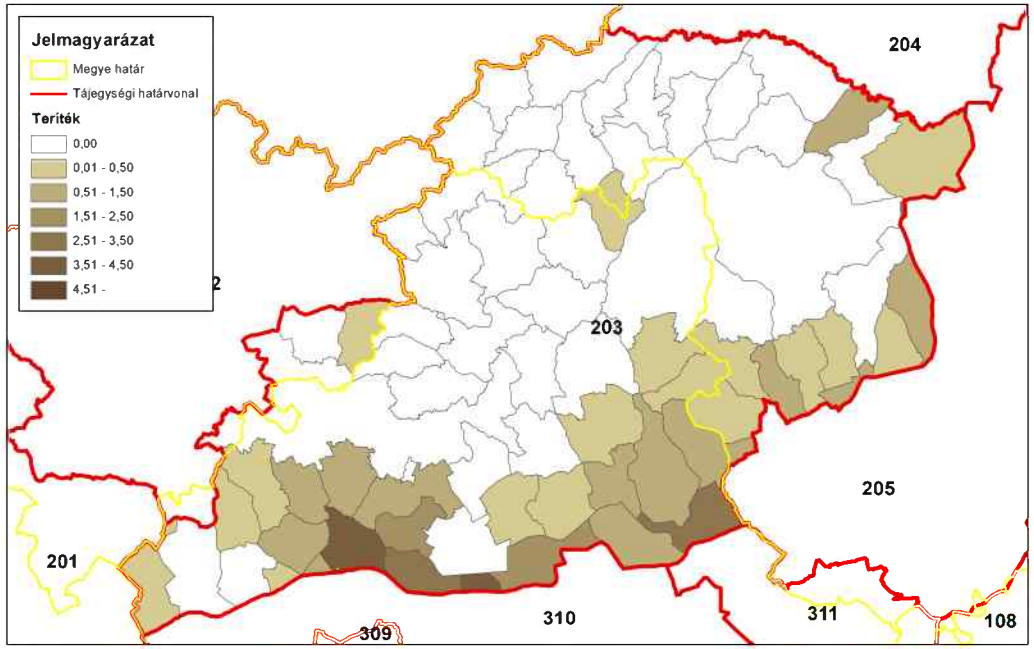

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2014

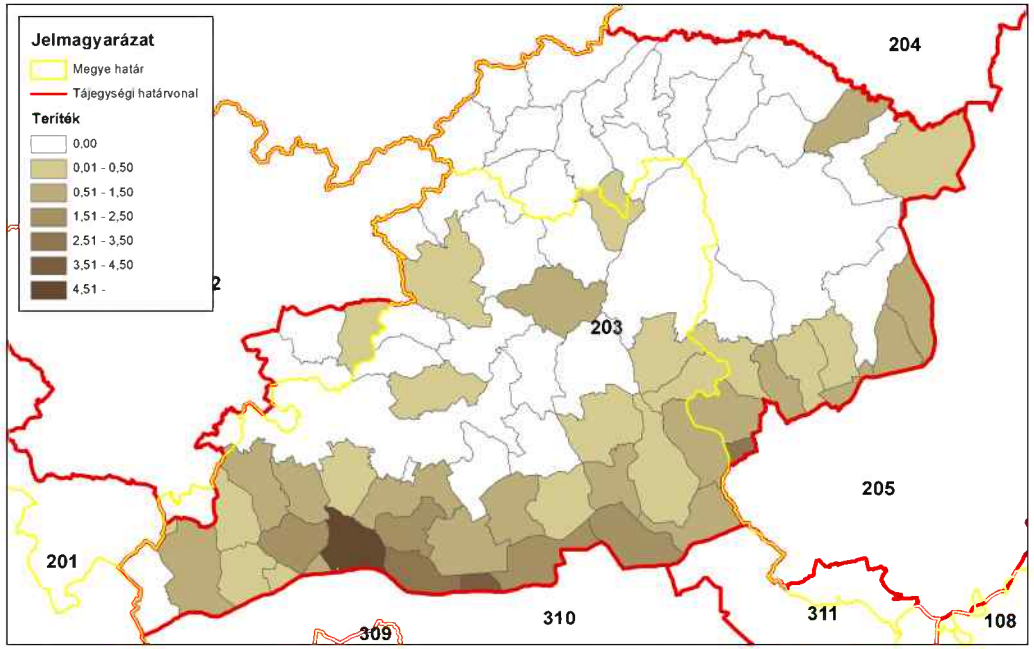

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A fácán állománya és hasznosítása

A fácán állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükki** vadgazdálkodási tájegységben a fácán jelentett létszáma az 1998-2014 közötti időszakban közepesen erős csökkenő trendet követett, ami a második tervezési időszakban volt erőteljesebb (24.4 ezer → 9.9 ezer; - 59.3%).
- A vadgazdálkodási tájegységben a kibocsátott fácánok száma jelentős ingadozásokat mutatott (4 ezer - 18.3 ezer).
- A teríték az első ciklusban ingadozott, míg a másodikban jelentősen visszaesett (11.7 ezer → 6.9 ezer; -40.9%).
- A 2007-2014 közötti terítéktérképeken látható, hogy a terítéksűrűség évről-évre viszonylag egységesen csökken a tájegységben. Feltűnő a középső területeken a hasznosítás teljes hiánya.
- A **Bükki** vadgazdálkodási tájegységben az elmúlt két tervezési időszak során a fácán állománya és a teríték jelentősen csökkent, míg a kibocsátás erősen ingadozott. Ezek alapján a fácán vadászati-vadgazdálkodási jelentősége visszaszorul.
- A VGTE területén a szabadterületi fácán állomány átlagos sűrűsége a korábban meghatározott küszöbérték (4 db/km^2) alá csökkent, ami alatt a megelőző tervezési ciklusokban a fácán vadászatát a hatóság nem engedélyezte.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A jelentett állományhoz viszonyított hasznosítás erősen ingadozott (31.9-89%). A kibocsátáshoz viszonyított hasznosítás az első tervezési időszakban jelentősen ingadozott, a másodikban viszont meredeken csökkent (44.4-255%; -36.1%).
- A kibocsátott fácánok 30%-os megtérülését feltételezve a szabadterületi állományra gyakorolt vadászati nyomás a 17 év során ingadozó volt (11.8-55.2%). Az erősen ingadozó mértékű kibocsátás megtérülése érdekében a szabadterületi állományt számos évben túlhasznosíthatták, de ennek igazolására tényleges megtérülési és felnevelt szaporulat adatok lennének szükségesek.

A fácán jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A VGTE a fácán szempontjából az 52 vadgazdálkodási tájegység rangsorának a jelentett állomány (33/52) és a hasznosítás (27/52) alapján is az átlag alatti negyedében található. A fácán állománya és a terítéke jelentősen csökkent, melyet az ingadozó kibocsátás nem ellensúlyoz. A jövőben a jelenlegi szint fennmaradása vagy a további csökkenés jelezhető előre.

A fácánállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Becslés	Kibocsátás	Teríték	Hasznosítási mutatók		
				Teríték/Becslés	Teríték/kibocsátás	T-Hasznosítás
1998	24 400	16 900	11 748	48,1%	69,5%	**27,4%**
1999	15 349	16 820	13 176	85,8%	78,3%	**53,0%**
2000	17 255	16 091	8 146	47,2%	50,6%	**19,2%**
2001	16 304	4 000	10 200	62,6%	255,0%	**55,2%**
2002	20 304	13 560	13 428	66,1%	99,0%	**46,1%**
2003	20 265	13 600	6 472	31,9%	47,6%	**11,8%**
2004	14 935	13 910	8 969	60,1%	64,5%	**32,1%**
2005	16 060	13 000	10 147	63,2%	78,1%	**38,9%**
2006	18 665	7 750	11 547	61,9%	149,0%	**49,4%**
2007	15 969	18 300	14 206	89,0%	77,6%	**54,6%**
2008	17 066	15 337	11 982	70,2%	78,1%	**43,2%**
2009	18 166	11 830	9 276	51,1%	78,4%	**31,5%**
2010	16 979	11 670	7 631	44,9%	65,4%	**24,3%**
2011	13 015	14 840	10 651	81,8%	71,8%	**47,6%**
2012	12 667	14 038	8 539	67,4%	60,8%	**34,2%**
2013	11 343	14 290	8 554	75,4%	59,9%	**37,6%**
2014	9 927	15 640	6 945	70,0%	44,4%	**22,7%**
Változás	-59,3%	-7,5%	-40,9%	45,3%	-36,1%	-17,1%
Minimum	9 927	4 000	6 472	31,9%	44,4%	11,8%
Maximum	24 400	18 300	14 206	89,0%	255,0%	55,2%

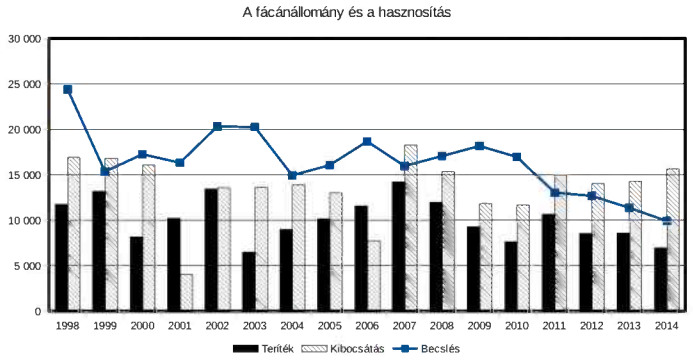

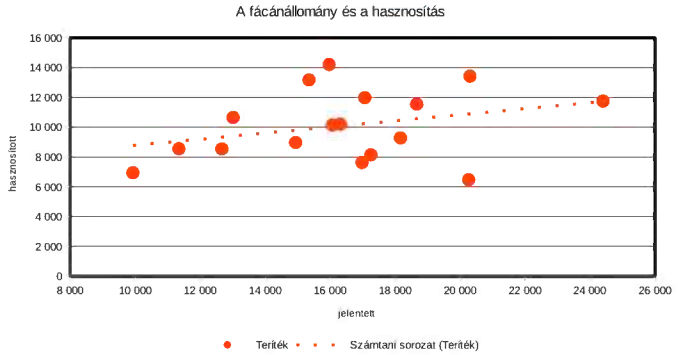

A fácán hasznosítás és a róka, borz és vaddisznó lelövés kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **203**

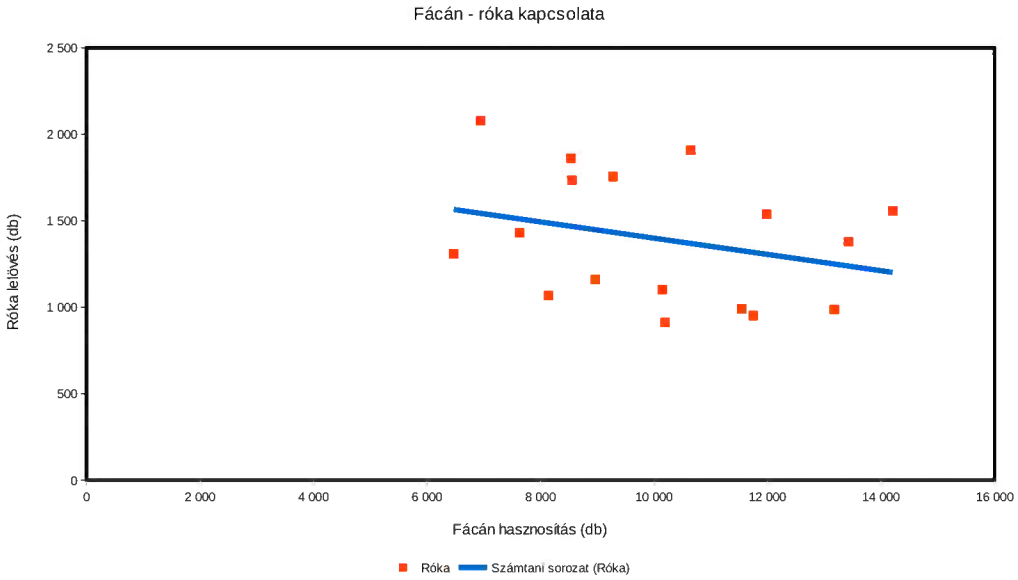

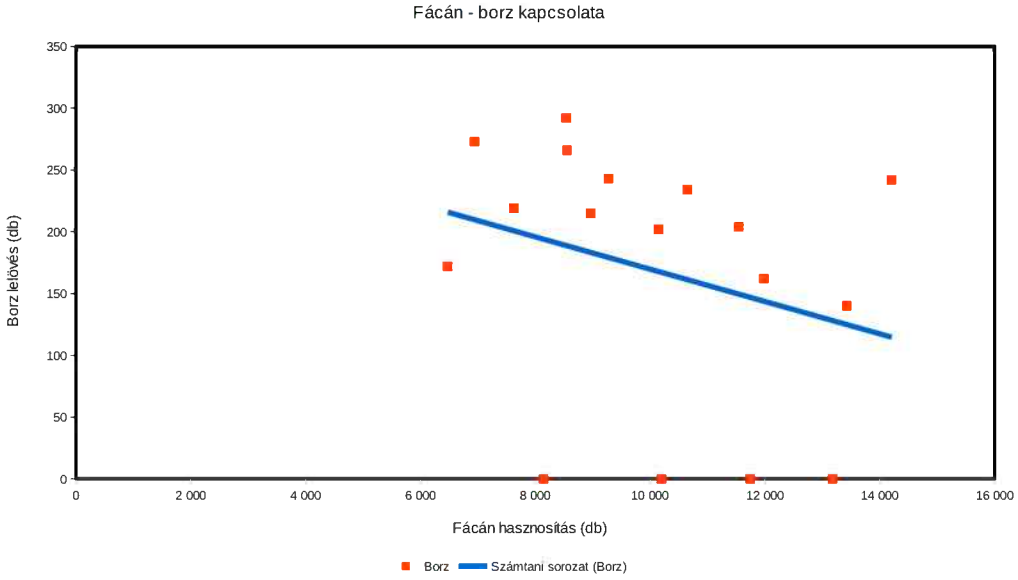

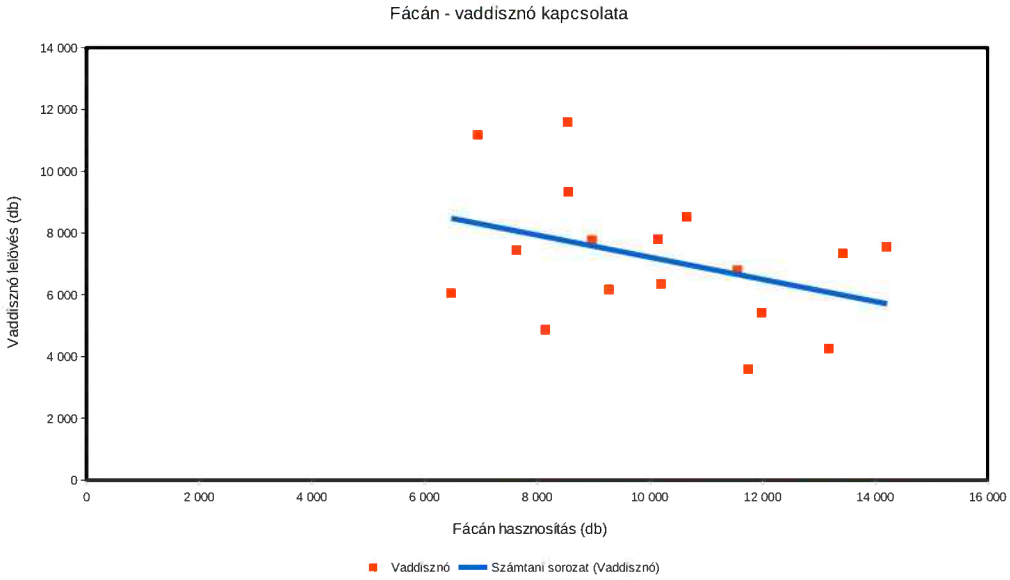

Fácán (teríték - db/km²) 2007

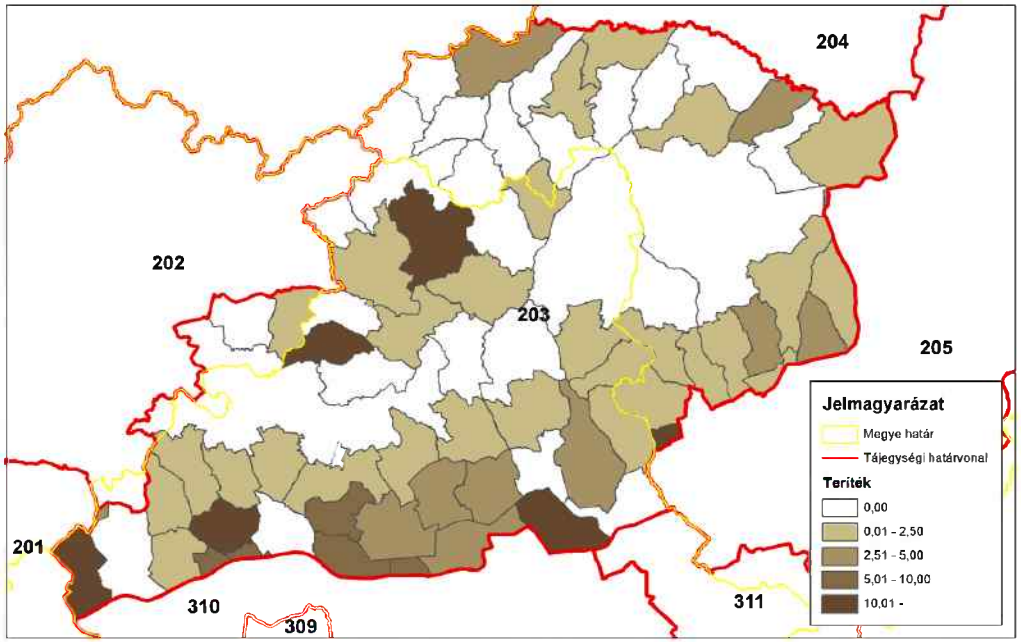

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2008

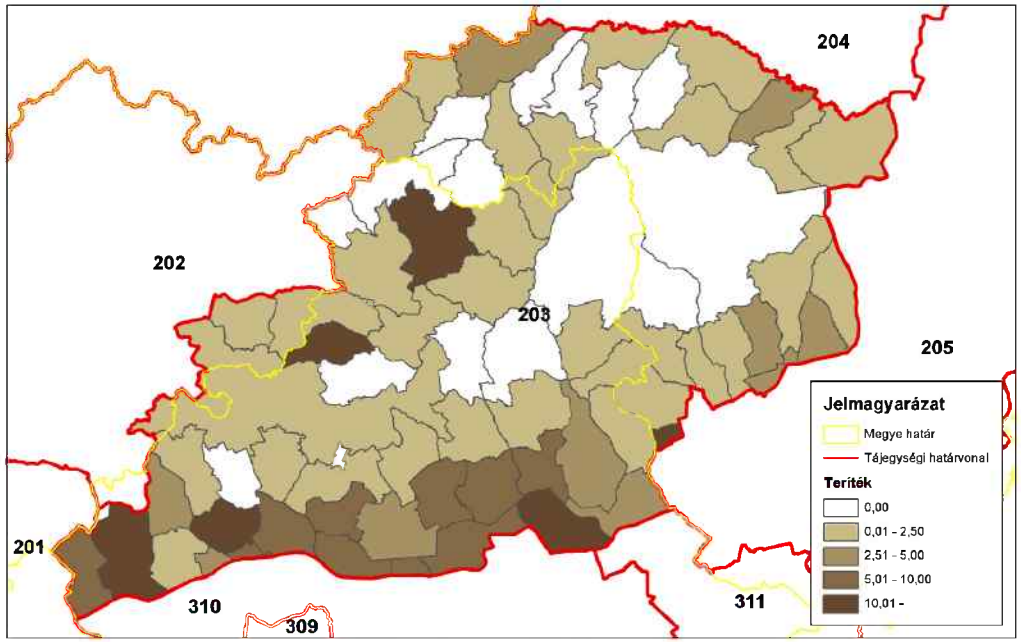

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2009

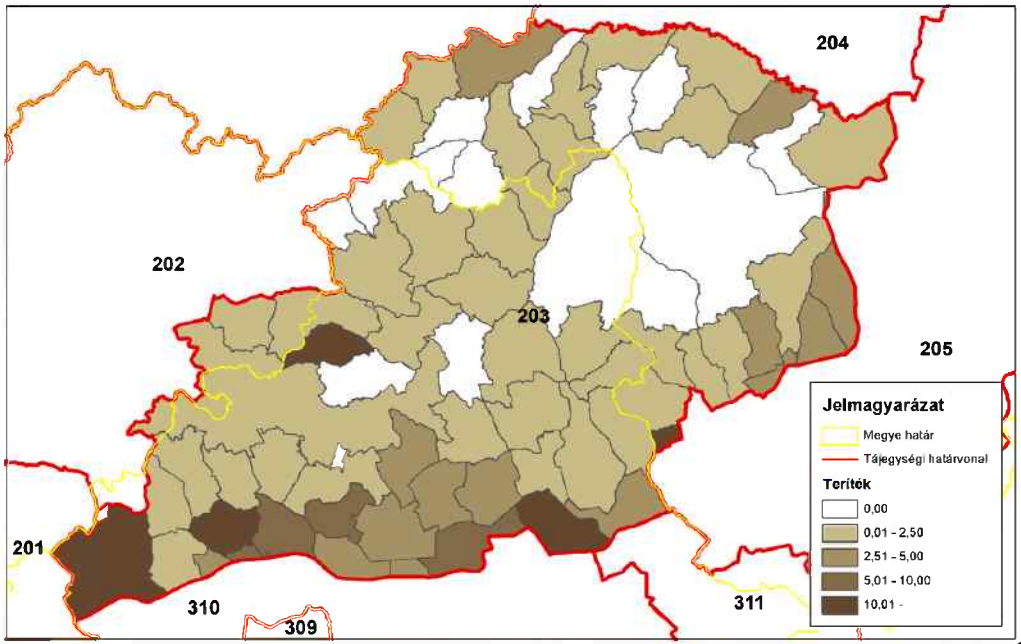

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2010

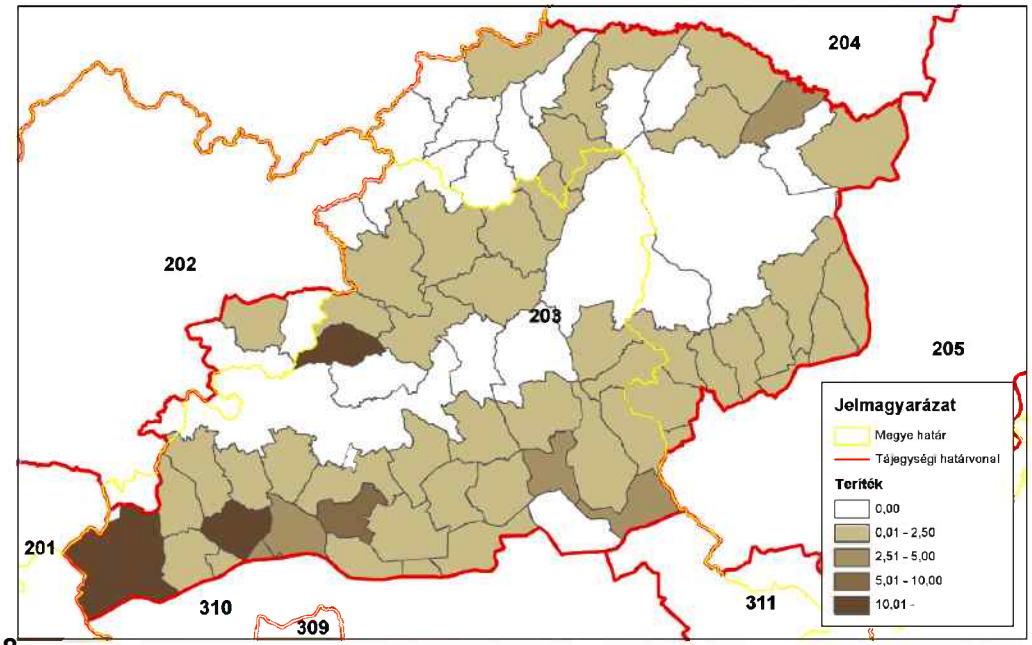

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km^2) 2011

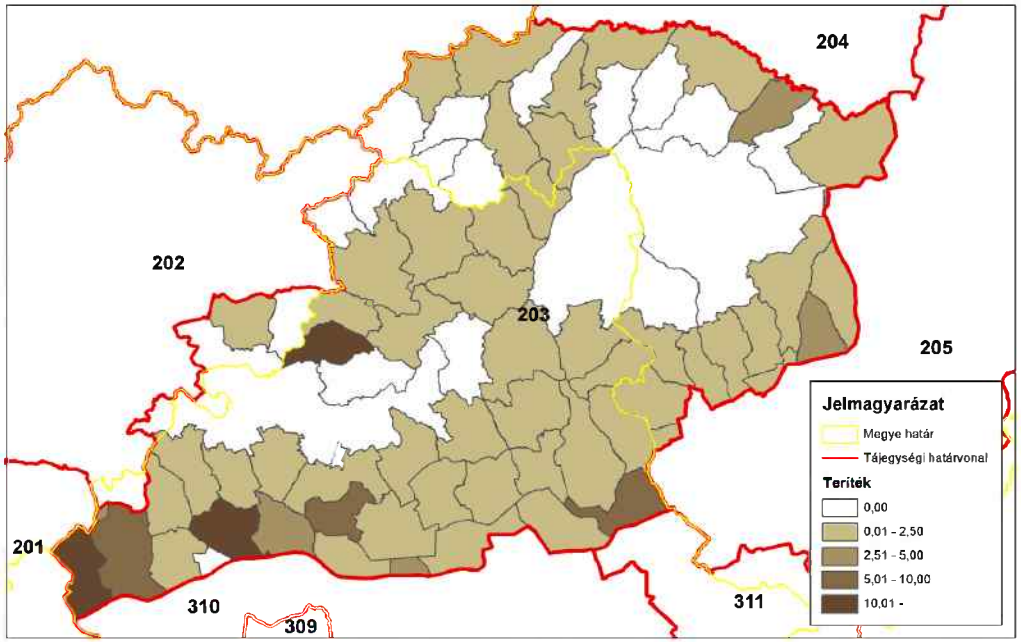

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km^2) 2012

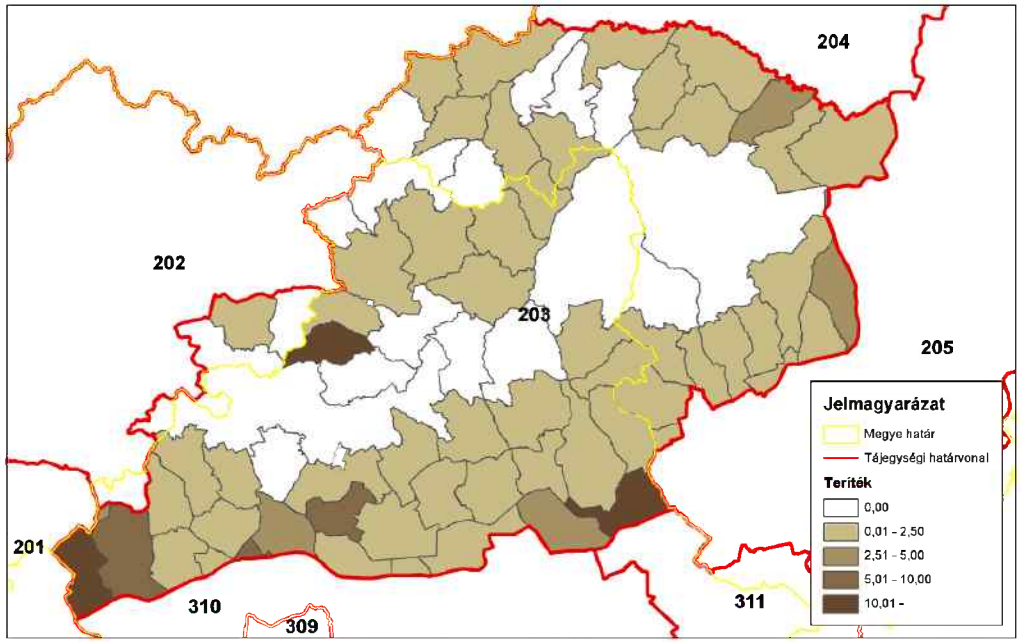

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km^2) 2013

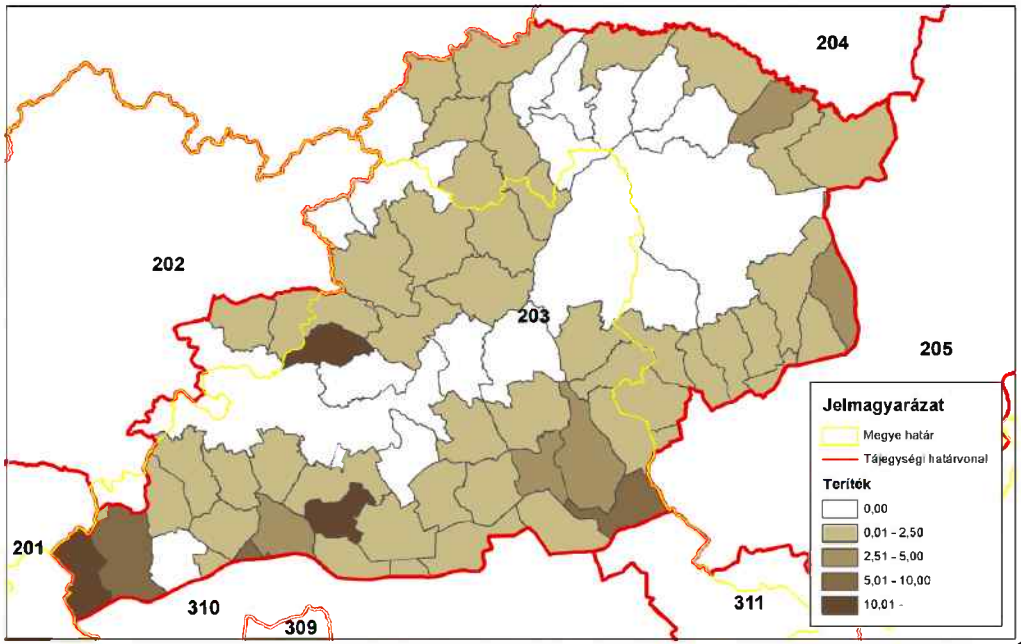

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km^2) 2014

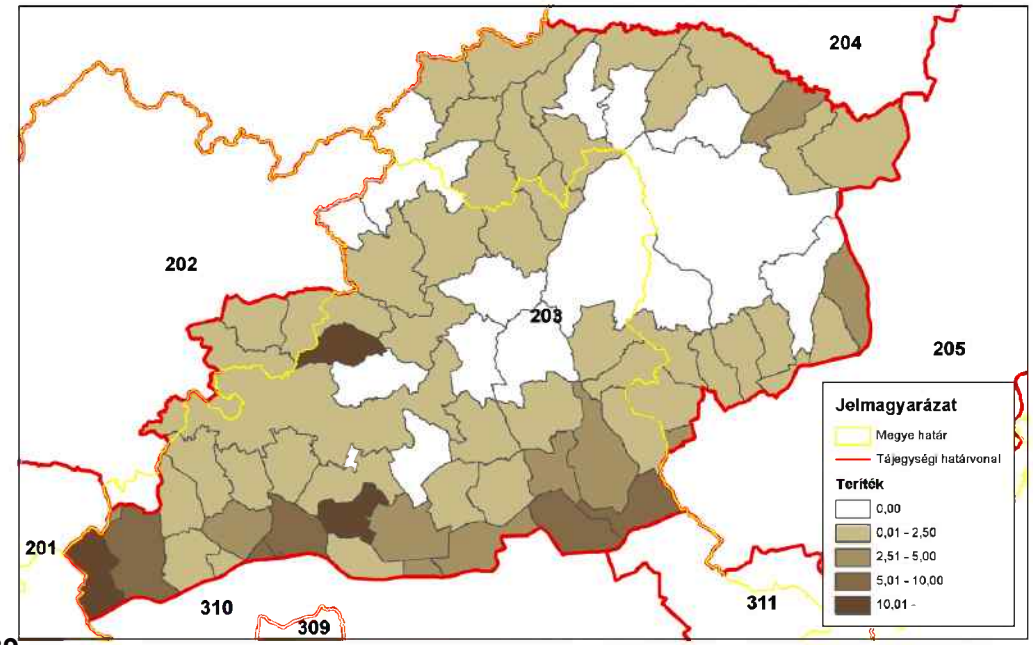

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A mezei nyúl és a fácán kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **203**

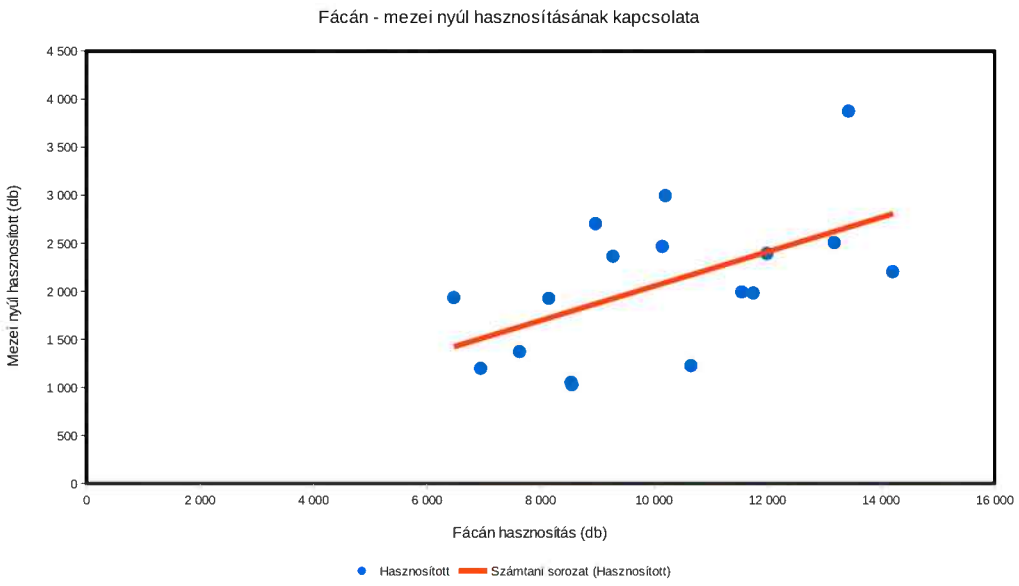

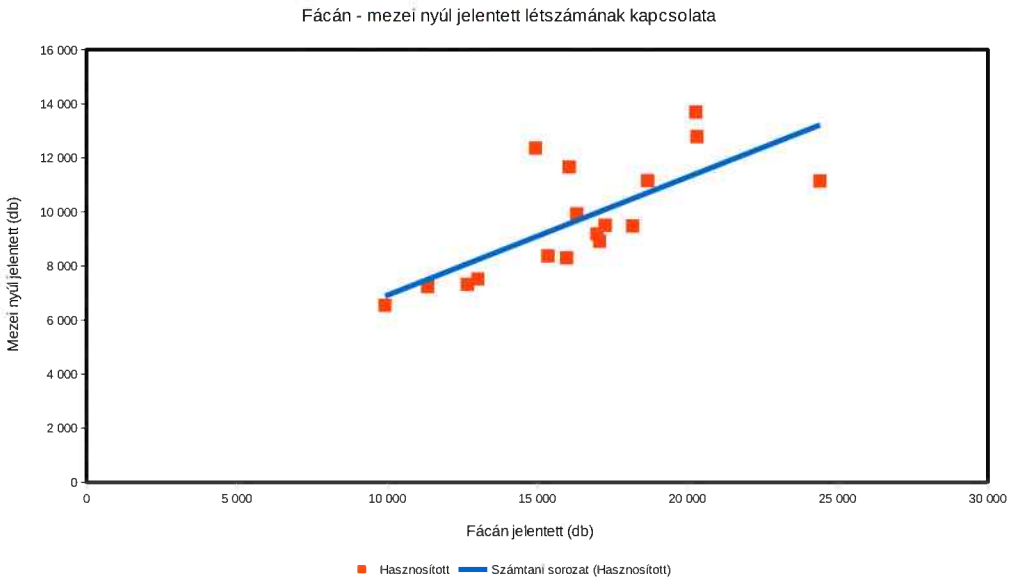

A hasznos apróvad hasznosítása

A hasznos apróvad hasznosítása

Az állomány létszámok és a terítékek a vadgazdálkodási tájegységben

- **Fogoly**: Az 1998-2014 közötti időszakban a fogoly létszáma 91.8%-al csökkent (1394→114 pld.).
- **Szalonka:** A szalonka teríték a tavaszi vadászidény megszűntetéséig ingadozó volt (333-849 pld.), a monitoring program keretében harmadára esett vissza.
- **Vetési lúd**: Terítéke 0-13 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nagy lilik**: 0-6 pld. között alakult az elejtés. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Tőkés réce**: 200-4500 pld. közötti elejtéseket jelentettek. Csökkenő adatsor. A röptetett réce lelövés 1400-7700 pld. között alakult.
- **Szárcsa**: Lelövése 0-39 pld. között alakult. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Balkáni gerle**: Terítéke 690-5000 pld. között ingadozott. Ingadozó adatsor.
- **Örvös galamb**: Lelövés 6-56 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.

A hasznos apróvadfajok jelentőségének értékelése a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükki vadgazdálkodási tájegység (203)** nagyvadas jellegű, csökkenő apróvad állományokkal és terítékekkel. Ez alól csak a tenyésztett apróvadfajok, a fácán és a tőkés réce, valamint a balkáni gerle jelent kivételt. Az egyéb hasznos apróvadfajok közül gazdálkodási jelentősége iscsak a röptetett récének és a balkáni gerlének van. A röptetett réce terítéke az országos trendektől eltérően nem csökken, hanem növekszik. A többi hasznos apróvad terítéke és szerepe elhanyagolható. A fogoly állománya 91%-al csökkent a vadgazdálkodási tájegységben.

A hasznos apróvad lelövés vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Fogoly (becsült)	Fogoly (lőtt)	Szalonka	Vetési lúd	Nagy lilik	Tőkés réce	Röptetett réce	Böjti réce	Csörgő réce	Barátréce	Kerceréce	Szárcsa	Balkáni gerle	Örvös galamb
1998	1 394	0	333	0	3	463	1 438	0	31	0	0	0	1 326	21
1999	1 025	0	654	0	0	643	2 973	1	17	0	0	9	695	24
2000	1 054	0	576	0	0	1 808	4 503	0	9	0	0	39	1 774	28
2001	909	0	849	0	0	741	7 741	1	5	0	0	8	1 797	9
2002	897	0	763	2	0	633	5 025	2	13	0	0	0	3 117	34
2003	828	0	717	5	0	4 510	7 509	2	23	0	0	4	4 536	10
2004	563	0	699	2	2	389	7 164	0	5	0	0	7	4 928	6
2005	583	0	720	0	0	441	7 669	0	8	0	0	7	3 466	10
2006	576	0	709	2	2	341	6 275	0	0	0	0	2	2 111	20
2007	310	0	262	0	1	596	3 310	0	5	0	0	0	2 821	20
2008	352	0	474	1	0	417	4 442	0	2	0	0	0	2 209	13
2009	361	0	0	1	1	322	5 978	0	1	0	0	0	1 749	25
2010	300	0	179	0	0	267	2 738	0	0	0	0	0	1 135	31
2011	241	0	305	13	6	477	6 863	0	4	0	1	0	986	56
2012	1 201	0	173	0	1	428	7 222	0	0	0	0	0	1 873	20
2013	122	0	287	0	0	302	5 187	0	0	0	0	0	1 190	23
2014	114	0	223	0	0	201	5 002	0	0	0	0	0	1 745	27
Változás	-91,8%	-	-33,0%	-100,0%	-100,0%	-56,6%	247,8%	-100,0%	-100,0%	-	-100,0%	-100,0%	31,6%	28,6%
Minimum	114	0	0	0	0	201	1 438	0	0	0	0	0	695	6
Maximum	1 394	0	849	13	6	4 510	7 741	2	31	0	1	39	4 928	56
Átlagos	637,1	0,0	466,1	1,5	0,9	763,5	5355,2	0,4	7,2	0,0	0,1	4,5	2203,4	22,2

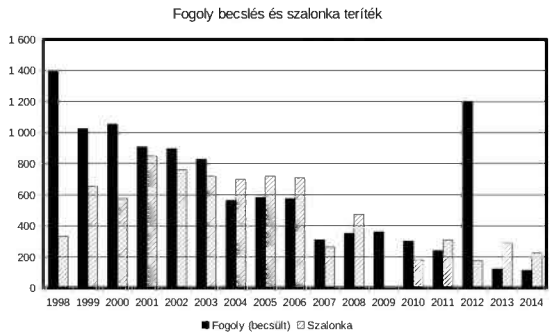

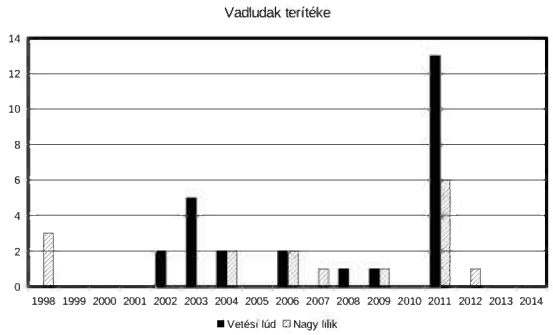

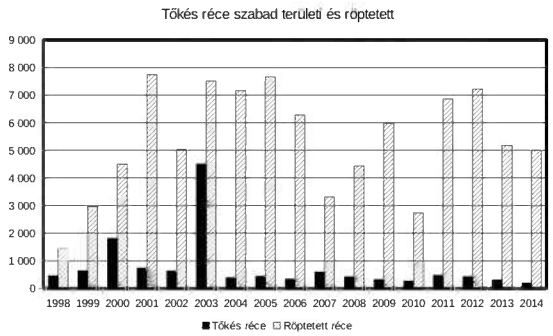

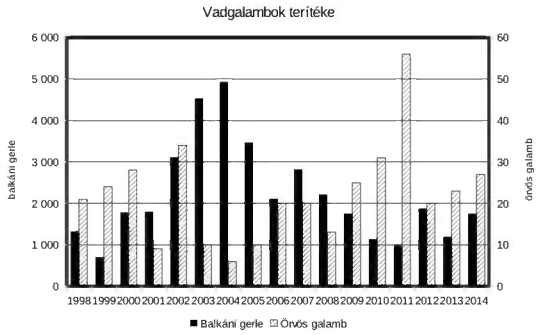

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2007

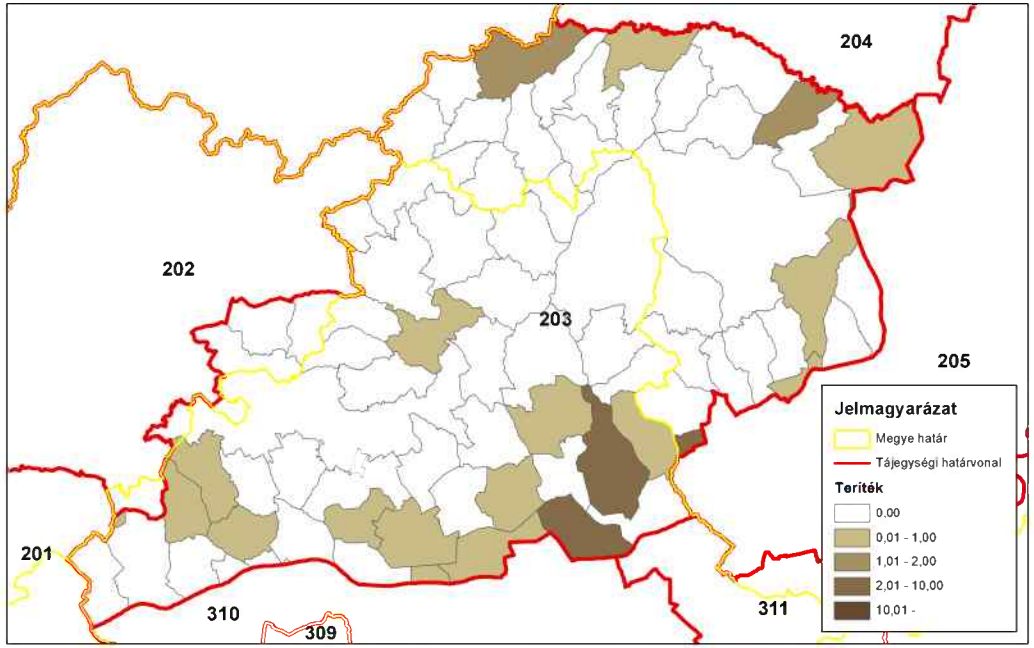

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2008

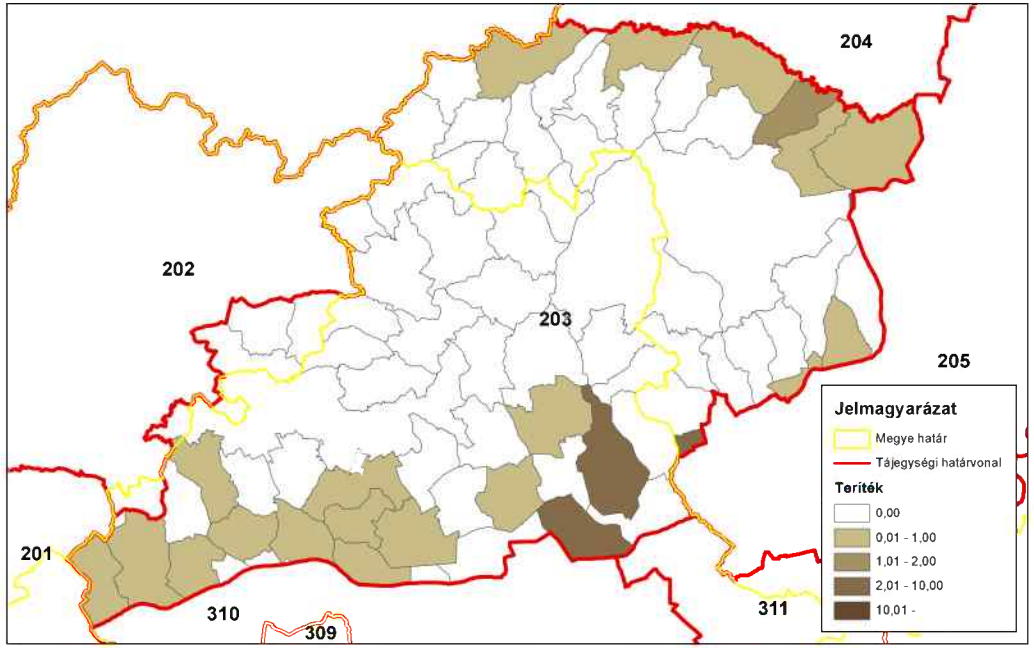

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2009

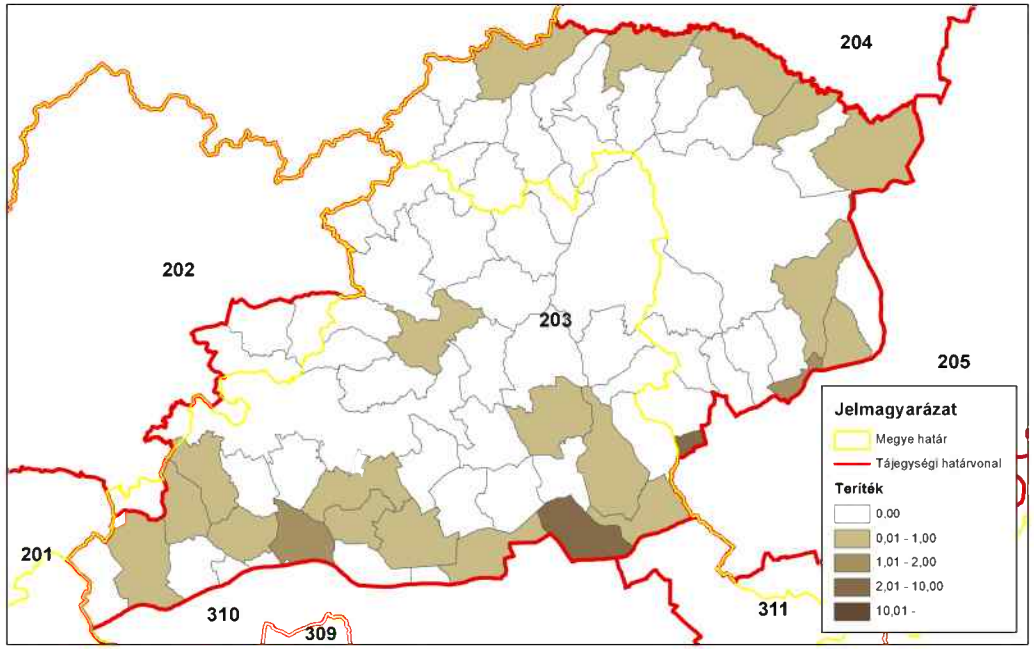

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2010

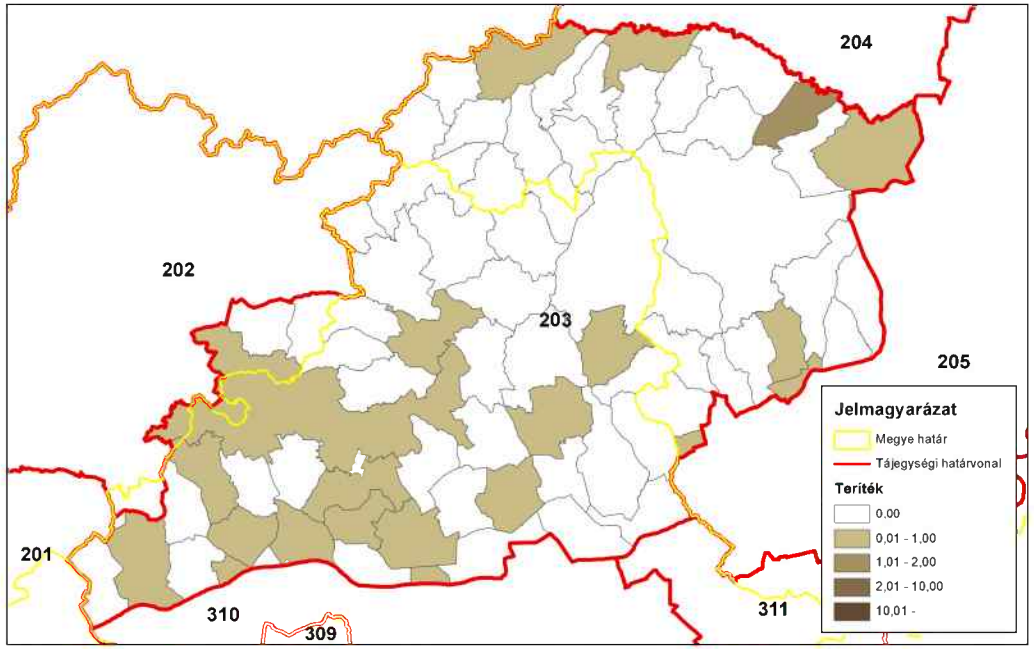

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2011

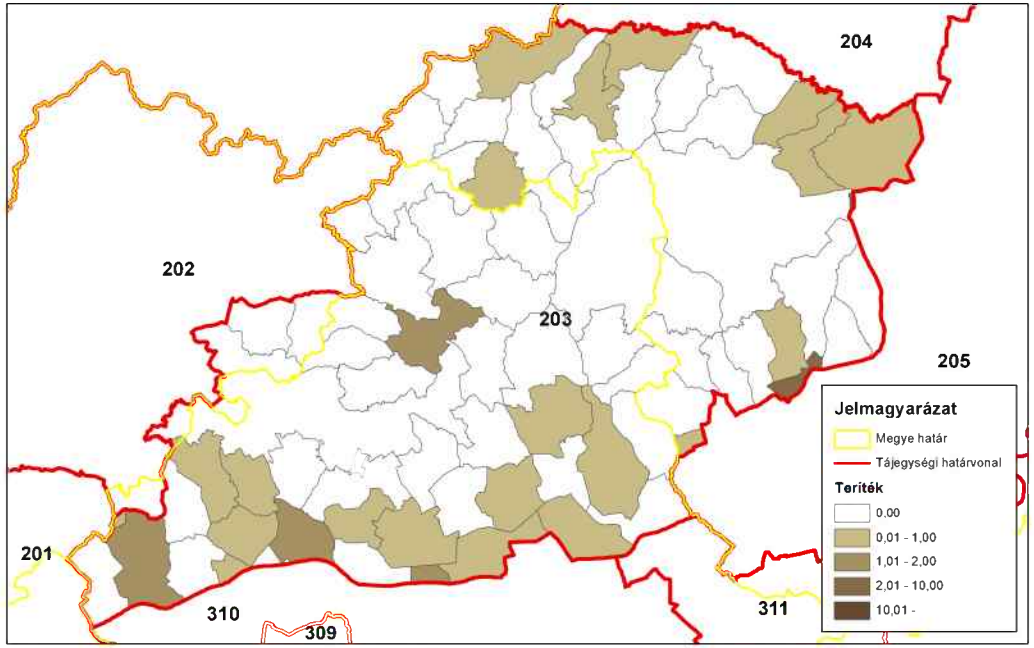

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2012

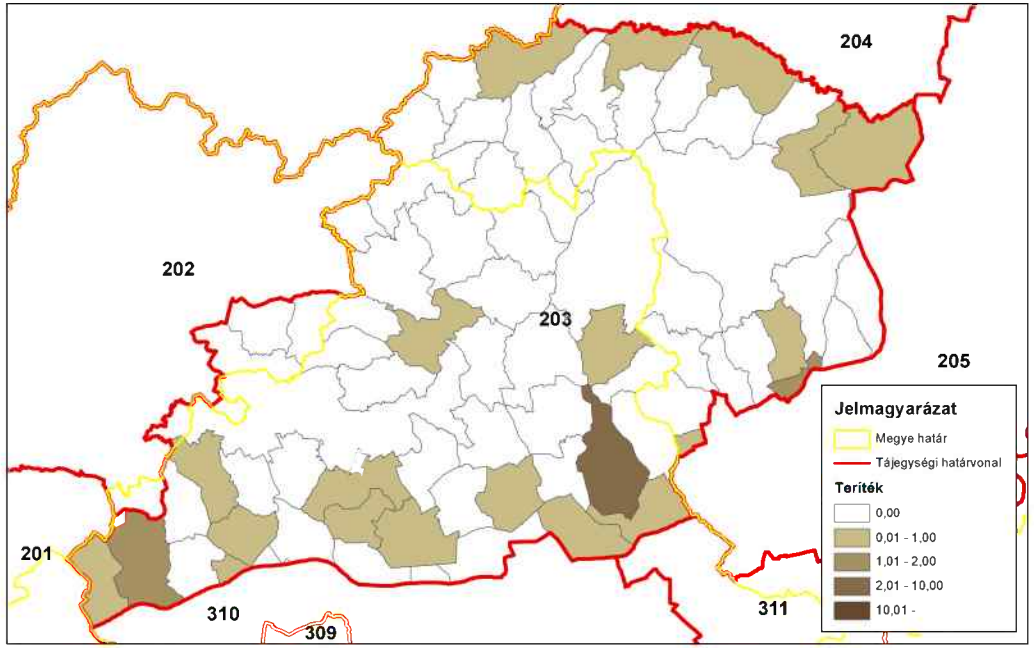

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2013

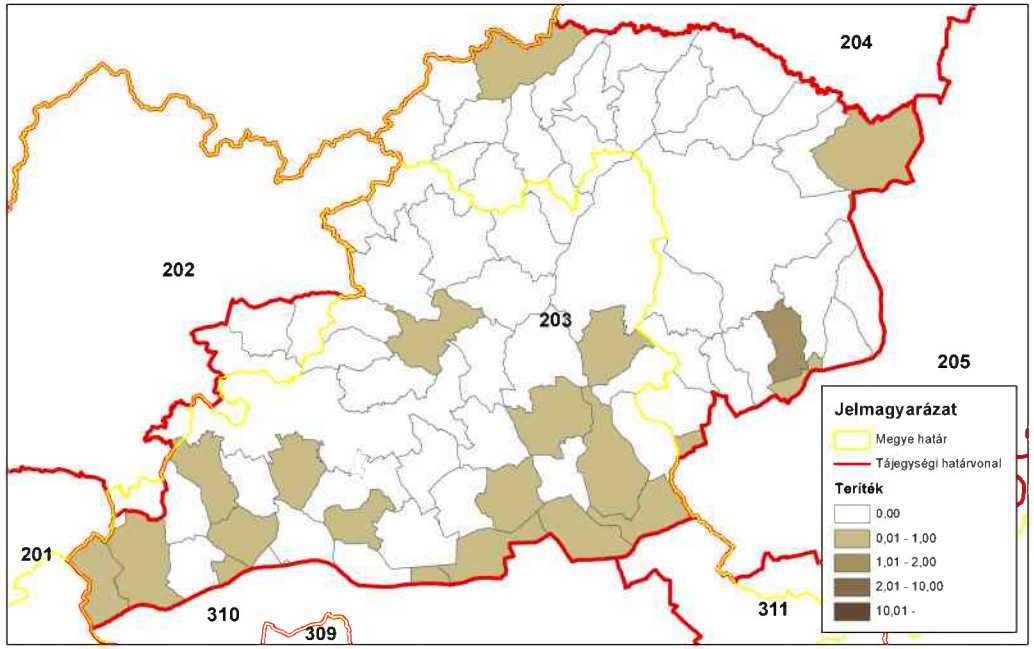

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2014

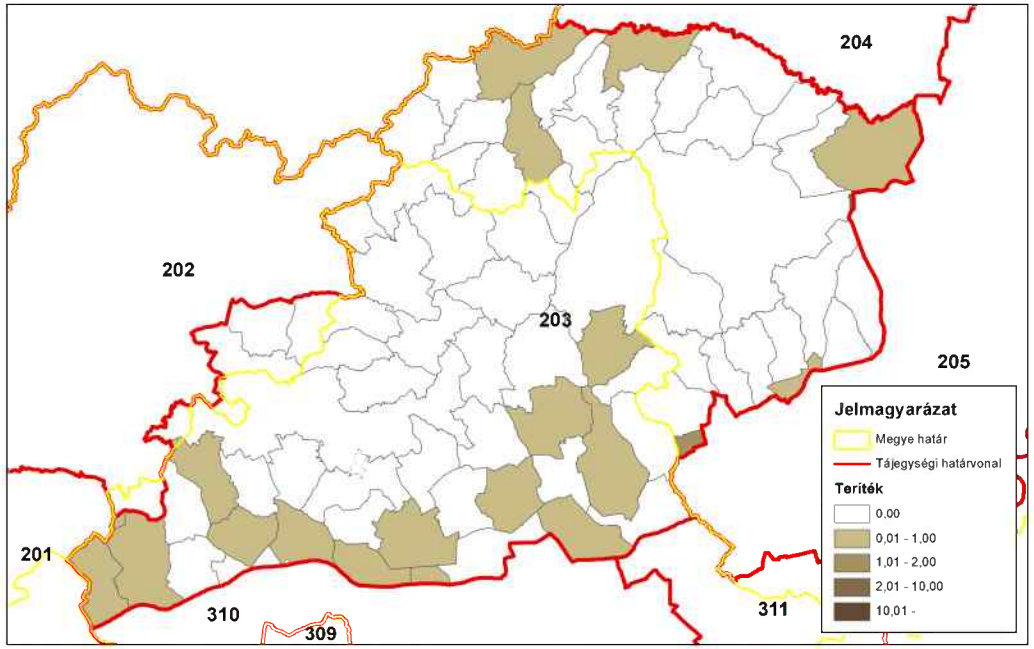

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- **Dolmányos varjú:** Terítéke ingadozó volt (40-240 pld.).
- **Szarka:** A szarka lelövések száma hullámzó képet mutatott (370-1200 pld.).
- **Szajkó:** A szajkó elejtések száma ingadozó volt (500-1300pld.).
- **Róka**: A róka terítéke az 1998 és 2014 közötti időszakban 120%-kal emelkedett (952 → 2077 pld.).
- **Borz**: Vadászhatóvá nyilvánítása óta lelövése stabilnak mondható (140-292 pld.).
- **Kóbor kutya**: A lelövések száma a töredékére csökkent (-95%).
- **Kóbor macska:** A lelövések száma a töredékére csökkent (-92%).
- **Házi görény:** A 2006-os kiugró évtől eltekintve (88 pld), terítéke jelentéktelen, 3 és 24 pld. között változott a tájegységben.
- **Nyest**: Terítéke jelentéktelen, 1 és 28 pld. között változott a tájegységben.
- **Üregi nyúl:** Nincs terítéke a vadgazdálkodási tájegységben.
- **Pézsmapocok:** A 2000-es években csak alkalmi elejtések voltak (összesen 4 pld), nincs jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben.
- **Aranysakál**: A tájegységben 2008-ban ejtették el az első példányt, az utolsó két évben (2013, 2014) pedig 11 pld került terítékre, ami a megtelepedésre utal.
- **Nyestkutya**: 2005 előtt 3 példány, 2005-óta egy példány sem került terítékre. Elejtése esetén a bejelentési és dokumentálási kötelezettséget be kell tartani.
- **Mosómedve**:2001-ben és 2008-ban került terítékre egy-egy példány. Elejtése esetén a bejelentési és dokumentálási kötelezettséget be kell tartani.

Az egyéb apróvadfajok jelentőségének értékelése a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükki vadgazdálkodási tájegységben (203)** legfontosabb vadfajaink közül a mezei nyúl és a fácán terítéke az átlag alatti, míg a gímé az átlag feletti, a vaddisznóé pedig a felső negyedbe tartozik. Ez részben indokolja, hogy a varjúfélék és a kistestű menyétfélék gyérítése kevésbé fontos a térségben. E fajok gyérítésére a tájegység azon területein kell figyelmet fordítani, ahol az apróvadfajok, különösen a fészkelő állomány jelenléte még számottevő. A róka gyérítése az őz szaporulatának védelme érdekében is fontos. Az elmúlt időszakban a róka gyérítése a tájegység déli területein volt erőteljesebb, középső és északi területein kisebb hatékonyságú. Négyzetkilométerenkénti 2 pld-t meghaladó terítéksűrűség csak a tájegység déli területein fordul elő. A kóbor kutya és kóbor macska kilövések száma nem a háziállatok tartásának javulása miatt csökken. Az aranysakál állományának csökkentéséhez legalább a 2-es gyérítési ráta elérése szüksége. A ragadozó, vagy rabló életmódú fajokra nemcsak az apróvad védelme érdekében kell a jövőben nagyobb nyomást gyakorolni a tájegységben, aminek lehetőségeit a gazdálkodási ajánlások rész ismerteti.

A káros apróvad lelövés vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **203**

Év	Dolmányos varjú	Szarka	Szajkó	Róka	Borz	Kóbor kutya	Kóbor macska	Házi görény	Nyest	Üregi nyúl	Pézsmapocok	Arany sakál	Nyestkutya	Mosómedve
1998	219	1 179	727	952	0	1 164	989	3	1	0	10	0	0	0
1999	214	974	781	987	0	1 164	971	3	3	0	30	0	0	0
2000	195	756	873	1 068	0	1 065	855	6	6	0	0	0	0	0
2001	117	675	628	912	0	898	767	8	15	0	0	0	0	1
2002	146	821	806	1 379	140	920	970	4	6	0	0	0	1	0
2003	156	894	517	1 308	172	892	824	6	15	0	0	0	0	0
2004	93	571	1 272	1 160	215	403	432	5	7	0	0	0	1	0
2005	80	379	673	1 102	202	573	541	2	7	0	0	0	1	0
2006	48	400	607	990	204	419	422	88	5	0	0	0	0	0
2007	93	508	653	1 557	242	479	476	24	7	0	0	0	0	0
2008	126	847	617	1 538	162	366	405	5	9	0	0	1	0	1
2009	239	943	591	1 755	243	258	335	15	18	0	2	0	0	0
2010	214	804	497	1 430	219	170	202	20	16	0	0	0	0	0
2011	210	819	614	1 908	234	166	158	12	17	0	2	0	0	0
2012	196	865	610	1 862	292	116	93	14	7	0	0	0	0	0
2013	186	718	505	1 735	266	100	73	12	28	0	0	4	0	0
2014	233	820	684	2 077	273	60	77	12	7	0	0	7	0	0
Változás	6,4%	-30,4%	-5,9%	118,2%	95,0%	-94,8%	-92,2%	300,0%	600,0%	-	-100,0%	600,0%	-100,0%	-100,0%
Minimum	48	379	497	912	0	60	73	2	1	0	0	0	0	0
Maximum	239	1 179	1 272	2 077	292	1 164	989	88	28	0	30	7	1	1
Átlagos	162,6	763,1	685,6	1395,3	168,5	541,9	505,3	14,1	10,2	0,0	2,6	0,7	0,2	0,1

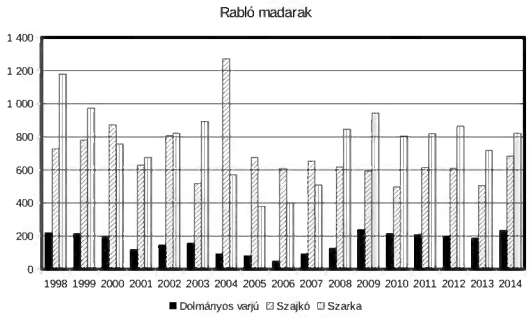

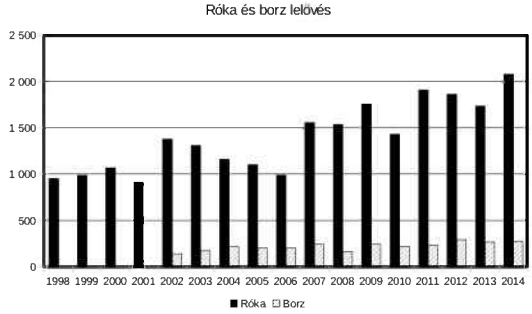

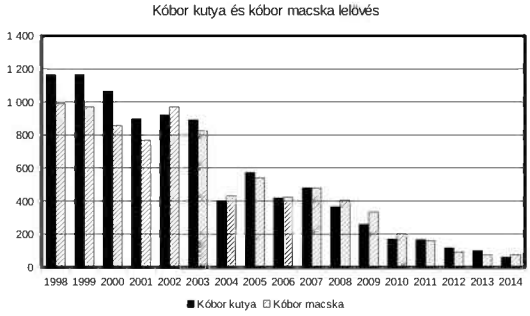

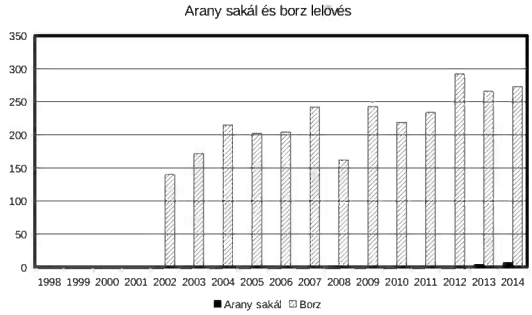

Róka (teríték - db/km^2) 2007

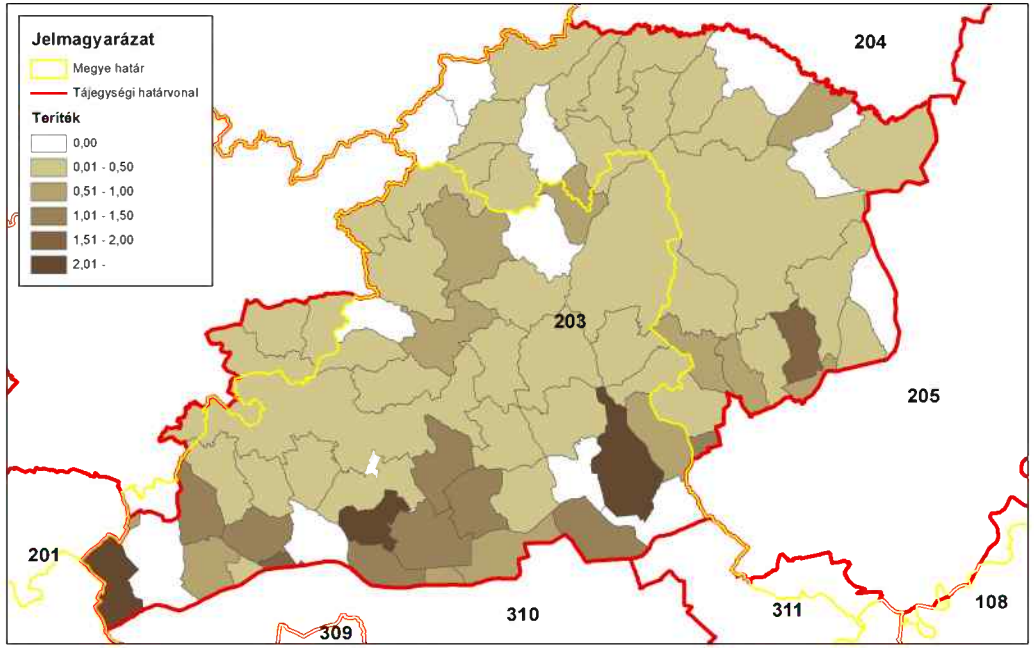

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2008

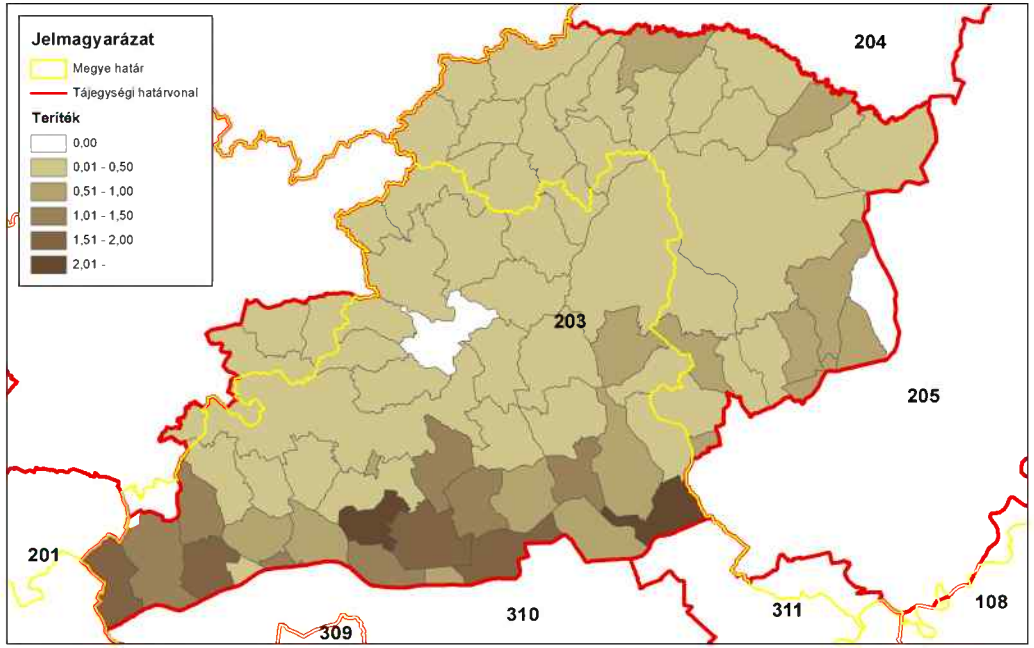

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2009

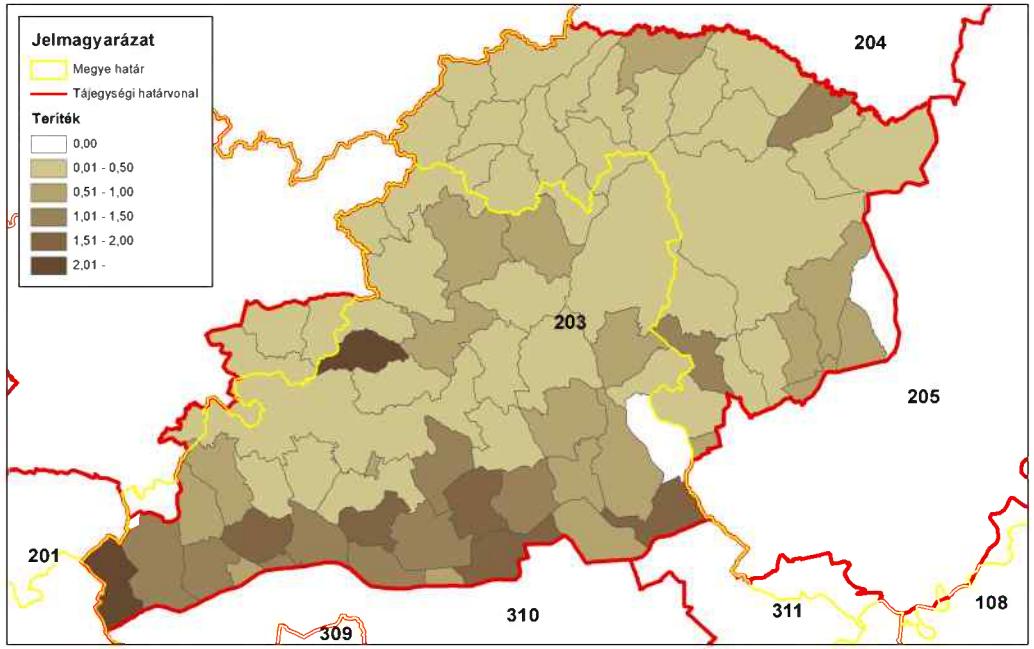

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2010

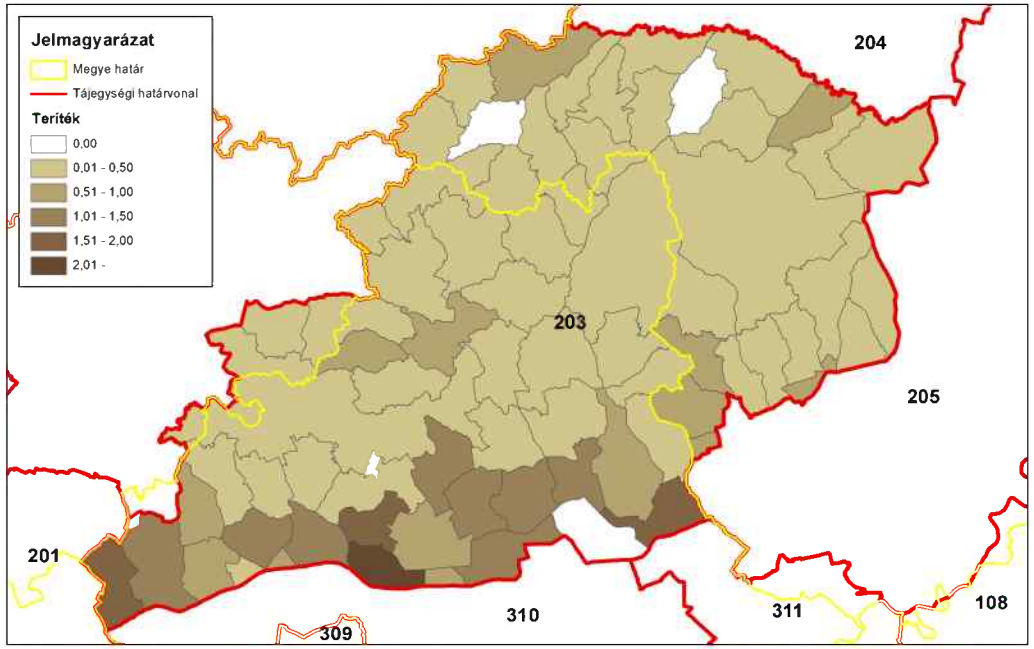

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2011

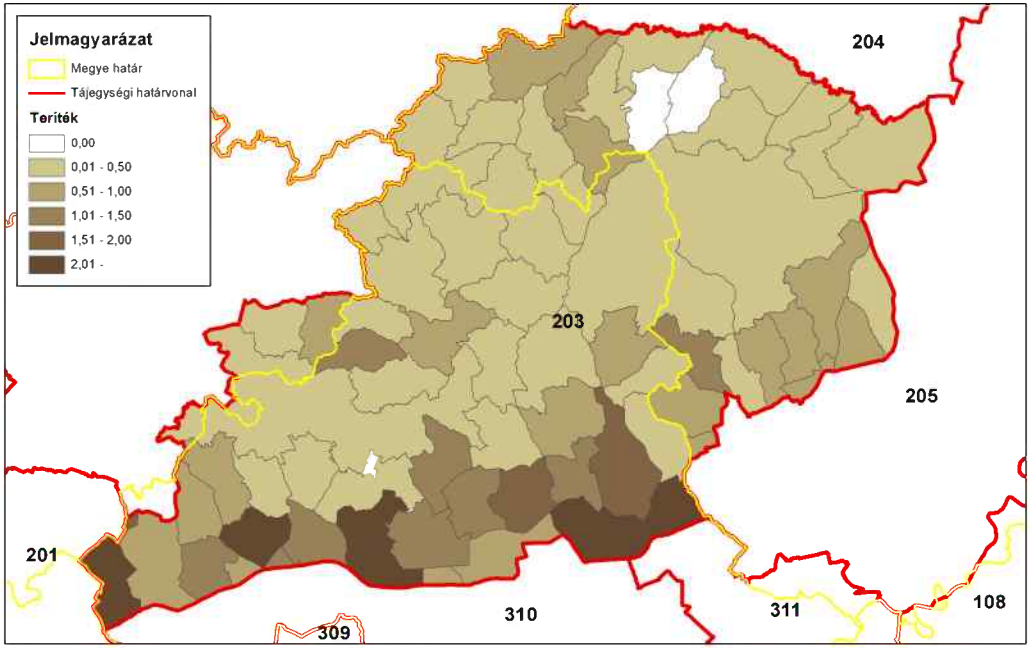

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2012

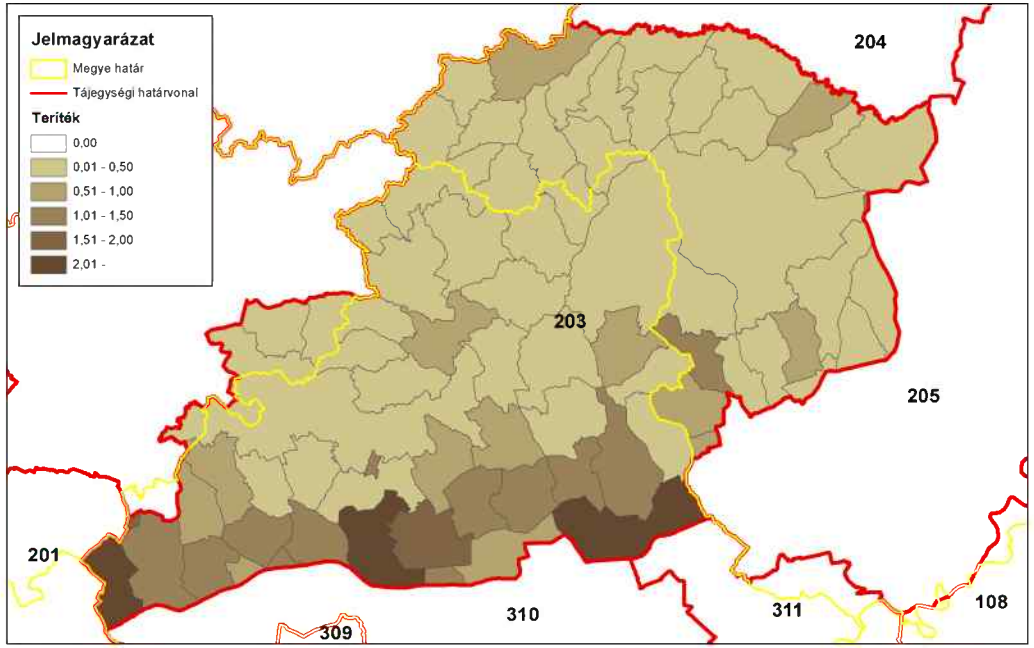

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2013

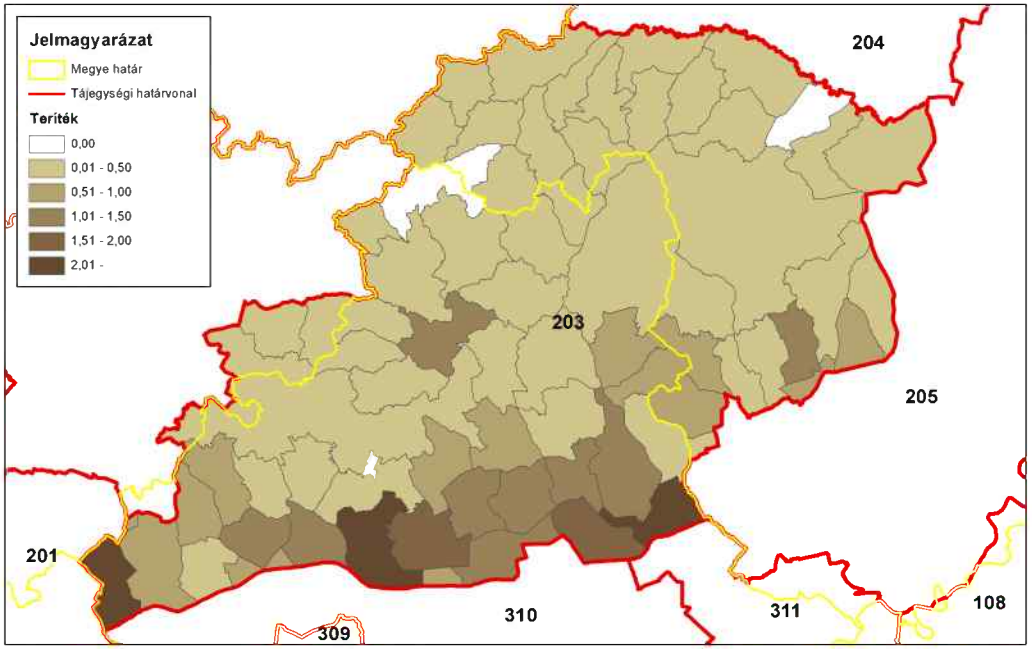

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2014

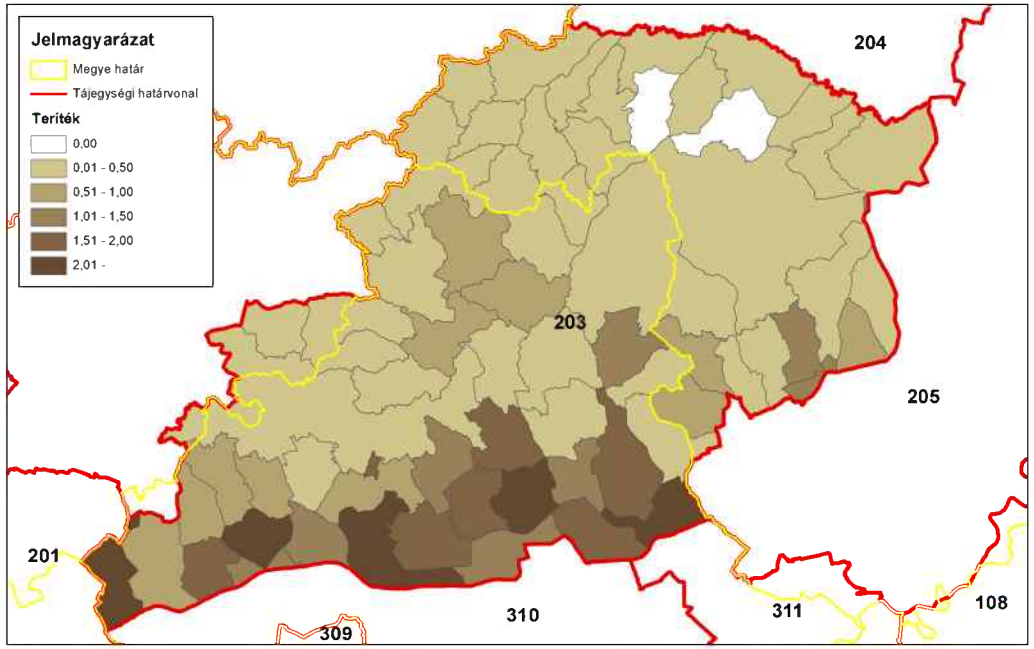

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

Nagyvadgazdálkodás

A gímszarvas-gazdálkodás alapvonalai
Az állomány mennyiségének értékelése
• A Bükki vadgazdálkodási tájegységben (203) a gímszarvas állomány mind mennyiségét, mind pedig gazdasági vonatkozásait tekintve jelentős. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett létszámok és a teríték alapján az átlag feletti negyedben (16/52 és 18/52) helyezkedik el. A gímszarvas a tájegység teljes területén jelen van.
Az állomány minőségének értékelése
• Az állomány a vadgazdálkodási tájegységek trófeabírálati rangsorolási táblázatában a alsó harmadban (35/52) helyezkedik el. A középkorú és idős bikák a bronz, ezüst és arany érmes minősítést is képesek elérni, de az érmes trófeák aránya 1998 és 2014 közötti időszakban átlagosan csak 14,2%. Az állomány minősége országos viszonylatban gyenge.
Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása
• A tájegység területén a gímszarvas jelentett létszáma 1998-2014 között emelkedett (4912 → 7253 pld. +47,7%), ezzel párhuzamosan, és ezt jóval meghaladó mértékben a hasznosítás is növekedett (1349 → 3697 pld. +174,1%). • A teljes időszak átlagában megfigyelhető a viszonylag magas, 35,5%-os hasznosítási arány, ami az utolsó öt év átlagában már 42,2% volt. A gímszarvast jelenleg is állománycsökkentési célú hasznosítási stratégiával kezelik, amely egyelőre még a becsült állomány növekedésének megállítását sem eredményezte. • A kifizetett mezőgazdasági vadkár alakulásában tájegységi szinten is látható, hogy a gímszarvas jelentős szerepet játszik. A gímállomány növekedésének megállítása, majd pedig csökkentése esetén, hosszú távon a konfliktusok csökkenésére is számítani lehet.
Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám
• Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 2500 egyed • Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 4800 egyed
Állománykezelési elvek/modellek
• A tájegységben döntően állomány-csökkentő, a további növekedést kizáró gazdálkodást célszerű folytatni. A vadgazdálkodási tájegységben a hasznosítás jelentős növekedése ellenére tovább nőtt a jelentett létszám, ami a megfelelő megbízhatóságú adatok (szaporulat, ivararány és állomány trend) hiányára is rámutat. • A magas hasznosítási arányok ellenére elmaradó létszámcsökkenés felveti, hogy az állomány nagyobb lehet, mint ahogy azt a számok mutatják, azaz a magas

A gímszarvas-gazdálkodás alapvonalai
hasznosítási arány csupán látszólagos. • A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a fokozatos teríteknövelés (30-35%-ig) és a teríték összetételének – megbízhatóbb adatokra alapozott – kiegyensúlyozása révén elérhető egy egyensúlyi állapot, amikor az állomány hasznosítása a populáció-biológiai jellemzőkkel összhangban áll, továbbá a hasznosítás összetétele is biztosítja a kisebb állomány fenntartását. • Az éves tervben meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag indokolt arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie. • Az állománybecslési módszerek közül a rendszeres, monitoringszerűen végrehajtott szinkronszámlás alkalmazása javasolt a tájegység teljes területén. Ez kiegészíthető az állományok testtömeg értékeinek és kondíciójára vonatkozó jellemzőinek (vesezsírindex) rendszeres vizsgálatával, valamint a felnevelt szaporulatra vonatkozó adatok gyűjtésével. Ezen információkból az állomány változásának trendje, általános állapota és szaporodási teljesítménye is megismerhető. • Az állomány kívánatos korösszetétele alapesetben: 25% idős, 35% középkorú, 40% fiatal. Az 1998-2014 közötti időszak bikahasznosítása alapján feltételezhető, hogy az állományon belül jelentős mértékben csökkent az idősek aránya.
Élőhely-javítási javaslatok
• A tájegység vonatkozásában a gímszarvas szempontjából megfogalmazható általános élőhely-kezelési javaslat szerint, amennyiben van rá lehetőség, úgy az erdőállományok kezelésének módját és időbeli ütemezését úgy válasszák ki, ami a természetes táplálékkínálatot fokozza a gímszarvas életterében. Amennyiben a vadászatra jogosultaknak hatása van rá, a faállomány-nevelési munkák és a cserje/bozótirtások során a nagytestű növényevők fő táplálékbázisát nyújtó elegyfajok (pl. kőrisek, juharok, hársak) és cserjefajok (pl. somok, fagyal, bodza, ill. a szeder) eltávolítását lehetőség szerint kerülni kell. • A kiegészítő takarmányozást a gímszarvas sajátosságainak figyelembe vételével szükséges alkalmazni, kerülni kell az ad hoc megoldásokat. Sózók létesítése és fenntartása az ásványi anyag ellátás javítása érdekében nagy sűrűségben szükséges. • Vadföldek létesítése és művelése esetén a termesztett növények a csülkös vadfajok sajátos igényeihez igazodjanak (elsősorban pillangósok, évelő gyepkeverékek).
A génmegőrzési kezelésű területek
• A tájegység területén belül nincs gímszarvas génmegőrzési rendeltetésű vadászterület (Mellékletekben csatolt táblázat).

A dámszarvas-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

- A **Bükki vadgazdálkodási tájegység (203)** területén a dámszarvas jelentett létszáma 1998-2014 között növekedett (**+11%**). A teríték erősebben nőtt (**+104%**).
- A dámszarvas jelentett állományának 60-70%-a volt szabad területen.
- A dámszarvas populáció területi elterjedése enyhén nőtt. Az állomány a Nógrád-Csereháti vadgazdálkodási tájegységgel határos részen található. Kezelési szempontjaikat egymásra figyelemmel célszerű összehangolni.
- Az állomány **(34/52)** és a teríték **(31/52)** alapján is az **átlag alatti negyedbe** tartozik a tájegységek rangsorában.
- A dámszarvasnak a vadgazdálkodási tájegység területén "**kis jelentősége**" van.

Az állomány minőségének értékelése

- A trófeák részben kerti eredetűek, ezért a szabad területi állományra nézve korlátozottan használhatók az adatok. Az agancsok összességében és az érmes lapátok is, alkalomszerűen kerültek bemutatásra és a trófeák száma nem elég az értékeléshez.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- Hasznosítási aránya többségében alacsony (10-20%) volt és >30% csak az utolsó években fordult elő. A hasznosítás alacsony mértéke alapvetően az állomány növekedését segítette, mivel az állományt így alul-hasznosították.
- A hasznosítás összetétele a jelentett adatok alapján, hozzávetőleg 1 : 3 : 3 bika : tehén : borjú arányt mutat, ami tartósan nem tartható fenn. Ez arra utal, hogy a létszámok alulbecsültek lehetnek és a tehén- és a borjúlelövési arány csupán látszólagos.
- A dámszarvas jelentett állomány és teríték bika : tehén : borjú összetételét célszerű kétkedéssel kezelni és felülvizsgálni. A hasznosítást biológiailag és szakmailag megalapozottá tenni.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 0 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 300 egyed

A dámszarvas-gazdálkodás alapvonalai
Állománykezelési elvek/modellek
• A vadgazdálkodási tájegységben a dámszarvas a gímszarvas, a vaddisznó, az őz és a muflon melletti jelentősége kicsi. A tájegységben az előbbi vadfajok meghatározóak a bevételek és a térített mező- és erőgazdasági károk szempontjából is. A növekvő dámszarvas állomány ebben a helyzetben további feszültségek és helyi konfliktusok forrása lehet. • Az állomány kezelésének célja a dámszarvas tartós megtelepedésének következetes akadályozása, ezért felülről nyitott lelövési tervezést lehet végezni. A nőivar és a szaporulat védelme nem szükséges. • Az állománybecslések és a tervezés javasolt módszerei és szempontjai: A pontos létszám helyett az állomány változásának (trend) és állapotának minél megbízhatóbb nyomon követése is elegendő, amit módszertanilag következetesen végzett felmérések biztosítanak (pl. összehangolt szinkronszámlálások, km-index becslése). • Az éves tervben meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag indokolt arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie.
Élőhely-javítási javaslatok
• A **Bükki vadgazdálkodási tájegységben** a dámszarvas számára élőhelyi fejlesztés nem indokolt.
Zárt kertek és vadaskertek nyilvántartása
• A **Mellékletekben** található jegyzék tartalmazza.

Az őzgazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

Az őz a **Bükki** vadgazdálkodási tájegységben a mennyiségi viszonyokat nézve "**kis jelentőségű**" nagyvad. A tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett létszámot (**43/52**) tekintve az alsó negyedben, a terítéket (**40/52**) tekintve az átlag alatti negyedben található. Gazdálkodási szempontból (teríték, bevételek, károk) szerepét az határozza meg, hogy az őzön kívül a másik 4 nagyvad is nagy számban megtalálható a vadgazdálkodási tájegységben.

Az állomány minőségének értékelése

Az őzagancsok minősége a **Bükki** vadgazdálkodási tájegységben "**gyenge**". A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolásában az alsó negyedben helyezkedik el (**40/52**), az agancsok érmes aránya rendszerint alacsony (<5%).

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A **Bükki vadgazdálkodási tájegység**ben az őz jelentett létszáma 1998-2013 között összességében nőtt (**+27%**), míg a hasznosítás csaknem folyamatosan emelkedett (**+182%**). A hasznosítás növekedése is lassú volt és a konstans hasznosítási arány megengedhette a tartós növekedés kialakulását. A rendelkezésre álló adatok alapján a vadgazdálkodási tájegységben hosszú távon 3900-4300 őz hasznosítása fenntartható lehet.
- Az őz hasznosítási aránya nem túl magas szintről indult és az egész időszakban zömében 28-30% között alakult. Figyelembe véve az őz szaporodási jellemzői a 30-35% közötti hasznosítási szint biztonságosan tartható lehet, ha a suta- és gidalelövés is egyensúlyban marad. A tájegységi adatok alapján a suták hasznosítási aránya (25-30%) kicsit alacsonyabb a bakoknál és a gidáknál. Az őz lelövések összetétele lényegében az egész időszakban az 1:1:1 arány közelében volt. Ennek megfelelően a bakok, a suták és a gidák terítéken belüli aránya egyaránt 30-35% között változott.
- A teríték kisebb, óvatos növelése lehetséges, mert az őzállomány hasznosítása a biológiai lehetőségekkel valószínűleg összhangban áll. A stabil állapot fenntartása azért is szükséges, mert a nagyobb sűrűségű állományokban előbb-utóbb megjelennek azok a sűrűségfüggő hatások (testsúly, kondíció, agancsméretek csökkenése), amik az állomány teljesítményét visszavetik. Ezek a hatás a vadgazdálkodási tájegység gyenge, hegyvidéki élőhelyi feltételei mellett erősebben jelentkezhetnek.
- Az őz jelentőségét tekintve a gímszarvas és a vaddisznó után helyezkedik el a vadgazdálkodási tájegységben. A tájegységben emellett szabad területen kis számban a dámszarvas és nagy létszámban a muflon is megtalálható. A vadgazdálkodási tájegységben a térített mezőgazdasági és erdei vadkárok jelentősen nőttek az értékelt időszakban. Ezek a károk a gímszarvashoz és a vaddisznóhoz köthetők, a dámszarvas, a muflon és az őz helyi jelentőségűek.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 6200 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 10500 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- Az őzgazdálkodás céljait 4 fő szempont értékelése alapján célszerű meghatározni:
  1. Megfelel-e az állomány mennyiségi hozama az elvárásoknak? (vadászati lehetőség és bevétel, vadhús árbevétele)
  2. Megfelel-e az agancsok minősége az élőhelyi lehetőségeknek és a várakozásoknak? (agancsok nagysága, érmesek száma/aránya)
  3. Kell-e a vadkárral foglalkozni? (mezőgazdasági, erdei kár, vadbalesetek)
  4. Mik a célokkal kapcsolatos biológiai és gazdálkodási korlátok? (pl. a környezet tűrőképessége)
- Az állománybecslések és a tervezés javasolt módszerei és szempontjai: Az őzállományok létszámának pontos felmérésére nincs módszer. A pontos létszám helyett az állomány változásának (trend) és állapotának minél megbízhatóbb nyomon követése a cél, amit módszertanilag következetesen végzett felmérések biztosítanak. Ezek a felmérések adatokat szolgáltatnak az ivararányra és a felnevelt szaporulatra vonatkozóan is, amiből meghatározható az állomány realizált szaporodóképessége. A realizált szaporulatot összehasonlítva a kiinduló szaporodási mutatókkal (sárgatestek száma, magzatszám) megbecsülhető a felnevelési veszteség, a ragadozók hatása és a gidalövés hatása is. Az állomány trendjének ismeretében megítélhető a hasznosítás és a természetes folyamatok kölcsönhatása, amik alapján növelhető/csökkenthető a lelövések száma. Az elmúlt 2 évtized országosan és tájegységben is azt bizonyította, hogy a lelövések fokozatos növelése (itt: **+182%**) miatt az őzállományok nem omlanak össze.
- Az őzállomány állapotának legfontosabb és minden esetben gyűjthető jellemzői: a lőtt őzek testtömege és a testtömeg megoszlásának változása, az agancsok súlyának és súly szerinti eloszlásának változásai, valamint a szaporulat számának és megoszlásának változásai (magzatszám, felnevelt szaporulat).
- Az őzállományokban bak territórium foglalási viselkedése miatt erős a nyomás az 1:1-től erősen eltérő ivararány kialakulására (1:2-3 bak:suta). Ez növeli az állomány számszerű szaporodóképességét, ami „elfiatalodó" koreloszláshoz vezethet, ami a suták és a gidák megfelelően erős hasznosítása nélkül nem akadályozható meg. Ennek elmaradása miatt a sűrűségfüggő szabályozás néhány év alatt lecsökkenti az őzek súlyát és szaporulatát.
- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a fokozatos terítéknövelés (≈35-40%-ig) és a teríték összetételének kiegyensúlyozása (1:1:1) révén el lehet érni olyan egyensúlyt, amikor az őzállomány hasznosítása a biológiailag megalapozott, továbbá a hasznosítás összetétele is biztosítja a kedvező létszám/teríték fenntartását.
- A szabályos korösszetételű (élő) állomány eloszlását figyelembe véve a bakteríték javasolt összetétele 45±10% fiatal, 40±5% középkorú és 15±5% öreg bak. A populációdinamika összefüggéseit figyelembe véve, ettől lényegesen eltérő korösszetétel torzulások nélkül tartósan nem vehető ki egy állományból sem.
- Az előbbiek miatt az éves tervben meghatározott elejtési számokat, mind ivarra,

mind korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag megalapozott és fenntartható arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie.

- A Bükki vadgazdálkodási tájegység az érmes agancsok aránya alapján a gyengébbek közé tartozik (40/52). A vadgazdálkodási tájegységben a "fiatal" korcsoport részesedése 15-20%-ról 35-40%-ra emelkedett. Az „öreg" bakok 50%-ról 25%-ra csökkent és a „középkorú" bakok 30-40%-ot tettek ki. Az őzbakok agancsainak szárhossza már a 4-5 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően a 8 éves korig azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 6-8 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni és erősen szóródni kezdenek az átlagok. Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy eltérés mutatható ki. Az agancsnövekedést az „átlagos" évek közepes értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.

Élőhely-javítási javaslatok

- A vadgazdálkodási tájegységben a gímszarvas, a dámszarvas, a muflon és a vaddisznó határozza meg az élőhelyi beavatkozásokat és fejlesztéseket. Az őz koncentrátum válogató kérődző, amely a magas táplálóanyag-tartalmú, nyersfehérjében gazdag, alacsony rosttartalmú növényeket keresi. Kifejezetten az őz igényeit célzottan kielégítő élőhelyi beavatkozások, vadföldek létesítése nem várható.
- Az őz kiegészítő takarmányozása szélsőséges körülmények között lehet indokolt, de a rossz minőségű vagy igényeinek nem megfelelő takarmányok kihelyezése káros.
- Az ásványi anyagellátás kiegészítésére sózók fenntartása/létesítése az őz érdekében is szükséges.

Ragadozók kezelése

- A vadászható ragadozókkal való gazdálkodás az őz szempontjából is fontos. Főleg az ellés után a gidák veszteségeit okozhatja a róka, a kóbor kutya, az aranysakál és a vaddisznó is.
- A róka korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (>1,5 gyérítési rátára van szükség) kell kivenni a területről. A vadászatnak folyamatosnak kell lennie, de a gyérítésnek az év első felére kell koncentrálnia.
- Az aranysakál esetében a hatékonyabb utódnevelés miatt, a rókáét meghaladó vadászati hatékonyságra van szükség.
- A kóbor kutyák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani.

A génmegőrzési kezelésű területek

Nincs a vadgazdálkodási tájegységben.

A muflongazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Bükki vadgazdálkodási tájegységben** a jelentett létszám (**2/22**) és a teríték (**3/22**) szempontjából is a muflonnal rendelkező tájegységek **felső** felébe tartozik, az ország egyik legnagyobb állománya. A bírált csigákat tekintve a VGTE az értékelhető vadgazdálkodási tájegységek közt a **6/7** helyet foglalja el a rangsorban. A muflon jelentősége "**nagyobb**" a vadgazdálkodási tájegységben.

Az állomány minőségének értékelése

A trófeabírálati eredmények értékelhetőségét behatárolja, hogy a szabad területi és a vadas kerti származású egyedek csigáinak adatai nincsenek elkülönítve. A vadgazdálkodási tájegységben az érmes csigák aránya 3-27% között ingadozott (25-89 db/év). Arany érmes csiga kevés, ezüst és bronz érmes jóval több kerül kézre. Az értékek változásában semmilyen trend nem mutatható ki, a számok és az arányok hektikusak. Az állomány minősége "**gyenge**".

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A muflon **Bükki vadgazdálkodási tájegységben** szabad területen jelentett létszáma 1998-2014 között először csökkent, majd nőtt. A szabad területi állomány aránya a csökkent (100%→70%). A vadgazdálkodási tájegységben a muflon egy nagyobb tömbben fordul elő.
- A szabad területi hasznosítás növekedett. A hasznosítási arány nagyon széles sávban mozgott (30-47%), néhány kiugró értékkel (állománycsökkentési időszakok). A >40% hasznosítási értékek csak akkor elfogadhatók, ha egyidejű állománycsökkenés is történik. További növekedés esetén feltételezhető, hogy a tényleges létszám nagyobb.
- A hasznosítás összetétele általában 18-26% kos, 38-48% jerke és 30-42% bárány volt. A hasznosítás számszerű növekedése az előbbieknek megfelelően legnagyobb mértékben a jerkéktől függött, amit a bárányok és a kosok hasznosítása követett.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 1000 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 2000 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- Az állomány kezelésének megalapozásához az állomány változását és a vadászati beavatkozásokat megbízhatóan tükröző monitoring rendszer kialakítása indokolt (pl. szinkronszámlálási rendszer).
- Az állományban dokumentáltan nyomon kell követni a felnevelt szaporulat arányát, illetve a szaporodásban részvevő nőivarú egyedek arányát.

• A muflon szabad területi hasznosítását – összhangban más gazdálkodási tevékenységek szempontjaival – növelni lehet, mivel a létszáma az utóbbi időben növekedni tudott. A nőivar és a szaporulat hatékony szabályozásának lehetőségeit célszerű keresni, a kosok aránya terítékben kevesebb, mint 30% legyen.
Élőhely-javítási javaslatok
• Kizárólag a muflon igényeit szolgáló élőhelyfejlesztések nem várhatók. A csülkös vadfajok élőhelyeinek fejlesztése alapvetően nem az állományuk növelése, hanem az egyedek kondíciójának és trófeaminőségének javítása és az okozott gazdálkodási/természetvédelmi konfliktusok csökkentése érdekében történhet. • A muflon téli etetése esetén a cél elsősorban a károsított területektől való elterelés lehet; a kihelyezett takarmány mennyisége és minősége ehhez igazodjon. Az állomány növelését célzó etetés kerülendő. A szórók és etetők helyét úgy kell megválasztani, hogy a takarmányozás a természeti vagy gazdasági értékekben a károkozás veszélyét ne növelje.
A génmegőrzési kezelésű területek
Nincsenek a vadgazdálkodási tájegységben
Zárt kertek és vadaskertek nyilvántartása
A vadaskertek nyilvántartása a **Mellékletben** található.

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Bükki vadgazdálkodási tájegységben (203)** a vaddisznó szerepe "**nagyon jelentős**". A vadgazdálkodási tájegységek rangsorában a jelentett létszám (**10/52**) és a teríték (**11/52**) alapján is a **felső negyed**ben helyezkedik el. A vaddisznó a bevételek és mezőgazdasági vadkárok szempontjából is fontos tényezője a vadgazdálkodási tájegységnek, egyben konfliktusok forrása is.

Az állomány minőségének értékelése

A vaddisznó trófeák minőségét nem értékeljük, mert:

- szelektált minta áll rendelkezésre (>16 cm méretű agyarakat kell bíráltatni)
- a vadaskerti és a szabad területi agyarak nincsenek elkülönítve
- egy túlszaporodott, jelentős problémákat okozó vad esetében a minőség védelmének jelenleg nincs különleges indoka.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A **Bükki vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi jelentett létszáma 1998-2014 között mérsékelt emelkedést mutatott (**+21%**), miközben a teríték a többszörösére nőtt (**+211%→3X**). A hasznosítási arány 2001 óta meghaladta a 100%-os szintet, az utolsó években elérte a 190-200%-ot is. Ez elvileg elég lehetett volna a növekedés megállítására, ami nem következett be. **Felvetődik, hogy a jelentett létszámok jóval kisebbek, mint a tényleges létszám.**
- A **Bükki vadgazdálkodási tájegység** jelentős részében a teríték elérte és meghaladta a 2-3 db/km^2 sűrűséget, ami alól csak a déli perem kivétel, ahol az adottságok is eltérőek.
- Hasznosítási aránya 2013-2014 évektől eltekintve csaknem folyamatosan nőtt. A hasznosítás összetételét tekintve a tájegységben a kanokhoz viszonyítva (15-20%) azonos arányú kocát lőttek (15-20.%) és a süldő és malac lelövés 62-69% volt. Az adatok arra utalnak, hogy a kocák lelövéseken belüli ilyen aránya mellett a szaporulat lövése (süldő+malac) nem elegendő a vaddisznó állománynövekedésének megakadályozására.
- Figyelembe véve a térített mezőgazdasági károk növekedését (4X; 16-26 millió Ft) a vaddisznó további növekedése nem viselhető el. **Az eddigi hasznosítási gyakorlat szinten-tartást eredményezett, ezért a vaddisznólétszám csökkentése érdekében a lelövéseket magas szinten kell tartani és a koca- és malackilövések magasabb arányát kell elérni.**

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 1900 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 4400 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

A **Bükki vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi létszámát a követ-

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

kező 10 évben a 2017-ben becsült létszámnak legalább felére (40-60%-al) kell csökkenteni, amihez az alábbiak szükségesek:

- **Az évente meghatározott lelövési tervek teljesítése, a nőivar és a szaporulat védelmének megszüntetése.**
- Az irreális értékek korrekciójának biztosítása (virtuális túlhasznosítás, ivar- és korcsoportok adatainak ellenőrizhető hitelessége). Ennek érdekében a tájegység szintjén egységes vadállomány-felmérési (monitorozási) és tervezési módszertan kidolgozása és bevezetése (pl. szinkronizált számlálási rendszer, összehangolt testtömeg és szaporodási adatgyűjtési és értékelési rendszer kialakítása a vadgazdálkodási tájegységben).
- **Az éves tervben a meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korra, a biológiailag megalapozott és fenntartható arányokat is betartva szükséges meghatározni.**
- A vadgazdálkodási egységek között a vadászati nyomás összehangolt ellenőrzése, hogy **a vaddisznót gyengébben hasznosító területek ne legyenek a visszatöltődés forrásai.**
- A **felülről nyitott** lelövési tervszámok alkalmazása, azaz a nőivar és a szaporulat lelövését nem szükséges felülről korlátozni.
- A rendelkezésre álló adatok alapján a **100-150% hasznosítási arány** jó esetben a szinten tartáshoz volt elegendő. A 2017-től kezdődő 3-5 évben az érzékelhető **állománycsökkentéshez tartósan >150% hasznosítási arányt szükséges fenntartani.**
- A teríték összetételét az állomány csökkentése érdekében úgy célszerű meghatározni, hogy **a kifejlett kocák lelövése határozottan nagyobb legyen a kanokénál (1.5-2 koca : 1 kan) és az összes lelövés >75%-a malac+süldő legyen.** A malac+süldő lelövésből **>25% malac** legyen (<50% süldő).

Élőhely-javítási javaslatok

- A vaddisznó etetésének csak a vadászat megkönnyítése (szórók), illetve a károsított területektől való elterelés lehet a célja; a kihelyezett takarmány mennyiségének és minőségének ehhez kell igazodnia. Az állomány növelését célzó etetés kerülendő. A szórók és etetők helyét úgy kell megválasztani, hogy a takarmányozás a természeti vagy gazdasági értékekben a károkozás veszélyét ne növelje.
- Szükséges a vadhatás-monitoring rendszeres alkalmazása. A károsítás és a túrás mértékének és mintázatának rendszeres felmérésével a hasznosítás mennyiségének és tér-időbeli eloszlásának tervezése és megvalósítása az élőhelyen mérhető paraméterekhez igazítható. Így a tervezett élőhely- és vadállomány-kezelési javaslatok teljesülése és sikerességük is nyomon követhető és értékelhető.
- A megfelelő mennyiségű és minőségű (kiegészítő) vízellátásról a vaddisznó jellemző igényeire is tekintettel célszerű dönteni.
- Vadföldek létesítése és művelése esetén a termesztett növények a csülkös vad sajátos igényeihez igazodjanak. A vadföldművelés tényleges céljának elérését (hasznosítás növelése, vadkár csökkentése) és a befektetett költségek megtérülését elemezni szükséges.

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

Apróvadgazdálkodás

A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Bükki vadgazdálkodási tájegységben (203)** a mezei nyúl "**kis jelentőségű**" vadfaj. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatban a jelentett létszám (33/52) és a teríték (28/52) alapján is az átlag alatti negyedben helyezkedik el, szórványos előfordulása és terítéke miatt nincs vadászati jelentősége.

Az állomány mennyiségének, hasznosításának és elterjedésének alakulása

- A jelentett állomány (11150-ről 6542-re) csökken.
- A hasznosítás (1983-ról 1199-re) és a hasznosítási arány (30%-ról 18%-ra) csökken, alacsony szintű.
- A befogás és lelövés is csökkent, a lelövések aránya nőtt a hasznosításon belül (91% - 9%-ról 96% - 4%-ra).

Állománykezelési elvek/modellek

- A mezei nyúl gazdálkodásban az alacsony hasznosítási ráta miatt nem veszélyeztetik a gazdálkodók a nyúl állományt. A magasabb populációsűrűségű területeken, ahol jelentősebb mezőgazdasági területrész található a vadgazdálkodási egység területén javasolt egy elfogadott létszámbecslési módszer (éjszakai reflektoros létszámbecslés) használata tavasszal és ősszel, a vadászatok megkezdése előtt. Ezek alapján meg lehet tervezni a hasznosítandó mennyiséget egy hasznosítási modell segítségével: a Kovács-Heltay modell vagy a SZIE VMI modellje alkalmazható. Az éjszakai reflektorozás az őz állomány becslése szempontjából, vagy a vaddisznók mozgásának felmérésére is alkalmas.
- Ezeken a vadgazdálkodási egységeken a hasznosításra tervezett mennyiség 65–75%-át október-november hónapokban kellene elejteni. A törzsállomány védelme érdekében a vadászati hatóság a december 15. után tervezett befogásokat megtilthatja.
- A tartós túlhasznosítás megelőzése és az állomány felépülése érdekében a vadászati hatóság által meghatározott vadgazdálkodási egységek területén elő kell írni, hogy évente nem vadászott, pihentetett területeket jelöljön ki a vadászatra jogosult a vadgazdálkodási egységek 15–30%-án (mozaikszerű hasznosítás).A mezei nyúl szempontjából a róka lehet jelentős ebben a tájegységben, bár nem látszik összefüggés a lelövések között. A vaddisznó állománya magas és folyamatosan nő a térségben, amit a jelentősen megnőtt mezőgazdasági vadkár is mutat. Az erdősült területek magas aránya miatt ez valószínűleg nem is fog lecsökkenni. A vaddisznó állományának csökkentése azonban szükséges ott, ahol még jelentősebb mezei nyúl populáció van, hogy ez a negatív hatás is csökkenjen, ezzel is segítve a nyúl állományának növekedését.

Élőhely-javítási javaslatok

- Az élőhelyi beavatkozások jellemzően a nagyvadfajok érdekében történhetnek. Kifejezetten a mezei nyúl számára élőhely-fejlesztés nem várható, de a nagyvadfajok érdekében végzett beavatkozások a nyúl számára is lehetnek hasznosak.
- A szántóterületek aránya (29%) alacsony, de az erdős részeken a vadföld

A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai
gazdálkodással a nyúlnak is kedvezhetnek, amennyiben a pillangós legelő keverékeket alkalmaznak, ami a gímszarvasnak és az őznek is kedvező. Ugyanakkor mivel a KAP Zöldítés mindenhol kötelező, ezért a szántóföldeken ezeket ki lehet használni a mezei nyúl érdekében. • A réteket (9%) érdemes fenntartani, ami a mezei nyúl számára kedvező élőhelyet jelent. A túllegeltetést azonban el kellene kerülni. • Az agrárkörnyezet-gazdálkodási programok zöldugar kezelésére vonatkozó szabályok a mezei nyúl élőhely kezelése során is alkalmazhatók, ahogy a kaszálás szabályai a vadlegelőkön és egyéb füves élőhelyeken is alkalmazhatók. • Ha az élőhelyfejlesztés nem lehetséges, akkor a kiegészítő takarmányozás során a vadgazdálkodási egységek területén nyáron a mezei nyúl érdekében is ki kellene rakni lédús takarmányt az aratást megelőzően, majd utána is. Ezek a takarmányrépa, tarlórépa, cukorrépa, sárgarépa, káposztafélék, kukorica szilázs. A lédús takarmányokon túl a jó minőségű lucerna- és réti széna kijuttatásáról is lehetne gondoskodni. Mivel ezt a nagyvad takarmányozása érdekében úgyis megteszik a vadgazdálkodók, kirakhatnak ebben az időszakban úgy, hogy azt a nyúl is fel tudja venni. Az etetőhelyeket egymástól 100-150 méter távolságban érdemes kialakítani a szegélyvegetációkban.
Ragadozók állománykezelése
• A Bükki vadgazdálkodási tájegységben a róka állomány korlátozás a legfontosabb a mezei nyúl szempontjából itt is, legalábbis azokon a vadgazdálkodási egységeken, ahol még jelentősebb nyúl állomány van, mert ott még megtérülhet a befektetés, bár a róka gyérítése vadegészségügyi szempontból mindenhol fontos lenne, még a nagyvadas területeken is. Legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1.5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről. • A kóbor kutyák és macskák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani, hiszen a kóbor kutyák a nagyvadra is veszélyt jelenthetnek, a macskák pedig szintén vadegészségügyi okokból is gyérítendők. Lásd a ragadozókra vonatkozó részt.

A fácángazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Bükki** vadgazdálkodási tájegységben (203) a fácán "**közepes jelentőségű**" apróvadfaj. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett állomány (33/52) és a hasznosítás (27/52) alapján is az átlag alatti negyedben helyezkedik el, a fácán állománya és terítéke helyileg esetleg számosabb is lehet. Nem meghatározó jelentőségű faj vagy a nagyobb hasznosítás a kibocsátástól függő.

Az állomány mennyiségének, hasznosításának és elterjedésének alakulása

- A jelentett állomány csökkenő (-59.3%).
- A hasznosítás mértéke csökkenő (-40.9%); a jelentett állományhoz viszonyított hasznosítás erősen ingadozó (31.9-89%); a kibocsátáshoz viszonyított hasznosítás csökkenő (-36.1%).
- A kibocsátott fácánok száma ingadozó (4 ezer - 18.3 ezer); a kibocsátás mértéke a jelentett állomány méretének megfelelő vagy min. a kétharmadát elérő; a szabadterületi állományra gyakorolt vadászati nyomás ingadozó (11.8-55.2%), valószínűleg gyakran túlhasznosítják.

Állománykezelési elvek/modellek

- A fácángazdálkodás tervezéséhez a következő változókról szükséges helyi, vagy egyéb vizsgálatokból felhasználható információ: a költő felnőtt madarak (törzsállomány) márciusi száma; a felnevelt szaporulat száma a felnevelés végéig; a populáció szeptemberi száma; elejtett egyedek száma (tyúk, kakas külön). Amennyiben kibocsátás történik, akkor a kibocsátott fácánok megtérülési aránya a kibocsátáskor jelölt fácánok alapján.
- Szabadterületi fácán hasznosítása helyileg indokolt esetben csak meghatározott küszöb felett (jelenleg: 4 egyed/km^2) engedélyezhető.
- A hasznosítási tervet a felnevelt szaporulatra (szabadterületi állomány) és a kibocsátott fácánok várható megtérülése (korábbi évek adatai) alapján elkülönítve célszerű megtervezni. A kibocsátott fácánok és a vad származású fácánok nem egyenértékűek.
- A szabadterületi vad állományra gyakorolt vadászati nyomás maradjon 25-40% alatt. Az őszi populációból a kakasok akár 75%-os, míg a tyúkok max. 20%-os hasznosítása biztosíthatja a fenntartható hozamot, de vegyes kibocsátások esetén a tyúkok hasznosítása ilyen mértékben sem ajánlott. A tojók hasznosítását célszerűbb kerülni, mivel a fácánállomány legértékesebb részét a szaporulatot biztosító életképes tyúkok alkotják.
- Javasolt, hogy alapvetően csak kakasok kerüljenek kibocsátásra, amivel a vad tyúkokra a visszavadászás során gyakorolt járulékos vadászati nyomás csökkenthető, ill. a jobb szaporodási teljesítményt nyújtó vad tyúkpopulációt sem hígítják fel a kibocsátott tyúkok. A ragadozók csoportosulási válaszának elkerülése érdekében a kiscsoportos kihelyezést kellene előtérbe helyezni.
- A kibocsátott egyedek lábgyűrűvel vagy szárnyjelölővel történő megjelölését a

A fácángazdálkodás alapvonalai
vadászati hatóság előírhatja. (megfelelő minőségű lábgyűrű, szárnyjelölő), hogy a visszavadászási arány és a vad fácánokra gyakorolt vadászati nyomás mérhető legyen. • Kibocsátások esetén a vadászati hatóság fácántyúk elejtésére adott külön engedélyében a tyúkok hasznosítási mértéke a 40%-ot nem haladhatja meg. A természetes tyúkállomány védelme érdekében a tojók lövése nem támogatott.
Élőhely-javítási javaslatok
• Javasolt – lehetőség szerint – minél nagyobb arányban olyan területek kialakítása, ahol a fészkelési időszakban nem, vagy alig folyik olyan tevékenység, amely a fészkelést akadályozná. Ilyenek: őszi búza és árpa, tritikále, rozs, vadföld és ugar. Kedvezőnek tekinthető még: repce, borsó, vörös here, bíborhere, mézontófű. • Fontos a fás, cserjés vegetációk megfelelő területaránya is. Javasolható a bodza, a kökény, gyepűrózsa jelenléte, illetve az ilyen növényzetű foltok, sávok megőrzése. • Alapvető a fészkelőhelyek védelme vagy kialakítása, elsősorban füves élőhelyek és pillangós zöldtakarmánynövények tábláinak biztosításával. • Természetbarát kaszálási módszereket kell alkalmazni a fészkelőhelyeken (fészkelési időt elkerülő munkálatok, alternáló kasza és vadriasztó lánc használata, bentről kifelé és lassú haladás, max. 3 m munkaszélesség, búvósáv-rendszer meghagyása). • Gyom- és rovartáplálék biztosítása szükséges a szegélyvegetáció védelmével. • Téli túlélést vadföldekkel (1-3 ha/100 ha; kelkáposzta, lenmag, gabonafélék, köles, repce, esetleg kukorica és cirok), gabonafélék önetetőből történő etetésével (1 db/ha) segíteni kell.
Ragadozók állománykezelése
• A róka állományának korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1.5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről az év első felére koncentrálva. • A fácán fészkelőterületein a borz állományának csökkentéséhez 0.7-es gyérítési rátát kell elérni. • Az egyéni fegyveres vadászat mellett az ugrasztás, kiásás és a csapdázás javasolt. • A fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának korlátozása is fontos a fácán szaporodási időszakában, így szükséges lehet engedélyt kérni az idényen kívüli vadászatukhoz és csapdázásukhoz. • A kóbor kutyák és macskák jelenlétét is minimálisra kell szorítani a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával. Az apróvad szempontjából a macskák hatását általában alulértékelik. • A növekvő vaddisznó állomány szabályozása is alapvető lehetséges fészekpredációjuk csökkentése miatt.

A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai

Az állomány számszerű hasznosításának és területi megoszlásának értékelése

- **Bükki vadgazdálkodási tájegység (203):**
- **Üregi nyúl**: Vadászati jelentősége nincs a tájegységben.
- **Fogoly**: Vadászati jelentősége nincs a tájegységben.
- **Tőkés réce**: Terítéke a röptetett récével együtt jelentős.
- **Nyári lúd**: A rendelkezésre álló adatok alapján helyzete még nem megítélhető.
- **Vetési lúd**: Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nagy lilik**: Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Kanadai lúd**: Faunaidegen. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nílusi lúd**: Faunaidegen. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Szárcsa**: Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Örvös galamb**: Terítéke elhanyagolható.
- **Balkáni gerle**: Terítéke jelentős.

Állománykezelési elvek/modellek

- Jogszabályban meghatározott korlátozások (2016. júniusi állapot szerint):
  - Fogoly a vadászati idényben azokon a vadászterületeken vadászható, ahol az adott vadászati évben legalább 500 példány fogoly kibocsátása történt, a vadászati hatóság által a vad zárttéri tartásáról és kibocsátásáról adott engedélyben foglaltak szerint. Az engedélyben meg kell határozni a kibocsátás feltételeit, a hasznosítás mértékét, mely legfeljebb negyven százalék lehet, továbbá a vadászat kibocsátóhelytől mért körzetét.
  - Tőkés récére augusztus 15-től augusztus 31-ig kizárólag húzáson és a vízparttól – azaz a vízzel borított terület és a szárazföld találkozásától – számított 50 méteren kívül szabad vadászni. Tőkés récéből és szárcsából naponta, személyenként összesen legfeljebb nyolc darab ejthető el. Tenyésztett tőkés réce tilalmi időben is napi terítékkorlátozás nélkül lőhető.
  - Nyári lúdból, vetési lúdból és nagy lilikből naponta, személyenként összesen legfeljebb hat darab ejthető el, melyből a nyári ludak száma nem lehet több kettőnél.

A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai
• Az elejtett kanadai lúdról és nílusi lúdról fotódokumentációt kell készíteni, melyet meg kell küldeni a Nyugat-Magyarországi Egyetemnek. Az elejtett példányt a fotódokumentáció elküldését követő két munkanapig meg kell őrizni. • Az egyéb hasznos apróvadfajok védelme érdekében a ragadozó fajokkal kapcsolatos vadgazdálkodási tevékenységeket a tájegységi terv *"A ragadozógazdálkodás alapvonalai"* c. részében leírtak alapján javasolt végrehajtani. • Tőkés réce kibocsátása esetén a kibocsátás utáni első hetekben fokozott figyelmet kell fordítani a madarak tó-felület közelébe tartására. A szoktató etetés javasolt távolsága 400-800 méter. A visszavadászási aránynak legalább 70% közelében kell lennie. A visszavadászást a tófelületre való kibocsátás során felhelyezett jelölő gyűrűk segítségével ellenőrizhetjük.
Élőhely-javítási javaslatok
A Bükki vadgazdálkodási tájegységben az egyéb hasznos apróvadfajok közül a röptetett récének és a balkáni gerlének van nagyobb vadászati jelentősége. A balkáni gerle élőhelyi igényeit a mezőgazdasági termelés biztosítja. A gabona és pillangós növényekből álló vadföldek kialakítása a tőkés réce kibocsátó helyek közelében megfontolásra javasolt. Egyebekben a fácán és a mezei nyúl gazdálkodás során leírt élőhely- és vadföldgazdálkodási javaslatok az egyéb hasznos apróvadfajok számára is kedvezőbb élőhelyi környezetet teremtenek. Későbbi esetleges fogoly kibocsátás esetén fontos, hogy az érintett területeken megfelelő (felülről takaró, oldalra kilátást biztosító) és a tél folyamán is védelmet adó búvóhelyek kerüljenek kialakításra.

A ragadozógazdálkodás alapvonalai

Az állományok számszerű csökkentésének és a területi megoszlás értékelése

- **Róka:** A **Bükki vadgazdálkodási tájegység (203)** legfontosabb ragadozója. Állománya csak akkor befolyásolható, ha a tájegység egészében egységes szemlélettel és megfelelő intenzitással gyérítik. Megfelelő célkitűzés lehet a kevésbé erős vadászati nyomást gyakorló vadgazdálkodási egységek felzárkóztatása a tájegység déli részén gyakran tapasztalható kiemelkedő terítéksűrűséghez (> 2 pld./km^2).
- **Borz:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Aranysakál:** Állományváltozását tájegységi szinten nyomon kell követni. Állományának jelentős növekedése esetén a gyérítést és a szükséges élőhelyi kezeléseket tájegységi szinten kell elvégezni.
- **Nyest:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Házi görény:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Pézsmapocok:** Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nyestkutya:** Faunaidegen, inváziós faj. Megtelepedése a tájegységben nem kívánatos.
- **Mosómedve:** Faunaidegen, inváziós faj. Megtelepedése a tájegységben nem kívánatos.
- **Kóbor kutya:** Jelenléte a vadászterületeken nem kívánatos. Egyedszámát a mindenkori legális eszközökkel minimális szinten szükséges tartani.
- **Kóbor macska:** Jelenléte a vadászterületeken nem kívánatos. Egyedszámát a mindenkori legális eszközökkel minimális szinten szükséges tartani.
- **Dolmányos varjú:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Szarka:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Szajkó:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.

Állománykezelési elvek/modellek

- A tájegységben a mezei nyúl, és a fácán terítéke az átlag alatti, az őzé az alsó negyedbe tartozik, míg a gímé az átlag feletti, a vaddisznó a felső negyedbe. A

A ragadozógazdálkodás alapvonalai

tájegység ragadozó fajaival való gazdálkodást ennek megfelelően kell tervezni és végrehajtani.

- A róka a Bükki vadgazdálkodási tájegység minden részének egyaránt fontos ragadozója. Állományának korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1,5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről. A vadászatnak folyamatosnak kell lennie, de a gyérítésnek az év első felére kell koncentrálnia. A tervezett gyérítés 60%-át az év első felében kell teljesíteni. Lehetőleg meg kell akadályozni, hogy a szukák lefialjanak. Az ennek ellenére keletkezett fialó kotorékokat kiásással kell megszüntetni. A süldő rókák már nem hagyhatják el a kotorékot - a gabona tarlókon való vadászat a süldő rókákra, már nem csökkenti az apróvadfajok szaporulatában a kártételt. A vadászati módok közül az egyéni fegyveres vadászat mellett az ugrasztás, kiásás és a csapdák alkalmazása egyaránt javasolt.
- A borz állományának stabilizálásához (a további növekedés megakadályozásához) 0,5, állományának csökkentéséhez 0,7-es gyérítési rátát kell elérni. Állománycsökkentése elsősorban a fácán fészkelő területein indokolt, nagyvadas területeken állományának csökkentése nem kell, hogy gazdálkodási cél legyen. Szükség esetén, idényen kívüli vadászati engedélyt kell kérni a vadászati hatóságtól. A vadászati módok közül az egyéni fegyveres vadászat mellett, a kotorékhoz kötött vadászati módok és a csapdázás javasolt.
- A fácán esetleg a fogoly még meglévőfészkelő helyek környezetében a kistestű menyétfélék (nyest, görény) csapdázása és szükség esetén a vándorpatkány csapdázása javasolt. Ez utóbbi faj esetében elsősorban az etetőhelyek környékén, akár a járatkezelésen alapuló mérgezés is meggondolandó lehet. Ugyanezeken a területeken fontos a fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának korlátozása is.
- A vadászterületeken a kóbor kutyák és macskák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani. Az élvefogó csapdák alkalmazása e fajok esetében kifejezetten hatékony és egyben a felesleges konfliktus lehetőségeket is csökkenti.
- A tájegységben megjelent és az adatok alapján valószínűleg meg is telepedett az aranysakál. Állományának növekedése esetén annak csökkentéséhez legalább a 2-es gyérítési ráta elérése javasolt. Vadászati módjai a csapdázás és az egyéni fegyveres vadászat.
- A tájegységben a nyestkutya és a mosómedve megjelenő egyedeit el kell távolítani.
- Csaliállatos élvefogó csapdák alkalmazása csak napi ellenőrzés mellett lehetséges, csaliállat rendszeres takarmány- és frissvíz-ellátása, valamint 2-3 naponkénti cseréje mellett, úttól, lakott területtől távol.

4. Mellékletek

- **A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási térképe**
- **A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke**
- **A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolása az állomány, a teríték, a trófeabírálati, és pénzügyi adatok alapján**
- **A szakszerűtlen elejtés megítélésének szempontjai és a trófeabírálat vadgazdálkodási tájegységi irányelvei**
- **Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai**

A 203 számú vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási egységei

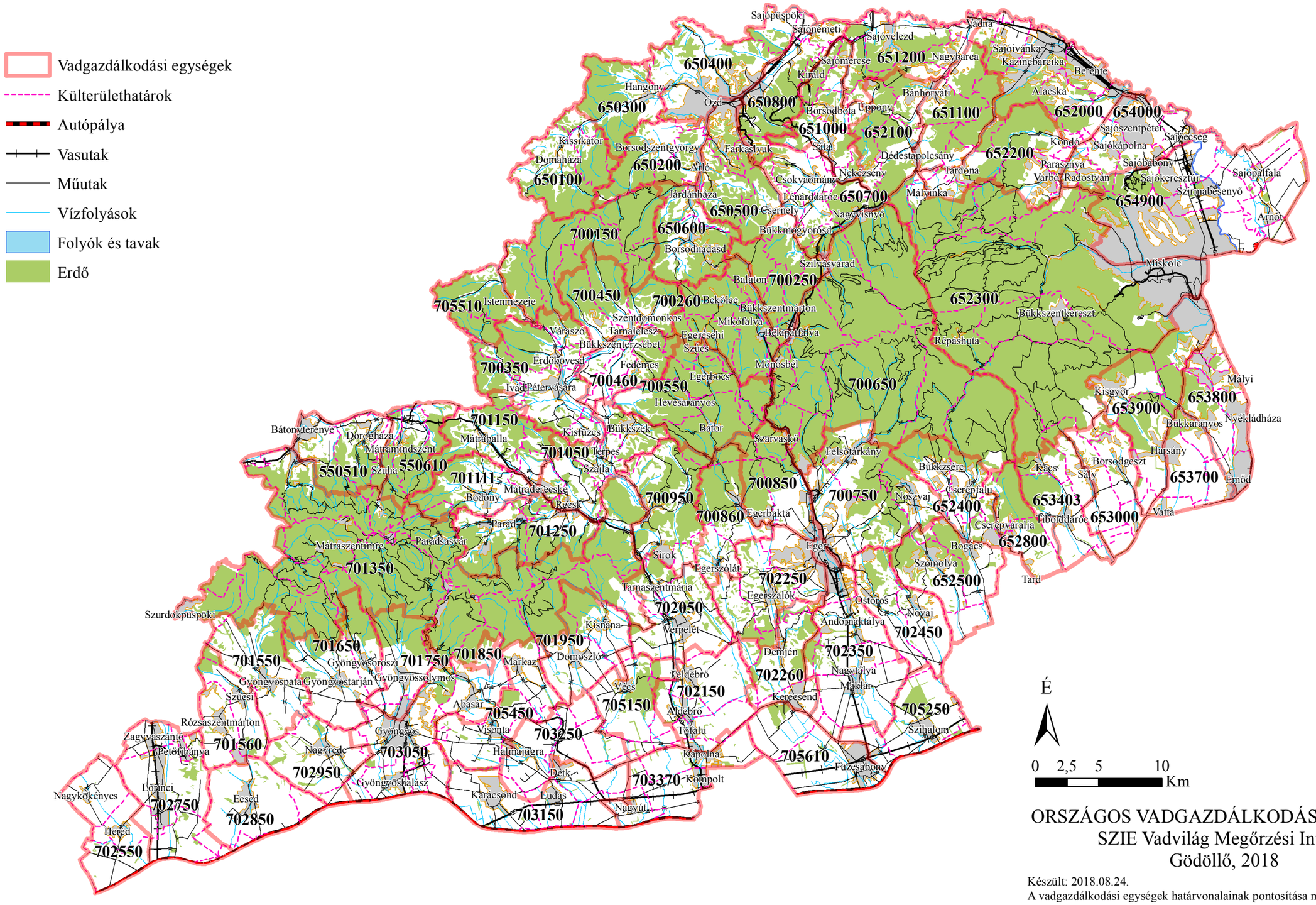

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2018

Készült: 2018.08.24.
A vadgazdálkodási egységek határvonalainak pontosítása még folyamatban van.

A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke

VGTE	Megye	Kód	Név	Telephely	Város	Közterület	Isz.
203	12	550510	Háromcser Vadásztársaság	Nemti	Nemti	Petőfi út 22.	3152
203	12	550610	Kerekbérc Vadásztársaság	Szuha	Szuha	Kossuth út 87.	3154
203	05	650100	Hangonyi Zöldmező Vt.	Hangony	Veresegyház	Bartók Béla utca 2/D	2112
203	05	650200	Palina Völgye Vt.	Borsodszentgyörgy	Borsodszentgyörgy	Horgos út 15.	3623
203	05	650300	Hangonyvölgye Erdőbirtokossági Vt.	Hangony	Hangony	Széchenyi u. 37.	3636
203	05	650400	Ózdi II. Rákóczi F. Vt.	Ózd	Ózd	Krúdy Gy. utca 11.	3600
203	05	650500	Nádler Herbert Vt.	Arló	Arló	Ady Endre út 336.	3663
203	05	650600	Vajdavár Földtulajdonosi Vt.	Borsodnádasd	Borsodnádasd	Kővágó utca 12.	3671
203	05	650700	Hegyháti Béke Vt.	Ózd	Ózd	József A. út 17.	3600
203	05	650800	Ózdi Boga Bérkilövő Vt.	Ózd	Ózd	Roób J. u. 7.	3600
203	05	651000	Uppony és Környéke Vt.	Uppony	Solymár	Hóvirág u. 36.	2083
203	05	651100	Északerdő Zrt.	Miskolc	Miskolc	Deák tér 1.	3525
203	05	651200	Háromkő-Bérc Vt.	Nagybarca	Nagybarca	Kossuth utca 19.	3641
203	05	652000	Várhegy Vt.	Miskolc	Kazincbarcika	Völgy u. 109.	3700
203	05	652100	Északerdő Zrt.	Miskolc	Miskolc	Deák tér 1.	3525
203	05	652200	Harica Völgye Vt.	Sajószentpéter	Sajószentpéter	Könyves Kálmán út 13.	3770
203	05	652300	Északerdő Zrt.	Miskolc	Miskolc	Deák tér 1.	3525
203	05	652400	Bükki Birtokosok Vt.	Bükkzsérc	Bükkzsérc	Rákóczi F. út 24.	3414
203	05	652500	Szomolya-Bogács Vadászati Egyesület	Bogács	Bogács	Erzsébet út 16.	3412
203	05	652800	II. Rákóczi Ferenc Vt.	Tard	Tard	Rózsa F. út 33.	3416
203	05	653000	Sály-Borsodgeszt Vt.	Sály	Sály	Tél utca 13.	3425
203	05	653403	Tölgyesorom Vadásztársaság	Tiboldaróc	Tiboldaróc	Tompa út 2.	3423
203	05	653700	Harsányi Nimród Vt.	Harsány	Harsány	Központi major Pf. 5	3555
203	05	653800	Bükkaranyosi Aranyszarvas Vt.	Bükkaranyos	Bükkaranyos	Bodó tanya 1.	3554
203	05	653900	Vajlavölgy Mg-i és Vadgazdálkodási Kft.	Kisgyőr	Kisgyőr	Erdőkalja út 1.	3556
203	05	654000	Pitypalatty-völgye Vt.	Sajólászlófalva	Sajólászlófalva	Vörösmarty Mihály út 8.	3773
203	05	654900	Miskóc-IKR Vt.	Felsőzsolca	Felsőzsolca	Rákóczi u. 62.	3561
203	10	700150	Bükkalja és Széchenyi Zsigmond Vadásztársaság	Bükkszenterzsébet	Bükkszenterzsébet	Hosszúverőpuszta 050/3 hrsz.	3257
203	10	700250	Farkasvölgy Vadásztársaság	Szilvásvárad	Szilvásvárad	Park út 17	3348
203	10	700260	Bükkalja Vadásztársaság	Bükkszentmárton	Bükkszentmárton	Rákóczi út 1.	3346
203	10	700350	Fehér Kő Vadásztársaság	Pétervására	Pétervására	Szent Márton út 23.	3250
203	10	700450	Felső-Tarnavidéki Vadásztársaság	Tarnalelesz	Tarnalelesz	Fedémesi út 8.	3258
203	10	700460	Bolya-Völgye Vadásztársaság	Bükkszenterzsébet	Bükkszenterzsébet	Szabadság út 209.	3257
203	10	700550	Darázs-Patak Vadásztársaság	Bükkszenterzsébet	Bükkszenterzsébet	Szabadság út 209.	3257
203	10	700650	Egererdő Erdészeti Zrt.	Eger	Eger	Kossuth L. út 18.	3300
203	10	700750	Csengőkő Természetvédelmi Vadásztársaság	Eger	Eger	Tizeshonvéd út 28.	3300
203	10	700850	Egererdő Erdészeti Zrt.	Eger	Eger	Kossuth L. út 18.	3300
203	10	700860	Fekete Szikla Vadásztársaság	Egerbakta	Egerbakta	Egri út 1/A.	3321
203	10	700950	Siroki Földtulajdonosi Vadásztársaság	Eger	Eger	Hibay K.út 15.	3300

A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke

VGTE	Megye	Kód	Név	Telephely	Város	Közterület	Isz.
203	10	701050	Mátrai Hiúz Vadásztársaság	Recsk	Mátraderecske	Kossuth Lajos út 48.	3246
203	10	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Bodony	Árpád u. 96.	3243
203	10	701150	Mátraballai Hagyományörző Vadásztársaság	Mátraballa	Mátraballa	II. Rákóczi Ferenc út 23.	3247
203	10	701250	Négy Vezér Vadásztársaság	Bodony	Bodony	Árpád út 67.	3343
203	10	701350	Egererdő Erdészeti Zrt.	Eger	Eger	Kossuth Lajos út 18.	3300
203	10	701550	Patavezér 2015 Vadásztársaság	Gyöngyöspata	Gyöngyöspata	Szűcsi u.35.	3035
203	10	701560	Szücsi-Rózsai Földtulajdonosok Vadásztársaság	Rózsaszentmárton	Rózsaszentmárton	Deák Ferenc út 20.	3033
203	10	701650	Sástódomb 2015 Vadásztársaság	Gyöngyöstarján	Gyöngyöstarján	Dobó út 19.	3036
203	10	701750	Solymos Vadásztársaság	Gyöngyössolymos	Gyöngyössolymos	Szabadság út 118.	3231
203	10	701850	Mátra-Hunting Kft.	Újlengyel	Abasár	Vörösmarty u. 66.	3261
203	10	701950	Domoszló és Kisnána Földtulajdonos Vadászok E.	Domoszló	Domoszló	Kossuth út 86.	3264
203	10	702050	Verpeléti Vadásztársaság	Verpelét	Verpelét	Károlyi M. út 21.	3351
203	10	702150	Cseralja Vadásztársaság	Aldebrő	Aldebrő	Arpád út 92.	3353
203	10	702250	Tabán Völgye Vadásztársaság	Egerszalók	Egerszalók	Széchényi u. 18.	3394
203	10	702260	Hegyeskő Vadásztársaság	Demjén	Demjén	Szabadság út 11.	3395
203	10	702350	Vízimalom Vadásztársaság	Maklár	Maklár	Templom tér 30.	3397
203	10	702450	Ostoros-Novaj Egyetértés Vadásztársaság	Novaj	Novaj	Petőfi út 15.	3327
203	10	702550	Heréd-Nagykökényes Mezőgazdasági Szövetkezet	Nagykökényes	Nagykökényes	Rákóczi út 4.	3012
203	10	702750	Nagy Cser Vadásztársaság	Petőfibánya	Petőfibánya	Fenyőfa út 15.	3023
203	10	702850	Nemeskéri Kiss Géza Vadásztársaság	Ecséd	Ecséd	Akácfa út 131/2.	3013
203	10	702950	Szőlőskert Vadásztársaság	Nagyréde	Nagyréde	hrsz. 0233/8	3214
203	10	703050	Gyöngyös-Gyöngyöshalász Földtulajdonosi Vt.	Gyöngyöshalász	Gyöngyöshalász	Kertész út 2.	3212
203	10	703150	Karácsondi Természetvédelmi Bérkilövő Vt.	Karácsond	Karácsond	Szent István út 42.	3281
203	10	703250	Három Patak Vadász-hagyományőrző Sportegyesület	Detk	Gyöngyössolymos	Ady E. u. 36.	3231
203	10	703370	Gróf Károlyi Mihály Vadásztársaság	Kápolna	Kápolna	November 17 u. 8.	3355
203	10	705150	Aszóvölgye Vadásztársaság	Vécs	Vécs	Kossuth út 16.	3265
203	10	705250	Füzes Vadásztársaság	Füzesabony	Füzesabony	Ipartelep út 16.	3390
203	10	705450	Dél-Mátra Vadásztársaság	Markaz	Markaz	Domoszlói u. 1/A.	3262
203	10	705510	Istenmezeje Vadásztársaság	Istenmezeje	Érd	Kárpáti út 5.	2030
203	10	705610	Kerecsend-Füzesabony Földtulajdonosi Közösség	Füzesabony	Füzesabony	Pacsirta út 60.	3390

A gímszarvas állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Terítéк	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	46.8	49	AN	45.0	50	AN			
102	Maros-csongrádi	42.0	41	AN	41.0	40	AN			
103	Békési	40.0	39	ÁAN	40.0	39	ÁAN			
104	Szarvasi	42.8	44	AN	43.3	45	AN			
105	Körös-berettyói	33.0	33	ÁAN	33.0	33	ÁAN	31.7	34	AH
106	Nagykunsági	46.5	48	AN	45.0	49	AN			
107	Hajdúsági Erdőspuszták	37.0	37	ÁAN	37.8	37	ÁAN	13.0	12	FH
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	42.5	43	AN	43.8	46	AN			
109	Nyírségi	34.0	34	ÁAN	33.8	34	ÁAN	37.0	37	AH
110	Felső-tiszavidéki	28.3	28	ÁAN	31.5	32	ÁAN	18.3	18	KH
111	Tiszamenti	44.0	45	AN	43.0	44	AN			
112	Sárrét-bihari	44.5	47	AN	44.0	47	AN			
201	Börzsöny-gödöllői	13.0	15	ÁFN	13.3	14	ÁFN	27.5	31	AH
202	Nógrád-cserháti	19.5	19	ÁFN	18.3	17	ÁFN	26.0	28	AH
203	Bükki	16.0	16	ÁFN	18.5	18	ÁFN	32.0	35	AH
204	Cserehát-aggteleki	21.5	21	ÁFN	25.3	25	ÁFN	22.3	24	KH
205	Bükkalja-taktaközi	39.5	38	ÁAN	37.8	38	ÁAN	36.0	36	AH
206	Zemplén-bodrogközi	24.5	25	ÁFN	25.8	27	ÁAN	19.3	20	KH
301	Pesti-síksági	31.5	31	ÁAN	30.8	31	ÁAN	14.3	14	KH
302	Észak-bácskiskuni	35.0	35	ÁAN	35.3	35	ÁAN	38.0	38	AH
303	Illancs-bugaci	16.3	17	ÁFN	20.3	21	ÁFN	15.8	15	KH
304	Közép-bács-kiskuni	29.3	30	ÁAN	30.8	30	ÁAN	26.0	29	AH
305	Alsó-tiszamenti	36.8	36	ÁAN	36.3	36	ÁAN	30.0	33	AH
306	Kiskunsági	42.0	42	AN	42.0	42	AN			
307	Közép-pesti	41.3	40	AN	42.8	43	AN			
308	Tápió-vidéki	47.3	51	AN	45.0	52	AN			
309	Jászsági	47.0	50	AN	45.0	51	AN			
310	Mátra-alja-dél-hevesi	44.3	46	AN	41.0	41	AN			
311	Tisza-tói	47.3	52	AN	44.0	48	AN			
401	Mezőföldi	32.3	32	ÁAN	30.0	29	ÁAN	16.0	16	KH
402	Külső-somogyi	11.8	13	FN	12.3	12	FN	7.0	6	FH
403	Kapos-tolnai	25.3	26	ÁFN	22.5	22	ÁFN	26.3	30	AH
404	Zselic-közép-somogyi	19.8	20	ÁFN	19.0	20	ÁFN	9.5	8	FH
405	Belső-somogyi	1.8	1	FN	3.3	2	FN	4.5	3	FH
406	Mecseki	7.3	5	FN	7.0	6	FN	8.3	7	FH
407	Dél-baranyai ártéri	9.3	8	FN	13.5	15	ÁFN	2.8	1	FH
408	Tolnai-hegyháti	2.0	2	FN	3.3	3	FN	6.0	5	FH
409	Gemenci	28.8	29	ÁAN	26.8	28	ÁAN	12.3	11	FH
410	Dél-balatoni	8.3	7	FN	5.0	5	FN	9.5	9	FH
501	Hanság-mosoni	24.0	23	ÁFN	22.8	23	ÁFN	21.3	23	KH
502	Vas-soproni-síksági	12.3	14	ÁFN	9.8	9	FN	24.5	27	AH
503	Alpokaljai	16.5	18	ÁFN	9.8	10	FN	19.5	21	KH
504	Rába-menti-kemenesháti	6.3	4	FN	3.3	4	FN	18.8	19	KH
505	Zalai-dombsági	10.5	11	FN	7.8	7	FN	3.0	2	FH
506	Zala-kisbalatoni	10.3	10	FN	10.3	11	FN	5.5	4	FH
507	Bakonyi	2.8	3	FN	3.0	1	FN	13.3	13	FH
508	Marcal-medencei	9.5	9	FN	9.8	8	FN	10.3	10	FH
509	Bakonyalja-komáromi	24.3	24	ÁFN	25.0	24	ÁFN	28.0	32	AH
510	Vértes-hegységi	7.3	6	FN	13.3	13	FN	24.3	26	KH
511	Velencei	26.3	27	ÁAN	25.5	26	ÁFN	23.0	25	KH
512	Dunazugi	11.5	12	FN	13.8	16	ÁFN	17.5	17	KH
513	Balaton-felvidéki	21.5	22	ÁFN	18.5	19	ÁFN	20.0	22	KH

felső negyed **FN** — átlag feletti negyed **ÁFN** — felső harmad **FH** — középső harmad **KH**

átlag alatti negyed **ÁAN** — alsó negyed **AN** — alsó harmad **AH**

A dámszarvas állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Terítéк	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	43.0	45	AN	40.8	43	AN			
102	Maros-csongrádi	42.3	44	AN	41.0	45	AN			
103	Békési	14.0	10	FN	11.8	10	FN	11.5	10	AF
104	Szarvasi	31.8	31	ÁAN	33.0	34	ÁAN			
105	Körös-berettyói	3.5	3	FN	3.8	4	FN	5.0	3	FF
106	Nagykunsági	44.5	49	AN	41.5	50	AN			
107	Hajdúsági Erdőspuszták	14.5	12	FN	8.5	8	FN	6.0	4	FF
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobág	35.8	37	ÁAN	35.3	36	ÁAN			
109	Nyírségi	27.3	28	ÁAN	32.3	32	ÁAN		NÉ	NÉ
110	Felső-tiszavidéki	19.0	18	ÁFN	20.5	20	ÁFN	9.7	9	AF
111	Tiszamenti	18.3	17	ÁFN	19.0	19	ÁFN		NÉ	NÉ
112	Sárrét-bihari	39.8	42	AN	35.8	38	ÁAN			
201	Börzsöny-gödöllői	30.5	29	ÁAN	28.8	29	ÁAN		NÉ	NÉ
202	Nógrád-cserháti	20.8	23	ÁFN	15.3	14	ÁFN		NÉ	NÉ
203	Bükki	33.8	34	ÁAN	31.3	31	ÁAN			
204	Cserehát-aggteleki	45.0	51	AN	40.8	44	AN			
205	Bükkalja-taktaközi	35.0	36	ÁAN	35.8	37	ÁAN			
206	Zemplén-bodrogközi	39.3	41	AN	41.3	46	AN			
301	Pesti-síksági	31.5	30	ÁAN	32.8	33	ÁAN			
302	Észak-bácskiskuni	24.3	26	ÁFN	28.3	28	ÁAN		NÉ	NÉ
303	Illancs-bugaci	38.5	39	ÁAN	40.3	42	AN			
304	Közép-bács-kiskuni	7.5	6	FN	9.0	9	FN	7.3	6	FF
305	Alsó-tiszamenti	20.3	21	ÁFN	25.5	25	ÁFN		NÉ	NÉ
306	Kiskunsági	43.5	46	AN	41.3	47	AN			
307	Közép-pesti	4.3	5	FN	6.5	6	FN	16.0	13	AF
308	Tápió-vidéki	37.3	38	ÁAN	39.3	41	AN			
309	Jászsági	44.8	50	AN	41.5	51	AN			
310	Mátra-alja-dél-hevesi	45.0	52	AN	41.5	52	AN			
311	Tisza-tói	43.8	47	AN	41.5	48	AN			
401	Mezőföldi	41.0	43	AN	35.8	39	ÁAN			
402	Külső-somogyi	9.3	8	FN	8.3	7	FN	9.0	8	AF
403	Kapos-tolnai	4.0	4	FN	3.5	3	FN	6.3	5	FF
404	Zselic-közép-somogyi	16.0	14	ÁFN	12.8	12	FN	16.7	14	AF
405	Belső-somogyi	1.8	1	FN	2.0	1	FN	12.8	11	AF
406	Mecseki	18.0	16	ÁFN	17.8	17	ÁFN		NÉ	NÉ
407	Dél-baranyai ártéri	24.5	27	ÁAN	23.8	24	ÁFN		NÉ	NÉ
408	Tolnai-hegyháti	1.8	2	FN	2.0	2	FN	7.5	7	FF
409	Gemenci	39.0	40	AN	38.5	40	AN			
410	Dél-balatoni	20.0	20	ÁFN	22.5	23	ÁFN			
501	Hanság-mosoni	44.0	48	AN	41.5	49	AN			
502	Vas-soproni-síksági	14.0	11	FN	22.0	22	ÁFN			
503	Alpokaljai	19.8	19	ÁFN	14.5	13	FN			
504	Rába-menti-kemenesháti	22.8	25	ÁFN	26.0	26	ÁFN			
505	Zalai-dombsági	32.0	32	ÁAN	26.0	27	ÁAN			
506	Zala-kisbalatoni	33.5	33	ÁAN	34.8	35	ÁAN			
507	Bakonyi	15.3	13	FN	15.5	15	ÁFN	14.3	12	AF
508	Marcal-medencei	16.0	15	ÁFN	15.8	16	ÁFN		NÉ	NÉ
509	Bakonyalja-komáromi	21.5	24	ÁFN	21.0	21	ÁFN		NÉ	NÉ
510	Vértes-hegységi	10.0	9	FN	12.3	11	FN		NÉ	NÉ
511	Velencei	8.3	7	FN	4.8	5	FN	3.3	2	FF
512	Dunazugi	20.3	22	ÁFN	18.3	18	ÁFN	2.0	1	FF
513	Balaton-felvidéki	34.5	35	ÁAN	31.0	30	ÁAN			

felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

FF
felső fél
FF

AF
alsó fél
KH

NÉ
Nem értékelhető
NÉ
>30 bemutatott trófea

Az őz állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Terítéк	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	8.8	6	FN	14.5	10	FN	5.3	4	FN
102	Maros-csongrádi	10.5	10	FN	13.5	8	FN	12.3	12	FN
103	Békési	10.3	9	FN	25.3	24	ÁFN	6.0	5	FN
104	Szarvasi	12.5	12	FN	22.8	18	ÁFN	4.5	3	FN
105	Körös-berettyói	4.5	1	FN	10.5	6	FN	8.8	8	FN
106	Nagykunsági	23.5	25	ÁFN	28.0	27	ÁAN	7.0	6	FN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	16.0	15	ÁFN	36.3	39	ÁAN	11.0	10	FN
108	Hajdúsági Lőszhát-Hortobágy	28.0	28	ÁAN	46.8	51	AN	1.8	1	FN
109	Nyírségi	11.0	11	FN	28.5	28	ÁAN	10.8	9	FN
110	Felső-tiszavidéki	16.5	18	ÁFN	30.0	34	ÁAN	15.8	17	ÁFN
111	Tiszamenti	16.3	16	ÁFN	31.0	35	ÁAN	13.0	14	ÁFN
112	Sárrét-bihari	37.5	38	ÁAN	47.3	52	AN	3.3	2	FN
201	Börzsöny-gödöllői	47.3	50	AN	29.3	31	ÁAN	34.5	34	ÁAN
202	Nógrád-cserháti	51.8	52	AN	36.8	42	AN	37.3	37	ÁAN
203	Bükki	42.8	43	AN	36.3	40	AN	38.5	40	AN
204	Cserehát-aggteleki	46.8	48	AN	46.3	50	AN	27.8	26	ÁFN
205	Bükkalja-taktaközi	43.0	44	AN	45.8	49	AN	25.5	25	ÁFN
206	Zemplén-bodrogközi	41.3	41	AN	37.0	43	AN	29.3	29	ÁAN
301	Pesti-síksági	45.0	47	AN	44.5	48	AN	37.5	38	ÁAN
302	Észak-bácskiskuni	31.0	31	ÁAN	32.8	37	ÁAN	28.5	28	ÁAN
303	Illancs-bugaci	17.3	19	ÁFN	22.5	17	ÁFN	24.5	23	ÁFN
304	Közép-bács-kiskuni	21.3	20	ÁFN	23.8	19	ÁFN	37.5	39	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	13.8	13	FN	5.8	4	FN	15.3	15	ÁFN
306	Kiskunsági	23.5	26	ÁFN	20.3	15	ÁFN	22.0	21	ÁFN
307	Közép-pesti	28.0	29	ÁAN	14.8	11	FN	35.3	35	ÁAN
308	Tápió-vidéki	36.0	37	ÁAN	28.5	29	ÁAN	20.8	18	ÁFN
309	Jászsági	22.3	23	ÁFN	24.3	23	ÁFN	7.5	7	FN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	22.8	24	ÁFN	20.3	14	ÁFN	12.8	13	ÁFN
311	Tisza-tói	21.3	21	ÁFN	36.8	41	AN	11.8	11	FN
401	Mezőföldi	31.8	32	ÁAN	43.8	47	AN	22.3	22	ÁFN
402	Külső-somogyi	35.8	35	ÁAN	29.5	32	ÁAN	43.5	45	AN
403	Kapos-tolnai	8.5	5	FN	30.0	33	ÁAN	35.3	36	ÁAN
404	Zselic-közép-somogyi	30.8	30	ÁAN	29.3	30	ÁAN	39.5	41	AN
405	Belső-somogyi	35.8	36	ÁAN	27.5	26	ÁFN	47.8	50	AN
406	Mecseki	32.0	34	ÁAN	23.8	20	ÁFN	41.5	42	AN
407	Dél-baranyai ártéri	21.8	22	ÁFN	37.5	44	AN	20.8	19	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	7.5	3	FN	20.8	16	ÁFN	43.0	44	AN
409	Gemenci	6.3	2	FN	24.0	21	ÁFN	28.3	27	ÁAN
410	Dél-balatoni	38.0	39	ÁAN	35.3	38	ÁAN	44.3	46	AN
501	Hanság-mosoni	8.3	4	FN	3.0	2	FN	30.8	30	ÁAN
502	Vas-soproni-síksági	9.5	8	FN	2.0	1	FN	32.3	33	ÁAN
503	Alpokaljai	31.8	33	ÁAN	8.0	5	FN	45.0	48	AN
504	Rába-menti-kemenesháti	39.0	40	AN	10.5	7	FN	51.5	52	AN
505	Zalai-dombsági	43.3	45	AN	13.5	9	FN	49.5	51	AN
506	Zala-kisbalatoni	43.3	46	AN	24.0	22	ÁFN	44.5	47	AN
507	Bakonyi	41.3	42	AN	14.8	12	FN	47.3	49	AN
508	Marcal-medencei	16.3	17	ÁFN	3.5	3	FN	20.8	20	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	13.8	14	ÁFN	15.0	13	FN	24.5	24	ÁFN
510	Vértes-hegységi	9.0	7	FN	26.0	25	ÁFN	31.0	31	ÁAN
511	Velencei	26.8	27	ÁAN	32.3	36	ÁAN	15.5	16	ÁFN
512	Dunazugi	46.8	49	AN	42.5	46	AN	31.5	32	ÁAN
513	Balaton-felvidéki	51.3	51	AN	42.3	45	AN	42.5	43	AN

felső negyed FN | átlag feletti negyed ÁFN | átlag alatti negyed ÁAN | alsó negyed AN

A muflon állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás							
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang
101	Tiszazugi								
102	Maros-csongrádi								
103	Békési								
104	Szarvasi								
105	Körös-berettyói								
106	Nagykunsági								
107	Hajdúsági Erdőspuszták								
108	Hajdúsági Lőszhát-Hortobágy								
109	Nyírségi	20.0	21	AF	14.0	16	AF		
110	Felső-tiszavidéki								
111	Tiszamenti								
112	Sárrét-bihari								
201	Börzsöny-gödöllői	7.8	8	FF	7.0	7	FF	7.5	2
202	Nógrád-cserháti	5.8	6	FF	4.0	4	FF	5.0	5
203	Bükki	2.5	2	FF	3.0	3	FF	2.5	6
204	Cserehát-aggteleki	15.0	17	AF	15.3	15	AF		
205	Bükkalja-taktaközi								
206	Zemplén-bodrogközi	3.0	3	FF	2.5	1	FF	2.8	7
301	Pesti-síkságí	13.5	12	AF	12.0	11	FF		
302	Észak-bácskiskuni								
303	Illancs-bugaci								
304	Közép-bács-kiskuni								
305	Alsó-tiszamenti								
306	Kiskunsági								
307	Közép-pesti								
308	Tápió-vidéki								
309	Jászsági								
310	Mátra-alja-dél-hevesi	12.5	11	FF	16.0	19	AF		
311	Tisza-tói	18.5	20	AF	19.0	22	AF		
401	Mezőföldi								
402	Külső-somogyi	14.5	16	AF	14.0	14	AF		
403	Kapos-tolnai								
404	Zselic-közép-somogyi	13.5	13	AF	16.3	18	AF		
405	Belső-somogyi	18.0	19	AF	18.0	20	AF		
406	Mecseki	20.5	22	AF	20.0	21	AF		
407	Dél-baranyai ártéri								
408	Tolnai-hegyháti								
409	Gemenci								
410	Dél-balatoni								
501	Hanság-mosoni								
502	Vas-soproni-síkságí	14.3	15	AF	16.0	17	AF		
503	Alpokaljai	10.8	10	FF	10.5	10	FF		
504	Rába-menti-kemenesháti								
505	Zalai-dombsági								
506	Zala-kisbalatoni	8.5	9	FF	8.8	8	FF		
507	Bakonyi	3.0	4	FF	4.3	5	FF	4.1	3
508	Marcal-medencei	13.8	14	AF	12.3	12	AF		
509	Bakonyalja-komáromi	16.3	18	AF	13.5	13	AF		
510	Vértes-hegységi	4.8	5	FF	5.0	6	FF	5.0	4
511	Velencei	7.5	7	FF	9.5	9	FF		
512	Dunazugi	2.3	1	FF	2.8	2	FF	1.9	1
513	Balaton-felvidéki								

felső fél
FF

alsó fél
AF

>30 bemutatott trófea

A vaddisznó állományának és terítékének rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	Név	Átlag rangpont / rang / besorolás					
		Jelentett	Rang		Teríték	Rang	
101	Tiszazugi	49.3	49	AN	47.5	46	AN
102	Maros-csongrádi	48.8	47	AN	48.5	49	AN
103	Békési	48.8	48	AN	48.3	48	AN
104	Szarvasi	49.3	50	AN	48.5	50	AN
105	Körös-berettyói	38.0	38	ÁAN	40.3	40	AN
106	Nagykunsági	42.8	43	AN	40.0	39	ÁAN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	31.0	30	ÁAN	31.3	30	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	38.5	39	ÁAN	40.5	41	AN
109	Nyírségi	34.5	35	ÁAN	33.5	34	ÁAN
110	Felső-tiszavidéki	27.0	28	ÁAN	28.3	28	ÁAN
111	Tiszamenti	41.0	41	AN	41.8	42	AN
112	Sárrét-bihari	50.8	52	AN	50.0	52	AN
201	Börzsöny-gödöllői	6.0	6	FN	7.3	7	FN
202	Nógrád-cserháti	13.0	13	FN	5.0	1	FN
203	Bükki	11.3	10	FN	11.0	11	FN
204	Cserehát-aggteleki	12.0	11	FN	8.0	8	FN
205	Bükkalja-taktaközi	37.8	37	ÁAN	32.3	32	ÁAN
206	Zemplén-bodrogközi	23.8	24	ÁFN	20.3	21	ÁFN
301	Pesti-síkságí	33.0	34	ÁAN	31.3	31	ÁAN
302	Észak-bácskiskuni	31.8	32	ÁAN	37.0	37	ÁAN
303	Illancs-bugaci	25.5	25	ÁFN	29.8	29	ÁAN
304	Közép-bács-kiskuni	31.8	33	ÁAN	37.3	38	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	42.3	42	AN	43.0	43	AN
306	Kiskunsági	43.3	44	AN	44.3	44	AN
307	Közép-pesti	30.8	29	ÁAN	32.8	33	ÁAN
308	Tápió-vidéki	46.3	46	AN	49.5	51	AN
309	Jászsági	49.3	51	AN	46.3	45	AN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	44.8	45	AN	47.8	47	AN
311	Tisza-tói	39.8	40	AN	35.8	36	ÁAN
401	Mezőföldi	35.3	36	ÁAN	33.8	35	ÁAN
402	Külső-somogyi	5.0	5	FN	11.8	12	FN
403	Kapos-tolnai	25.8	27	ÁAN	25.0	25	ÁFN
404	Zselic-közép-somogyi	18.0	19	ÁFN	22.5	23	ÁFN
405	Belső-somogyi	2.8	1	FN	5.5	4	FN
406	Mecseki	6.3	7	FN	6.3	6	FN
407	Dél-baranyai ártéri	15.5	16	ÁFN	17.5	19	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	6.3	8	FN	13.5	15	ÁFN
409	Gemenci	31.0	31	ÁAN	25.5	26	ÁFN
410	Dél-balatoni	11.0	9	FN	12.8	14	ÁFN
501	Hanság-mosoni	21.0	20	ÁFN	22.0	22	ÁFN
502	Vas-soproni-síkságí	12.3	12	FN	9.5	9	FN
503	Alpokaljai	22.3	22	ÁFN	10.0	10	FN
504	Rába-menti-kemeneshátí	14.3	14	ÁFN	5.3	3	FN
505	Zalai-dombsági	16.5	18	ÁFN	12.0	13	FN
506	Zala-kisbalatoni	14.5	15	ÁFN	15.3	16	ÁFN
507	Bakonyi	3.8	2	FN	5.3	2	FN
508	Marcal-medencei	16.0	17	ÁFN	16.5	18	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	25.5	26	ÁFN	26.5	27	ÁAN
510	Vértes-hegységi	4.0	3	FN	15.8	17	ÁFN
511	Velencei	23.5	23	ÁFN	24.5	24	ÁFN
512	Dunazugi	4.8	4	FN	6.3	5	FN
513	Balaton-felvidéki	21.5	21	ÁFN	18.8	20	ÁFN

felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

A mezei nyúl és a fácán állományának és terítékének, valamint a róka terítékének rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	Név	Mezei nyúl: átlag rangpont / rang						Fácán: átlag rangpont / rang						Róka: átlag rangpont / rang		
		Jelentett	Rang		Terítéк	Rang		Jelentett	Rang		Terítéк	Rang		Terítéк	Rang	
101	Tiszazugi	2.8	3	FN	2.8	1	FN	7.5	7	FN	9.5	8	FN	17.0	14	ÁFN
102	Maros-csongrádi	6.3	5	FN	5.0	3	FN	11.5	11	FN	10.5	9	FN	9.3	4	FN
103	Békési	2.5	2	FN	9.0	7	FN	1.0	1	FN	4.3	3	FN	14.0	6	FN
104	Szarvasi	1.3	1	FN	4.8	2	FN	3.0	3	FN	1.8	1	FN	10.0	5	FN
105	Körös-berettyói	9.0	10	FN	15.3	15	ÁFN	2.5	2	FN	8.5	7	FN	17.8	16	ÁFN
106	Nagykunsági	8.3	7	FN	12.8	13	FN	11.0	9	FN	7.0	5	FN	14.8	8	FN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	25.0	25	ÁFN	25.8	26	ÁFN	19.8	18	ÁFN	22.0	20	ÁFN	32.0	34	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	19.0	19	ÁFN	26.3	27	ÁAN	24.3	24	ÁFN	29.0	31	ÁAN	17.8	17	ÁFN
109	Nyírségi	15.8	14	ÁFN	16.3	16	ÁFN	11.3	10	FN	21.8	19	ÁFN	27.3	31	ÁAN
110	Felső-tiszavidéki	20.5	20	ÁFN	21.3	22	ÁFN	9.0	8	FN	25.3	24	ÁFN	33.8	36	ÁAN
111	Tiszamenti	13.8	13	FN	17.0	18	ÁFN	14.5	14	ÁFN	16.5	17	ÁFN	32.0	35	ÁAN
112	Sárrét-bihari	10.5	11	FN	14.0	14	ÁFN	14.5	15	ÁFN	22.5	23	ÁFN	23.8	25	ÁFN
201	Börzsöny-gödöllői	36.0	36	ÁAN	33.5	33	ÁAN	41.8	41	AN	35.3	36	ÁAN	44.8	47	AN
202	Nógrád-cserháti	39.5	39	ÁAN	40.0	40	AN	41.0	40	AN	13.3	12	FN	46.3	48	AN
203	Bükki	31.8	33	ÁAN	27.3	28	ÁAN	33.5	33	ÁAN	26.8	27	ÁAN	41.3	42	AN
204	Cserehát-aggteleki	45.3	45	AN	43.3	43	AN	48.5	48	AN	48.8	51	AN	51.5	52	AN
205	Bükkalja-taktaközi	29.5	28	ÁAN	24.3	25	ÁFN	31.5	31	ÁAN	30.3	32	ÁAN	42.5	45	AN
206	Zemplén-bodrogközi	30.8	31	ÁAN	31.3	30	ÁAN	33.5	34	ÁAN	35.3	35	ÁAN	46.8	49	AN
301	Pesti-síksági	23.5	23	ÁFN	10.5	11	FN	27.8	29	ÁAN	22.3	21	ÁFN	23.3	24	ÁFN
302	Észak-bácskiskuni	17.8	18	ÁFN	21.5	23	ÁFN	18.8	17	ÁFN	33.8	34	ÁAN	26.8	30	ÁAN
303	Illancs-bugaci	16.0	15	ÁFN	18.8	20	ÁFN	14.0	12	FN	28.8	29	ÁAN	16.8	13	FN
304	Közép-bács-kiskuni	17.3	17	ÁFN	19.8	21	ÁFN	20.8	20	ÁFN	28.8	30	ÁAN	26.5	29	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	10.8	12	FN	5.3	4	FN	5.8	5	FN	14.3	15	ÁFN	18.3	19	ÁFN
306	Kiskunsági	8.3	8	FN	10.0	9	FN	4.0	4	FN	14.0	14	ÁFN	24.3	27	ÁAN
307	Közép-pesti	25.8	26	ÁFN	18.5	19	ÁFN	25.8	27	ÁAN	14.3	16	ÁFN	18.5	21	ÁFN
308	Tápió-vidéki	21.3	22	ÁFN	12.0	12	FN	26.5	28	ÁAN	25.8	26	ÁFN	17.3	15	ÁFN
309	Jászsági	8.8	9	FN	10.0	10	FN	14.3	13	FN	5.5	4	FN	7.3	3	FN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	5.3	4	FN	6.0	5	FN	6.0	6	FN	10.8	10	FN	16.0	12	FN
311	Tisza-tói	7.8	6	FN	9.5	8	FN	16.8	16	ÁFN	3.3	2	FN	3.3	1	FN
401	Mezőföldi	29.5	29	ÁAN	31.8	31	ÁAN	21.8	21	ÁFN	7.3	6	FN	21.0	22	ÁFN
402	Külső-somogyi	45.3	46	AN	40.0	41	AN	42.3	42	AN	41.0	42	AN	31.8	33	ÁAN
403	Kapos-tolnai	32.3	34	ÁAN	35.0	35	ÁAN	25.5	26	ÁFN	39.0	39	ÁAN	15.8	10	FN
404	Zselic-közép-somogyi	48.5	49	AN	45.8	45	AN	43.0	44	AN	37.8	37	ÁAN	41.3	43	AN
405	Belső-somogyi	50.5	52	AN	49.5	50	AN	50.8	52	AN	51.5	52	AN	48.3	50	AN
406	Mecseki	44.0	44	AN	47.5	49	AN	44.5	47	AN	48.3	50	AN	24.0	26	ÁFN
407	Dél-baranyai ártéri	42.3	41	AN	46.0	46	AN	36.3	38	ÁAN	42.5	43	AN	26.3	28	ÁAN
408	Tolnai-hegyháti	32.3	35	ÁAN	38.8	39	ÁAN	33.8	35	ÁAN	43.8	45	AN	18.3	20	ÁFN
409	Gemenci	20.5	21	ÁFN	22.8	24	ÁFN	20.3	19	ÁFN	25.8	25	ÁFN	15.8	11	FN
410	Dél-balatoni	50.0	51	AN	47.3	48	AN	39.0	39	ÁAN	27.8	28	ÁAN	34.3	39	ÁAN
501	Hanság-mosoni	16.0	16	ÁFN	6.5	6	FN	24.3	25	ÁFN	11.0	11	FN	6.5	2	FN
502	Vas-soproni-síksági	24.3	24	ÁFN	16.3	17	ÁFN	35.3	36	ÁAN	32.8	33	ÁAN	15.0	9	FN
503	Alpokaljai	37.8	38	ÁAN	36.0	36	ÁAN	43.5	45	AN	37.8	38	ÁAN	29.3	32	ÁAN
504	Rába-menti-kemenesháti	48.3	48	AN	45.8	44	AN	49.8	50	AN	44.8	46	AN	41.3	44	AN
505	Zalai-dombsági	45.8	47	AN	50.8	52	AN	35.3	37	ÁAN	45.3	47	AN	34.5	40	AN
506	Zala-kisbalatoni	48.8	50	AN	50.3	51	AN	32.5	32	ÁAN	39.3	40	AN	34.0	37	ÁAN
507	Bakonyi	43.0	42	AN	47.0	47	AN	50.0	51	AN	47.5	49	AN	44.0	46	AN
508	Marcal-medencei	30.3	30	ÁAN	34.0	34	ÁAN	22.8	22	ÁFN	19.3	18	ÁFN	21.8	23	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	28.8	27	ÁAN	27.8	29	ÁAN	30.0	30	ÁAN	22.3	22	ÁFN	18.0	18	ÁFN
510	Vértes-hegységi	36.0	37	ÁAN	37.3	38	ÁAN	42.3	43	AN	40.3	41	AN	34.0	38	ÁAN
511	Velencei	31.0	32	ÁAN	32.5	32	ÁAN	22.8	23	ÁFN	13.8	13	FN	14.5	7	FN
512	Dunazugi	43.3	43	AN	36.3	37	ÁAN	48.8	49	AN	47.3	48	AN	40.0	41	AN
513	Balaton-felvidéki	40.5	40	AN	41.5	42	AN	44.3	46	AN	43.3	44	AN	48.5	51	AN

felső negyed FN | átlag feletti negyed ÁFN | átlag alatti negyed ÁAN | alsó negyed AN

A fontosabb bevételi és kiadás tételek rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben (1000 Ft/km² alapján)

VGTE	Név	Külföldi bérlelövés bevétele			Belföldi bérlelövés bevétele			Élővad értékesítés			Lőtt vad értékesítés			Térített erdei kár			Térített mezőgazdasági kár		
		Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás
101	Tiszazugi	28.3	26	ÁFN	27.3	26	ÁFN	7.5	7	FN	39.5	37	ÁAN	38.3	45	AN	38.8	39	ÁAN
102	Maros-csongrádi	30.0	28	ÁAN	35.8	39	ÁAN	2.5	2	FN	35.0	33	ÁAN	38.0	43	AN	36.5	32	ÁAN
103	Békési	35.5	38	ÁAN	44.8	48	AN	2.0	1	FN	38.5	36	ÁAN	38.0	44	AN	37.8	35	ÁAN
104	Szarvasi	24.0	25	ÁFN	31.0	32	ÁAN	3.5	3	FN	33.3	31	ÁAN	40.3	50	AN	37.0	33	ÁAN
105	Körös-berettyói	20.8	19	ÁFN	26.8	25	ÁFN	7.5	8	FN	31.0	29	ÁAN	32.0	35	ÁAN	38.0	36	ÁAN
106	Nagykunsági	33.0	33	ÁAN	31.5	33	ÁAN	4.0	4	FN	41.0	43	AN	34.0	38	ÁAN	41.5	44	AN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	30.0	29	ÁAN	22.8	20	ÁFN	22.8	16	ÁFN	40.0	39	ÁAN	29.3	26	ÁFN	27.8	28	ÁAN
108	Hajdúsági Lőszhát-Hortobágy	38.3	42	AN	36.5	41	AN	27.3	25	ÁFN	39.5	38	ÁAN	40.0	48	AN	49.0	51	AN
109	Nyírségi	30.0	30	ÁAN	43.0	47	AN	29.3	28	ÁAN	45.0	47	AN	29.3	27	ÁAN	39.3	40	AN
110	Felső-tiszavidéki	35.3	37	ÁAN	26.0	22	ÁFN	30.5	32	ÁAN	40.8	42	AN	30.5	31	ÁAN	27.5	27	ÁAN
111	Tiszamenti	41.0	43	AN	38.0	42	AN	19.3	13	FN	42.8	46	AN	40.5	51	AN	45.3	48	AN
112	Sárrét-bihari	43.3	45	AN	45.5	49	AN	11.5	9	FN	45.0	48	AN	36.5	40	AN	49.8	52	AN
201	Börzsöny-gödöllői	36.3	39	ÁAN	15.8	13	FN	23.5	18	ÁFN	14.0	15	ÁFN	14.5	12	FN	18.0	16	ÁFN
202	Nógrád-cserháti	20.8	20	ÁFN	5.5	3	FN	36.0	41	AN	9.0	9	FN	10.0	8	FN	20.5	20	ÁFN
203	Bükki	45.8	47	AN	12.5	9	FN	29.3	29	ÁAN	20.0	20	ÁFN	15.5	16	ÁFN	28.3	29	ÁAN
204	Cserehát-aggteleki	49.5	51	AN	22.5	19	ÁFN	36.5	42	AN	28.8	28	ÁAN	19.3	20	ÁFN	18.8	18	ÁFN
205	Bükkalja-taktaközi	50.8	52	AN	41.5	46	AN	22.8	17	ÁFN	50.8	52	AN	32.5	37	ÁAN	40.5	42	AN
206	Zemplén-bodrogközi	44.8	46	AN	21.8	18	ÁFN	26.5	23	ÁFN	32.5	30	ÁAN	25.0	23	ÁFN	25.0	25	ÁFN
301	Pesti-síksági	42.3	44	AN	27.8	27	ÁAN	31.0	34	ÁAN	40.3	40	AN	28.0	25	ÁFN	32.0	31	ÁAN
302	Észak-bács-kiskuni	46.0	48	AN	35.0	38	ÁAN	32.0	36	ÁAN	40.3	41	AN	36.8	41	AN	37.5	34	ÁAN
303	Illancs-bugaci	33.5	36	ÁAN	29.3	30	ÁAN	20.5	14	ÁFN	25.5	25	ÁFN	34.8	39	ÁAN	23.5	24	ÁFN
304	Közép-bács-kiskuni	32.8	31	ÁAN	5.3	2	FN	24.5	21	ÁFN	21.3	22	ÁFN	39.3	47	AN	38.3	37	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	29.8	27	ÁAN	30.8	31	ÁAN	13.0	10	FN	33.8	32	ÁAN	30.8	32	ÁAN	39.8	41	AN
306	Kiskunsági	37.0	41	AN	49.3	51	AN	28.0	26	ÁFN	42.0	45	AN	29.3	28	ÁAN	45.0	47	AN
307	Közép-pesti	46.0	49	AN	31.8	35	ÁAN	27.0	24	ÁFN	37.8	34	ÁAN	29.8	29	ÁAN	42.3	45	AN
308	Tápió-vidéki	46.0	50	AN	47.3	50	AN	32.5	37	ÁAN	45.3	49	AN	40.5	52	AN	47.8	49	AN
309	Jászsági	33.3	35	ÁAN	39.8	43	AN	7.0	6	FN	47.5	51	AN	30.8	33	ÁAN	44.3	46	AN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	36.5	40	AN	41.3	45	AN	15.5	11	FN	45.5	50	AN	37.3	42	AN	47.8	50	AN
311	Tisza-tói	21.8	22	ÁFN	26.5	23	ÁFN	5.3	5	FN	38.0	35	ÁAN	40.0	49	AN	40.8	43	AN
401	Mezőföldi	21.3	21	ÁFN	16.3	14	ÁFN	23.8	19	ÁFN	41.3	44	AN	32.0	36	ÁAN	38.5	38	ÁAN
402	Külső-somogyi	17.3	16	ÁFN	17.3	16	ÁFN	29.3	30	ÁAN	16.0	16	ÁFN	5.8	4	FN	4.3	3	FN
403	Kapos-tolnai	21.8	23	ÁFN	26.5	24	ÁFN	35.3	40	AN	21.5	23	ÁFN	31.3	34	ÁAN	18.3	17	ÁFN
404	Zselic-közép-somogyi	8.8	8	FN	17.5	17	ÁFN	37.3	45	AN	9.5	10	FN	15.0	14	ÁFN	10.0	8	FN
405	Belső-somogyi	5.3	3	FN	8.8	6	FN	28.3	27	ÁAN	3.5	2	FN	14.8	13	FN	1.8	1	FN
406	Mecseki	17.0	15	ÁFN	11.3	8	FN	37.0	43	AN	7.0	6	FN	14.3	11	FN	11.5	13	FN
407	Dél-baranyai ártéri	22.8	24	ÁFN	36.0	40	AN	31.8	35	ÁAN	17.8	18	ÁFN	22.0	22	ÁFN	12.0	14	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	3.3	1	FN	12.8	10	FN	34.3	39	ÁAN	4.5	3	FN	7.5	6	FN	7.0	7	FN
409	Gemenci	33.0	34	ÁAN	31.5	34	ÁAN	16.8	12	FN	27.0	26	ÁFN	30.0	30	ÁAN	30.0	30	ÁAN
410	Dél-balatoni	14.5	12	FN	14.8	12	FN	22.5	15	ÁFN	7.8	7	FN	4.3	1	FN	4.3	4	FN
501	Hanság-mosoni	14.8	13	FN	14.5	11	FN	25.0	22	ÁFN	21.0	21	ÁFN	17.0	18	ÁFN	26.0	26	ÁFN
502	Vas-soproni-síksági	12.5	10	FN	23.3	21	ÁFN	37.5	48	AN	6.5	5	FN	27.0	24	ÁFN	14.5	15	ÁFN
503	Alpokaljai	7.0	4	FN	49.8	52	AN	40.8	50	AN	13.0	14	ÁFN	11.5	9	FN	10.0	9	FN
504	Rába-menti-kemenesháti	3.8	2	FN	34.0	37	ÁAN	42.0	51	AN	6.3	4	FN	5.3	3	FN	4.3	5	FN
505	Zalai-dombsági	7.3	5	FN	28.3	28	ÁAN	42.8	52	AN	9.8	11	FN	8.5	7	FN	3.5	2	FN
506	Zala-kisbalatoni	10.3	9	FN	16.3	15	ÁFN	37.3	46	AN	12.8	13	FN	12.5	10	FN	5.8	6	FN
507	Bakonyi	8.5	7	FN	9.5	7	FN	29.3	31	ÁAN	2.8	1	FN	5.0	2	FN	10.5	10	FN
508	Marcal-medencei	7.3	6	FN	40.0	44	AN	39.5	49	AN	8.5	8	FN	17.5	19	ÁFN	10.5	11	FN
509	Bakonyalja-komáromi	20.3	18	ÁFN	32.5	36	ÁAN	24.3	20	ÁFN	28.5	27	ÁAN	19.3	21	ÁFN	22.3	23	ÁFN
510	Vértes-hegységi	15.5	14	ÁFN	8.5	5	FN	37.0	44	AN	16.0	17	ÁFN	5.8	5	FN	19.3	19	ÁFN
511	Velencei	13.8	11	FN	5.5	4	FN	30.5	33	ÁAN	18.8	19	ÁFN	39.0	46	AN	21.0	21	ÁFN
512	Dunazugi	18.0	17	ÁFN	2.5	1	FN	33.3	38	ÁAN	10.5	12	FN	15.3	15	ÁFN	11.0	12	FN
513	Balaton-felvidéki	32.8	32	ÁAN	29.0	29	ÁAN	37.3	47	AN	24.8	24	ÁFN	16.3	17	ÁFN	21.8	22	ÁFN

felső negyed FN | átlag feletti negyed ÁFN | átlag alatti negyed ÁAN | alsó negyed AN

Vadgazdálkodási tájegységek - 2016

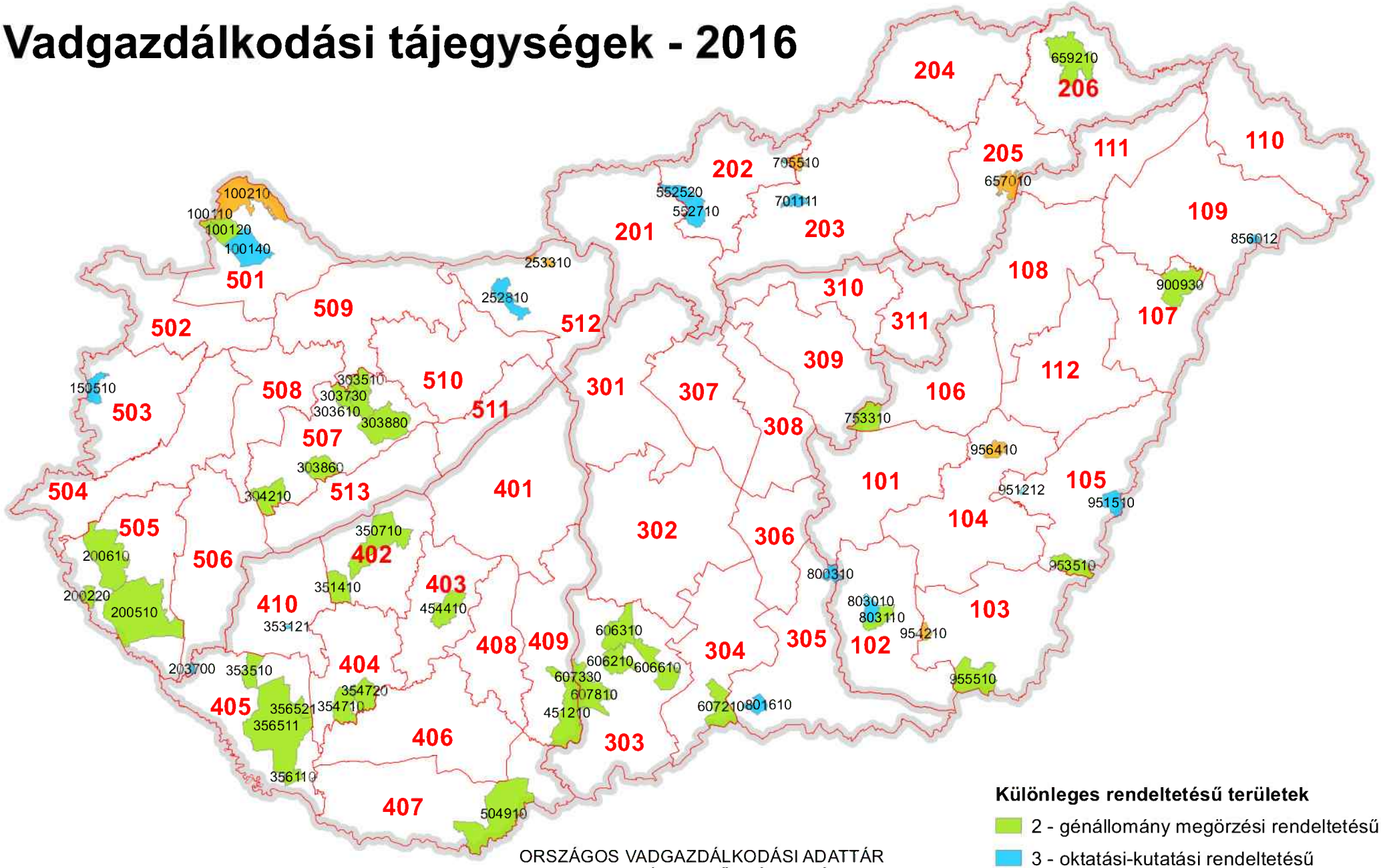

Különleges rendeltetésű területek

- 2 - génállomány megörzési rendeltetésű
- 3 - oktatási-kutatási rendeltetésű
- 4 - természetvédelmi rendeltetésű

Készült: 2016.08.02.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Különleges rendeltetésű vadgazdálkodási egységek vadgazdálkodási tájegységenként csoportosítva

VGTE	VGE	Megye	Rendeltetés	Név	Telephely
102	803110	CSON	2 - génállomány megőrzési	DALERD ZRT.-Tompahát	Szeged
102	803010	CSON	3 - oktatási-kutatási	Derekmező ZRT.	Derekegyház
102	803650	CSON	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
103	955510	BEKE	2 - génállomány megőrzési	Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt.	Mezőhegyes
103	954260	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
103	954860	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
104	956450	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
105	953510	BEKE	2 - génállomány megőrzési	DALERD Zrt. Gyulai Erd. Gyulai Vter.	Szeged, Zsótér u. 4/B.
105	951212	BEKE	3 - oktatási-kutatási	DALERD Zrt. Ladány-erdei Vadászter.	Szeged
105	951510	BEKE	3 - oktatási-kutatási	DALERD Zrt. Biharugrai Vadászter.	Szeged
106	753310	SZOL	2 - génállomány megőrzési	Hofi Géza Vadásztársaság Egyesület	Tiszapüspöki
106	755750	SZOL	4 - természetvédelmi	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Debrecen
108	901750	HAJD	4 - természetvédelmi	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Debrecen
109	856012	SZAB	3 - oktatási-kutatási	Bátortrade KFT.	Nyírbátor
202	550110	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Bárna-Vad Kft.	Bárna
202	552520	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Nyugat-Cserhát Vadásztársaság	Cserhátsurány
202	552710	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Sasbérc Vadásztársaság Egyesület	Buják
202	552010	NOGR	4 - természetvédelmi	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger
203	701111	HEVE	3 - oktatási-kutatási	Baláta Vadásztársaság	Bodony
203	705510	HEVE	4 - természetvédelmi	Istenmezeje Vadásztársaság	Istenmezeje
204	651700	BORS	4 - természetvédelmi	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő
205	653300	BORS	4 - természetvédelmi	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger
205	657010	BORS	4 - természetvédelmi	657010 FTVK	Kesznyéten, Szamárhát
206	659210	BORS	2 - génállomány megőrzési	Északerdő ZRt.	Pálháza
206	658901	BORS	4 - természetvédelmi	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő
303	606210	BACS	2 - génállomány megőrzési	Hajósi Földtulajdonosok Vadászó Közössége	Hajós
303	606310	BACS	2 - génállomány megőrzési	Homokmégyi Dózsa Vt.	Kalocsa
303	606610	BACS	2 - génállomány megőrzési	KEFAG Zrt Kecskemét	Kecskemét
303	607330	BACS	2 - génállomány megőrzési	Gemenc ZRt. Lenes- Karasz	Baja
303	607810	BACS	2 - génállomány megőrzési	Kékhegyi Vt.	Sükösd
304	607210	BACS	2 - génállomány megőrzési	KEFAG Zrt.	Kelebia
305	800310	CSON	3 - oktatási-kutatási	Bársony I. Mg. Szakközépiskola	Csongrád
401	403950	FEJE	2 - génállomány megőrzési	VADEX Mezőföldi Zrt.	Székesfehérvár
401	403650	FEJE	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
402	350710	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG ZRt. Szántód	Szántód

Különleges rendeltetésű vadgazdálkodási egységek vadgazdálkodási tájegységenként csoportosítva

VGTE	VGE	Megye	Rendeltetés	Név	Telephely
402	351410	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Tuskósi Vadászegyesület	Somogybabod
404	354710	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Nyugat-Zselici Vadászterület	Bőszénfa
404	354720	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Kelet-Zselici Vadászterület	Kaposvár
405	353510	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Sefag Zrt. Segesd	Segesd
405	356110	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Barcs	Barcs
405	356511	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt Lábodi Vadászerdészete	Lábod
405	356521	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Mike és Környéke Földtulajdonosai Vt.	Mike
405	356060	SOMO	4 - természetvédelmi	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság	Pécs
406	500460	BARA	2 - génállomány megőrzési	Szentgyörgyvölgy Farm Mg. Ker. és Idegenforg. Kft.	Budapest
407	504910	BARA	2 - génállomány megőrzési	Bóly ZRT	Bóly
409	451210	TOLN	2 - génállomány megőrzési	Gemenc Zrt.	Baja
410	353121	SOMO	3 - oktatási-kutatási	Fauna-Jagd Kft.	Libickozma
501	100110	GYOR	2 - génállomány megőrzési	Három Fenyő Vadásztársaság	Várbalog-Albertkázmérpuszta
501	100120	GYOR	2 - génállomány megőrzési	Lajta-Mosonszolnok Földtulajdonosi Közösség	Mosonmagyaróvár
501	100140	GYOR	3 - oktatási-kutatási	Lajta Hanság Zrt.	Mosonmagyaróvár
501	100210	GYOR	4 - természetvédelmi	Felső-szigetközi Vadászszövetség	Mosonmagyaróvár
502	103850	GYOR	4 - természetvédelmi	Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság	Sarród
503	150510	VAS	3 - oktatási-kutatási	Alpokaljai Vadászati Közösség VT.	Kőszeg
505	200220	ZALA	2 - génállomány megőrzési	Földtulajdonosok Vadászati Közössége	Letenye-Gosztola
505	200510	ZALA	2 - génállomány megőrzési	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa-Bánokszentgyörgy-Leteny
506	203700	ZALA	3 - oktatási-kutatási	Kanizsa-Agrár Mezőgazdasági Zrt.	Nagykanizsa
506	202850	ZALA	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
507	303510	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Cuhai Vén Róka Vadásztársaság	Borzavár
507	303610	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Királykúti Vadásztársaság	Zirc
507	303730	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Magas-Bakony Vadgazdálkodás Sport- és Környez	Csesznek
507	303860	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Kabhegy 2004 Nonprofit Kft.	Pétfürdő
507	303880	VESZ	2 - génállomány megőrzési	VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.	Veszprém
507	304210	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Budapesti Erdőgazdaság Zrt.	Budapest
511	404550	FEJE	2 - génállomány megőrzési	VADEX Mezőföldi Zrt.	Székesfehérvár
512	252810	KOMA	3 - oktatási-kutatási	Gyarmatpusztai FVK	Bajna
512	252920	KOMA	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
512	253310	KOMA	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
513	303360	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
513	303950	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
513	304050	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak

Magyarország vadgadálkodási tájegységei

A vadaskertek száma a vadgazdálkodási egységekben

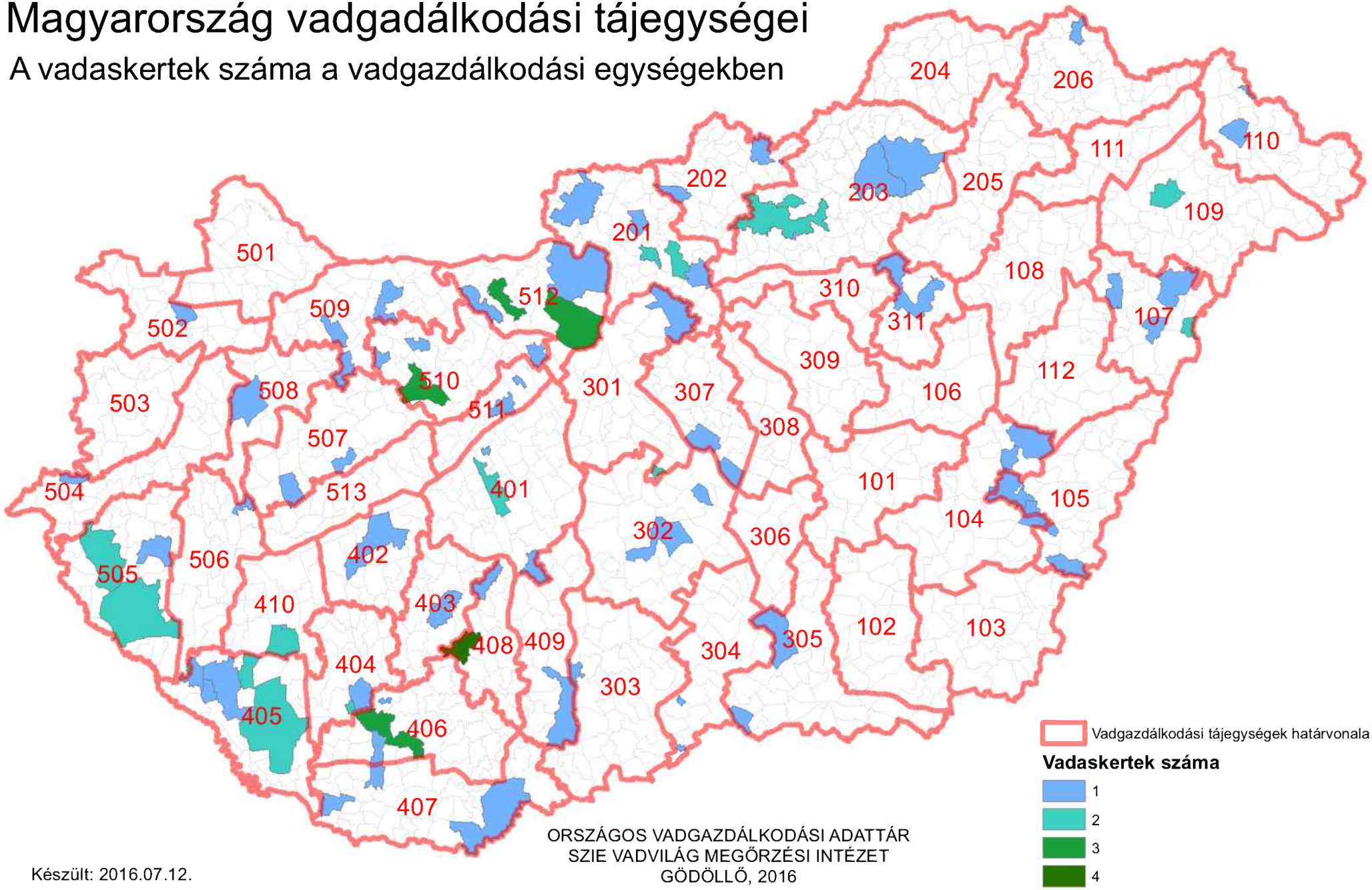

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.07.12.

A vadaskertek jegyzéke vadgazdálkodási tájegységenként és vadgazdálkodási egységenként a kertben engedélyezett vadfajok megadásával

VGTE	VGE kód	Jogosult neve	Telephely	Vadaskert elnevezése	Terület (ha)	Gím	Dám	Őz	Vaddisznó	Muflon
104	950450	Füzesgyarmati Vt.	Füzesgyarmat	Füzesgyarmati dámoskert	190.00		X			
104	950750	Töviskesi Vt.	Szeghalom	Töviskesi vaddisznóskert	120.00				X	
104	956650	Hidashát-Bélmegyer Vadgazdálkodási Társaság	Bélmegyer	Bélmegyer-Vadas-i vaddisznó és muflon kert	200.25				X	X
105	951212	Délalföldi Erdészeti Zrt.	Szeged	Körösladányi vaddisznóskert	418.00				X	
107	900930	Nyírerdő ZRT.	Nyírabony-Gúthpuszta	Nyírmártonfalvai vaddisznóskert	204.64				X	
107	903050	Nyírerdő ZRT.	Haláp	Monostorpályi vaddisznóskert	478.70				X	
109	853751	Napkori Erdőgazdák Szövetkezete	Napkor	Magoskereszti vegyesvadas kert	425.90		X		X	X
109	853751	Napkori Erdőgazdák Szövetkezete	Napkor	Csikóslaposi vaddisznóskert	335.00				X	
201	553260	Cserháti Szent Hubertus Vt.	Balassagyarmat	Alsópetényi vadaskert	210.20				X	X
201	570450	Ipoly Erdő Zrt.	Balassagyarmat	Honti muflonoskert	297.00					X
201	571250	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erd.	Balassagyarmat	Püspökszilágyi muflonkert	201.50					X
201	571250	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erd.	Balassagyarmat	Kisnémedi vaddisznóskert	269.60				X	
201	571610	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Galgamácsai vegyes nagyvadas kert	282.60	X			X	
201	571610	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Kálló-Galgamácsai vaddisznóskert	439.30				X	
201	571750	Virágospuszta Vt.	Kartal	Dámkert	209.39		X			
202	550110	Bárna Vad KFT	Bárna	Bárnai vadaskert	231.90	X	X	X	X	X
202	550210	Salgótarjáni FTK, Ipoly Erdő Zrt. Salgótarjáni Erdészete	Kazár	Kazári vaddisznóskert	275.60				X	
202	552520	Nyugat-Cserhát Vt.	Cserhátsurány	Cserhátsurányi vadaskert	210.00				X	X
203	652350	Északerdő Zrt.	Kisgyőr	Kisgyőr-Mocsolyás, dámoskert	119.80		X			
203	700650	Egererdő Zrt.	Szilvásvárad	Szilvásváradi vadaskert	284.90				X	X
203	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Baláta vadaskert	228.71				X	X
203	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Keselyű fészek vaddisznóskert	254.82				X	
203	701350	Egererdő Zrt.	Kisnána	Verpeléti vadaskert	1183.90				X	
203	701350	Egererdő Zrt.	Gyöngyössolymos	Gyöngyössolymosi (Mátrafüredi) vadaskert	348.30				X	X
203	701850	Mátra- Hunting Kft.	Pálosvörösmart	Tekeres(Abasári) vadaskert	253.90	X			X	X
206	659400	Táltosok Vt	Füzérkomlós	Szonta Safari vegyesvadas kert	511.43	X	X	X	X	X
301	572850	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Isaszegi vaddisznóskert	880.00	X			X	
301	579350	SAE Sarlóspuszta Agrár- Erdész Kft.	Tatárszentgyörgy	Sarlóspusztai vaddisznóskert	203.27				X	
302	601410	Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Kecskemét-Hetényegyháza	Nyíri-erdei vadaskert	1235.20		X	X	X	
303	607320	Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.	Hajós	Hajósi vaddisznóskert	462.30				X	
303	607330	Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.	Dusnok, Lenes	Lenesi vaddisznóskert	453.30				X	
304	607251	Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Tompa	Mélykút-Tinójárás vegyesvadas kert	606.00		X		X	
304	607252	Kunbajai Vadaskert Vt.	Bácsalmás	Bácsszöllős-Kunbajai vadaskert	601.00	X	X	X	X	
305	800660	Kisteleki Vt.	Kistelek		216.34				X	X
305	801710	Délalföldi Erdészeti Zrt.	Ásotthalom	Ásotthalmi vaddisznóskert	687.30		X		X	
307	578550	Nagykunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Szolnok	Pusztavacsi vegyesvadas kert	500.90		X		X	
307	579460	Vadker Kft. / Nefag Zrt. / Csókáserdei Vt.	Szolnok	Nagykőrösi vegyesvadas kert	676.10		X		X	
311	703610	Tepélypusztai Vadászati Társaság	Mezőtárkány-Tepélypuszta	Besenyőteleki vadaskert	274.00				X	X
401	403950	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Belsőbárándi vadaskert	155.67				X	
401	403970	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Táci vadaskert	404.70				X	
401	403970	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Soponyai (Csiripi) vaddisznóskert	436.00		X	X	X	
401	450610	Gyulaj Zrt. Németkér TK	Pincei Erdészet	Kistápéi vaddisznóskert	267.00				X	
402	350710	SEFAG Zrt. Szántód	Szántód	Tótokilapi vaddisznóskert	258.20				X	
402	350710	SEFAG Zrt. Szántód	Szántód	Kereki vaddisznóskert	211.50				X	
402	350730	Revír Vt.	Siófok	Kási vaddisznóskert	210.60				X	
403	454400	Gyulaj Zrt. Tamási	Tamási	Gyulaji dámrezervátum	7376.00		X		X	
404	354710	SEFAG Zrt. Nyugat Zselic	Kaposvár	Sásostói vaddisznóskert	299.20				X	
404	354720	SEFAG Zrt. Kelet Zselic	Kaposvár	Tótfalusi vaddisznóskert	186.90				X	
404	356450	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	Bőszénfa vadászkert	805.81	X	X			X
404	356450	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	Bőszénfa vaddisznóskert	399.00				X	
405	353310	SEFAG Zrt. Iharos	Iharos	Ciperesi vaddisznóskert	300.00				X	
405	353450	Kaszó Zrt.	Kaszó	Iharosi vaddisznóskert	250.00				X	
405	353460	Újmajori Vt.	Csurgó	Újmajori vaddisznóskert	322.20				X	
405	353510	SEFAG Zrt. Segesd	Böhönye	Lapodi dámoskert	128.60	X	X			X

A vadaskertek jegyzéke vadgazdálkodási tájegységenként és vadgazdálkodási egységenként a kertben engedélyezett vadfajok megadásával

VGTE	VGE kód	Jogosult neve	Telephely	Vadaskert elnevezése	Terület (ha)	Gím	Dám	Őz	Vaddisznó	Muflon
405	353510	SEFAG Zrt. Segesd	Böhönye	Csöpröndi vaddisznóskert	249.00				X	
406	500350	Királykút Vt.	Szászvár	Királykúti vegyesvadaskert	506.99	X	X	X	X	X
406	500411	Szentgyörgyvölgy Farm Kft.	Budapest	Gödrei vegyesvadas kert	762.40	X	X		X	X
406	501110	Mecseki Erdészeti Zrt.	Pécs	Sasréti vegyesvadas kert	800.00	X		X	X	X
406	501151	Mecsekerdő Zrt.	Pécs	Sasréti vaddisznóskert	400.00				X	
406	501570	Bükkösd Bikkmány	Bükkösd	Bükkösd	526.40	X	X	X	X	X
407	504910	Bólyi Mg. Termelő és Szolg. Zrt.	Bóly	Békáspusztai vaddisznóskert	301.34				X	
408	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely TK	Nagyszékely	Nagyszékelyi vadaskert	701.20	X	X		X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csurgó	Csurgói vaddisznóskert	716.00				X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csibrák	Csibráki vaddisznóskert I.	387.00				X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csibrák	Csibráki vaddisznóskert komplexum	747.10				X	
408	453710	Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.	Papd	Papdi vadaskert	228.78				X	
409	451210	Gemenci Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Baja	Gemenci vadászterület	13298.10	X		X	X	
410	353121	Fauna Jagd Kft	Nagybajom	Háromházi vaddisznóskert	312.20				X	
410	356610	Dél Dunántúli Fauna Vt.	Nagybajom	Csikóta vaddisznóskert	216.00				X	
502	104750	Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.	Győr	Gálici vaddisznóskert	300.00				X	
504	153650	Szombathelyi Erdészeti Zrt.	Szombathely	Gasztony-Csákánydoroszlói vaddisznóskert	524.90	X	X	X	X	
505	200510	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Bánokszentgyörgyi dámoskert	92.20		X			
505	200510	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Homokkomárom-Zsigárdi vaddisznóskert	205.70				X	
505	200610	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Kerkakutasi vaddisznóskert	237.50				X	
505	200610	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Hernyéki vaddisznóskert	329.00				X	
505	201250	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Pölöskei vaddisznóskert	210.30				X	
506	203700	SEFAG Zrt.		Liszói vadaskert	624.85	X	X	X	X	
506	203700	Kanizsa Agrár Mezőgazdasági Zrt.	Nagykanizsa	Sági vadaskert	621.93	X	X	X	X	X
507	303150	Bakonyerdő Zrt.	Pápa	Sáskai vaddisznóskert	416.20				X	
507	303890	Koronás Szarvas Kft	Pétfürdő	Koronás Szarvas Kft	3891.40	X	X	X	X	X
508	301250	Marcal-Bitvaközi Vt.	Pápa	Dabronyi vaddisznóskert	248.10				X	
509	102050	Kisalföldi Erdőgazdaság	Győr	Sokorópátkai-Ravazdi vaddisznóskert	247.20				X	
509	105800	Bakonyi Erdészeti és Faipari Zrt.	Pápa	Gici vaddisznóskert	322.60				X	
510	250750	Feketevíz Vt.	Győr	Rédei vegyesvadas kert	522.10	X	X		X	
510	251850	Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.	Tatabánya	Császári vadaskert	216.32	X	X		X	X
510	253550	Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.	Tatabánya	Dolinai vadaskert	366.00				X	
510	400310	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Fehérvárcsurgói vadas kert	1197.00	X		X	X	X
510	400310	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Tímári vegyesvadas kert	972.00	X	X	X	X	
510	400351	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Vadhányási vadaskert	510.00	X		X	X	
510	407050	Vál- Völgye Vt.	Felcsút	Vérti vegyesvadas kert	970.55	X	X	X	X	X
510	407050	Vál- Völgye Vt.	Felcsút	Ginzai vadaskert	291.16				X	X
511	403550	Tradicionális Vt.	Budapest	Lovasberényi vaddisznóskert	338.30				X	
511	404510	VADEX Mezőf. Zrt.	Vál	Váli vegyesvadas kert	653.00	X	X	X	X	X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Muflonkert (Bagolyhegyi vadaskert)	122.50					X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Történelmi kert	322.80	X	X	X	X	X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Rókási vaddisznóskert	300.80	X		X	X	X
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Budakeszi-Páty vegyes nagyvadas fotó szafari és vadaskert	1745.00	X	X		X	X
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Postaréti vadaskert					X	
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Budapest-Budakeszi vegyes nagyvadas vadaskert	336.00	X	X	X	X	X

Az agrárminiszter

14/2018. (VII.3.) AM rendelete

az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről

4. melléklet a 14/2018. (VII.3.) AM rendelethez

A vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati irányelvei

Az elejtés szakszerűtlenségének minősítése során, a táblázatokban részletezett hibapont megítélése a megadott trófeajellegek együttes értékelésével kell végezni, a hibapont besoroláshoz minden paraméternek teljesülnie kell!

I. A gímszarvas bikák szakszerűtlen elejtésének határértékei

A gímszarvas bikák szakszerűtlen elejtésének határértékei a 203 számú Bükki vadgazdálkodási tájegységben					
Hiba-pont	**Felrakás** (bika kora év)	**Trófea tömeg legalább (kg)**	**Szárhossz legalább (cm)**	**Főág hossza legalább (cm)**	**Jellege**
1	**1.** (2.)	1,1	25	-	szabályos
	2. (3.)	2,6	45	15	szabályos, min. 10 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	3. (4.)	2,8	50	15	szabályos, min. 15 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	4.-5. (5.-6.)	3,8	60	20	szabályos, min. 3-as koronák, esetleg egyik oldalon villával, villában min. 20 cm-es ágakkal
	6.-7. (7.-8.)	5,5	80	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
	8.-9. (9.-10.)	7,5	95	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
2	**1.** (2.)	1,5	30	-	szabályos, egyéb ág
	2. (3.)	3,0	50	15	szabályos, min. 10 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	3. (4.)	3,3	55	15	szabályos, min. 15 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	4.-5. (5.-6.)	4,0	65	20	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 10 cm-es ággal
	6.-7. (7.-8.)	5,8	85	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
	8.-9. (9.-10.)	8	95	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 20 cm-es ággal
3	**1.** (2.)	1,9	45	-	Szabályos, egyéb ág, vagy korona
	2. (3.)	3,2	55	15	szabályos, min. 15 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	3. (4.)	3,8	60	15	szabályos, min. 15 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	4.-5. (5.-6.)	4,5	70	20	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
	6.-7. (7.-8)	6,0	85	30	szabályos, minimum 3-as koronák, min. 15 cm-es koronaágakkal
	8.-9. (9.-10.)	8,5	95	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 20 cm-es ággal

Az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeiben érett az a szarvasbika, amely elérte a 11. éves életkort, agancsa szabályos főágakkal (szemág, középág), és a minimum 3-as koronákban összesen legalább 5 db hosszú (15 cm-t meghaladó) ággal vagy kehely-koronával rendelkezik, az agancs tömege meghaladja a 8,50 kg-ot.

II. A dámszarvas bikák szakszerűtlen elejtésének határértékei

A dámszarvas bikák szakszerűtlen elejtésének határértékei a 202. számú Nógrád-Cserháti, a 203. számú Bükki-Mátrai és a 205. számú Bükkaljai vadgazdálkodási tájegységekben							
Hiba-pont	**Felrakás** (bika kora év)	**Szemág (jelleg, hossz)**	**Lapát hossz/szélesség (cm)**		**Tömeg / pont (kg) / IP**		**Lapát jellege**
1	**1.** (2.)	-	-	-	-	-	szabályos, min. 10 cm-es csapos
	2.- 3. (3.– 4.)	van	-	-	-	-	szabályos, elágazó, ellaposodó, pudvás
	4. – 5. (5.- 6.)	van	25	12	-	-	szabályos, zárt, csipkézett lapát
	6.- 8. (7.- 9.)	van	25	13	-		szabályos, zárt, jól csipkézett lapát
2	**1.** (2.)	-	-	-	-	-	szabályos, min. 15 cm-es csapos
	2.- 3. (3.– 4.)	van	-	-	-	-	szabályos, min. 30 cm-es szár, kanalas, elágazó, pudvás
	4. – 5. (5.- 6.)	van	30	14	-	-	szabályos, zárt, egyenletesen csipkézett lapát
	6.- 8. (7.- 9.)	20 cm	35	15	3		szabályos, zárt, egyenletesen csipkézett lapát
3	**1.** (2.)	-	-	-	-	-	szabályos, min. 20 cm-es csapos
	2.- 3. (3.– 4.)	van	-	-	-	-	szabályos, min. 45 cm-es szár, kanalas, elágazó, pudvás
	4. – 5. (5.- 6.)	20 cm	35	15	2,5		szabályos, zárt, egyenletesen csipkézett lapát
	6.- 8. (7.- 9.)	20 cm	35	15	3,5		szabályos, zárt, erősen csipkézett lapát

Az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeiben érett az a legalább 10 éves dámbika, amelynek agancsa közel szimmetrikus, legalább 30 cm hosszú és 14 cm széles, zárt lapáttal rendelkezik, amelynek tömege eléri a 3 kg-ot.

III. Az őzbakok szakszerűtlen elejtésének határértékei

Az őzbakok szakszerűtlen elejtésének határértékei a 201. számú Börzsöny-gödöllői, 202. számú Nógrád-cserháti, 203. számú Bükki vadgazdálkodási tájegységekben.				
Hibapont	**Felrakás** (bak kora)	**Trófea tömeg (g)**	**Ágak hossza (cm)**	**Általános jelleg**
1	**1.** (1)	120		tömegre való kritérium nélkül, ha 13 cm-es nyársas, tompa ágvég vagy villás
	2. (2)	180	2	szabályos hatos
	3. (3)	250	3	szabályos hatos
	4. (4)	300	4	szabályos hatos
	5. (5)			
2	**1.** (1)	150		tömegre való kritérium nélkül, ha 14 cm-es nyársas, tompa ágvég vagy villás
	2. (2)	220	2	szabályos hatos
	3. (3)	270	3	szabályos hatos
	4. (4)	330	4	szabályos hatos
	5. (5)			
3	**1.** (1)	200		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es nyársas, tompa ágvég vagy villás
	2. (2)	250	3	szabályos hatos
	3. (3)	300	4	szabályos hatos
	4. (4)	350	5	szabályos hatos
	5. (5)			

IV. Muflonkosok szakszerűtlen elejtésének határértékei.

A muflonkosok szakszerűtlen elejtésének határértékei a 201. számú Börzsöny-gödöllői, 202. számú Nógrád-cserháti, 203. számú Bükki, 206. számú Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységekben.			
Hibapont	**Kos kora** (év)	**Csiga hossza legalább (cm)**	**Trófea összértéke** (IP pont)
1	**2.**	43	szabályos
	3.	53	szabályos
	4.	63	szabályos és min. 185 IP pont
	5.	65	
2	**2.**	45	szabályos
	3.	57	szabályos
	4.	65	szabályos és min. 190 IP pont
	5.	68	
3	**2.**	50	szabályos
	3.	60	szabályos
	4.	70	szabályos és min. 195 IP pont
	5.	75	

Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai

Ádámfi, T. (1976): Vadállománybecslés. MAVOSz füzetek. Magyar Vadászok Országos Szövetsége, Budapest

Bencze, L. (1966): Vadgazdálkodástan. Erdészeti technikusok tankönyve. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Bencze, L. (1972): Vadgazdálkodásunk természeti adottságai. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Bencze, L. (1979): A vadállomány fenntartásának lehetőségei. A vadászati ökológia alapjai. Akadémiai Kiadó, Budapest

Berdár, B. (szerk.) (1983): Az őz és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Beregi, A. (2011): Vadegészségtan. Jegyzet vadgazda mérnök szakos hallgatók részére. Vadvilág Megőrzési Intézet, Szent István Egyetem, Gödöllő

Bicsérdy, Gy., Egri, B., Sugár, L. és Sztojkov, V. (2000): Vadbetegségek. Sugár, L. (szerk.). Mezőgazda Kiadó, Budapest

Bod, L. (1994): A somogyi szarvas. Lipták Vadászati és Kereskedelmi Bt., Balatonfenyves, Kaposvár

Csányi, S. (2007): Vadbiológia. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Csányi, S. és Heltai, M. (szerk.) (2010): Vadbiológiai olvasókönyv. Szemelvények a vadbiológia új eredményeiről a Vadvilág Megőrzési intézet munkatársainak ismeretterjesztő cikkei alapján. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Csányi, S. és Majzinger, I. (2018): Az őz: ökológia és alkalmazkodó gazdálkodás. Szent István Egyetemi Kiadó, Gödöllő

Csányi, S. és Mátrai, K. (1988): Őzállományok ökológiája. A nemzetközi őzkutatások eredményei. Csányi, S. (szerk.). Állami Gazdaságok Országos Egyesülése, Vadgazdálkodási Bizottság, Budapest

Demeter, A. és Kovács, Gy. (1986): Állatpopulációk nagyságának és sűrűségének becslése. Bernát, G. (szerk.). Korunk tudománya. Akadémiai Kiadó, Budapest

Faragó, S. (1995): Mezei és vizi élőhelyfejlesztés. Erdészeti és Faipari Egyetem. Erdőmérnöki Kar. Vadgazda Mérnöki Szak, Sopron

Faragó, S. (szerk.) (2007): Magyar vadász enciklopédia. Totem Kiadó, Budapest

Faragó, S. (szerk.) (2012): A LAJTA Project. Egy tartamos mezei vad és ökoszisztéma vizsgálat 20 éve. Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron

Faragó, S., Dittrich, G., Faludiné Blickle, B., Gosztonyi, L., Jánoska, F., Kolics, L., Mohácsi, S. és Papp, S. (2013): Program a fogoly (*Perdix perdix*) védelmére Magyarországon. Magyar Apróvad Közlemények, 11: 167-202

Faragó, S. és Náhlik, A. (1997): A vadállomány szabályozása. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Farkas, D. (2004): Nézd és lásd! Kézikönyv az őzről. Szekszárdi Nyomda Kft., Szekszárd

Feiszt, O. és Varga, E. (2016): A zalai gímszarvas. Zalai Gímszarvasért Alapítvány

Heltai, M. (2002): Emlős ragadozók magyarországi helyzete és elterjedése. PhD értekezés, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Szent István Egyetem, Gödöllő

Heltai, M. (2004): Élőhelyfejlesztés és -javítás. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Heltai, M. (szerk.) (2010): Emlős ragadozók Magyarországon. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Heltai, M. (2014): Élőhelyfejlesztés mezőgazdasági területeken. Jegyzet vadgazda mérnöki szakos

hallgatók részére. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Heltai, M. (2018): Az aranysakál állományával való gazdálkodás problémái. Nimród Vadászújság, 106 (5): 12-13

Heltai, M. és Lanszki, J. (2015): Az aranysakálról röviden, de tényszerűen. Nimród Vadástújság, 103 (5): 16-17

Heltay, I. (1989): A róka ökológiája és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Heltay, I. és Kabai, P. (szerk.) (2006): Hivatásos vadászok kézikönyve. I-II. Országos Magyar Vadászkamara, Budapest

Kőhalmy, T. (1990): Vadgazdálkodás. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Kőhalmy, T. (1995): Vadbefogás, vadtelepítés. Erdészeti és Faipari Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Sopron

Kőhalmy, T. (szerk.) (1995): Vadászati enciklopédia. Mezőgazda Kiadó, Budapest, (1. kiadás)

Kőhalmy, T. (1995): Erdei élőhelyfejlesztés. Erdészeti és Faipari Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Sopron

Kőhalmy, T., Mészáros, K. és Völgyi, L. (2002): A vad által és a vadban okozott károk, valamint a vadászati kár. Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron

Kovács, Gy. és Heltay, I. (1985): A mezeinyúl. Ökológia, gazdálkodás, vadászat. Hubertus Bt. és a Magyar Mezőgazdaság Kft. kiadványa, Budapest (2. kiadás)

Majzinger, I. és Csányi, S. (2017): Útmutató az adatokon alapuló mezei nyúl gazdálkodáshoz. Szent István Egyetemi Kiadó, Hódmezővásárhely — Gödöllő. 70pp.

Mátrai, G. (1980): A muflon és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Mátrai, G. (2004): Erdei élőhelyfejlesztés. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Mátrai, G. (2004): Vadföld- és legelőgazdálkodás. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Nagy, E. (1984): A fácán és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Náhlik, A. (szerk.) (2014): A vaddisznóállomány helyzete és a gazdálkodás perspektívái Magyarországon. NYME Kiadó, Sopron

Páll, E. (szerk.) (1985): A gímszarvas és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Páll, E. (2001): A vaddisznó. Nimród Vadászakadémia. 8. kötet. Nimród Alapítvány, Budapest

Sárkány, P. és Vallus, P. (szerk.) (1971): A vadászat kézikönyve. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szabolcs, J. (1975): A dámvad. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest (2., átdolgozott kiadás)

Szederjei, Á. (1963): A vad etetése, óvása, befogása. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. és Studinka, L. (1962): Nyúl, fogoly, fácán. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. (1959): Őz. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. (1965): Szarvas. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest (2. kiadás)

Szemethy, L. és Heltai, M. (2001): A csapdázás elmélete és gyakorlata. Vad-Ész Mérnökiroda Bt., Gödöllő

Szemethy, L. és Heltai, M. (2001): Ragadozógazdálkodási stratégia - a jövő lehetőségei. Magyar Apróvad Közlemények, 6: 59-78

Szunyoghy, J. (1963): A magyarországi szarvas. Kandidátusi értekezés, Természettudományi Múzeum, Budapest